

**ГОРІШНЬОПЛАВНІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**
(Тридцята сесія сьомого скликання)

РІШЕННЯ

19 грудня 2017

**Про затвердження Стратегії розвитку
міста Горішні Плавні до 2028 року та
Плану реалізації Стратегії розвитку
міста Горішні Плавні на період 2018-2019 роки**

Відповідно до статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою розвитку міста та задоволення суспільних потреб територіальної громади міста, враховуючи пропозицію постійної комісії з питань економічної політики, бюджету, фінансів, підприємницької діяльності та здійснення регуляторної політики (протокол № 35 від 12.12.2017), Горішньоплавнівська міська рада Полтавської області

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Стратегію розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року (Додаток 1).
2. Затвердити План реалізації Стратегії розвитку міста Горішні Плавні на період 2018-2019 роки (Додаток 2).
3. Виконавчим органам Горішньоплавнівської міської ради Полтавської області при розробці та затвердженні програмних документів враховувати Стратегію розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року та План реалізації Стратегії розвитку міста Горішні Плавні на період 2018-2019 роки.
4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію з питань економічної політики, бюджету, фінансів, підприємницької діяльності та здійснення регуляторної політики.

Міський голова

(підписано)

Д.Г. Биков

Додаток 1
до рішення тридцятої сесії
Горішньоплавнівської міської ради
сьомого скликання
від 19 грудня 2017

Стратегія розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року

м. Горішні Плавні, 2017 р.

Стратегія розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади. Зміст документу є виключною думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Уряду Канади.

Проект ПРОМІС спрямовано на зміцнення муніципального сектору в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

www.pleddg.org.ua

Зміст

ЗВЕРНЕННЯ ДО ГРОМАДИ	4
ВСТУП	5
1. МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ	7
2. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТА	11
3. ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ	13
4. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МІСТА	21
4.1. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ А. МІСТО РОЗВИНЕНОГО ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНОГО БІЗНЕСУ	22
4.2. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ В. КОМФОРТНЕ, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНЕ ТА ЕКОБЕЗПЕЧНЕ МІСТО	30
4.3. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ С. МІСТО ВІДКРИТОГО КРЕАТИВНОГО ПРОСТОРУ ТА АКТИВНОЇ ГРОМАДИЗ9	
5. СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА СТРАТЕГІЇ	49
6. УЗГОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ З ІНШИМИ СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ ТЕРИТОРІЇ	51
7. МОНІТОРИНГ І ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ	53

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1. ПРОФІЛЬ МІСТА ГОРІШНІ ПЛАВНІ

ДОДАТОК 2. ЗВІТ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ БІЗНЕСУ МІСТА ГОРІШНІ ПЛАВНІ

ДОДАТОК 3. ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІСТА ГОРІШНІ ПЛАВНІ ДО 2028 РОКУ

ДОДАТОК 4. СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ З РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІСТА ГОРІШНІ ПЛАВНІ

Звернення до громади

Шановні _____!

_____ міський голова _____

Офіційний сайт Горішньоплавнівської міської ради Шолтавської області

Вступ

Глобальною тенденцією сучасного світу є зростання ролі регіонів та окремих територіальних громад як одиниць регіонального та місцевого рівня управління держави, які здатні, з одного боку, зменшити навантаження на органи центральної влади, перебравши на себе частину їх повноважень, а з іншого – максимально враховувати потреби місцевих жителів при прийнятті рішень. Цей процес є результатом децентралізації, регіоналізації, демократизації та глобалізації.

Надмірна централізація управління, недосконала фінансово-економічна база місцевих органів влади призвели до виникнення значних диспропорцій у територіальній структурі економіки, накопичення на місцях господарських, економічних та соціальних проблем. Системні потрясіння, які відчули на собі органи регіональної та місцевої влади України впродовж кризового періоду, нові виклики, які склалися в сучасний період, сформували нові вимоги щодо досягнення їх збалансованого розвитку; розв'язання специфічних проблем регіонів та окремих населених пунктів, стимулювання міжмуніципальної співпраці.

З прийняттям Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» відбулась передача владних повноважень на базовий рівень місцевого самоврядування для реалізації принципу субсидіарності. Поряд з реформою державної регіональної політики, яка завершила перший етап – формування нормативної бази, в Україні відбулася широка бюджетна децентралізація. В результаті якої міста обласного значення та об'єднані територіальні громади отримали значні додаткові ресурси для свого розвитку.

Для ефективного реалізації регіональної та місцевої політики необхідно узгодження цілей, пріоритетів, завдань та заходів центральних, регіональних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування стосовно як розв'язання нагальних проблем розвитку, так і досягнення довгострокових стратегічних цілей. Тому розробка та реалізація Стратегії розвитку міста здійснюється на основі системи взаємопов'язаних документів: Державна стратегія регіонального розвитку України на період до 2020 року та План заходів з її реалізації; Стратегія розвитку Полтавської області до 2020 року та План заходів з її реалізації.

Фінансування заходів та проектів Стратегії розвитку міста передбачається за рахунок: міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам; фінансових ресурсів суб'єктів регіональної політики, державних та приватних партнерів об'єднаних на принципах державно-приватного партнерства, міжнародних інституцій; капітальних видатків державного бюджету; державних цільових програм, у тому числі програм подолання депресивності територій; угод щодо регіонального розвитку; програм і заходів, включаючи інвестиційні програми (проекти), що реалізуються за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку.

За підтримки міжнародних донорських організацій міста прагнуть реалізувати дії з підтримки заходів, що стосуються підвищення науково-технічного потенціалу, розвитку підприємництва, демократизації процесів управління, гендерного бюджетування та підвищення ролі жінок в процесах управління громадою, тимчасового розміщення та розселення переміщених осіб, їхньої інтеграції у приймаючих громадах. Ці проекти є частиною довгострокової підтримки країн ЄС, США, Канади та інших країн світу.

Заходи з розробки Стратегії розвитку міста Горішні Плавні реалізовано відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики», постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року», постанови Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів», Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.03.2016 року N 79 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій

розвитку та планів заходів з їх реалізації», Стратегії розвитку Полтавської області до 2020 року.

Мета Стратегії розвитку міста Горішні Плавні полягає у вирішенні спільних проблем та реалізації спільних завдань щодо ефективного розвитку продуктивних сил громади, раціональне використання ресурсного потенціалу, створення комфортних умов життя населення, забезпечення екологічної безпеки та вдосконалення територіальної організації суспільства. Це досягається через спільну реалізацію інтересів влади, громади та бізнесу.

Нерівність між жінками та чоловіками призводить до економічних спотворень і стримує економічне зростання, тоді як увага до ґендерних відмінностей і нерівності сприяє сталішому місцевому економічному розвитку. Саме тому робота над аспектами ґендерної рівності була невід'ємною частиною розробки Стратегії розвитку міста Горішні Плавні. В Стратегії приділено увагу рівній участі жінок і чоловіків в економічній діяльності, визначено економічні можливості та перешкоди. Місто надаватиме підтримку забезпеченню якісного працевлаштування жінок і чоловіків в рамках ініціатив зі створення робочих місць, забезпечуватиме врахування голосу жінок в управлінні містом і застосовуватиме на практиці принципи ґендерної рівності гарантовані Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». Стратегія спрямована на економічний розвиток як процес стратегічного партнерства, який допомагає прискоренню зростання продуктивності місцевої економіки через стимулювання інвестицій у нові та існуючі підприємства з високим потенціалом до зростання, створення умов для цього розвитку на тривалий період. Економічний розвиток спрямований на виробництво найбільшої кількості благ та створення максимальної кількості робочих місць за рахунок реалізації переваг конкурентоспроможності, яка полягає у динамічному і більш стабільному розвитку у порівнянні з іншими регіонами, у розвитку місцевих фірм, що перемагають своїх конкурентів з інших регіонів (зі збуту, експорту, продуктивності, доходів) та джерелом якої є місцеві умови для ведення бізнесу – сприятливе бізнес-середовище.

Обґрунтування положень Стратегії розвитку міста здійснено на основі результатів статистичних показників розвитку України, Полтавської області та аналітичної і оперативної інформації управлінь та відділів міськвиконкомів і райдержадміністрацій, аналітичних досліджень і прогнозних розрахунків, чинних законодавчих і нормативних актів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, місцевих органів влади з урахуванням міжнародних правових актів і міжнародних угод.

Розпорядження міського голови від 30.05.2016 року № 211-р, з метою розробки Стратегії розвитку міста Горішні Плавні створено Робочу групу зі стратегічного планування за участі представників управлінь та відділів міськвиконкому, депутатів міської ради, керівників підприємств та установ, підприємців, представників громадських асоціацій, незалежних експертів.

Підготовче засідання Робочої групи відбулося 14 липня 2016 року, на якому учасники ознайомилися з методологією процесу розробки Стратегії розвитку міста, обговорили Дорожню карту її розробки на весь період роботи, визначили обсяги необхідної інформації та її джерела для формування Профілю громади міста, а також обговорили методологію проведення опитування керівників підприємств та підприємців.

У процесі розробки Стратегії розвитку міста фахівці Проекту Партнерство для розвитку міст (ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Уряду Канади, здійснювали методичне забезпечення, експертний аналіз даних і результатів досліджень, отриманих під час здійснення процесу планування, забезпечували надання консультаційних послуг з питань, які належать до усіх аспектів стратегічного планування та розвитку громади.

1. Методологія розробки Стратегії

При всій різноманітності моделей та методів стратегічного планування, вони мають три великі блоки, притаманні будь-якому проектному циклу: аналіз – планування – впровадження, для яких, за необхідністю, завжди передбачається можливість ітерації, тобто повторення по колу, але на якісно новому рівні.

Під час розробки Стратегії розвитку міста Горішні Плавні (Стратегія) та Плану її реалізації використано методологію, яка складається з **6 логічних етапів**: 1) Організація роботи зі стратегічного планування; 2) Аналіз середовища та факторів розвитку територіальної громади; 3) Визначення місії, бачення, сценаріїв та напрямів розвитку громади; 4) Розробка планів дій (Плану реалізації Стратегії); 5) Громадське обговорення та ухвалення Стратегії та Плану її реалізації; 6) Моніторинг та впровадження Стратегії.

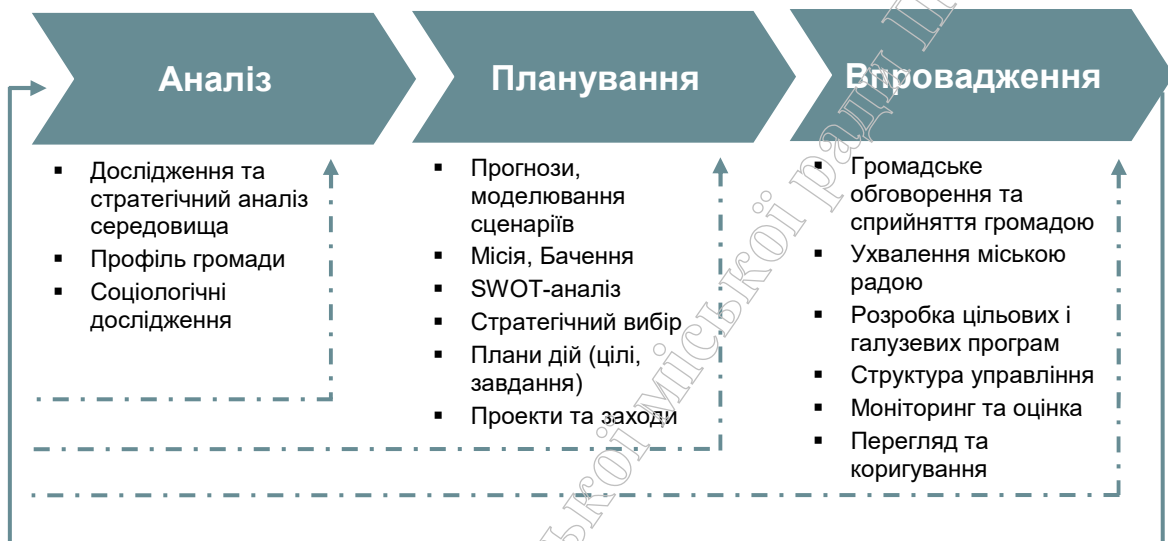

Рис. 1. Схема процесу розробки Стратегії

Для передбачення та запобігання появі негативних екологічних впливів на довкілля, які можна очікувати в результаті впровадження Стратегії, використовується Стратегічна екологічна оцінка (СЕО). СЕО – системний і запобіжний процес аналізу впливу на довкілля запропонованих проектів документів розвитку стратегічного характеру. Після визначення можливих позитивних і негативних впливів, у разі необхідності, Стратегію розвитку громади міста можна доопрацювати з метою подальшого розширення позитивних впливів і зменшення можливих негативних впливів. СЕО сприяє ефективній реалізації ініціатив з місцевого розвитку, забезпечуючи інтеграцію пріоритетів екологічної збалансованості до розвиткових ініціатив.

Етап 1: Організація роботи зі стратегічного планування

Робоча група зі стратегічного планування (РГ)

Розпорядженням міського голови визначено групу осіб, яких було запрошено до роботи над Стратегією і які ухвалювали всі рішення, необхідні для розвитку міста. Саме на засіданнях Робочої групи були презентовані, обговорювались усі напрями роботи та ухвалювались відповідні рішення. Склад РГ сформований із: (1) органи місцевого самоврядування (представники міської ради і її виконавчих органів), (2) приватні компанії (представники великих, середніх, малих підприємств і приватні підприємці) (3) громадські організації. Важливим є включення до складу РГ представників організацій, які опікуються питаннями гендерної рівності і охорони довкілля. Створення саме такого типу партнерства стає вагомим чинником, який підвищує якість та цінність кінцевих матеріалів і зміцнює ймовірність того, що проекти, які включено до Стратегії будуть впроваджені, а цілі, визначені у Стратегії будуть реалізовані.

Графік проведення робіт зі стратегічного планування

Графік розробки Стратегії та Плану її реалізації став головним інструментом управління процесом планування. Графік розроблявся виходячи з потреб РГ і працівників органів місцевого самоврядування для забезпечення вчасної реалізації усіх етапів виконання робіт зі стратегічного планування.

Етап 2: Аналіз середовища та факторів розвитку територіальної громади

Профіль (Паспорт) громади

Інформаційною основою для планування розвитку територіальної громади має бути базовий документ, що є аналітично-описовою частиною Стратегії. Аналітично-описова частина має назву Профіль громади та розміщується у Додатку до Стратегії. В Профіль громади виконаний аналіз кількості, якості та динаміки зміни ресурсів громади. Для аналізу необхідно бачити стійкі тенденції, отже доцільна наявність показників не менше ніж за 5 років. Після кількісного аналізу були сформульовані якісні висновки. Цей документ став відправним пунктом для членів Робочої групи при обговоренні і досягненні консенсусу щодо критичних проблем, які стоять перед їхньою громадою. Аналітичні матеріали Профілю громади також використовувалися в аналізі SWOT.

Проведення опитування думки представників громадськості і бізнесу

Дослідження думки представників місцевого бізнесу стало обов'язковим елементом аналізу середовища в процесі стратегічного планування. Зібрана інформація зводиться до єдиного документу, який відображає консолідовану думку представників органів місцевого самоврядування, ділових кіл та громадськості міста. Корисним стало проведення опитування щодо ставлення представників міста до планів, напрямів розвитку, пріоритетних галузей економіки та бажання співпрацювати в рамках роботи над зміцненням місцевої економіки.

Розробка SWOT-аналізу

Зовнішній аналіз – оцінка основних загроз і можливостей, що визначаються зовнішнім щодо міста середовищем та внутрішній аналіз – аналіз сильних і слабких сторін громади, забезпечують визначення основних проблем розвитку територіальної громади. Добре розуміння цих чотирьох аспектів ситуації в громаді допомагає точніше спрямувати планування заходів з прискорення розвитку громади на максимально можливе використання сильних сторін, виправлення слабких сторін, використання наявних можливостей та усунення загроз. SWOT-аналіз проводився в цілому по місту та розрізі визначених пріоритетних напрямів розвитку та відібраних галузей місцевої економіки. Знання, отримані та впорядковані в процесі проведеної інвентаризації чинників розвитку громади, стали одним з важливих ресурсів для подальшого аналізу стану розвитку громади.

Етап 3: Визначення місії, бачення, сценаріїв та напрямів розвитку громади

Складання стратегічного бачення та місії

Аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища територіальної громади та розробка Бачення виконувалися паралельно, що забезпечило відображення в Стратегії очікувань основних зацікавлених сторін. На практиці, процес стратегічного планування Робочою групою починався з визначення Місії та Бачення бажаного стану територіальної громади або соціально-економічної системи у майбутньому. Бачення бажаного майбутнього територіальної громади – це образ, що має оволодіти всією громадою і надихати її. Місія територіальної громади – це причина появи, основне призначення та сенс її існування, сукупність унікальних історичних і сучасних особливостей та конкурентних переваг громади, які у неї вже є, та які громада хотіла б зберегти для подальшого власного розвитку або здобути у свідомому процесі свого розвитку. Бачення майбутнього і Місія територіальної громади були ретельно розглянуті й затверджені РГ, а також донесені до всіх громадян міста.

Згода щодо напрямів розвитку та пріоритетів

Після відповідного аналізу, на засіданні РГ обговорювалися аналітичні матеріали та їх результати. На цьому засіданні досягався консенсус щодо пріоритетів розвитку та головних секторів виробництва, що є визначальними для міста. Бажана «траєкторія» розвитку, що

мала привести громаду до Бачення, складалася з низки стратегічних напрямів розвитку, які мали повністю відповідати не тільки Баченню розвитку і Місії територіальної громади, але й базувались на проведеному аналізі її розвитку та перевагах, ресурсах і визначальних можливостях.

Стратегічні напрями на бажаній «траєкторії» розвитку вказують на шляхи досягнення саме цього стратегічного Бачення. З визначенням напрямів розвитку було продовжено процес свідомого вибору конкретних способів, системи цілей та результатів розв'язання визначених проблем або реалізації можливостей. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизувався у стратегічних і оперативних цілях.

Етап 4: Розробка планів дій (Плану реалізації Стратегії)

На наступному етапі ЗГ за кожним з визначених напрямів розвитку розроблялися стратегічні (загальні) цілі, на основі яких потім формулювалися цілі нижчого порядку – оперативні цілі.

Стратегічні цілі виходили зі стратегічного Бачення і стратегічних напрямів та утворювали рамки, в яких приймалися рішення щодо конкретних цілей та заходів. Сукупність стратегічних цілей відповідала конкретному стратегічному напрямку.

Оперативні цілі показували, як необхідно проводити зміни та визначати стратегічні цілі кількісно, показували терміни виконання, конкретних виконавців, результат виконання, обсяги та джерела фінансування, конкретні заходи.

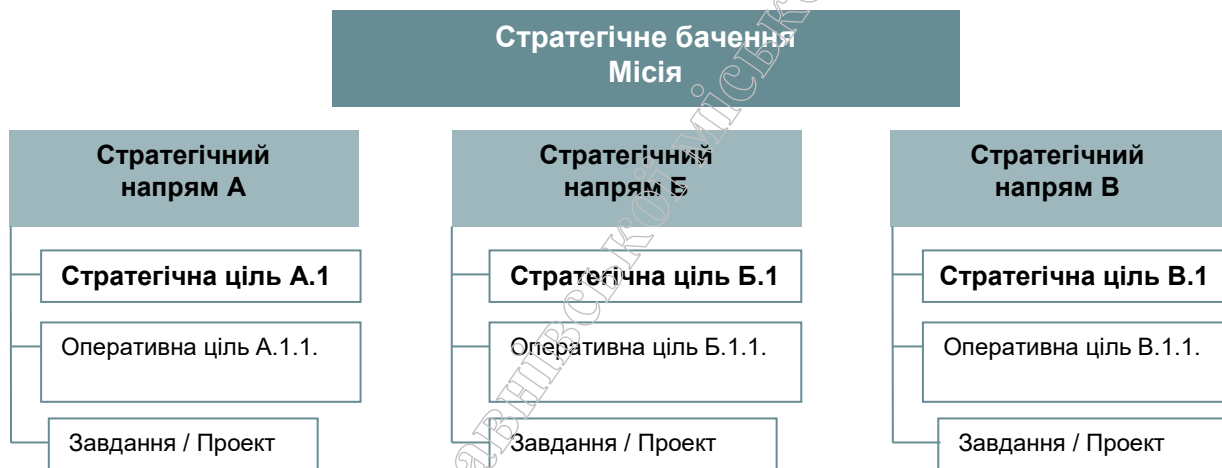

Рис. 2. Схема побудови Стратегії

За кожною оперативною ціллю розроблялася низка проектів, що відображають, які заходи необхідно здійснити, якого результату необхідно досягти, хто є відповідальним за реалізацію даного проекту, хто є виконавцем та співвиконавцем конкретного заходу, який строк виконання, який обсяг прогнозованих коштів необхідно залучити та з яких джерел їх можна отримати для реалізації даного проекту.

План дій / План реалізації Стратегії презентувався перед членами РГ, яка його затвердила.

Етап 5: Громадське обговорення та ухвалення Стратегії та Плану її реалізації

Склавши Стратегію розвитку та План її реалізації включно з Планом моніторингу виконання, РГ ініціювала проведення громадських слухань. Після проведення громадського обговорення допрацьовані проекти документів подавалися на розгляд і ухвалення міській раді в якості політики міста.

Етап 6: Моніторинг та впровадження Стратегії

Управління впровадженням Стратегії повинно складатися з двох частин. Перша політична складова декларує бажання досягти цілі, ухвалювати рішення та розподіляти повноваження

щодо виконання завдань. У другій частині повинно йтися про виконавчі органи, які виконуватимуть проекти.

Система моніторингу має включати: орган з моніторингу (необхідно створювати з врахуванням особливостей територіальної громади); документ (Положення) про систему моніторингу виконання Стратегії (у Стратегії є окремий розділ з описанням системи моніторингу її впровадження); систему індикаторів (результатів) виконання Стратегії (кількісні та якісні показники / індикатори).

Визначення органів, відповідальних за реалізацію Стратегії

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, необхідно створити орган / інституцію, яка би займалась її впровадженням. Забезпечення впровадження – це управлінське завдання, яке передбачає контроль за діяльністю численних організацій, які задіяні у процесі виконання проектів та заходів Стратегії. Цим має займатись Комітет з управління впровадженням, створений з представників органів місцевого самоврядування, бізнесу та громадськості. Ця група добре організованих професіоналів уособлює політичну волю реалізувати заплановані зміни.

Система індикаторів оцінки ефективності впровадження Стратегії

У системі стратегічного планування моніторинг та оцінка є заключним етапом розробки Стратегії та здійснюються протягом усього періоду її впровадження. Інструментом моніторингу є система комплексних показників (індикаторів), які відображають як ефективність виконання конкретних завдань, так і засвідчують їхню релевантність стратегічним цілям Стратегії розвитку громади.

Система моніторингу ефективності виконання Стратегії передбачає багаторівневу ієрархічну модель системи індикаторів.

2. Коротка характеристика міста

Горішні Плавні – місто обласного значення площею 11 100 га. Дата заснування населеного пункту – 29 листопада 1960 року, 24 квітня 1972 року йому надано статус міста, а 6 квітня 1977 року був наданий статус міста обласного підпорядкування.

Географічне розташування міста: місто розташоване на лівому березі р. Дніпро у лісостеповій фізико-географічній зоні. Відстань від Горішніх Плавнів до міста Полтави: залізницею (ст. Золотнишине) 110 км, автошляхами 105 км. Середньорічна температура: у липні +21,5°C, у січні –6,0 °C.

Наявне населення станом на 01.01.2017 складає 54,5 тис. осіб (чоловіків – 25,5, жінок – 29,0), у тому числі міське населення – 52,0 тис. осіб, сільське населення – 2,5 тис. осіб.

Постійне населення станом на 01.01.2017 складає 54,8 тис. осіб, у тому числі міське населення – 52,2 тис. осіб; сільське населення – 2,6 тис. осіб. Кількість пенсіонерів станом на 1 січня 2017 – 16 243 особи. Кількість пенсіонерів на 1 000 населення – 312,4 осіб. Кількість народжених у 2016 році – 441 особа. Кількість померлих у 2016 році – 630 осіб.

Міграційний рух за 2016 рік: число прибулих – 288 осіб; число вибулих – 344 особи.

Виробничий потенціал

У промисловому комплексі міста на 01.01.2017 функціонує 31 статистично велике підприємство. Основні галузі економіки міста: добування залізничних руд; добування інших корисних копалин методом розроблення кар'єрів; виробництво харчових продуктів; виробництво трикотажних виробів; виробництво хімічних речовин і хімічної продукції; виробництво гумових і пластмасових виробів; виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування; ремонт і монтаж машин і устаткування; виробництво електричного устаткування; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; виробництво та розподілення тепла, газу, води; забір, очищення та постачання води; збирання, оброблення й видалення відходів.

У сфері добування залізничних руд, добування інших корисних копалин методом розроблення кар'єрів, функціонують ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», ПАТ «Рижівський гранітний кар'єр», Редутський кар'єр філії «Центр управління промисловістю» ПАТ «Укрзалізниця», ТОВ «Єривський гірничо-збагачувальний комбінат», ТОВ «Біланівський гірничо-збагачувальний комбінат».

Виробництвом готових металевих виробів (крім машин і устаткування) займаються науково-виробниче підприємство «Фероліт», ПП «Виробничо-комерційне підприємство «Євросталь-Комсомольськ». Ремонт і монтаж машин і устаткування займаються: ТОВ «Дивайс»; виробничо-комерційна фірма «Радон» ТОВ фірма «Дизель»; ТОВ «Феррострой»; ДП «Ферротранс».

У сфері виробництва хімічних речовин і хімічної продукції активно працює ПрАТ «Підприємство з іноземними інвестиціями «Інтервибухпром». Виробництвом гумових і пластмасових виробів займаються ТОВ фірма «Леомі-оригінал», зовнішньоторгове підприємство «Маг».

Сфера з виробництва одягу має дуже розгалужену мережу підприємств: ТОВ «Коста»; Виробничо-комерційна фірма «Тіко-Престиж»; Виробничо-комерційна фірма «Тіко-Маркетинг»; виробничо-комерційна фірма «Маркетинг»; промислово-комерційне приватне підприємство «Легком»; ТОВ «Валері-текс»; ТОВ «Шик»; виробничо-комерційна фірма «Престиж-Т»; ПП «Фламінго Текстиль».

Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) за 2016 рік складає 19167,1 млн грн, (у діючих цінах), що становить 15,3% до всієї реалізованої продукції Полтавської області. Обсяг реалізованої промислової продукції на 1 особу за 2016 рік – 350,9 тис. грн.

Міський бюджет

За 2016 рік до бюджету міста надійшло 517,1 млн грн податків та інших обов'язкових платежів (загальний та спеціальний фонди). Виконання плану бюджету міста у 2016 році складає 102,3%.

Підприємництво

У місті активно розвивається підприємництво. Кількість фізичних осіб-підприємців станом на 01.01.2017 становить 2 426 осіб. Розмір надходжень до міського бюджету від діяльності малого бізнесу (фізичних осіб) за 2016 рік – 20 593,0 тис. грн. Питома вага надходжень до міського бюджету від діяльності малого бізнесу у загальній сумі податкових надходжень (загальний фонд) складає 7,4%. Ними залучено 1 287 осіб – наймані працівники.

Ринок праці

У господарському комплексі міста станом на 01.01.2017 зайнято 20 672 особи (без урахування кількості працюючих на малих підприємствах), у тому числі: середньооблікова кількість найманих (штатних) працівників – 16 959 осіб, кількість працюючих підприємців та їх найманих працівників 3 713 осіб.

Кількість зареєстрованих безробітних на 01.01.2017 – 267 осіб. Середньомісячна заробітна плата найманих працівників за 2016 рік – 6 439 грн.

Експорт та інвестиційна діяльність

Місто активно здійснює зовнішньо-економічну діяльність: обсяги експорту послуг за 2016 рік становлять 6315,8 тис. дол. США (42,0% до загального обсягу області), обсяги імпорту послуг – 68990,8 тис. дол. США (96,0% до загального обсягу області).

Обсяг прямих іноземних інвестицій станом на 31 грудня 2016 року становить 747,9 млн. дол. США (74,5% до загального обсягу області).

Соціальна інфраструктура

У місті протягом 2016 року введено в експлуатацію 1 802 м² загальної площі житла.

Мережа ВНЗ міста представлена: політехнічним коледжем Кременчуцького національного університету ім. Остроградського, Вищим професійним гірничо-будівельним училищем. У місті функціонують 7 загальноосвітніх навчальних закладів (в т.ч. в Дмитрівці), 10 дошкільних навчальних закладів, 5 позашкільних закладів (музична, художня та дитячо-юнацькі спортивні школи). Функціонує Місіонерське Духовне училище Української Православної Церкви Полтавської єпархії.

Мережа лікарських медичних закладів представлена: Горішньоплавнівською міською лікарнею, Центром первинної медико-санітарної допомоги м. Горішні Плавні, Горішньоплавнівською міською стоматологічною поліклінікою, медико-санітарною частиною ПрАТ ПГЗК, комунальним підприємством «Горішньоплавнівська госпрозрахункова поліклініка».

Місто має розвинену культурну і спортивну інфраструктуру, яка представлена: плавальний басейн, фізкультурно-оздоровчий комплекс, спортивні майданчики, яхт-клуб, шаховий клуб, спортзали, тенісні корти, стрілецький критий тир, веслувальний клуб «Гірник», 9 футбольних полів (7 зі штучним покриттям), стадіон «Юність» з трибунами на 2500 місць, дитячо-юнацький футбольний клуб «Гірник-спорт», Палац культури і творчості на 1 100 місць, музеї, масові бібліотеки.

3. Обґрунтування стратегічного вибору

Моделювання сценаріїв розвитку міста Горішні Плавні було здійснено на другому засіданні Робочої групи зі стратегічного планування, яке відбулося 08 вересня 2016 року. Підставою для цього моделювання стало представлення учасникам результатів аналізу середовища та проведеного об'єктивного та суб'єктивного аналізу. Учасники засідання ознайомилися із інформаційною основою для планування розвитку територіальної громади у вигляді базового документу, що є аналітично-описовою частиною плану – Профілем громади Горішні Плавні. В цьому документі було виконано аналіз кількості, якості та динаміки зміни ресурсів громади.

Також представлені результати опитування керівників підприємств та підприємців міста. Вивчення думки представників підприємництва міста дало можливість учасникам Робочої групи дізнатися про їх ставлення до органів місцевого самоврядування, проблеми, які вони вважають найбільш важливими, про їхні очікування та про їхні плани на майбутнє.

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних та демографічних тенденцій у ретроспективі останніх років, та, відповідно, моделювання «соціально-економічного ландшафту» (взаємонакладання стійких у часі факторів впливу) міста дали можливість сформулювати базові сценарні припущення, «інерційний» (песимістичний) та «інтенсивний» (оптимістичний) сценарії розвитку міста.

Базові сценарні припущення:

1. Показник ВВП на душу населення України в період 2016 року незначно спадатиме, а після 2016 року спостерігатимемо його зростання на 2-3% на рік.
2. В найближчі роки податкове навантаження на суб'єкти підприємницької діяльності та населення не зменшиться. Можна очікувати спрощення правил ведення бізнесу.
3. Продовжуватиметься девальвація національної валюти, що стимулюватиме товарне виробництво на експорт.
4. Очікується суттєвий перерозподіл податкових надходжень між державою та органами місцевого самоврядування на користь останніх.
5. В Україні поступово будуть впроваджені стандарти ЄС щодо виготовленої в Україні продукції.
6. Рух товарів до та з ЄС буде безмитним, що сприятиме зростанню товарообігу між Україною та ЄС.
7. Інвестиційний клімат в Україні дещо покращиться. Країна стане привабливішою для європейських інвесторів.
8. Надалі зростатимуть ціни в національній валюті на паливно-енергетичні ресурси, особливо для населення та комунальних підприємств.
9. Доходи населення у найближчі 2-3 роки будуть відносно низькими (в порівнянні з 2012-2015 рр.), після цього – поступово зростатимуть до 2025 року.
10. Підприємствам найближчі 2-3 роки буде обмежений доступ до позичкового капіталу. Потім доступ до кредитів має суттєво покращитися.

Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку «Хай все лишиться, як було!»

Населення міста залишається стабільним у межах 55,0 тис. осіб. Незначне природне зменшення населення буде компенсуватися механічним приростом за рахунок притоку населення з інших регіонів області. Однак, демографічне навантаження буде поступово зростати через невеликий відплив молоді та старіння населення міста. Рівень офіційного безробіття у Горішніх Плавнях за існуючих тенденцій залишається меншим середнього значення по Полтавській області, а середньомісячна заробітна плата у місті залишатиметься вищою від середньої по області.

Горішні Плавні залишається промисловим центром на основі традиційних виробництв зі

значним техногенним навантаженням на довкілля.

Основою сценарію є розширення традиційних та запуск нових середньо-технологічних виробництв у сфері видобування та переробки залізної руди. Підставою існування такого сценарію є достатня кількість місцевих сировинних ресурсів, наявна робоча сила, доступні виробничі площі та вільні земельні ділянки, існуючі комунікації, зростаючий попит на таку продукцію, вкладення іноземного капіталу і технологій у сферу переробки.

На фоні діяльності традиційних великих підприємств формується трикотажний кластер, який втратив російський ринок і намагається знайти ринок збуту в країнах ЄС. Розвивається малий та середній бізнес у сфері будівництва, транспорту, послуг та медицини. Створюються нові робочі місця, однак рівень доходів населення зростатиме незначно.

При такому сценарію розвитку поглиблюється проблема працевлаштування жінок, оскільки розвиваються сектори, в яких працевлаштовані переважно чоловіки.

Нестача коштів міського бюджету призведе до труднощів в утриманні існуючої інженерної інфраструктури міста та впровадженні природоохоронних заходів.

Описаний сценарій відбиває лише основні соціально-економічні та демографічні параметри, які, проте, є визначальними для характеристики майбутнього міста. Очевидно також, що на даному «ландшафті» за збереження основних тенденцій та незмінності базових припущень не існує альтернативної траєкторії, яка призвела б до іншого сценарію. Отже, онтологічною підставою Стратегічного вибору є неприйнятність описаного сценарію для громади міста.

Ймовірний оптимістичний сценарій розвитку передбачає цілеспрямований вплив на соціально-економічний «ландшафт» факторів, які лежать поза межами впливу місцевої громади і є компетенціями центральної влади країни. Траєкторія розвитку на гіпотетичному «ландшафті» та за базових припущень формує наступний інтенсивний «оптимістичний» сценарій. Він ґрунтується на нарощуванні потужностей промислового виробництва на базі нових інвестиційних проектів в традиційних для міста або суміжних галузях з поступовим зміщенням виробничих циклів в бік зростання глибини переробки.

Сценарій інтенсивного розвитку: «Нові реформи – нові можливості!»

Новою суттєвою галуззю промисловості у місті може стати машинобудування, передумовами чого є:

- сформований імідж міста як промислового центру;
- наявність природних ресурсів;
- наявність відносно (до країн Європи) дешевої робочої сили;
- відносна близькість та добре сполучення з Києвом та Полтавою.

За цим сценарієм у місті з'являються нові промислові підприємства великого, середнього та малого бізнесу. При цьому зберігаються більшість існуючих підприємств.

Знову ж таки, роботу отримують переважно чоловіки, тому необхідно врахувати можливості перекваліфікації та переорієнтації жінок на роботу в традиційно чоловічих секторах/професіях.

Завдяки вдалому географічному розташуванню та значним державним і зовнішнім інвестиціям місто стає інвестиційно привабливе, що суттєво збільшить кількість інвестиційних пропозицій і привабить зовнішніх інвесторів. З'являється потреба в кваліфікованій робочій силі, яку можна привабити високими заробітними платами та підвищенням якості життя.

Зміна податкової бази дозволить поступово збільшити надходження до бюджету міста, а відтак – впровадження значних міських інфраструктурних проектів (дороги, вода, електрика, промислові та тверді побутові відходи).

Ресурсна, зокрема фінансова, база дозволить суттєво і за короткий термін покращити якість життя і міське середовище загалом. Суттєво зросте рівень життя громадян.

Місто молодшає за рахунок припливу молодих кадрів.

Ймовірність такого сценарію невисока, підтвердженням чого є тривала стагнація у політичній та соціально-економічній сферах держави, відсутність виразної зовнішньої політики, відсутність стратегії розвитку країни, а також відсутність контр-еліт у видимій перспективі, які змогли б змінити зазначені тенденції. Все це дає право на формування раціонального сценарію, що визначатиметься траєкторією на існуючому «ландшафті» за базових припущень появи нових, керованих факторів впливу на цю траєкторію, які перебувають в межах компетенції громади міста, а також найбільш ймовірних факторів зовнішнього впливу в їх сприятливій комбінації.

Сценарій раціонального розвитку: «До великої мети малими кроками!»

Цілеспрямована та злагоджена політика керівництва міста призведе до поступового припливу як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій.

Існуюча гірничорудна промисловість модернізується, впроваджуються нові наукомісткі високотехнологічні процеси у виробничий цикл.

Зручне економіко-географічне розташування сприятиме будівництву в місті нових сучасних підприємств в нових галузях економіки із запровадженням новітніх інноваційних технологій. Наявність відносно дешевих щебню, піску і гравію з відвальних порід залізорудних кар'єрів використовуються для виробництва продукції з більш високою доданою вартістю в будівельній галузі (лицювальна плитка, сухі суміші для наливних підлог, керамічні труби).

Сформований кластер трикотажного бізнесу втратив російський ринок, відновлює та нарощує обсяги збуту в країні ЄС.

Розвиток туристичної та рекреаційної сфери призведе до притоку у місто інвестицій та розвитку малого та середнього бізнесу, зокрема жіночого підприємництва.

Відповідно місто починає омолоджуватися за рахунок припливу молодих кадрів.

За рахунок поступового збільшення бюджетних надходжень та розвитку місцевих підприємств буде покращуватися комунальна сфера, міське середовище і якість життя.

У місті збільшується рівень безпеки, воно стає більш комфортним для життя.

Описаний сценарій став базою для формулювання стратегічного бачення та місії міста на стратегічну перспективу, які було сформульовано на тому ж засіданні робочої групи:

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ

Горішні Плавні – молоде, зелене та яскраве місто на березі Дніпра, яке постійно розвивається та приваблює інвестиції.

- Центр гірничорудної промисловості, найчистіше промислове місто України з високими показниками енергоефективності та енергозбереження.
- Столиця трикотажної моди Європи під власними брендами, в якому розвивається конкурентоспроможний високодохідний малий та середній бізнес.
- Місто промислового, спортивного, мистецького та історико-пізнавального туризму.
- Сучасне місто з активною громадою, здатною співпрацювати з місцевою владою, сприятливе для життя та максимально комфортне для мешканців і гостей.

МІСІЯ МІСТА

Горішні Плавні – молоде перспективне соціально відповідальне та найзеленіше місто Полтавської області на березі Дніпра. Найбільший гірничо-рудний центр України з виробництва високоякісного преміум-окатишу та трикотажна столиця України. Комфортне та відкрите місто з активною, згуртованою громадою, небайдужою владою та високою мотивацією до лідерства

Результати факторіального SWOT-аналізу

На засіданні Робочої групи, яке відбулося 8 вересня 2016 року учасники провели SWOT-аналіз. Інформація та знання, отримані та впорядковані в процесі проведеної інвентаризації чинників, стали важливим ресурсом для подальшого аналізу економічного та соціального стану громади.

Проведений зовнішній аналіз – оцінка основних загроз і можливостей визначили зовнішнє середовище, а внутрішній аналіз – аналіз сильних і слабких сторін громади забезпечили визначення основних проблем розвитку міста.

Визначення сильних та слабких сторін відбувалося за наступними сферами: Природно-ресурсний потенціал»; Економічний потенціал; Інфраструктурний розвиток; Науково-технічний потенціал; Стан довкілля; Трудовий потенціал; Туристичний потенціал; Просторово-економічний потенціал.

Аналіз можливостей та загроз відбувалося за наступними сферами: Зовнішньоекономічна та зовнішньополітична ситуація; Макроекономічна ситуація; Геоекономічне та геополітичне положення; Демографічна та соціальна ситуація.

При проведенні аналізу враховувалися також гендерні аспекти.

Структура матриці SWOT (внутрішні чинники)	
Природно-ресурсний потенціал	
Сильні сторони	
<ul style="list-style-type: none"> - місто розташоване на лівому березі р. Дніпро в межах Лівобережно-Дніпровської лісостепової провінції, південно-лісостепової підобласті Дніпровської терасової низовини; - Кременчуцький залізорудний район, який посідає друге місце в Україні за запасами залізорудної сировини, розвідано 10 родовищ залізної руди; - великі запаси гранітів, мігматитів, гнейсів, кварцитів, мармурів, кристалічних сланців, прояви руд кольорових металів, напівкоштовного каміння, діабазів, пісків, суглинків, мінеральних фарб, глин, мінеральних вод; - місто оточене сосновими лісами; - місто займає одне з провідних місць за кількістю зелених насаджень у розрахунку на одного мешканця 	
Слабкі сторони	
<ul style="list-style-type: none"> - місто стоїть на піску, який у вітряну погоду перетворюється у пил; - ріст вироблених територій, просідання поверхні; - вилучення земель під відвали; - порушення гідрологічного режиму ґрунтових і підземних вод, їх надмірна мінералізація; - наявність штучних техногенних відкладів 	
Економічний потенціал	
Сильні сторони	
<ul style="list-style-type: none"> - розташування міста майже в центрі України; - загальне збільшення населення міста за рахунок позитивного сальдо міграції; - чисельність населення міста у працездатному віці переважає над категорією молодшого за працездатний та старшого за працездатний вік; - розвинута добувна промисловість, наявність потужного з конкурентоздатною продукцією, промислового підприємства, що створює підстави стабільного джерела наповнення міського бюджету; - наявність організацій, що сприяють розвитку малого та середнього бізнесу (Фонду підтримки підприємництва та Інформаційно-консультаційного центру для підприємців); - достатньо високий рівень благоустрою центральної частини міста; - розвинутий трикотажний бізнес; - збільшення кількості зареєстрованих безробітних (людський ресурс для розвитку бізнесу); - середньомісячна заробітна плата вища за середній показник по Полтавській області та Україні; - обсяг реалізованої промислової продукції в розрахунку на одного мешканця більше за обласний показник; - зовнішня торгівля товарами має позитивне сальдо; - активна інвестиційна діяльність; - розмір капітальних інвестицій на одного мешканця більше за середній обласний показник; - високий рівень участі іноземного капіталу в економіці міста (перше місце по області); - соціальне партнерство провідних підприємств міста та міської ради; - ефективна робота Центру надання адміністративних послуг; 	

- наявні вільні земельні ділянки у власності громади міста, призначені для ведення господарської діяльності;
- розвинута інженерна та комунікаційна інфраструктура;
- зростання надходжень до міського бюджету

Слабкі сторони

- недостатні темпи модернізації та технічного переозброєння виробництва;
- монопрофільність міста, низький рівень диверсифікації економіки та вузька спеціалізація;
- втрата трикотажним бізнесом російського ринку, затрудненість виходу на ринок ЄС;
- недосконалість ринку надання послуг для бізнесу;
- слабкі зв'язки освіти, науки та бізнесу;
- слабка експортна орієнтація МСБ;
- відсутній маркетинг території та позиціонування інвестиційної привабливості міста;
- недостатність місць розміщення та об'єктів готельного бізнесу;
- зменшення загальної кількості працюючих підприємців та їх найманих працівників

Інфраструктурний розвиток**Сильні сторони**

- підписано Угоду мерів та розроблено План дій сталого енергетичного розвитку;
- розвинута інженерна та комунікаційна інфраструктура;
- житловий фонд обладнаний засобами обліку споживання енергоресурсів;
- житлово-комунальні послуги надають підприємства різних форм власності;
- у місті функціонують ОСББ та ЖБК;
- у місті здійснюється житлове будівництво;
- в муніципальному секторі впроваджуються енергоефективні заходи;
- очисні споруди міста здійснюють комплекс механічної, фізико-хімічної, біологічної очистки;
- переважну більшість житлових будинків обладнано централізованим водопостачанням і водовідведенням, центральним опаленням, гарячим водопостачанням

Слабкі сторони

- дороги потребують капітального ремонту;
- низький рівень управління енергоефективністю та споживанням енергоресурсів;
- значний фізичний знос комунальної інфраструктури міста;
- низький рівень впровадження енергоефективних технологій в муніципальному секторі;
- неповне оснащення бюджетних установ та житлового фонду міста засобами регулювання споживання енергоресурсів;
- існуюче звалище ТПВ не відповідає санітарно-технічним вимогам та необхідність будівництва нового полігону збору ТПВ;
- високий знос очисних споруд та трубопроводу системи водовідведення;
- високий знос зливової каналізації;
- контейнерні майданчики збору ТПВ потребують реконструкції;
- необхідність проведення інвентаризації зелених насаджень та висадки нових насаджень

Науково-технічний потенціал**Сильні сторони**

- високий професійний та освітній рівень жителів міста;
- наявність висококваліфікованих інженерів, робітників і службовців;
- впровадження новітніх, енергоефективних технологій

Слабкі сторони

- відсутні наукові та дослідні організації;
- не розвинута мережа ВНЗ;
- низький рівень впровадження новітніх технологій в економіку міста;
- низький рівень впровадження нових наукових розробок;
- недостатній рівень впровадження ІТ технологій;
- слабкий рівень освоєння нових видів продукції

Стан довкілля**Сильні сторони**

- поверхневі води представлені: річками Дніпро, Псьол, озеро Онуфріївське в заказнику «Лісові озера», паркове озеро;
- розгалужена система зелених насаджень

Слабкі сторони

- викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснюють 18 промислових підприємств;
- незадовільний стан каналізаційної системи та обладнання через високий фізичний знос;
- значні обсяги стоків мають промислове походження, що негативно впливає на можливості очисних споруд;

- потенційними джерелами забруднення є каналізаційні колектори та незадовільний технічний стан трубопроводів, які потребують ремонту;
- скиди неочищених дощових вод з території міста в поверхневі води;
- полігон ТПВ необлаштований, немає захисту від забруднення підземних вод;
- великі обсяги промислових і побутових відходів

Трудовий потенціал

Сильні сторони

- високий професійний та освітній рівень жителів міста;
- розвинута мережа дошкільних, шкільних та позашкільних закладів;
- розвинута мережа закладів охорони здоров'я;
- знизився рівень загальної смертності серед дорослого населення;
- розвинута мережа культурних та спортивних закладів;
- працює розгалужена інфраструктура соціального захисту населення;
- до вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації вступило 73% учнів від загальної кількості випускників.

Слабкі сторони

- дефіцит медичних та освітніх кадрів;
- зареєстроване зростання захворюваності злоякісними новоутвореннями;
- низький рівень активності громадян;
- недостатність комунікацій та співпраці влади, громади та бізнесу;
- зменшення загальної кількості працюючих підприємців та їх найманих працівників;
- робочі місця наявні переважно в секторах, в яких домінують чоловіки, необхідна перекваліфікація для жінок

Туристичний потенціал

Сильні сторони

- діловий туризм, широке коло поїздок, зустрічей, конференцій, форумів;
- діючі туристичні тури: відвідування історико-культурних пам'яток, тематичних експозицій;
- проведення екскурсій, фестивалів і ярмарків;
- спортивний туризм: стадіони, басейни, фітнес-клуби, тенісні корти, спортивні майданчики;
- дитячий спортивно-оздоровчий туризм: табір «Горизонт»;
- можливості розвитку промислового туризму;
- наявна мережа готелів та баз відпочинку;
- наявна мережа закладів ресторанного господарства міста

Слабкі сторони

- недостатній рівень якості послуг розміщення, харчування, розваг і розвинутої транспортної системи для туристів;
- недостатня кількість визначних пам'яток та історичних об'єктів;
- відсутність інформаційних і комунікаційних систем інформування туристського ринку про місто

Просторово-економічний потенціал

Сильні сторони

- затверджений Генеральний план міста (2005 р.);
- виконано роботи щодо внесення змін до Генерального плану міста Горішні Плавні основне креслення (1 етап);
- 23 грудня 2010 року були встановлені нові межі міста;
- наявні вільні земельні ділянки для розвитку бізнесу

Слабкі сторони

- не проведена інвентаризація землі;
- не оновлено містобудівну документацію;
- відсутність архітектурного «обличчя» міста

Структура матриці SWOT (зовнішні чинники)

Зовнішньоекономічна та зовнішньополітична ситуація

Можливості

- визначення зрозумілого зовнішньополітичного державного курсу;
- припинення АТО;
- інтеграція в ЄС;
- поліпшення іміджу України;
- проведення реформ та децентралізація влади;
- адаптація та інтеграція системи освіти у європейське та світове співтовариство

Загрози

- поглиблення міжнародної політичної кризи;

<ul style="list-style-type: none"> - негативні зміни у національному законодавстві; - подальше підвищення цін на енергоносії; - відсутність необхідних реформ в сфері регіонального розвитку; - загострення чи продовження воєнного конфлікту на сході країни; - корупція у владі; - недобросовісна конкуренція, рейдерські атаки та слабкий захист права власності
Макроекономічна ситуація
Можливості
<ul style="list-style-type: none"> - набуття чинності угоди про ЗВТ з ЄС; - розвиток альтернативної енергетики; - нарощування міжнародної технічної допомоги та доступність зовнішніх фінансових ресурсів; - відкритість економіки та ринків; - стабільний національний бізнес-клімат; - зростання продуктивності підприємств; - надходження інвестицій у зв'язку з поліпшенням іміджу України; - зменшення кредитної ставки, стабілізація національної валюти; - доступ до ринку інших країн без перешкод; - надходження зовнішніх інвестицій та нових технологій; - державна підтримка комунальної інфраструктури
Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - надвисокі та складні в адмініструванні податки; - висока іноземна конкуренція; - обвал купівельної спроможності через шокową девальвацію; - підвищення кредитних ставок; - нестабільність національної валюти та інфляція; - нестабільність політичної ситуації та зростання недовіри до державної влади; - збільшення витрат на природоохоронні заходи та заходи з забезпечення техногенної безпеки; - нові обмеження та регуляторні документи; - монополізація ринків; - централізація бюджетних ресурсів; - зниження конкурентоспроможності товарів через зростання імпорту з ЄС
Геоелекономічне та геополітичне положення
Можливості
<ul style="list-style-type: none"> - укрупнення адміністративно-територіальних одиниць; - впровадження електронного врядування; - удосконалення телекомунікацій; - створення сприятливого національного інвестиційного клімату; - державне стимулювання впровадження високотехнологічних та енергоефективних виробництв; - розвиток сучасних систем передачі інформації; - стабілізація законодавчої бази, впровадження європейських стандартів в політичну, судову, адміністративну, соціально-економічну систему України; - боротьба з бюрократією, створення прозорого, антикорупційного середовища; - упорядкування податкового законодавства; - сприятливе митне законодавство; - упорядкування земельного законодавства
Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - відсутність законодавчих можливостей для виділення земельних ділянок; - відсутність адміністративно-територіальної реформи; - неврегульованість питання землекористування між містами та районами; - слабкий рівень впровадження новітніх технологій в економіку України; - низький рівень надходження іноземних інвестицій та інновацій в економіку України; - техногенні катастрофи; - забруднення територій стихійними сміттєзвалищами
Демографічна та соціальна ситуація
Можливості
<ul style="list-style-type: none"> - підняття якості товарів та послуг до європейських стандартів; - підвищення рівня життя в країні, прожиткового рівня та мінімальної заробітної плати; - підвищення рівня медичного обслуговування; - збільшення кількості людських ресурсів за умови зростання внутрішньої міграції з найближчих регіонів; - покращення якості освіти
Загрози

- старіння населення;
- зростання рівня наркоманії та алкоголізму серед молоді;
- зростання рівня захворюваності населення;
- зростання кількості правопорушень;
- штучне розпалювання міжнаціональних конфліктів

Висновки за результатами SWOT-аналізу

SWOT-аналіз показав, що місто монопрофільне й наповнення міського бюджету залежить від податкових надходжень від підприємств групи FERREXPO. Особливістю міста є функціонування гірничодобувної промисловості. Видобуток здійснюється відкритим способом, що передбачає накопичення відходів, захаращення земельних ділянок.

В сфері малого та середнього бізнесу існує недостатність інвестиційних ресурсів для модернізації та технологічного оновлення виробництва, обумовлена певними ризиками для іноземних інвесторів; структурна недосконалість виробництва, відставання процесів оновлення основних фондів; недостатність обігових коштів підприємств та довгострокового кредитування; нерозвиненість фондового ринку; високі ціни на енергоносії, сировину та матеріали, що збільшує ціну реалізації продукції та стримує зростання виробництва.

В соціальній сфері спостерігається недосконалий рівень діяльності та матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, освіти, спорту та культури. В житловій сфері існує недостатній розвиток індустріальних методів поводження з побутовими й виробничими відходами; невідповідність вартості комунальних платежів якості наданих послуг; відсутність дієвого механізму довгострокового кредитування житлового будівництва.

Незважаючи на це, місто має значний потенціал для розвитку. Розташоване місто майже в центрі України. Загальне збільшення населення міста відбувається за рахунок позитивного сальдо міграції. Чисельність населення міста у працездатному віці переважає над категорією молодшого за працездатний та старшого за працездатний вік. Обсяг реалізованої промислової продукції в розрахунку на одного мешканця більше за середньообласний показник. Зовнішня торгівля товарами має позитивне сальдо. Високий рівень участі іноземного капіталу в економічному розвитку міста (перше місце в області).

Місто має розвинену інфраструктуру. Підписано Угоду мерів і розроблено План дій сталого енергетичного розвитку. В муніципальному секторі активно впроваджуються енергоефективні заходи. Місто активно співпрацює із проектом «Енергоефективність в громадах» (GiZ).

Як місцева громада, що будує сильну спільноту, місто Горішні Плавні має великий ресурс щодо формування ефективних органів місцевого самоврядування, забезпечення участі у розбудові міста всіх зацікавлених сторін і спільне бачення владою й громадою його майбутнього. А це значить, що місто прагне до врядування європейського зразка через формування сильної та активної громади, центром якої є задоволення базових потреб своїх городян задля забезпечення сталого економічного та соціального розвитку міста.

Місто одним з перших в Україні провело гендерний аудит міського простору, запровадило гендерне бюджетування моделі первинного рівня надання медичної допомоги на засадах сімейної медицини, активно працює в напрямку забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків.

Одним з головних показників людського прогресу у світі вважається інтегрований «індекс людського розвитку», визначальними складовими якого серед інших є тривале й здорове життя, можливості для здобуття освіти та доступність умов, що забезпечують гідний життєвий рівень. Реалізуючи принципи соціальної злагоди, місто має намір покращити соціальний простір, підвищити соціальну згуртованість та інтеграцію в нього різних секторів – освіти, безпеки, культури, охорони здоров'я. Місто буде прагнути до подальшого вдосконалення роботи соціальних інститутів, що сприятиме формуванню соціальної довіри та відчуття рівності можливостей для жителів міста та поваги до них як до індивідів.

4. Стратегічні напрями розвитку міста

Бажана «траєкторія» розвитку, що має привести громаду до стратегічного Бачення та Місії, складається з низки стратегічних напрямів розвитку. Стратегічні напрями на бажаній «траєкторії» розвитку вказують на шляхи досягнення саме цього стратегічного Бачення. З визначенням напрямів розвитку було продовжено процес свідомого вибору конкретних способів, системи цілей та результатів розв'язання визначених проблем та реалізації можливостей щодо розвитку міста. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизується у стратегічних і оперативних цілях.

Стратегічні напрями розвитку міста було сформульовано на другому засіданні Робочої групи зі стратегічного планування 8 вересня 2017 року, а саме:

A. Місто розвинуеного експортоорієнтованого бізнесу

B. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто

C. Місто відкритого креативного простору та активної громади

19 жовтня 2016 року відбулось засідання Робочих підгруп за стратегічними напрямками розвитку. На них учасники обговорювали стратегічні та оперативні цілі, які сформували відповідні плани дій щодо впровадження Стратегії.

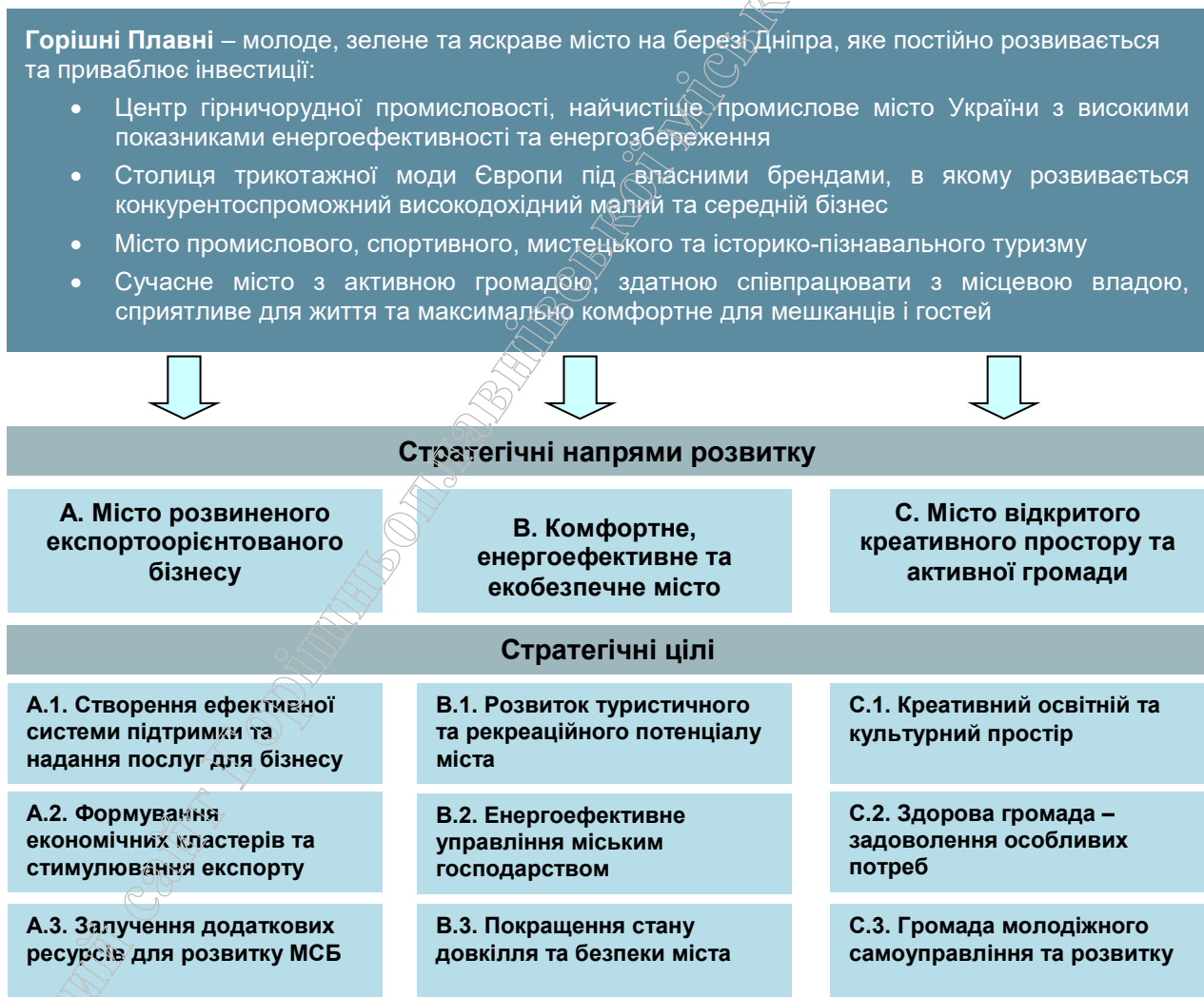

Схема Стратегії розвитку міста Горішні Плавні

4.1. Стратегічний напрям А. Місто розвинуеного експортоорієнтованого бізнесу

Специфікою Горішніх Плавнів є низька питома вага МСП в економіці міста та експорті продукції і послуг місцевого бізнесу. Так, питома вага надходжень до міського бюджету від діяльності малого бізнесу (фізичних осіб) у загальній сумі податкових надходжень до міського бюджету (загальний фонд) за I квартал 2017 року складає 8,5%.

Спостерігається стійка тенденція зменшення кількості підприємців, що знаходяться на загальній системі оподаткування та загальної кількості працюючих у малому бізнесі (підприємці та їх наймані працівники).

У місті працює низка МСП, виробників трикотажного одягу, але їх розвиток обмежується слабкою географічною диверсифікацією реалізації продукції, зокрема експорту. Експортна діяльність місцевих компаній тривалий час була зорієнтована на російський ринок, легкість доступу до якого виявилася одним з головних обмежуючих чинників для освоєння інших ринків.

Майже 100% експорту складає продукція з низьким ступенем обробки, що виробляється одним великим підприємством. Позитивним є те, що ця продукція (залізорудні окатки) має диверсифікований ринок збуту, орієнтований на розвинуті економіки.

Запровадження торговельних обмежень з боку РФ, зокрема призупинення з 1 січня 2016 року застосування положень ЗВТ країн СНД стосовно українських товарів (ставки ввізних мит на рівні режиму найбільшого сприяння), а також призупинення транзиту української продукції через свою територію кардинально вплинули на більшість експортерів міста. Багато з них, втративши російський ринок, виявилися не готовими до роботи на ринках країн ЄС, Північної Америки, Близького Сходу та інших регіонів як через внутрішні, так і через зовнішні перешкоди для експорту.

Стратегічні проблеми

- монопрофільний не диверсифікований бізнес міста;
- низький рівень впровадження інноваційних технологій, «зеленого» бізнесу;
- низька підприємницька активність населення;
- низький рівень професійних знань та досвіду підприємців-початківців щодо умов започаткування та ведення підприємницької діяльності;
- недостатня розвиненість інфраструктури підтримки малого та середнього підприємництва;
- обмежені можливості ресурсного та інформаційного забезпечення підприємництва;
- низький рівень розвитку експорту в сегменті малого та середнього бізнесу;
- епізодичний характер взаємозв'язків МСП і влади з питань підприємництва, складність, зарегульованість процедур;
- відсутність систематизованої актуальної інформації для підприємців;
- відсутність системної роботи з проведення семінарів-тренінгів для підприємців, зокрема з питань ЗЕД;
- недостатність фінансових ресурсів у МСП, відсутність доступу та висока вартість кредитних ресурсів;
- обтяжливність, висока вартість процедур сертифікації для МСП;
- нестача інформації щодо потенційних ринків, брак бізнес- партнерів;
- невідповідність фахового рівня персоналу потребам бізнесу, дефіцит кваліфікованих трудових ресурсів;
- негативний імідж підприємництва;
- низька конкурентоспроможність МСП

Для подолання вищезазначених перешкод необхідне вироблення місцевої політики, спрямованої на створенню сприятливого бізнес-середовища. Вироблення та реалізація такої політики можливе лише шляхом об'єднання зусиль влади, бізнес-асоціацій і підприємців.

Для вирішення вищезазначених проблем необхідно:

- створення середовища, яке сприяє нарощуванню підприємницького потенціалу через систему освіти;
- надання своєчасної, достовірної й повної інформації суб'єктам МСП щодо змін у законодавстві, нормативних актів, прийнятих органом місцевого самоврядування;
- врахування інтересів МСП в процесі формування економічної політики, що передбачає три аспекти: інституційні основи, наявність механізмів удосконалення нормативно-правового середовища та оцінки регуляторного впливу на МСП;
- створення майданчиків для ведення діалогу між владою та приватним сектором;
- спрощення нормативних вимог, особливо щодо реєстрації та виходу на ринок нових суб'єктів господарювання;
- сприяння в підвищенні кваліфікації кадрів і розвитку всіх форм інновацій;
- сприяння розвитку жіночого підприємництва;
- сприяння МСП в інтеграції в світові виробничо-збутові ланцюжки;
- співпраця МСП з проектами міжнародної технічної допомоги;
- допомога в сертифікації продукції;
- пошук європейських партнерів, посередників;
- проведення семінарів, тренінгів з актуальних питань підприємницької діяльності;
- залучення підприємців до виставок, ярмарок, бізнес – форумів;
- формування позитивного іміджу малого підприємництва.

Напрямок розвитку А. Місто розвинуеного експортоорієнтованого бізнесу

Стратегічні цілі

А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу

А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту

А.3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ

Оперативні цілі

А.1.1. Створення інституцій підтримки бізнесу

А.2.1. Сприяння створенню та функціонуванню виробничих кластерів

А.3.1. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів

А.1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності

А.2.2. Стимулювання експорту через об'єднання місцевих виробників

А.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації

А.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами

А.2.3. Просування продукції місцевих виробників на зовнішні ринки

А.3.3. Підготовка нових інвестиційних продуктів

А.1.4. Формування позитивного іміджу підприємницької справи

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку А. Місто розвинуеного експортоорієнтованого бізнесу

Стратегічна ціль А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу

Підтримку розвитку малого та середнього бізнесу здійснює орган місцевого самоврядування, спеціальний структурний підрозділ виконавчих органів міської ради у партнерстві з інституціями місцевого економічного розвитку.

Перспективним напрямком підтримки підприємництва з боку інституцій місцевого розвитку є створення бізнес-центрів. Для підвищення рівня знань та зацікавленості підприємців бізнес-центри надають інформаційні, консультаційні, освітні та інші послуги. Для надання якісної інформації підприємцям необхідно постійно оновлювати базу даних про віпні виробничі потужності, об'єкти торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування, водні ресурси та земельні ділянки, які можуть бути продані або передані в оренду суб'єктам господарювання для здійснення підприємницької діяльності.

Органу місцевого самоврядування необхідно розробити та впровадити пільгові умови стимулювання підприємницької діяльності через часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами, надання приміщень на пільгових умовах.

Розвиток малого та середнього підприємництва в значній мірі стримується нестачею підготовлених фахівців. Необхідно забезпечити розвиток системи навчальних послуг, підготовки і перепідготовки кадрів для підприємництва при міському центрі зайнятості. Для залучення безробітних, молоді, жінок та внутрішньо переміщених осіб до підприємницької діяльності надаватимуться професійні та інформаційні послуги. Для бажаючих відкрити власну справу продовжать роботу короткотермінові курси за програмою підприємець-початківець. Підтримка малого бізнесу передбачає надання дотацій підприємцям-роботодавцям на створення нових робочих місць для працевлаштування безробітних громадян, в першу чергу соціально незахищених категорій населення, внутрішньо переміщених осіб, жінок та молоді.

З метою формування позитивного відношення до підприємницької діяльності, зміцнення соціального статусу підприємництва, сприяння створенню нових і ефективного розвитку діючих суб'єктів малого та середнього підприємництва планується проведення різних заходів для забезпечення оперативної взаємодії підприємницьких структур з органами влади, сприяння в організації громадських об'єднань малого та середнього бізнесу, сприяння розвитку молодіжного та жіночого підприємництва: залучення суб'єктів підприємництва до участі у бізнес форумах, круглих столах; залучення суб'єктів підприємництва до участі в ярмаркових та виставкових заходах; оперативна інформація в ЗМІ про діяльність органів з підтримки підприємництва, про досвід розвитку малих та середніх підприємств, про благодійні акції підприємців, проведення різних конкурсів серед підприємців. Все це забезпечить формування сприятливих соціальних умов і громадської думки та сприятиме активному залученню населення до підприємницької діяльності.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
А.1.1. Створення інституцій підтримки бізнесу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення бізнес-центру, зокрема для підтримки створення екологічно дружнього бізнесу 2. Організація надання консультаційних, інформаційних, освітніх послуг для підприємців 3. Створення та актуалізація баз даних ресурсів для ведення бізнесу 4. Проведення конкурсів для підприємців 5. Встановлення партнерств із Фондом підтримки підприємства, Центром зайнятості, ТПП
А.1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стимулювання підприємницької діяльності через часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами 2. Надання приміщень на пільгових умовах
А.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення зустрічей, круглих столів, семінарів із МСП, молоддю, представниками навчальних закладів, служби зайнятості 2. Підготовка рекомендацій та внесення змін до програм підготовки та перепідготовки фахівців, а також оприлюднення вакансій 3. Підвищення рівня знань підприємців з психології підприємництва, бізнес-планування, маркетингу, фандрайзингу, ЗЕД, управління

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
	інноваціями, енергоефективністю та конкурентоспроможністю, володіння іноземними мовами, спеціалізовані курси для жінок-підприємців 4. Стажування фахівців в закордонних компаніях, що реалізується за допомогою міжнародних проєктів 5. Проведення тренінгів для представників МСБ з питань «зеленого» бізнесу, енергоменеджменту, альтернативної енергетики та збалансованих моделей виробництва й споживання
А 1.4. Формування позитивного іміджу підприємницької справи	1. Вивчення та поширення «Історій успіху» ведення підприємницької діяльності 2. Популяризація джерел інформації щодо започаткування та ведення підприємницької діяльності 3. Проведення кола зустрічей «Досвідчений підприємець – майбутньому підприємцю» 4. Впровадження менторських програм

Стратегічна ціль А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту

Для подолання перешкод у освоєнні місцевими компаніями нових конкурентних ринків нагальною необхідністю є вироблення виваженої місцевої експортної політики.

Експортна політика має бути сформована з урахування сучасних світових тенденцій щодо інтернаціоналізації бізнесу, поширення електронної комерції, доступності фінансування, інклюзивного розвитку, зокрема завдяки вирівнюванню торговельних умов для МСП. З метою створення середовища, сприятливого для здійснення експортної діяльності, слід налагодити ефективний діалог влади і бізнесу щодо розвитку експорту.

Для захисту інтересів експортерів з числа МСП необхідно створити об'єднання експортерів МСП на міському рівні з подальшою асоціацією на всеукраїнському рівні. Позитивним прикладом останнього є утворення у місті Співки експортерів малих і середніх підприємств. Так, Співка експортерів малих і середніх підприємств має здійснювати їх правовий захист, аудиторське консультування, проводити семінари, конференції; сприяти розвитку зовнішньоекономічних зв'язків підприємців.

Конструктивний діалог має забезпечити створення та регулярні контакти об'єднання експортерів, міжвідомчої комісії з числа представників державних органів, у тому числі митних, податкових, органів санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного контролю, міської ради, а також недержавних інституцій підтримки МСП.

Важливою є залежність між якістю продукції, продуктивністю та участю у міжнародній торгівлі. Очевидно, що суб'єкти МСП через відсутність ефекту економії на масштабі мають обмежені ресурси для підвищення продуктивності, впровадження інновацій, залучення висококваліфікованого персоналу, а отже, й виходу на зовнішній ринок. Одним з дієвих варіантів подолання такого замкненого кола є кластеризація, об'єднання суб'єктів МСП на різних засадах, що дозволяє як отримати безпосередній економічний ефект, так і чинити політичний вплив щодо бізнес-регуляції владних структур.

Для якомога швидшого включення місцевих МСП в міжнародну торгівлю доцільно на засадах співфінансування здійснити сертифікацію продукції та впроваджувати системи управління якістю окремих компаній, обраних за конкурсом. У зв'язку з тим, що найбільшим торговельним партнером є ЄС, а також зважаючи на високу купівельну спроможність населення країн ЄС, варто підтвердити відповідність якості продукції стандартам ЄС.

Для спрощення виходу компаній на міжнародний ринок доцільно провести дослідження закордонного цільового ринку, а також розробити стратегії виходу на зовнішній ринок. Для підвищення рівня обізнаності щодо цільових ринків і партнерів на довідковому веб-порталі міста має бути розміщена інформація про інструменти для самостійного використання (посилання на торговельну статистику Trade Map, Export Helpdesk, Eurostat, бази B2B (EEN, EFAA тощо), так і контакти компаній, що надають відповідні послуги.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
A.2.1. Сприяння створенню та функціонуванню виробничих кластерів	1. Складання Профілів виробничих кластерів 2. Розробка Концепції розвитку кластеру: цілі та напрямки, оцінка фінансових потреб, аналіз ринку 3. Проведення дослідження цільового галузевого світового ринку
A.2.2. Стимулювання експорту через об'єднання місцевих виробників	1. Формування інформаційних матеріалів для експортерів: бази даних, аналітики пріоритетних ринків та індустрій 2. Освіта для експортерів: тренінги, семінари, вебінари 3. Співпраця з Офісом з просування експорту при Міністерстві економічного розвитку та торгівлі України 4. Створення міжвідомчої комісії з питань розвитку експорту при міській раді 5. «Бізнес-земляцтво» та встановлення побратимських відносин
A.2.3. Просування продукції місцевих виробників на зовнішні ринки	1. Аналіз цільових ринків та маркетингові дослідження 2. Ярмаркова міжнародна діяльність експортерів 3. Європейська сертифікація 4. Отримання української сертифікації трикотажної продукції 5. Розробка нової торгової марки для трикотажної продукції 6. Укладення дистриб'юторських договорів з європейськими представниками

Стратегічна ціль А 3. залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ

Заходи щодо реалізації фінансово-кредитної та інвестиційної підтримки підприємництва спрямовані на об'єднання фінансових можливостей всіх джерел підтримки бізнесу, створення оптимальних механізмів ефективного використання фінансових та інвестиційних ресурсів, створення можливостей для накопичення та інвестування власних коштів.

Заходи фінансової підтримки малого та середнього підприємництва передбачають забезпечення рівного доступу до фінансових ресурсів, направляються на забезпечення пріоритетних соціально значущих напрямів діяльності бізнесу.

Фінансова підтримка за рахунок бюджетних коштів в різноманітних її формах, в якості важелів стимулювання розвитку й підвищення ефективності підприємницької діяльності, надається виключно на конкурсній основі.

Необхідно передбачити фінансово-кредитну підтримку малих та середніх підприємств, підприємців-фізичних осіб за рахунок:

- надання методично-консультаційної допомоги у розробленні бізнес-проєктів;
- створення бази даних суб'єктів підприємницької діяльності у вигляді інформаційного каталогу для залучення інвесторів;
- проведення конкурсу бізнес-планів серед молоді міста.

Підтримка підприємництва здійснюється також шляхом проведення заходів із формування ефективної просторової політики розвитку міста. З цією метою необхідно оновити містобудівну документацію, а саме Генеральний план забудови, провести зонніг, а також розробити детальні плани території. Створення просторових умов для покращення якості міського середовища, розвитку транспортної мережі, формування комфортного середовища сприятиме розвитку підприємництва.

Перспективним напрямком підтримки суб'єктів підприємницької діяльності є створення індустріальних і промислових парків / зон на базі вільних земельних ділянок Greenfield та неліквідних основних фондів підприємств-банкрутів Brownfield. Для підвищення зацікавленості суб'єктів підприємницької діяльності заплановано постійно оновлювати базу даних про вільні виробничі потужності, об'єкти торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування, водні ресурси та земельні ділянки, які можуть бути продані або передані в оренду суб'єктам господарювання для здійснення підприємницької діяльності.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
A.3.1. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів	1. Допомога МСП в отриманні коштів міжнародної фінансової допомоги через написання та реалізацію проєктної діяльності 2. Проведення конкурсу з надання грантів експортним бізнес-планам

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
	3. Проведення конкурсу з відшкодування вартості банківського кредитування експортних бізнес-планів 4. Поширення позитивного досвіду та успішних історій отримання МСП кредитних та грантових ресурсів
А.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації	1. Внесення змін до Генерального плану міста з включенням інформації про стан довкілля: території зі складними інженерними умовами; ділянки та санітарно-захисні зони виробничих і комунально-складських підприємств; території, що використовуються під звалища; прибережні захисні смуги річок та інших водойм; території природно-заповідного фонду та інші відомості, що становлять екологічну інформацію 2. Розроблення Плану зонування території міста 3. Розроблення детальних планів території 4. Створення містобудівного кадастру для забезпечення прозорого всебічного вивчення інвестиційної привабливості території міста 5. Забезпечення доступності інформації, яка міститься в генеральних планах, для громадськості
А.3.3. Підготовка нових інвестиційних продуктів	1. Створення системи супроводження інвестиційної діяльності 2. Створення переліку та характеристики земельних ділянок «Greenfield» 3. Підготовка інвестиційних проєктів та бази даних

План дій з досягнення цілей за стратегічним напрямом розвитку А. Місто розвинуеного експортоорієнтованого бізнесу

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
Стратегічна ціль А 1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу			
А.1.1. Створення інституцій підтримки бізнесу	Фонд підтримки підприємництва, Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, відділ освіти міської ради, СПД	Кошти МТД, власні кошти Фонду підтримки підприємництва, СПД	Створено бізнес-центр, зокрема з підтримки розвитку екологічно дружнього бізнесу Розроблено навчальні програми Проведені семінари – тренінги Підготовлені методичні посібники
А.1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності	Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Фонд підтримки підприємництва, СПД	Кошти МТД, кошти Фонду підтримки підприємництва, СПД	Проведено конкурс на кращий бізнес-проєкт Надано переможцям право на часткове відшкодування відсотків за кредитом Створення бази бізнес-ідей для підприємництва
А.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами	Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Міський центр зайнятості, об'єднання експортерів, СПД	Бюджет міського центру зайнятості, міжнародні донорські кошти, СПД	Підготовлено рекомендації та внесено зміни до програм підготовки та перепідготовки фахівців Проведено тренінги з психології підприємництва, бізнес-планування, маркетингу, фандрайзингу, ЗЕД Проведено семінари для підприємців щодо володіння іноземними мовами Проведено спеціалізовані курси для жінок-підприємців Стажування фахівців в закордонних компаніях Проведено тренінги для

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
			представників МСБ з питань «зеленого» бізнесу, енергоменеджменту, альтернативної енергетики та збалансованих моделей виробництва й споживання
A.1.4. Формування позитивного іміджу підприємницької справи	Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Бізнес-центр ФПП, об'єднання експортерів, СПД	Міський бюджет, кошти МТД, СПД	Збільшено кількість підприємців-початківців Проведено круглі столи та обговорення можливих шляхів вирішення проблем МСП Поширено успішні історії підприємницької діяльності
Стратегічна ціль А 2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту			
A.2.1. Сприяння створенню та функціонуванню виробничих кластерів	Ініціативна група кластеру, Міська рада, СПД	Кошти МТД, СПД	Розроблено Профілі кластерів Розроблено Концепцію розвитку кластерів Розроблено сайт Проведено дослідження галузевого світового ринку
A.2.2. Стимулювання експорту через об'єднання місцевих виробників	Спілка експортерів малих і середніх підприємств, Міська рада, СПД, Полтавська ТПП, Офіс експорту Міністерства економічного розвитку та торгівлі України	Міський бюджет, кошти МТД, СПД	Підприємництво об'єднане та скоординоване Збільшено кількість МСП, що експортують продукцію та послуги; МСП успішно конкурують на внутрішньому та зовнішніх ринках
A.2.3. Просування продукції місцевих виробників на зовнішні ринки	Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Спілка експортерів малих і середніх підприємств, СПД, Офіс експорту Міністерства економічного розвитку та торгівлі України	Міський бюджет, кошти МТД, СПД	Створено міжвідомчу комісію Проведено моніторинг нагальних проблем МСП Укладені угоди побратимських відносин Розроблені каталоги товарів і послуг місцевого бізнесу Розроблені презентації продукції для участі у міжнародних виставках Укладені договори про співпрацю з галузевими об'єднаннями за кордоном Проведено сертифікацію трикотажної продукції Укладено дистриб'юторські договори з європейським представником Розроблено торгову марку для трикотажної продукції
Стратегічна ціль А 3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ			
A.3.1. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів	Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Міська рада, Спілка експортерів малих і	Міський бюджет, кошти МТД, СПД	Розроблені проекти на участь в конкурсах МТД Розроблені експортні бізнес-плани МСП Збільшено обсяг відшкодування вартості банківського кредитування експортних

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
	середніх підприємств, СПД		бізнес-планів Розповсюджено інформаційні матеріали щодо позитивного досвіду використання кредитних та грантових ресурсів
А.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації	Управління архітектури та містобудування міської ради, Міська рада, потенційні інвестори	Міський бюджет, інші джерела, не заборонені законом	Внесені зміни до Генерального плану міста Розроблено План зонування території міста Розроблені детальні плани території Створено містобудівний кадастр Оприлюднено містобудівну документацію
А.3.3. Підготовка нових інвестиційних продуктів	Управління архітектури і містобудування міської ради, Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Управління по інвестиціях та будівництву міської ради, землевпорядні організації	Міський бюджет, інші джерела, не заборонені законом	Складений Перелік та характеристика земельних ділянок для реалізації проектів «грінфілд» Здійснено будівництво інфраструктурних об'єктів Підготовлено інвестиційні пропозиції / проекти нових промислових зон типу «грінфілд», «браунфілд» Залучені інвестори та інвестиції

4.2. Стратегічний напрям В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто

Забезпечення мешканців комфортними для проживання умовами в місті передбачає здійснення комплексу заходів щодо ефективного використання ресурсів громади, реформування житлово-комунального господарства, вдосконалення систем інженерних мереж за рахунок технічного переоснащення та запровадження нових технологій, оптимізації витрат енергетичних і матеріальних ресурсів, забезпечення якісного стану логістичної інфраструктури, підвищення рівня загальної безпеки усєї території міста. Щоб зробити місто безпечнішим необхідно перенести життя вулиць на монітори і сьогодні активно встановлюються відеокамери у громадських місцях та на вулицях міста.

На стан комфортності та безпечності міста істотно впливає екологічний стан його території.

Комфортність міста буде підвищено за рахунок стимулювання процесу розвитку сфери туризму, створення сучасної туристичної інфраструктури, збільшення туристичних потоків та надходжень до міського бюджету, формування сприятливого туристичного іміджу міста та конкурентоспроможного туристичного продукту, а також збереження історико-культурного та природно-заповідного надбання території і впровадження нових механізмів розвитку галузі.

Стратегічні проблеми

- низький рівень управління енергоефективністю та споживанням енергоресурсів;
- значний фізичний знос комунальної інфраструктури міста;
- низький рівень впровадження енергоефективних технологій в муніципальному секторі;
- полігон ТПВ не відповідає санітарно-технічним вимогам та потребує розширення (будівництва нового полігону);
- необхідність проведення інвентаризації стану зелених насаджень та розширення їхньої площі;
- недостатній рівень якості послуг для туристів з розміщення, харчування, відпочинку і розваг, транспортного забезпечення;
- недостатня кількість визначних пам'яток та історичних об'єктів;
- відсутність систем інформування суб'єктів туристичного ринку про місто;
- відсутність безпечного і комфортного об'єкту відпочинку на воді та прилеглої до нього території;
- викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря промисловими підприємствами міста;
- незадовільний стан каналізаційної системи (колектори, трубопроводи, обладнання), що є потенційним джерелом забруднення;
- значні обсяги стоків промислового походження, що негативно впливає на роботу очисних споруд.

Для подолання вищезазначених перешкод необхідно:

- здійснення заходів з благоустрою території міста;
- організація безпечних і комфортних зон відпочинку мешканців міста з врахуванням потреб різних категорій населення (в томі числі матерів та батьків з маленькими дітьми, людей похилого віку та осіб з обмеженими фізичними можливостями);
- розширення ландшафтного різноманіття, естетичне утримання парків, скверів, алей;
- розвиток подієвого туризму;
- проведення розчистки берегової лінії, підтримання сприятливого гідро-екологічного режиму річки Дніпро та озер на території міста;
- розвиток культурних та історичних традицій, створення музею під відкритим небом;
- розвиток велосипедної інфраструктури;

- оцінка рівня споживання енергоресурсів муніципальними будівлями міста та розробка економічно обґрунтованих заходів підвищення енергоефективності;
- впровадження енергоефективних заходів в міське господарство;
- покращення управління житловим фондом, створення нових та підтримки існуючих ОСББ;
- створення платформи для поширення інформаційних матеріалів для потенційних інвесторів та залучення коштів енергосервісних компаній;
- проведення санації існуючого полігону ТПВ, влаштування сортувальної лінії, зони складування відходів з відповідною інфраструктурою;
- екологічно безпечне збирання та транспортування ТПВ на території міста;
- підвищення якості очищення стічних вод від механічних домішок.

Напрямок розвитку В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто

Стратегічні цілі

В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста

В.2. Енергоефективне управління міським господарством

В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста

Оперативні цілі

В.1.1. Облаштування міської інфраструктури відпочинку біля водойм

В.2.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу

В.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ

В.1.2. Формування інфраструктури розміщення

В.2.2. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення

В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста

В.1.3. Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів

В.2.3. Енергоаудит будівель

В.3.3. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста

В.1.4. Створення велоінфраструктури в місті

В.2.4. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення

В.3.4. Озеленення міста

В.2.5. Термомодернізація будівель та запровадження альтернативних джерел енергії

В.2.6. Реконструкція котельних із використанням енергозберігаючих технологій

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто

Стратегічна ціль В 1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста

Стимулювання процесу розвитку сфери туризму, збільшення туристичних потоків та надходжень до міського бюджету можливе за рахунок створення сучасної туристичної інфраструктури, формування сприятливого туристичного іміджу міста та конкурентоспроможного туристичного продукту, а також збереження історико-культурного і природно-заповідного надбання території та впровадження нових механізмів розвитку галузі.

Створення й розвиток економічної системи сучасної сфери туризму є задоволення туристичних потреб, що лежать в основі попиту на туристичні послуги. Задоволення цього попиту здійснюється через систему пропозиції туристичних продуктів на ринку. Окрема туристична послуга (розміщення, харчування, транспортування, екскурсії, побутові послуги, культурно-видовищні заходи, спортивні, рекреаційно-оздоровчі послуги) може задовольнити тільки певну конкретну потребу туриста, а не комплекс його потреб. Тому виникає об'єктивна необхідність об'єднання різних за призначенням туристичних послуг у єдиний комплекс – туристичний продукт.

Важливу роль у туристичному бізнесі відіграє просування туристичного продукту до споживачів, яке охоплює комплекс заходів, спрямованих на створення та підготовку до реалізації туристичного продукту або окремих туристичних послуг. До таких заходів відносяться організація рекламно-ознайомлювальної діяльності, проведення та участь у спеціалізованих виставках, ярмарках, видання каталогів, буклетів тощо.

Формування турів охоплює розробку маршрутів і пакетування товарів і послуг, необхідних для задоволення потреб туристів під час подорожування за певним маршрутом. До основних туристичних послуг відносяться реклама, перевезення, харчування, розміщення, організація відвідувань туристичних об'єктів, забезпечення відпочинку й рекреації (оздоровлення).

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
В.1.1. Облаштування міської інфраструктури відпочинку біля водойм	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація безпечної і комфортної зони відпочинку по вул. Набережній з врахуванням потреб різних категорій населення 2. Благоустрій території обмеженої вулицями Миру, Добровольського та Набережною 3. Облаштування набережної спортивними та ігровими майданчиками 4. Створення об'єктів спостереження та надання допомоги відпочиваючим на воді
В.1.2. Формування інфраструктури розміщення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Будівництво та реконструкція готелів 2. Підвищення класу комфортності місць розміщення 3. Збільшення кількості місць розміщення
В.1.3. Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка та реалізація проєкту «Музей під відкритим небом» (Археопарк Барбара) 2. Формування нових турів: пішохідних, велосипедних, кінних, водних 3. Організація виставок, культурно-мистецьких заходів, фестивалів 4. Створення рекламної та сувенірної туристичної продукції з використанням туристичної символіки, а також умов для її розповсюдження 5. Популяризація міського туристичного продукту: участь у міжнародних та всеукраїнських виставкових заходах, форумах, конференціях
В.1.4. Створення велоінфраструктури в місті	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення нових та ремонт існуючих тротуарів і проїздів 2. Організація безпечного руху велосипедистів вулицями міста 3. Встановлення дорожніх знаків та нанесення дорожньої розмітки 4. Облаштування з'їздів з тротуарів на проїжджу частину вулиць 5. Розробка Концепції розвитку у місті велосипедного руху

Стратегічна ціль В 2. Енергоефективне управління міським господарством

Рішенням 16 сесії Горішньоплавнівської міської ради сьомого скликання від 18 жовтня 2016 року затверджено План дій сталого енергетичного розвитку міста Горішні Плавні на період до 2025 року (далі – ПДСЕР). Цей стратегічний документ визначає довгострокове планування політики територіальної громади, спрямованої на боротьбу з глобальними змінами клімату,

через скорочення викидів парникових газів. ПДСЕР є інструментом для забезпечення якісної та ефективної реалізації політики міста в сфері енергоефективності та охорони навколишнього середовища, задекларованої в Стратегії сталого розвитку в сфері енергоспоживання міста Горішні Плавні на період до 2025 року, інтегрованої в систему цілей європейської угоди Covenant of Mayors. Глобальною нормативною базою є Рамкова Конвенція ООН про зміну клімату від 09.05.1992 року, Кіотський протокол до Рамкової Конвенції ООН про зміну клімату від 11.12.1997 року, Угода Covenant of Mayors, що ініційована та впроваджується Європейською комісією починаючи з 12.02.2009 р.

Для організації цілеспрямованої діяльності підприємств з аналізу споживання паливно-енергетичних ресурсів, виявлення резервів економії палива та енергії, розроблення і реалізації заходів щодо їх економії необхідно проведення паливно-енергетичного балансу.

На підставі цього аналізу споживання енергоресурсів у місті визначено п'ять основних секторів кінцевих споживачів:

- житловий сектор;
- муніципальні будівлі (бюджетна та комунальна інфраструктура);
- виробництво теплової енергії;
- вуличне освітлення;
- громадський транспорт.

Досить значним є споживання енергоресурсів суб'єктами господарювання. Однак орган місцевого самоврядування не має суттєвого впливу на рівень споживання енергетичних ресурсів у цьому секторі.

Базовими заходами для досягнення скорочення викидів парникових газів у ПДСЕР є, насамперед, скорочення та оптимізація споживання традиційних видів енергоресурсів, а також запровадження використання поновлюваних джерел енергії. Цей План дій передбачає застосування інформаційних та технічних заходів, реалізація яких вимагає застосування належного фінансування та виважених політичних інструментів.

Впровадження заходів з енергозбереження та енергоефективності сприятиме зменшенню споживання паливно-енергетичних ресурсів, що в свою чергу є запорукою зменшення шкідливих викидів в атмосферу та попередженню глобального потепління та змін клімату.

Базовий рівень викидів у місті Горішні Плавні від використання енергоресурсів становить 129,9 тис. тон CO₂ на рік. Головними джерелами викидів парникових газів в атмосферу у місті є житловий сектор (споживання енергоресурсів населенням міста) та комунальна теплоенергетика. При цьому у житловому секторі спостерігається стійка тенденція до збільшення обсягів споживання електроенергії та природного газу.

Такі висновки свідчать про необхідність корегування міською владою політики з енергозбереження, основним напрямком якої має бути робота з населенням (формування енергоощадливої поведінки, пропагування енергозберігаючих технологій, запровадження діалогової платформи з населенням та інше).

Відповідно до ст. 12 Закону України «Про енергозбереження» від 01.07.1994 № 74/94-ВР джерелами фінансування заходів щодо ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів є Державний фонд енергозбереження, власні та позикові кошти підприємств, установ і організацій, Державний бюджет України, місцеві бюджети, а також інші джерела.

Фінансування заходів, що планується впроваджувати у місті Горішні Плавні у період з 2015 по 2025 роки, передбачається здійснювати з наступних джерел:

- місцевий бюджет;
- бюджети інших рівнів (обласний, державний);
- власні кошти підприємств, організацій та фізичних осіб;
- міжнародні та вітчизняні кредитні фонди;
- кошти, отримані від економії енергоресурсів внаслідок зниження рівня енергоспоживання;

- спонсорські кошти;
- державні та міжнародні цільові програми, гранти.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
V.2.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу	1. Муніципальний енергоменеджмент, фахова освіта та підготовка енергоменеджерів 2. Впровадження інформаційної системи енергомоніторингу, аналіз та актуалізація ПДСЕР 3. Створення інвестиційної платформи для запровадження енергосервісу
V.2.2. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення	1. Впровадження нових форм управління будівлями: ОСББ, управляючі компанії 2. Запровадження кредитних механізмів енергоефективності для населення «Теплі кредити» 3. Проектний менеджмент в сфері енергоефективності, залучення міжнародної технічної допомоги для впровадження енергоефективних проєктів в житлових будівлях
V.2.3. Енергоаудит будівель	1. Енергоаудит будівель комунальної власності (освіта, охорона здоров'я, культура) 2. Енергоаудит житлового сектору
V.2.4. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення	1. Запровадження енергоефективного обладнання та модернізація вуличного освітлення 2. Збільшення площі покриття зовнішнього освітлення
V.2.5. Термомодернізація будівель та запровадження альтернативних джерел енергії	1. Термомодернізація будівель 2. Впровадження геліосистем та забезпечення будівель гарячим водопостачанням
V.2.6. Реконструкція котельних із використанням енергозберігаючих технологій	1. Реконструкція котельних із запровадженням енергоефективного обладнання

Стратегічна ціль В 3. Покращення стану довкілля та безпеки міста

Горішні Плавні – це промислове місто з великим техногенним навантаженням. На території міста розташовано два гірничорудних комплекси та два щебеневих кар'єри, які здійснюють значний вплив на атмосферне повітря під час видобутку корисних копалин, пов'язаних з буро-підривними роботами та під час переробки. Проблемними питаннями для міста є поведження з відходами, водовідведення, руйнування берегів водою.

Для організації роботи в галузі охорони довкілля міською радою затверджена «Програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в місті Горішні Плавні на 2016-2020 роки». Основною метою програми є поліпшення екологічного стану та підвищення рівня екологічної безпеки. Також на даний час діють «Програма розвитку та збереження зелених насаджень у м. Горішні Плавні на 2018-2022 роки» та «Програма охорони тваринного світу та регулювання чисельності бродячих тварин у місті Горішні Плавні на 2018-2022 роки».

Систематичні спостереження за вмістом забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міста проводяться Кременчуцькою лабораторією спостережень за забрудненням атмосферного повітря Полтавського центру з гідрометеорології на одному стаціонарному посту по 8 інгредієнтах. Результати спостережень за 2016 рік свідчать, що загальний рівень забруднення атмосферного повітря м. Горішні Плавні характеризується як низький. За останні 5 років (2012-2016) підвищився середньорічний вміст майже усіх домішок, крім оксиду вуглецю. Незначне зменшення залишається по пилу.

Основною водною артерією міста Горішні Плавні є річка Дніпро як частина Дніпродзержинського водосховища. Процеси евтрофікації цього водосховища погіршують якість води і створюють загрозливу ситуацію в районі господарсько-питного водозабору міста на протоці Річище (затока річки Дніпро).

Комунальне підприємство «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» Горішньоплавнівської міської ради» (КП ВУВКГ) забезпечує питною водою

більш як 52 тисячі споживачів, що мешкають у 235 житлових будинках), Полтавський ГЗК і ряд інших промислових підприємств, об'єкти соціально-культурного та бюджетні організації. КП ВУВКГ приймає на очисні споруди господарсько-побутові стоки від населення та інших споживачів (підприємств, бюджетних установ і суб'єктів малого та середнього бізнесу). Протяжність каналізаційної мережі міста становить 81,27 км, з них напірні колектори – 10,52 км. Загальна протяжність аварійних мереж – 16 км. Господарсько-побутові стоки ПрАТ «Полтавський ГЗК» безпосередньо скидаються у головну станцію каналізаційно-очисних споруд. Стоки проходять механічне, біологічне очищення і доочищення та скидаються у третій відсік хвостосховища ПрАТ «Полтавський ГЗК».

Хвостосховище ПрАТ «Полтавський ГЗК» виконує функцію накопичувача відпрацьованої залізної руди та стічних вод (відстоювання пульпи, за допомогою якої подаються ці відходи до гідроспоруди). Обсяг накопичених відходів у хвостосховищі становить понад 440 млн т, а об'єм стічних вод – понад 12 млн м³. Підприємство здійснює скидання стічних вод у річки Дніпро та Сухий Кобелячок. Щорічно комбінат веде роботи з нароцування захисних дамб хвостосховища. Пошкодження огорожуючих дамб хвостосховища або його переповнення може призвести до тяжких наслідків, пов'язаних як із забрудненням довкілля, так і з загрозою життю мешканців міста.

Серйозною проблемою є розвиток процесів руйнування берегів, яке призводить до безповоротної втрати земель, замулювання річок і озер.

Поводження з відходами в місті виконується згідно із затвердженою схемою санітарного очищення міста. Відповідно до цієї схеми і погоджених графіків вивозу ТПВ проводиться щоденне санітарне очищення міста. У місті задіяні контейнери 120 та 240 л, 0,75 та 1,1 м³, а також встановлюються контейнери для збору великогабаритного сміття ємністю 7 м³. У місті знаходиться один полігон твердих побутових відходів (вул. Будівельників, 59). Найближчим часом планується розпочати роботи з реконструкції міського полігону ТПВ. Проект знаходиться на експертизі. В ньому враховано всі вимоги законодавства щодо проектування, будівництва та експлуатації полігонів побутових відходів, зокрема передбачено встановлення сортувальної лінії, оснащення системою захисту ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату. На території Горішньоплавнівської міської ради переробка відходів відсутня.

Зелена зона міста представлена об'єктами загального користування (парки, сквери, лісопарки), обмеженого користування (насадження на територіях об'єктів громадського та іншого призначення), спеціального призначення (насадження вздовж вулиць та санітарно-захисні насадження). Загальна площа зелених насаджень міста становить 508,03 га (98,0 м² на одного жителя), в тому числі площа зелених насаджень загального користування 208,8 га (40,3 м² зелених насаджень на одного жителя).

У зв'язку з тим, що м. Горішні Плавні розташоване на піщаних ґрунтах, які бідні на поживні речовини, актуальною є проблема збереження родючості земель. Для покращення родючості ґрунтів та більш ефективного росту зелених насаджень потрібно завозити чорнозем, який у своєму складі має найбільшу кількість гумусу та містить велику кількість інших корисних речовин, необхідних рослинам. Важливу роль в догляді за зеленими насадженнями відіграє полив дерев, кущів, квітників і газонів.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
В.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реконструкція існуючого звалища ТПВ з облаштуванням сортувальної лінії 2. Впровадження механізованого сортування побутових відходів з вилученням ресурсоцінних компонентів, їх переробкою 3. Технічне переоснащення та оновлення парку спецтехніки та контейнерного господарства 4. Проведення реконструкції контейнерних майданчиків
В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реконструкція самопливного каналізаційного колектору від будинку № 89 проспекту Героїв Дніпра до групи будинків 15 мікрорайону м. Горішні Плавні 2. Влаштування цеху механічного зневоднення осадів стічних вод

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
	3. Автоматизація процесу очищення стічних вод від механічних домішок
В.3.3. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста	1. Розчищення та поглиблення русла р. Дніпро 2. Берегоукріплення річки Дніпро, Паркового озера та відновлення санітарного і гідрологічного режимів 3. Берегоукріплення озер та розчищення водойм на території заказника місцевого значення «Лісові озера» 4. Очищення ділянок берегової смуги Дніпродзержинського водосховища від очерету, водяної парослі, трав'яної рослинності, кущів та частин дерев
В.3.4. Озеленення міста	1. Реконструкція та розширення системи поливу в місті 2. Придбання та посадка зелених насаджень (дерева та кущі) 3. Боротьба з карантинними рослинами

План дій з досягнення цілей за стратегічним напрямом розвитку В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
Стратегічна ціль В 1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста			
В.1.1. Облаштування міської інфраструктури відпочинку біля водойм	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, КП «СпецЕко», ТОВ «Технобудсервіс 2006»	Міський бюджет, приватні інвестиції, міський фонд охорони навколишнього природного середовища	Створено сучасний об'єкт для безпечного і комфортного відпочинку біля водойми Впорядковано 2 км прибережної смуги Покращено зони відпочинку на території міста
В.1.2. Формування інфраструктури розміщення	КП готель «Славутич», міська рада, ТОВ фірма «АиСТ»	Міський бюджет	Збільшено кількість місць розміщення Підвищено клас комфортності закладів розміщення
В.1.3. Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів	Відділ культури, спорту і туризму міської ради, Краєзнавчий музей, громадські організації «Культ-тур», «Творче містечко», «Історико-культурологічний центр «Крук», «Драгонком»	Міський бюджет, обласний бюджет, спонсорські кошти	Створено музей під відкритим небом Створені нові тури і маршрути Започатковано нові форми проведення культурно-мистецьких заходів, фестивалі Збільшено кількість туристів Підвищено туристичний імідж міста
В.1.4. Створення велоінфраструктури в місті	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, ТОВ «Центр транспортних технологій», ПП «ТМ-Новатор», КП «СпецЕко»	Міський бюджет	Створено 12 веломаршрутів Встановлені дорожні знаки Нанесена горизонтальна дорожня розмітка Облаштовані з'їзди з тротуарів на проїжджу частину вулиць
Стратегічна ціль В 2. Енергоефективне управління міським господарством			
В.2.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу	Енергоменеджер міста, Департамент житлово-комунального господарства міської ради, бюджетні установи, Департамент	Міський бюджет	Впроваджено ефективний контроль за споживанням енергоресурсів бюджетними установами міста Впроваджено систему внесення змін та актуалізації Плану дій

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
	економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, комунальні підприємства міста, енергосервісні компанії		сталого енергетичного розвитку міста Впроваджено систему навчання енергоменеджерів Розроблено веб-сторінку (двомовну: українська та англійська) для інформування енергосервісних компаній щодо потенціалу енергоефективності
В.2.2. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, ОСББ, управляючі компанії, відділ освіти міської ради, ЗОШ	Міський бюджет, кошти МТД, кошти фінансово-кредитних установ та ОСББ	Створено нові енергоефективні форми управління житловим фондом (ОСББ, управляючі компанії) Організація навчальних програм для ОСББ, управляючих компаній, громадськості, учнівської молоді Впровадження конкурсу «Енергоефективна школа»
В.2.3. Енергоаудит будівель	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, управління охорони здоров'я міської ради, відділ освіти міської ради, відділ культури, спорту і туризму міської ради, енергоаудиторські компанії	Міський бюджет, кошти МТД	Проведено енергоаудит будівель комунальної власності (освіта, охорона здоров'я, культура) Проведено енергоаудит житлового фонду, зокрема ОСББ
В.2.4. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення	Департамент житлово-комунального господарства міської ради	Міський бюджет, кошти МТД	Проведена енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення мікрорайонів «Низи» та «Піддубне» Розширена мережа вуличного освітлення міста
В.2.5. Термомодернізація будівель та запровадження альтернативних джерел енергії	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, сектор з інформаційної та внутрішньої політики виконавчого комітету міської ради, ОСББ	Міський та обласний бюджети, кошти МТД, фінансово-кредитних установ та ОСББ	Термомодернізація будівель комунальної власності Термомодернізація ОСББ Використання геліосистеми для забезпечення гарячого водопостачання в ДНЗ міста
В.2.6. Реконструкція котельних із використанням енергозберігаючих технологій	КВП «Теплоенерго», Будівельно-монтажна організація, виконавчі органи міської ради	Міський бюджет, кошти КВП «Теплоенерго», кошти МТД, кредитні ресурси	Проведено реконструкцію котельних міста Запроваджено енергоефективне обладнання
Стратегічна ціль В 3. Покращення стану довкілля та безпеки міста			
В.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, Підрядні організації, КП «СпецЕко», КП ВУВКГ, КЖЕПи	Міський / Обласний / Держаний фонди охорони навколишнього природного середовища, ДФРР, інвестиційні	Зменшено обсяги захоронення відходів на полігоні Впроваджено сучасні методи збирання, перевезення, сортування та утилізації відходів Зменшено негативний вплив на довкілля Покращено санітарний стан

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, КП ВУВКГ	кошти Державний бюджет, міський бюджет, кошти МТД	міста Завершено реконструкцію існуючих мереж каналізації Зменшено експлуатаційні витрати на усунення аварій в середньому на 35 тис. грн/рік Безперебійне відведення стічних вод від житлових будинків та соціально-побутових об'єктів мікрорайону 15 Зменшено обсяги мулових осадів на 25% Зменшено площу мулових полів для зневоднення осадів Зменшено кількість аварійних ситуацій у процесі очищення стічних вод від механічних домішок
В.3.3. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, підрядна організація	Міський / Обласний фонди охорони навколишнього природного середовища	Впорядковано 2,6 км прибережної смуги Дніпродзержинського водосховища Впорядковано 6 озер на території ландшафтного заказника «Лісові озера» Впорядковано паркове озеро в місті Відтворено гідрологічну спроможність та природну водність Дніпродзержинського водосховища та водойм в місті
В.3.4. Озеленення міста	Департамент житлово-комунального господарства міської ради, КП «СпецЕко»	Міський / Обласний / Державний фонди охорони навколишнього природного середовища,ДФРР, інвестиційні кошти	Реконструкція та розширення системи поливу в місті загальною площею 45 га Висаджено 18 000 шт. зелених насаджень (дерева та кущі) Видалено карантинні рослини

4.3. Стратегічний напрям С. Місто відкритого креативного простору та активної громади

Мешканці міста маркують навколишній простір та організують свій світ, позначаючи конкретні місця як функціональні (школа, бібліотека, дитячий майданчик) чи емоційно значимі (улюблений дворик чи кав'ярня, лавочка в парку). «Свій» простір можна окреслювати через власність, через приналежність, через емоційну прив'язаність. У першу чергу, з ним асоціюється власне помешкання, інколи – двір, місце праці, улюблений заклад або скверик. Але значною мірою усвідомлення простору міста відбувається через поняття «спільне» – спільне подвір'я, під'їзд, парк, мікрорайон, майданчик. І це є ресурс, який належить групі осіб, що може його використовувати на власний розсуд: або переслідуючи особисті інтереси, або враховуючи інтереси спільноти, або пасивно ігноруючи, або активно руйнуючи. Тому, стан відповідальності за спільні території у місті безпосередньо залежить від активності їхніх «користувачів».

Така активність сприяє не лише перетворенню та покращенню міського простору, а й розвитку соціальних зв'язків через спілкування та спільну діяльність, коли група атомізованих індивідів перетворюється на спільноту, що стає суб'єктом дії та прийняття рішень. Через формальну та неформальну освіту, створення креативного простору, діалогових майданчиків і через залучення мешканців до реалізації невеликих, але візуально «видимих» проектів можна отримувати якісні зміни у місті. Через співпрацю між такими людьми і їхнє об'єднання навколо спільних цілей стає можливим перетворення освітнього та культурного простору, його переорієнтація на розвиток людини.

Перехід від знеособлених територій пострадянського міста до живого, наповненого соціальними зв'язками простору можливий завдяки системним змінам у ставленні до своєї ролі як мешканця і прийнятті на себе відповідальності не лише за «своє», але і за «спільне».

Застосування партисипативного або учасницького бюджетування як інструменту прямої демократії сприяє участі громадян у прийнятті рішень щодо розподілу бюджетних коштів.

Системний принцип відкритості влади, донесення інформації до представників різних соціальних груп громадськості, лідерів думок до всіх зацікавлених є важливим для розвитку громади.

Стратегічні проблеми

- низька активність громади;
- відсутність місць – «точок зростання» для креативних ідей, новаторських рішень, ініціативних команд та обміну думок;
- низька ступінь доступності інформації про діяльність виконавчих органів міської ради, комунальних закладів та служб міста
- низький рівень впливу громадськості на процеси прийняття управлінських рішень та соціальної згуртованості громади;
- відсутні інструменти залучення громадськості до управління бюджетом міста;
- відсутність молодіжних проектів;
- незначний вплив молоді на процеси прийняття рішень щодо розвитку міста;
- низький рівень інтеграції людей з особливими потребами, ВПО, жінок в суспільне життя громади;
- низький рівень залучення громади до процесів управління містом;
- необхідність створення центрів для розкриття талантів обдарованих дітей та молоді;
- відсутність активного суспільного діалогу з проблемних питань.

Для подолання вищезазначених перешкод необхідно:

- впровадження громадського (партисипативного) бюджету;

- підвищення ролі громади міста в розвитку освітньої галузі та покращенні соціально-психологічного оточення для кожного члена громади;
- залучення жінок до управління містом: інформування та отримання зворотнього зв'язку від місцевих жіночих громадських організацій; запрошення жінок до участі у відповідних робочих групах;
- створення навчально-просвітницьких майданчиків для проведення зібрань, обговорення важливих питань життєдіяльності об'єднань громадян;
- створення постійно діючого батьківського лекторію;
- проведення інформаційних компаній, впровадження інформаційних порталів;
- включення людей з інвалідністю до культурно-мистецького життя міста;
- реалізація молодіжних проектів;
- створення молодіжного самоуправління та патріотичне виховання молоді;
- пропагування здорового способу життя, відродження та розвитку олімпійських видів спорту (штовхання ядра, метання диску та списа);
- вільний доступ до інформації про адмінпослуги, створення Єдиного порталу послуг міста;
- можливості обрання способу подачі документів для отримання адміністративної послуги;
- розширення переліку послуг, скорочення термінів надання адміністративних послуг;
- забезпечено доступ користувачів до бібліотечних ресурсів в режимі он-лайн;
- встановлення міжнаціональних та міжкультурних зв'язків через молодіжні обміни, відеоконференції, молодіжні зібрання, конкурси та вікторини.

Напрямок розвитку С. Місто відкритого креативного простору та активної громади

Стратегічні цілі

С.1. Креативний освітній та культурний простір

С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб

С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку

С.4. Відкрита громада – ефективне врядування

Оперативні цілі

С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір

С.2.1. Створення доступного простору для людей з інвалідністю

С.3.1. Створення молодіжного самоуправління

С.4.1. Залучення громадськості до управління містом

С.1.2. Створення Арт-простору для реалізації творчих проектів

С.2.2. Школа здорового способу життя та спорту

С.3.2. Міжнародний молодіжний Training camp

С.4.2. Надання якісних послуг через ЦНАП

С.1.3. Новітня бібліотека

С.2.3. Військово-патріотичне виховання молоді

С.3.3. Реалізація молодіжних проектів

С.4.3. Електронне врядування

С.1.4. STEM-освіта в сучасній школі

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку С. Місто відкритого креативного простору та активної громади

Стратегічна ціль С 1. Креативний освітній та культурний простір

Нова школа буде співпрацювати з позашкільними закладами освіти, враховувати індивідуальні здібності дитини, уникатиме гендерних стереотипів. Необхідно перейти до школи компетентностей (поінформованість, обізнаність). Заохочення і підтримка обдарованих дітей, учнівської молоді, залучення їх до наукової діяльності, запровадження сучасних методик виявлення, навчання і виховання обдарованої молоді, впровадження дієвих механізмів стимулювання обдарованої молоді та її наставників, створення міської олімпіадної школи щодо формування та розвитку творчого потенціалу талановитих дітей, надання допомоги обдарованим та здібним дітям у підготовці до участі у Всеукраїнських учнівських олімпіадах з базових дисциплін, участі в творчих та інтелектуальних конкурсах, залучення обдарованої молоді до науково-дослідницької, експериментальної, творчої діяльності, популяризація здобутків обдарованої молоді, поширення досвіду роботи педагогічних працівників.

Вчителі допомагатимуть батькам здобувати спеціальні знання про розвиток дитини. Буде впроваджуватися педагогіка партнерства: співпраця між учителем, учнем і батьками, які мають стати рівноправними учасниками освітнього процесу. Учитель зможе готувати власні авторські навчальні програми, обирати підручники, методи, стратегії, засоби навчання. Серед методів навчання застосовуватимуть: ігри, соціальні, дослідницькі проекти, експерименти, групові завдання.

Велика увага приділятиметься культурному розвитку дитини, формуванню художнього смаку, розвитку артистизму і розкриттю творчого потенціалу учнів. В центрі раннього розвитку дитина знаходитиметься в атмосфері доброзичливості і партнерства між дітьми та викладачами, а невимушеність навчання та індивідуальний підхід допоможе дітям адаптуватися в суспільстві, вчитиме комунікабельності, розвиватиме особистісні характеристики, що стане у пригоді в подальшому житті. Дуже важливо створювати відповідні платформи освітнього та культурного простору – артпростори та майданчики. Це творчий та навчальний простір для батьків та дітей, простір їхньої взаємодії, пізнання один одного, створення єдності, гармонії, взаєморозуміння. Це також тренінговий центр, де будуть проводитися семінари, тренінги, практикуми, майстер-класи, клубні зустрічі.

Бібліотека також має стати сучасним артпростором. Головними складовими успішної роботи сучасної бібліотеки є необхідність бути інформаційно-культурним центром, вільним публічним простором для реалізації ідей та ініціатив, а також плідна співпраця з партнерами бібліотеки, налагодження зв'язків з громадою і владою.

STEM-освіта (англійською – Science, Technology, Engineering, Arts, Math, що в перекладі означає науку, технології, інженерію, мистецтво та математику) – це низка курсів та програм навчання, яка готує учнів до успішного працевлаштування, до освіти після школи або для того й іншого, вимагає різних і більш технічно складних навичок, зокрема із застосуванням математичних знань і наукових понять.

Робототехніка в школі відкриває учням технології XXI століття, сприяє розвитку їх комунікативних здібностей, розвиває навички взаємодії, самостійності при прийнятті рішень, розкриває їх творчий потенціал. Упровадження робототехніки, як одного із напрямів STEM-освіти розрахований на розширення робототехніки в освітньому середовищі міста та перетворення міста в один із центрів робототехніки в Україні. При цьому, будуть однаково активно залучатися і хлопці, і дівчата.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір	<ol style="list-style-type: none"> 1. Залучення активних містян до реформування освітнього процесу 2. Покращення соціально-психологічного оточення для кожного члена громади 3. Активізація участі батьків та створення постійно діючого батьківського лекторію для батьківської громади 4. Запровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій в навчальний процес

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
	5. Упровадження системи пошуку, навчання й виховання академічно здібних та обдарованих дітей 6. Розроблення програми екологічної освіти для навчальних закладів міста 7. Запровадження в освітній процес екологічної освіти та освіти для збалансованого розвитку
С.1.2. Створення Арт-простору для реалізації творчих проектів	1. Створення артмайданчиків для комунікацій, підвищення знань, творчого розвитку дітей та молоді 2. Створення творчих гуртків, проведення свят, культурних заходів, творчих майстерень 3. Організація проведення конкурсів для молоді 4. Проведення екологічних конкурсів, фестивалів
С.1.3. Новітня бібліотека	1. Облаштування бібліотек, як сучасного, креативного та комфортного простору для жителів міста 2. Забезпечення доступності та корисності ресурсів та послуг бібліотек, доступ користувачів до бібліотечних ресурсів в режимі он-лайн 3. Підтримка та збереження фонду знань та інформаційного потенціалу для нинішніх і майбутніх поколінь
С.1.4. STEM-освіта в сучасній школі	1. Організація курсів та програм навчання учнів обох статей для успішного працевлаштування 2. Формування технічно складних навичок із застосуванням математичних знань і наукових понять, а також взаємодії, самостійності при прийнятті рішень 3. Упровадження робототехніки як одного із напрямів STEM-освіти, що розрахований на розширення робототехніки в освітньому середовищі міста та перетворення міста в один із центрів робототехніки в Україні 4. Вивчення іноземних мов

Стратегічна ціль С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб

Створення сприятливих умов для занять різноманітними формами оздоровлення, фізичною культурою і видами спорту як учнів, так і учителів, викладачів навчальних закладів, батьків – основа здорової громади. Для цього необхідно залучення дітей, учнівської молоді до регулярних занять фізичною культурою, спортом, організація і проведення масових фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів, змагань.

Сприяння здійсненню заходів, щодо створення та зміцнення спортивної культури можливе за умов формування в учнівської молоді потреби у зміцненні здоров'я засобами фізичної культури і спорту. Основне завдання громади – пропаганда здорового способу життя, впровадження засобів фізичної культури і спорту в навчання, роботу, побуті, відпочинку учнів, вчителів, викладачів.

Розвиток спорту, залучення молоді, в т.ч. з інвалідністю, до занять такими олімпійськими видами спорту (штовхання ядра, метання диску та списа). Створення спортивних клубів, оздоровчих центрів передбачає мобілізацію громади навколо проведення спортивних, просвітницьких заходів, інформування та підвищення рівня обізнаності населення, жінок і чоловіків, молоді про соціальні та інші захворювання та їх профілактику.

Створення території творчості та оздоровлення, включення людей з інвалідністю до культурно-спортивно-мистецького життя міста передбачає залучення дітей, підлітків та молоді з інвалідністю до творчих, спортивних гуртків. Створення соціальних майстерень для зняття соціальної напруги в суспільстві забезпечуватиме зайнятість дітей та молоді з інвалідністю та інтеграцію їх до суспільного життя. Важливим елементом оздоровлення є підвищення рівня фізичної підготовки хлопців та дівчат. Підняття якості занять та знань з військової підготовки за рахунок занять у якісних умовах та спілкування з військовими.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
С.2.1. Створення доступного простору для людей з інвалідністю	<ol style="list-style-type: none"> 1. Залучення дітей, підлітків та молоді з інвалідністю до творчих гуртків, спортивних секцій, соціальних майстерень 2. Створення благодійної мережі 3. Просвітницька кампанія здорового способу життя та профілактики соціальних захворювань 4. Створення в місті студії соціального відео 5. Аналіз доступності спортивних і культурних закладів для людей з інвалідністю та розробка рекомендацій щодо усунення існуючих перешкод
С.2.2. Школа здорового способу життя та спорту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація спортивних майданчиків для розвитку різноманітних спортивних дисциплін та занять з фізичної культури серед вихованців спортивно-юнацьких шкіл міста 2. Відродження та розвиток у місті таких олімпійських видів спорту, як штовхання ядра, метання диску та списа 3. Розвиток спортивно-орієнтованої інклюзивної освіти, залучення досвідчених інваспортсменів до роботи з молоддю, проведення міського відкритого чемпіонату з легкої атлетики серед інваспортсменів на кубок міського голови 4. Просвітницька кампанія серед населення щодо здорового способу життя та сучасні підходи і методи профілактики та попередження захворювань
С.2.3. Військово-патріотичне виховання молоді	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення спеціалізованих майданчиків для військово-патріотичної підготовки учнівської молоді 2. Удосконалення та оновлення навчальних програм для викладачів шкіл, училищ, спілки ветеранів Афганістану, воїнів АТО, військового комісаріату

Стратегічна ціль С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку

Молодіжна політика міста базується на визнанні необхідності всебічного забезпечення інтересів і потреб молодих громадян міста з врахуванням особливостей та специфіки статей, різних соціальних категорій та груп молоді, забезпечення захисту прав і основних свобод молоді, органічного поєднання громадських та державних інтересів з правами та свободами особистості молодої людини.

Важливо залучати молодь до процесу прийняття рішень на місцевому, регіональному, державному та міжнародному рівні, сприяти розвитку молодіжного самоврядування. Це сприятиме духовному та фізичному розвитку молоді, вихованню у неї почуття громадянської самосвідомості та патріотизму, бажання активно сприяти утвердженню державності в Україні, розвивати свою громаду.

Підготовку молоді до дорослого життя необхідно здійснювати для подолання її соціально-політичної апатії, повноцінної її соціалізації та активного залучення до соціально-економічного, політичного та культурного життя громади. Сприяння реалізації творчого потенціалу молодої людини в інтересах становлення й самореалізації її особистості, формування морально-правової культури та профілактики негативних явищ в молодіжному середовищі можливе за умов впровадження молодіжних проєктів.

Профілактика негативних явищ в молодіжному середовищі, попередження правопорушень та злочинності невід'ємна частина молодіжної політики у місті.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
С.3.1. Створення молодіжного самоуправління	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення дієвого молодіжного органу самоуправління «Молодіжна Рада», визначення пріоритетів, розробка програм розвитку 2. Підготовка до активної громадської діяльності лідерів громадської думки, проведення низки тренінгів, семінарів та участі у суспільно значимих заходах і проєктах 3. Забезпечення представництва дівчат в молодіжному самоуправлінні 4. Встановлення молодіжних міжрегіональних та міжнародних зв'язків 5. Проведення дискусійних майданчиків з учнівським самоврядуванням щодо з'ясування думки, проблем та ініціатив

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
	6. Підтримка молодіжних екологічних ініціатив
С.3.2. Міжнародний молодіжний Training camp	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблення знань культури, ментальності та традицій країн-партнерів 2. Залучення дипломатичних представників країн-партнерів до участі у розширенні міжнаціональних відносин 3. Культурний обмін з містами-партнерами (Орхей, Унгени, Жодіно, Кармель, Рацибож) творчих дитячих та молодіжних колективів. 4. Поглиблення знань іноземних мов
С.3.3. Реалізація молодіжних проектів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка команди менеджерів та навчання проектному менеджменту 2. Розробка і реалізація молодіжних проектів

Стратегічна ціль С.4. Відкрита громада – ефективне врядування

Організація управління, яке сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності міської ради з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій, спрямована на формування нового типу громади, орієнтованої на задоволення потреб мешканців міста.

Передбачається залучення громадськості до участі в управлінні містом, надання можливості для вільного доступу до інформації про діяльність органу місцевого самоврядування, а також забезпечення гласності, відкритості та прозорості в діяльності міської ради через запровадження електронного урядування та електронної демократії. Впровадження партисипативного бюджету дозволяє мешканцям міста взяти участь в тому, як і де бюджетні кошти можуть використовуватися для поліпшення життя міста.

В Центрі надання адміністративних послуг (ЦНАП) громадяни отримують можливості вільного доступу до інформації про адміністративні послуги; можливості обрання способу подачі документів для отримання адміністративної послуги, розширення переліку послуг, скорочення термінів надання адміністративної послуги, що позначиться на якості послуг.

Підвищення відкритості влади передбачає проведення публічних громадських обговорень у різних формах: конференцій, семінарів, форумів, громадських слухань, «круглих столів», громадських приймальень, зборів, зустрічей з громадськістю, під час яких громадяни можуть заслуховувати посадових осіб органу місцевого самоврядування, порушувати питання та вносити пропозиції.

Важливого значення набуває проведення консультацій з громадськістю з питань, що стосуються суспільно-економічного розвитку громади та життєвих інтересів широких верств населення, формування і реалізації міської політики, підготовки і прийняття проектів нормативно-правових актів, оцінки діяльності цих органів. Для обговорення проблемних питань громади необхідно створювати консультативно-дорадчі органи (громадські ради, комітети, робочі групи) та розширювати канали спілкування з громадою (теле- та радіодебати, дискусії, інтерв'ю, Інтернет-конференції тощо). Жінки та жіночі організації повинні мати можливість рівноцінної участі в зазначених консультаціях і обговореннях.

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
С.4.1. Залучення громадськості до управління містом	<ol style="list-style-type: none"> 1. Робота дорадчо-консультативних органів 2. Організація громадських обговорень суспільно-значущих проблем громади 3. Громадський бюджет як інструмент залучення громадськості до ефективного управління бюджетом та реалізації ініціатив 4. Проведення консультацій з громадськістю з питань, що стосуються суспільно-економічного розвитку громади 5. Розширення каналів спілкування із громадою, зворотній зв'язок 6. Підвищити рівень обізнаності керівників підприємств і жителів міста з питань охорони довкілля та екологічної безпеки 7. Створення системи залучення жителів міста до розв'язання екологічних проблем, провести природоохоронних акцій

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
С.4.2. Надання якісних послуг через ЦНАП	1. Розширення переліку послуг та поліпшення їх якості 2. Маркетинг ЦНАПу, програмне забезпечення, запровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій 3. Удосконалення подачі документів для отримання адміністративної послуги
С.4.3. Електронне врядування	1. Створення єдиної системи, що включає Єдиний портал послуг міста та прикладне програмне забезпечення для установ, відділів, підприємств міської ради 2. Удосконалення існуючих та створення нових веб-ресурсів, які забезпечать якість роботи установ та організацій міста 3. Створення сторінки «Довкілля» на веб-сайті міської ради для інформування населення про екологічну ситуацію в місті

План дій з досягнення цілей за стратегічним напрямом розвитку С. Місто відкритого креативного простору та активної громади

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
Стратегічна ціль С 1. Креативний освітній та культурний простір			
С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір	Відділ освіти міської ради, ЗОШ I-III ступенів № 6, ЗОШ I-III ступенів № 5 ім. Л.І. Бугаєвської, ММК, навчальні заклади, ДЮСШ, ГО «Незламні духом», Інваспорт, батьківська громадськість, відділення НОКу в м. Горішні Плавні, ФК «Грник», ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	Міський бюджет, кошти МТД	Навчання, виховання академічно здібних та обдарованих хлопців та дівчат за типовими навчальними планами, програмами та навчально-методичним забезпеченням в межах науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» Підготовлено цикл розважально-пізнавальних програм для сімейного відпочинку (клуб вихідного дня) Впроваджено навчальні програми основам партнерських стосунків, самоврядування, прийняття відповідальних рішень Підвищення психолого-педагогічної освіти батьків та зміцнення зв'язків: навчальний заклад – батьківська громадськість Створення постійно діючого батьківського лекторію Розроблено програму екологічної освіти для навчальних закладів міста Запроваджено в освітній процес екологічну освіту
С.1.2. Створення Арт-простору для реалізації творчих проєктів	ЗОШ I-III ступенів №1, відділ освіти міської ради, ОСББ мікрорайону, гаражні, садові товариства	Міський бюджет, публічно-приватне партнерство	Створено артмайданчики Організація просвітницьких заходів для мешканців мікрорайонів міста Проведено навчально-виховні заходи з представниками влади, депутатами Проведено творчі майстерні, конкурси Проведено екологічні конкурси, створені екологічні гуртки, проведені екологічні фестивалі
С.1.3. Новітня бібліотека	Відділ культури, спорту і туризму міської ради, адміністрація КЗ «ЦБС»,	Міський бюджет, Благодійний	Завершено облаштування бібліотек, як сучасного, креативного та комфортного

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
	фахівці КЗ «ЦБС», відділ освіти міської ради, навчальні заклади, ПСМНЗ «Дитяча музична школа», ПСМНЗ «Дитяча художня школа»	фонд ПГЗК	простору для жителів міста Забезпечено рівні можливості доступу до інформації для осіб з обмеженими можливостями. Оптимізовано і модернізовано систему обслуговування користувачів Забезпечено доступ користувачів до бібліотечних ресурсів в режимі он-лайн
С.1.4. STEM-освіта в сучасній школі	Відділ освіти міської ради, СЗОШ №5, ДНЗ «Росинка», ММК, ЗОШ №1, благодійний фонд ПрАТ «Полтавський ГЗК», ВАТ «Пролего», ТРК «ГОК», ПК і Т, навчальні заклади	Міський бюджет, благодійні кошти, обласний бюджет, державний бюджет, благодійний фонд ПГЗК	Підвищено якість інформаційного середовища для реалізації можливостей учнів обох статей, закладів міста в навчальній, творчій, експериментальній, науковій, пошуковій діяльності через впровадження робототехніки Проведено навчальні курси для успішного працевлаштування, набуття навичок із застосуванням математичних знань і наукових понять Організовано поглиблене вивчення іноземних мов
Стратегічна ціль С 2. Здорова громада – задоволення особливих потреб			
С.2.1. Створення доступного простору для людей з інвалідністю	Управління соцзахисту населення міської ради, релігійні громади міста, служба у справах дітей, сімей та молодіжної політики виконавчого комітету міської ради, відділ освіти міської ради, громадські організації «Креативна молодь», «Незламні», «Ніжність», «Джерела», «Гармонія», БО «Логос», вчителі-волонтери, діти-адаптери	Британська Рада в Україні, Благодійний фонд	Збільшено кількість учасників серед дітей, молоді, людей з інвалідністю в заходах культурно-оздоровчого та спортивного спрямування Створена благодійна мережа Збільшено кількість заходів просвітницького характеру здорового способу життя Створена студія соціального відео
С.2.2. Школа здорового способу життя та спорту	Відділ культури, спорту та туризму міської ради, кафедра інформатики СЗОШ I-III ступенів №3 ім. В.О. Нижниченка, ЗОШ № 6, Філія Полтавського регіонального центру «Інваспорт», ГО «Ніжність», товариство захисту прав дітей-інвалідів міста, центр соціально-психологічної реабілітації міста, ТЦСО «Калина», відділення НОК у Горішніх Плавнях, ЦПМСД	Міський бюджет, кошти СПД, благодійні кошти	Збільшено кількість учасників спортивних заходів та занять з фізичної культури серед вихованців спортивно-юнацьких шкіл та інваспортсменів міста Розвиток у місті олімпійських видів спорту (штовхання ядра, метання диску та списа) Розвиток легкої атлетики серед інваспортсменів
С.2.3. Військово-патріотичне	Вище професійне гірничо-будівельне	Обласний бюджет,	Розроблено спільну програму роботи викладачів шкіл, училища,

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
виховання молоді	училище, Спілка ветеранів Афганістану, спілка воїнів АТО, військкомат, педагоги-організатори, вчителі фізкультури шкіл	приватні пожертви благодійників	спілки ветеранів Афганістану, воїнів АТО, військового комісаріату щодо будівництва полоси перешкод та майданчику Оновлено програму з військово-патріотичного виховання молоді в місті з урахуванням можливостей нової полоси перешкод
Стратегічна ціль С 3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку			
С.3.1. Молодіжна рада	Служба у справах дітей, сім'ї та молодіжної політики виконавчого комітету міської ради, міська рада, тренери Інституту політичної освіти, м. Київ, сектор з інформаційної та внутрішньої політики виконавчого комітету міської ради, ГО, Інтернет-провайдери	Міський бюджет, кошти СПД, обласний бюджет	Створено Молодіжну Раду як орган молодіжного самоуправління Розроблено Програму молодіжного розвитку Створено Президентський клуб для реалізації молодіжних ініціатив, обговорення проблем, створення нових партнерств Впроваджені молодіжні екологічні ініціативи
С.3.2. Міжнародний молодіжний Training camp	Служба у справах дітей, сім'ї та молодіжної політики виконавчого комітету міської ради, відділ освіти міської ради, відділ культури, спорту і туризму міської ради, сектор з інформаційної та внутрішньої політики виконавчого комітету міської ради	Міський бюджет, кошти СПД, обласний бюджет, бюджети міст-партнерів	Встановлено нові міжнародні та українські партнерства та налагоджено молодіжний обмін Підвищено рівень знань молоді, створено умови для залучення хлопців та дівчат до проєктів суспільного життя
С.3.3. Реалізація молодіжних проєктів	Служба у справах дітей, сім'ї та молодіжної політики виконавчого комітету міської ради, відділ освіти міської ради, відділ культури, спорту і туризму міської ради, сектор з інформаційної та внутрішньої політики виконавчого комітету міської ради	Міський бюджет, кошти СПД, обласний бюджет	Розроблені молодіжні проєкти Реалізовані молодіжні проєкти Збільшено кількість молодих людей, залучених до активного суспільного життя
Стратегічна ціль С 4. Відкрита громада – ефективне врядування			
С.4.1. Залучення громадськості до управління містом	Сектор з інформаційної та внутрішньої політики виконавчого комітету міської ради, фінансове управління міської ради, департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, ГО, ініціативні групи, ТРК ГОК TV, газета «Громадська думка»	Міський бюджет, кошти МТД, спонсорські кошти	Підвищено активність громадськості в процесах обговорення, прийняття рішень, суспільно-важливих заходах Впроваджено громадський бюджет Збільшено кількості громадських проєктів та ініціатив Підвищено рівень обізнаності керівників підприємств і жителів міста з питань охорони довкілля та екологічної безпеки Створено систему залучення жителів міста до розв'язання

Оперативна ціль	Координатор, відповідальний, партнери	Джерела фінансування	Очікувані результати
			екологічних проблем, проведення природоохоронних акцій
С.4.2. Надання якісних послуг через ЦНАП	ЦНАП, виконавчі органи міської ради, СПД, ЗМІ, ГО, населення міста	Міський бюджет	Створено електронний сайт ЦНАП Зменшена кількість звернень до ЦНАП для отримання адміністративної послуги на 30% Підвищена якість надання адміністративних послуг
С.4.3. Електронне врядування	Сектор з інформаційної та внутрішньої політики виконавчого комітету міської ради, Інтернет провайдер, установи та організації міста, міська лікарня, Центр ПМСД, заклади охорони здоров'я	Міський бюджет, кошти СПД, кошти МТД	Створено додаткові точки «входу/виходу» для надання населенню послуг в електронному вигляді Запроваджено надання інформаційно-довідкових послуг Проведено навчання персоналу щодо роботи з прикладним програмним забезпеченням Створено сторінку «Довкілля» на веб-сайті міської ради

5. Стратегічна екологічна оцінка Стратегії

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку.

Одним з інструментів забезпечення збалансованості Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року стало застосування в процесі її розроблення стратегічної екологічної оцінки (CEO). CEO – це системний і запобіжний процес, що здійснюється з метою аналізу потенційного впливу на довкілля документів стратегічного характеру, а також з метою інтегрування результатів оцінки в процес прийняття рішень.

Стратегічна екологічна оцінка Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року здійснювалася за підтримки Представництва Фонду ім. Гайнріха Бьолля в Україні та проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади.

Під час роботи над Стратегією було створено окрему Робочу групу з проведення CEO. В процесі роботи над документом приділялась увага оцінці екологічної ситуації в місті Горішні Плавні та оцінюванню потенційного впливу стратегічних і оперативних цілей на довкілля.

Для забезпечення виконання CEO було проведено три засідання Робочої групи, яка:

- схвалила методологію проведення CEO;
- провела SWOT-аналіз екологічної ситуації в місті;
- проаналізувала тренди стану довкілля міста;
- провела аналіз відповідності цілей Стратегії регіональним екологічним цілям;
- здійснила експертну оцінку ймовірного впливу Стратегії на складові довкілля;
- підготувала рекомендації до стратегічних і оперативних цілей Стратегії та до окремих оперативних завдань Стратегії.

Робоча група з проведення CEO співпрацювала з розробниками Стратегії, що дало можливість своєчасно передавати пропозиції, напрацьовані Робочою групою з CEO, на розгляд розробників Стратегії та інтегрувати CEO в процес розроблення Стратегії. Спільна робота надала можливість вільно обмінюватися інформацією та в робочому порядку вносити пропозиції та враховувати їх при підготовці Стратегії.

За підсумками CEO було підготовлено Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року (Додаток 3), який містить такі висновки:

1. Стратегія розвитку міста Горішні Плавні базується на принципі збалансованого розвитку, оскільки стратегічні напрями розвитку міста, визначені в Стратегії, охоплюють економічну, екологічну й соціальну складові розвитку.
2. Особливістю міста є функціонування гірничодобувної промисловості, при чому видобуток здійснюється відкритим способом, що передбачає накопичення відходів, захаращення земельних ділянок. Високий рівень розвитку промисловості призводить до значного техногенного навантаження на довкілля міста, що спричиняє забруднення повітряного та водного басейнів, земельних ресурсів, негативно впливає на здоров'я населення.
3. Аналіз тенденцій змін стану довкілля в місті вказує на стабілізацію обсягів викидів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел і зростання викидів від пересувних джерел, зростання забору свіжої води та скидів зворотних вод, стабілізацію обсягів утворення й утилізації відходів. Разом з тим, загальні обсяги накопичених відходів I-IV класів небезпеки продовжують неухильно зростати, що пов'язано з діяльністю ПАТ «Полтавській гірничо-збагачувальний комбінат».
4. Стратегія в цілому спрямована на зменшення техногенного впливу на довкілля. Цілі Стратегії узгоджуються з регіональними екологічними цілями, визначеними в «Стратегії розвитку Полтавської області на період до 2020 року».

5. Основним антропогенним чинником змін у місті залишається високий рівень розвитку підприємств гірничодобувної та металургійної промисловості. Значним антропогенним чинником є незадовільний стан звалища твердих побутових відходів і проблема розміщення та захоронення ТПВ.

6. Реалізація Стратегії розвитку міста Горішні Плавні не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох оперативних цілей Стратегії може призвести до покращення екологічної ситуації в місті.

7. Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

8. Моніторинг екологічних індикаторів ефективності впровадження Стратегії є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме Стратегія, та необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку міста. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних за визначеними індикаторами та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку у майбутньому.

З огляду на зазначене можна стверджувати, що в цілому розроблення Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року було проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації. Реалізація Стратегії за умови дотримання екологічних вимог має сприяти зменшенню антропогенного навантаження на довкілля. Поєднання зусиль, спрямованих на заохочення підприємництва та покращення освітнього та культурного простору, із зусиллями, спрямованими на екобезпечний розвиток, забезпечуватиме в місті Горішні Плавні покращення стану довкілля та досягнення високих показників енергоефективності та енергозбереження.

6. Узгодження основних положень Стратегії з іншими стратегічними документами території

Рішенням двадцять шостої позачергової сесії обласної ради шостого скликання від 16 січня 2015 року затверджено Стратегію розвитку Полтавської області на період до 2020 року.

Стратегія передбачає: покращення якості життя кожного члена суспільства, стабільне зростання людського капіталу: піклування про її здоров'я, освіту, умови проживання, якісні комунальні та соціальні послуги, комфортне урбаністичне середовище, належні умови для працевлаштування, охорона природного середовища та багато інших складових, що впливають на стан людського потенціалу суспільства.

Підвищення конкурентоспроможності ключових галузей регіональної економіки, використання підвищення внутрішнього попиту на продукцію металургії, машинобудування, світового попиту на продукти харчування будуть досягатися шляхом диверсифікації економіки малих міст та сільських районів через розвиток переробної промисловості на місцевій сировині; підвищення інноваційності виробництв через розвиток наукового потенціалу області, створення індустріальних парків на умовах державної підтримки, через комерціалізацію науки; розвиток нових місцевих і регіональних продуктів та послуг, зокрема у сфері рекреації та туризму; розвиток інфраструктури підтримки бізнесу.

Економічне зростання сільських територій досягатиметься через диверсифікацію продукції, впровадження інтенсивних технологій, економічну взаємодію та просвітництво; розвиток кооперації, малого та середнього бізнесу, просування продукції на зовнішні ринки, залучення інвестицій; зміцнення людського капіталу, підвищення прибутків та якості послуг, інтенсифікацію взаємодії з міськими територіями, а отже, – підвищення якості життя сільського населення.

Стратегією розвитку Полтавської області на період до 2020 року передбачені стратегічні цілі:

1. Розвиток людського капіталу
2. Підвищення ефективності використання економічного потенціалу регіону
3. Розвиток сільських територій

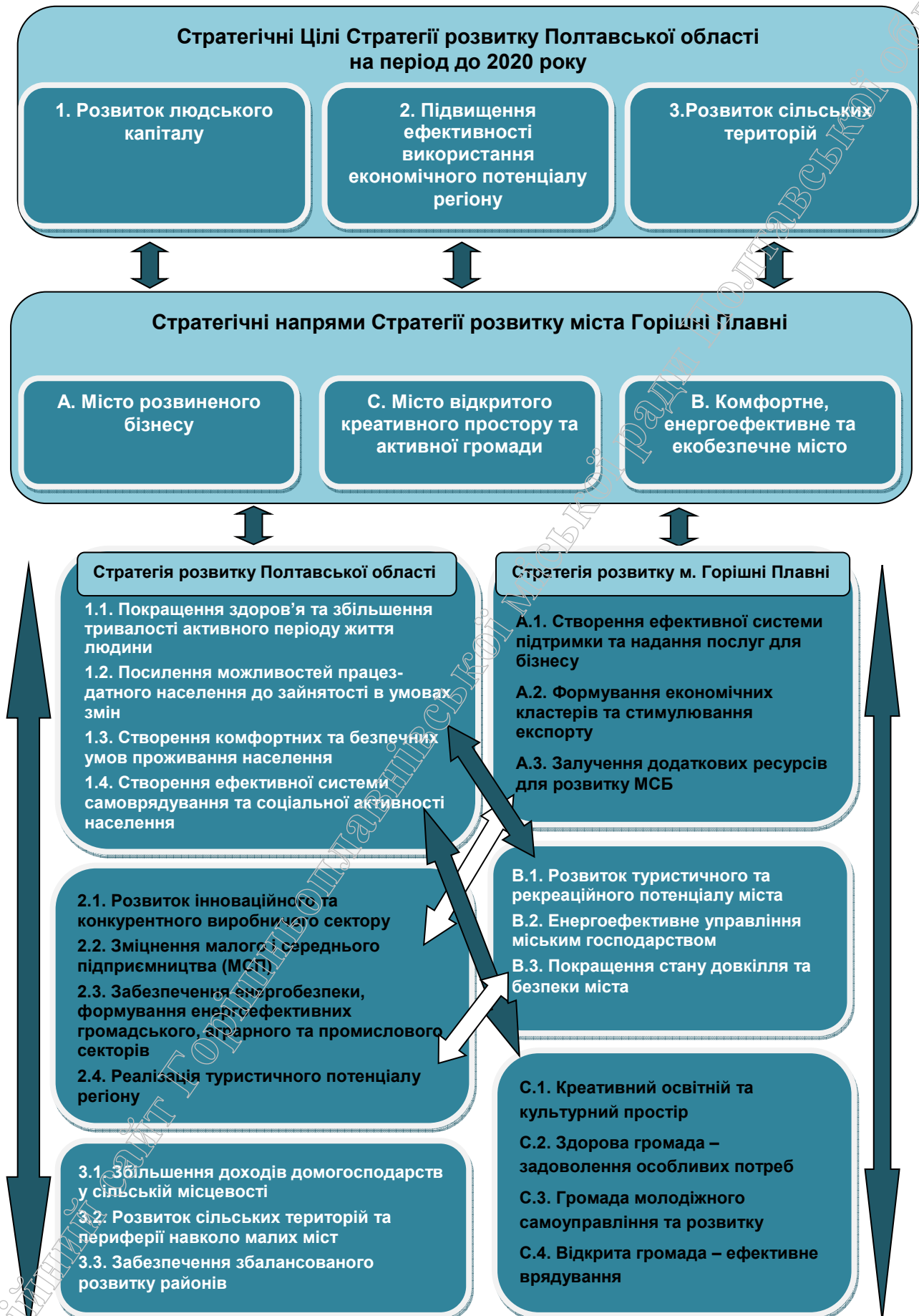
Стратегічні напрями, визначені Стратегією розвитку міста Горішні Плавні, сформовано відповідно до цілей Стратегії розвитку Полтавської області.

Впровадження та реалізація Стратегії розвитку міста Горішні Плавні сприятиме виконанню Стратегії розвитку Полтавської області та забезпечить: покращення якості життя кожного члена суспільства, стабільне зростання людського капіталу, підвищення конкурентоспроможності економіки міста та розвиток інфраструктури підтримки бізнесу, розвиток нових місцевих і регіональних продуктів та послуг, зокрема у сфері рекреації та туризму, покращення стану навколишнього середовища.

Реалізація бачення міста забезпечить сталий розвиток міста та регіону на базі розвитку гірничорудної промисловості, трикотажного бізнесу та конкурентоспроможності малого і середнього бізнесу.

Місто стане місцем розвитку людського капіталу через привабливе спортивне, культурне, мистецьке, історико-пізнавальне, екобезпечне середовище.

Сучасне місто з активною громадою, здатною співпрацювати з місцевою владою, стане сприятливим для життя та максимально комфортним для мешканців і гостей.

7. Моніторинг і впровадження Стратегії

З початку роботи зі стратегічного планування було наголошено на важливості впровадження та моніторингу реалізації Стратегії розвитку міста Горішні Плавні. У Стратегії в окремому розділі описано систему моніторингу її виконання та систему індикаторів (результатів) впровадження (кількісні та якісні). Наскільки успішним виявиться реалізація Стратегії залежатиме від позитивних економічних та інших змін, що впливають на досягнення цілей.

У роботі над розробкою Стратегії брали участь жінки та чоловіки: представники бізнесу, органу місцевого самоврядування, освітніх установ, громадських та інших організацій, що забезпечує реалістичність її виконання та довіру до нього з боку громади.

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, необхідно створити систему моніторингу її реалізації. Така система має включати Орган з моніторингу – Комітет з управління впровадженням Стратегії та Документ – Положення про систему моніторингу впровадження Стратегії.

Забезпечення реалізації – це управлінське завдання, яке передбачає контроль за діяльністю численних організацій, які задіяні у процесі впровадження Стратегії. Цим має займатись Комітет з управління впровадженням, створений за принципом гендерної збалансованості з представників органу місцевого самоврядування, громадськості і бізнесу (міський голова та його заступники, керівники управлінь та відділів міськвиконкому, приватні підприємці, представники об'єднань громадян). Питання впровадження проектів і заходів Стратегії мають належати виключно до компетенції Комітету з управління впровадженням. Саме Комітет управління впровадженням Стратегії є відповідальним за забезпечення актуальності та реалістичності стратегічних і оперативних цілей та за їх досягнення.

У ході моніторингу Стратегії вирішуються наступні завдання:

- контроль за реалізацією Стратегії в цілому;
- оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними напрямками, виконання стратегічних та оперативних цілей, надання інформації для корегування цілей;
- підтримка в робочому стані системи стратегічного планування.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів.

Система індикаторів моніторингу виконання Стратегії

Індикатори потрібно розділяти на індикатори досягнення: Бачення; напрямів розвитку; Стратегічних. Оперативних цілей. Можна обмежитись розробкою індикаторів досягнення Стратегічних цілей.

Рівні моніторингу:

1. Ефективність впровадження окремого проекту
2. Рівень досягнення стратегічних і оперативних цілей
3. Ступінь просування за стратегічними напрямками розвитку
4. Стан розвитку громади – досягнення стратегічного бачення

Підсумки моніторингу підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

Фіксуються та аналізуються: а) ступінь виконання кожного завдання проектах; б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції; в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проектів; г) оцінка потреб у фінансуванні; д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Пропозиції з корегування та змін до Стратегії за стратегічними та оперативними цілями, проектами та завданнями можуть вноситися:

- членами Комітету з управління впровадженням Стратегії;
- депутатами міської ради;

- зацікавленими організаціями, установами, громадськими організаціями та особами (мешканцями).

Для всіх можливих форм організації процесу моніторингу головним є проведення ретельного відслідковування виконання завдань та реалізації проектів, коригування та актуалізація Стратегії при необхідності, з огляду на зміну ситуації, оскільки одні проекти будуть завершені, а деякі замінені іншими.

Члени Комітету з управління впровадженням Стратегії розвитку міста, повинні відстежувати, щоб стратегічні й оперативні цілі, завдання залишалися актуальними і реалізовувалися. Комітет збирається з встановленою періодичністю (але не менше одного разу на півроку) для оцінки досягнутих результатів та коригування запропонованих змін. Проекти рішень щодо змін до Стратегії виносяться на розгляд міської ради.

Показники оцінки реалізації Стратегії (індикатори досягнення результату)

Загальні показники	
1.	Обсяги фактичних доходів місцевого бюджету на одного мешканця (розмежовані за статтю дані)
2.	Обсяги фактичних видатків місцевого бюджету на одного мешканця (розмежовані за статтю дані)
3.	Середня місячна заробітна плата (розмежовані за статтю дані)
4.	Обсяг інвестицій в основний капітал
5.	Загальний обсяг експорту
6.	Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки (розмежовані за статтю дані)
Стратегічний напрям А	
1.	Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку міста на душу населення
2.	Обсяг реалізованої промислової продукції на душу населення
3.	Частка промислової продукції, виробленої малими підприємствами в загальному обсязі
4.	Кількість новостворених робочих місць на підприємствах міста на рік (розмежовані за статтю дані)
5.	Кількість малих та середніх підприємств на 10 тис. осіб населення
6.	Кількість проведених заходів за участю визначеного кола асоціації експортерів, кластерів
7.	Обсяг залучених коштів МТД в сферу економіки, МСП міста
Стратегічний напрям В	
1.	Економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів
2.	Економія енергетичних ресурсів в результаті впровадження енергоефективних заходів
3.	Обсяги коштів МТД, кредитів, інвестиційних ресурсів фінансових установ в проекти енергоефективності, залучені містом
4.	Обсяги коштів залучених населенням в рамках «теплих кредитів»
5.	Зменшення / збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними та пересувними джерелами забруднення
6.	Обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища
7.	Кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти (розмежовані за статтю дані)
8.	Кількість відвідувачів з інших регіонів України (розмежовані за статтю дані)
9.	Кількість туристів на рік (розмежовані за статтю дані)
10.	Кількість подій (фестивалів, конференцій, святкувань і т.п.) на рік
Стратегічний напрям С	
11.	Динаміка чисельності населення міста за рік

12.	Природний приріст/скорочення населення (розмежовані за статтю дані)
13.	Рівень безробіття
14.	Кількість учасників-призерів предметних олімпіад різних рівнів
15.	Результат ЗНО в цілому у навчальних закладах міста
16.	% вступу випускників шкіл міста до ВНЗ (розмежовані за статтю дані)
17.	Кількість заходів з попередження злочинності серед неповнолітніх проведених у навчальних закладах освіти
18.	Відсоток безробітних жінок до загальної кількості безробітних в місті
19.	Кількість спортивних споруд та об'єктів введених в експлуатацію
20.	Кількість громадян, охоплених спортивними секціями (розмежовані за статтю дані)
21.	Кількість змагань усіх рівнів, в яких прийняли участь вихованці спортивних секцій міста
22.	Кількість конкурсів та фестивалів усіх рівнів, в яких прийняли участь вихованці творчих колективів міста

Директор департаменту
економічного розвитку та ресурсів

(підписано)

О.В. Овчиннікова

Додаток 2
до рішення тридцятої сесії
Горішньоплавнівської міської ради
сьомого скликання
від 19 грудня 2017

План реалізації Стратегії розвитку міста Горішні Плавні на період 2018-2019 роки

м. Горішні Плавні, 2017 р.

Документ розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади. Зміст документу є виключною думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Уряду Канади.

Проект ПРОМІС спрямовано на зміцнення муніципального сектору в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

www.pleddg.org.ua

Зміст

1. МЕТОДОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ ПЛАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ	6
2. ПРОГРАМА 1. «МІСТО РОЗВИНЕНОГО ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНОГО БІЗНЕСУ»	8
2.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ 1. «МІСТО РОЗВИНЕНОГО ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНОГО БІЗНЕСУ»	8
2.2. ОБСЯГИ ФІНАНСУВАННЯ ТА ТЕРМІНИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТІВ ПРОГРАМИ 1. «МІСТО РОЗВИНЕНОГО ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНОГО БІЗНЕСУ».....	9
2.3. КАТАЛОГ ПРОЕКТІВ ПРОГРАМИ 1. «МІСТО РОЗВИНЕНОГО ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНОГО БІЗНЕСУ» ..	9
2.3.1. <i>Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу</i>	9
2.3.2. <i>Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту</i>	13
2.3.3. <i>Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі А.3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ</i>	16
2.4. ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ 1	19
3. ПРОГРАМА 2. «КОМФОРТНЕ, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНЕ ТА ЕКОБЕЗПЕЧНЕ МІСТО»	21
3.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ 2. «КОМФОРТНЕ, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНЕ ТА ЕКОБЕЗПЕЧНЕ МІСТО»	21
3.2. ОБСЯГИ ФІНАНСУВАННЯ ТА ТЕРМІНИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТІВ ПРОГРАМИ 2. «КОМФОРТНЕ, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНЕ ТА ЕКОБЕЗПЕЧНЕ МІСТО»	22
3.3. КАТАЛОГ ПРОЕКТІВ ПРОГРАМИ 2. «КОМФОРТНЕ, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНЕ ТА ЕКОБЕЗПЕЧНЕ МІСТО» .	23
3.3.1. <i>Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста</i>	23
3.3.2. <i>Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі В.2. Енергоефективне управління міським господарством</i>	28
3.3.3. <i>Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста</i>	35
3.4. ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ 2	38
4. ПРОГРАМА 3. «МІСТО ВІДКРИТОГО КРЕАТИВНОГО ПРОСТОРУ ТА АКТИВНОЇ ГРОМАДИ»	41
4.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ 3. «МІСТО ВІДКРИТОГО КРЕАТИВНОГО ПРОСТОРУ ТА АКТИВНОЇ ГРОМАДИ»	41
4.2. ОБСЯГИ ФІНАНСУВАННЯ ТА ТЕРМІНИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТІВ ПРОГРАМИ 3. «МІСТО ВІДКРИТОГО КРЕАТИВНОГО ПРОСТОРУ ТА АКТИВНОЇ ГРОМАДИ»	42
4.3. КАТАЛОГ ПРОЕКТІВ ПРОГРАМИ 3. «МІСТО ВІДКРИТОГО КРЕАТИВНОГО ПРОСТОРУ ТА АКТИВНОЇ ГРОМАДИ»	43
4.3.1. <i>Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі С.1. Креативний освітній та культурний простір</i>	43
4.3.2. <i>Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб</i>	49
4.3.3. <i>Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку</i>	54
4.3.4. <i>Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі С.4. Відкрита громада – ефективно врядування</i>	56
4.4. ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ 3	60
5. МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ ПЛАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ	63
6. ДОДАТКИ	64

Каталог технічних завдань проектів

1.1. Створення бізнес-центру на базі Фонду підтримки підприємництва.....	9
1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності.....	11
1.3. Забезпечення МСП необхідними кадровими ресурсами.....	11
1.4. Популяризація підприємницької ініціативи серед широких кіл населення.....	12
1.5. Сприяння створенню кластеру легкої промисловості.....	13
1.6. Захист інтересів експортерів з числа МСП через ефективну роботу Співки експортерів малих і середніх підприємств.....	13
1.7. Промоція продукції місцевого бізнесу на зовнішніх ринках.....	14
1.8. Підтримка сертифікації продукції місцевих виробників трикотажних виробів для виходу на європейський ринок.....	15
1.9. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів.....	16
1.10. Розробка містобудівної документації м. Горішні Плавні.....	17
1.11. Створення інвестиційних продуктів для залучення GREENFIELD-інвестицій.....	18
2.1. Облаштування міської набережної інфраструктурою для відпочинку, риболовлі та дозвілля.....	23
2.2. Капітальний ремонт приміщень 3-го поверху готелю «Славутич» (м. Горішні Плавні, вул. Набережна, 1).....	24
2.3. Реконструкція мереж відеоспостереження в м. Горішні Плавні.....	24
2.4. Фестивальне місто.....	25
2.5. Очищення берегової смуги річок, озер, парків, скверів, встановлення малих архітектурних форм та елементів благоустрою.....	26
2.6. Створення археопарку «Барбара».....	26
2.7. Створення велоінфраструктури в місті.....	27
2.8. Вдосконалення інформаційної системи енергомоніторингу міста.....	28
2.9. Створення інвестиційної платформи для запровадження енергосервісу.....	29
2.10. Створення нових енергоефективних форм управління житловим фондом (ОСББ, управляючих компаній).....	29
2.11. Впровадження енергоефективних заходів в будинках ОСББ із залученням коштів фінансово-кредитних установ, міського та обласного бюджетів, міжнародних грантів.....	30
2.12. Діалогова платформа з енергоефективності для шкіл міста – «Школа енергоефективності».....	31
2.13. Енергоаудит будівель муніципальної власності (освіта, охорона здоров'я, культура).....	32
2.14. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення мікрорайонів «Низи» та «Піддубне».....	33
2.15. Використання геліосистеми для забезпечення гарячого водопостачання ДНЗ «Чебурашка».....	34
2.16. Реконструкція котельні (провулок Енергетиків, 31).....	34
2.17. Створення комплексної системи поводження з ТПВ.....	35
2.18. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста.....	36
2.19. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста.....	37
2.20. Озеленення міста.....	38
3.1. Школа – родинний дім мікрорайону.....	43
3.2. Центр раннього розвитку дітей з вивченням іноземної мови.....	44
3.3. Батьківський лекторій «Шлях до успіху».....	45
3.4. Інтелектуальний капітал як стратегічний потенціал міста (впровадження науково-педагогічного проекту «Інтелект України» у СЗОШ І-ІІІ ступенів №5 ім. Л.І. Бугаєвської).....	46
3.5. Артмайданчик під відкритим небом.....	47
3.6. Новітня бібліотека – розвиток заради майбутнього.....	48
3.7. Впровадження робототехніки як одного із напрямів STEM-освіти.....	49
3.8. Доступний креативний простір для людей з інвалідністю.....	49

3.9. Відкритий чемпіонат міста з легкої атлетики серед інваспортсменів на кубок міського голови	51
3.10. Я про тебе турбуюсь	51
3.11. Полоса перешкод для уроків військово-патріотичної підготовки	53
3.12. Молодіжна Рада	54
3.13. Міжнародний молодіжний TRAINING CAMP	55
3.14. Президентський клуб	55
3.15. Громадський бюджет міста Горішні Плавні на 2018-2019 роки	56
3.16. Публічні послуги доступні для громади	57
3.17. Електронне врядування в міській галузі охорони здоров'я	57
3.18. Створення єдиного порталу послуг міста Горішні Плавні	59

Офіційний сайт Горішньоплавнівської міської ради Шолдавської області

1. Методологія підготовки Плану реалізації Стратегії

Стратегія розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року спрямована на вирішення проблем та реалізації завдань щодо ефективного розвитку продуктивних сил громади, раціональне використання ресурсного потенціалу, створення комфортних умов життєдіяльності населення, забезпечення екологічної безпеки та вдосконалення територіальної організації громади. Це досягається через спільну реалізацію інтересів влади, громади та бізнесу.

Стратегією розвитку визначено стратегічні, оперативні цілі та завдання щодо соціально-економічного розвитку міста до 2028 року, спрямовані на досягнення стратегічного бачення розвитку міста.

Стратегією передбачається досягнення збалансованого економічного розвитку громади. Стратегія ґрунтується на принципах забезпечення рівних прав та можливостей для мешканців та мешканок міста. Економічний розвиток як процес стратегічного партнерства допомагає прискоренню зростання продуктивності місцевої економіки через стимулювання інвестицій у нові і існуючі підприємства з високим потенціалом до зростання та створення умов для цього розвитку на тривалий період. Економічний розвиток спрямований на виробництво найбільшої кількості благ та створення максимальної кількості робочих місць за рахунок реалізації переваг конкурентоспроможності, яка полягає у динамічному і більш стабільному розвитку у порівнянні з іншими регіонами, у розвитку місцевих фірм, що перемагають своїх конкурентів з інших регіонів (зі збуту, експорту, продуктивності, доходів) та джерелом якої є місцеві умови для ведення бізнесу – сприятливе бізнес-середовище.

Реалізація Стратегії розвитку ґрунтуватиметься на переході до системного та збалансованого планування на основі проектного підходу. Проектний підхід передбачає співпрацю представництв територіальних підрозділів центральних органів влади, органів місцевого самоврядування, бізнесу та громадськості для уникнення дублювання або надмірної уваги до тих чи інших проблем та напрямів розвитку територіальної громади.

Реалізація Стратегії розвитку передбачає чотири етапи, які визначатимуться відповідними Планами реалізації:

- Перший етап – 2018-2019 роки;
- Другий етап – 2020-2022 роки;
- Третій етап – 2023-2025 роки;
- Четвертий етап – 2026-2028 роки.

План заходів з реалізації Стратегії розвитку потребує забезпечення наявними фінансовими ресурсами в межах реальних можливостей місцевого бюджету та залучення додаткових ресурсів через Державний фонд регіонального розвитку, оскільки розроблений у відповідності із стратегічними цілями Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року та з урахуванням основних положень Закону України «Про засади державної регіональної політики».

Програми Плану реалізації Стратегії повністю співпадають зі стратегічними напрямами розвитку міста Стратегії:

- Програма 1 відповідає напрямку розвитку міста А. Місто розвиненого експортоорієнтованого бізнесу
- Програма 2 відповідає напрямку розвитку міста В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто
- Програма 3 відповідає напрямку розвитку міста С. Місто відкритого креативного простору та активної громади

На операційному рівні кожна з трьох Програм складається зі стратегічних і оперативних цілей. Стратегічні цілі розвитку міста передбачають тривалий період реалізації, ґрунтуються на визначенні шляхів подолання ключових проблем, тому залишатимуться релевантними після завершення першого програмного циклу, визначеного цим Планом реалізації.

Вибір стратегічних цілей ґрунтувався на порівняльних перевагах і дієвому використанні визначених можливостей розвитку для подолання слабких сторін і проблем розвитку, а також пом'якшення ризиків.

Програми (напрями розвитку міста)		
Програма 1: напрямок розвитку А. Місто розвиненого експортоорієнтованого бізнесу	Програма 2: напрямок розвитку В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто	Програма 3: напрямок розвитку С. Місто відкритого креативного простору та активної громади
Стратегічні цілі		
А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу	В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста	С.1. Креативний освітній та культурний простір
А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту	В.2. Енергоефективне управління міським господарством	С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб
А.3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ	В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста	С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку

Принципи збалансованого розвитку включені в усі компоненти Плану реалізації Стратегії. Збалансованість вимагає інтеграції та балансування економічних, територіальних, соціальних і екологічних цілей. До Плану реалізації Стратегії увійшли проєктні пропозиції, які мають першочергове значення для розвитку.

У ході підготовки Плану реалізації Стратегії максимально широко використовувалися методологічні підходи та інструменти для стратегічного й оперативного планування, що застосовуються в країнах ЄС, з урахуванням особливостей України:

- було оголошено збір проєктних пропозицій, які пройшли громадське обговорення;
- проведено оцінювання проєктних пропозицій з точки зору важливості для громади, виконуваності, рівня впливу на громаду.

План реалізації Стратегії є результатом консенсусу між потребами громади та її реальними можливостями.

2. Програма 1. «Місто розвинуеного експортоорієнтованого бізнесу»

2.1. Загальна характеристика Програми 1. «Місто розвинуеного експортоорієнтованого бізнесу»

Мета реалізації Програми 1 – вироблення сильної місцевої політики, спрямованої на створення сприятливого бізнес-середовища.

Особливістю економіки міста є те, що місцеві виробники втративши російський ринок, виявилися не готовими до роботи на ринках країн ЄС, Північної Америки, Близького Сходу та інших регіонів як через внутрішні, так і через зовнішні перешкоди для експорту.

Завдання програми:

1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу.
2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту.
3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ.

Програма 1. Місто розвинуеного експортоорієнтованого бізнесу		
Стратегічні цілі		
A.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу	A.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту	A.3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ
Оперативні цілі		
A.1.1. Створення інституцій підтримки бізнесу	A.2.1. Сприяння створенню та функціонуванню виробничих кластерів	A.3.1. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів
A.1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності	A.2.2. Стимулювання експорту через об'єднання місцевих виробників	A.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації
A.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами	A.2.3. Просування продукції місцевих виробників на зовнішні ринки	A.3.3. Підготовка нових інвестиційних продуктів
A.1.4. Формування позитивного іміджу підприємницької справи		

Схема стратегічних і оперативних цілей Програми 1

У запланований період планується реалізувати проекти та спрямувати зусилля на подолання проблем, які перешкоджають розвитку бізнесу в місті.

Планується реалізація 11 проектів за трьома стратегічними цілями: А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу; А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту; А.3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку малого та середнього бізнесу.

2.2. Обсяги фінансування та терміни впровадження проектів Програми 1. «Місто розвиненого експортоорієнтованого бізнесу»

Проекти за стратегічними цілями	Термін реалізації	Бюджет, тис. грн.		
		2018	2019	Всього
A.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу				
1.1. Створення бізнес-центру на базі Фонду підтримки підприємництва	2018-2019	160,0	120,0	280,0
1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності	2018-2019	10,0	50,0	60,0
1.3. Забезпечення МСП необхідними кадровими ресурсами	2018-2019	300,0	500,0	800,0
1.4. Популяризація підприємницької ініціативи серед широких кіл населення	2018-2019	50,0	50,0	100,0
Всього за стратегічною ціллю A.1.		520,0	720,0	1240,0
A.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту				
1.5. Сприяння створенню кластеру легкої промисловості	2018-2019	200,0	200,0	400,0
1.6. Захист інтересів експортерів з числа МСП через ефективну роботу Спілки експортерів малих і середніх підприємств	2018-2019	500,0	500,0	1000,0
1.7. Промоція продукції місцевого бізнесу на зовнішніх ринках	2018-2019	400,0	400,0	800,0
1.8. Підтримка сертифікації продукції місцевих виробників трикотажних виробів для виходу на європейський ринок	2018-2019	400,0	400,0	800,0
Всього за стратегічною ціллю A.2.		1500,0	1500,0	3000,0
A.3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ				
1.9. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів	2018-2019	400,0	400,0	800,0
1.10. Розробка містобудівної документації м. Горішні Плавні	2018-2019	537,0	52,5	589,5
1.11. Створення інвестиційних продуктів для залучення Greenfield-інвестицій	2018-2019	150,0	150,0	300,0
Всього за стратегічною ціллю A.3.		1087,0	602,5	1689,5
Всього за Програмою 1		3107,0	2822,5	5929,5

Загальна кількість проектів та обсяги їх фінансування

	2018	2019
Кількість проектів	11	11
Обсяг фінансування Програми 1, тис. грн	3107,0	2822,5

2.3. Каталог проектів Програми 1. «Місто розвиненого експортоорієнтованого бізнесу»

2.3.1. Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі

A.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	A.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу A.1.1. Створення інституцій підтримки бізнесу
Назва проекту:	1.1. Створення бізнес-центру на базі Фонду підтримки підприємництва
Цілі проекту:	Розширити перелік інформаційно-консультаційних та освітніх послуг, зокрема для підтримки створення екологічно дружнього бізнесу
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні, с. Дмитрівка

Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	2 тис. осіб		
Стислий опис проекту:	Фонд підтримки підприємництва створений для підприємців міста в 2001 році. Має приміщення конференц-залу на 25 місць (50 кв. м). Обладнаний (частково – 60% від потреби) оргтехнікою. У штаті працює юрист. ФПП надає підприємцям інформаційно-консультаційні послуги: започаткування власної справи; порядок найму працівників; основи підприємництва; техніка безпеки; юридичні консультації з питань підприємницької діяльності; з питань отримання дозволів щодо реконструкції об'єктів, будівництва та ін. Джерело фінансування – доходи від надання промислових приміщень підприємцям (зокрема будівля, яка знаходиться на балансі ФПП) в оренду. З метою покращення надання та розширення переліку послуг для підприємців, необхідно додатково обладнати приміщення конференц-залу оргтехнікою, створити сайт, видати спеціальну літературу, розробити навчальні програми. Це дозволить розширити теми для семінарів, створить можливість для дистанційного навчання та консультацій для суб'єктів підприємницької діяльності. Запровадити систему навчання основам бухгалтерського обліку та податкової звітності, правилам техніки безпеки на виробництві, написання бізнес-планів та інше.		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • Відремонтовано та обладнано оргтехнікою приміщення конференц-зали; • Розроблено чотири навчальних програми для МСБ, в тому числі спеціалізований курс для жінок-підприємниць; • Підготовлені матеріали для проведення п'яти навчальних семінарів для представників МСБ; • Створення та обслуговування інформаційно-консультативного сайту для СПД; • Розроблені методичні рекомендації з написання бізнес-плану; • Організація проведення трьох «круглих столів» з питань взаємодії влади та бізнесу; • Підготовлені вісім статей для друку у газеті «Телеекспрес» з питань підприємницької діяльності у рубриці «Школа підприємництва»; • Розроблені (оновлені) положення про проведення щорічних місцевих конкурсів: «Підприємець та підприємниця року», «Кращий благоустрій комерційного об'єкта та прилеглої території», «Бізнес-план для підприємця» (серед учнівської молоді); • Розроблено положення для започаткування конкурсу «Бізнес-план – шлях для пошуку інвесторів», мета якого - пошук потенційних інвесторів для малих підприємців, в яких є ідеї для бізнесу, але немає власних ресурсів; • Розроблено Положення про рекламу підтримку молодих підприємців; • Підключена юридична система «Ліга Закон». 		
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка та обладнання приміщення конференц – зали. • Створення робочої групи з розробки методичних посібників та навчання підприємців. • Створення конкурсної комісії та проведення щорічних місцевих конкурсів, пов'язаних з підприємництвом. • Розробка положень про рекламу підтримку молодих підприємців. • Розробка технічного завдання та макета, роботи по створенню, наповненню та реєстрації сайту. Підтримка його роботи. • Проведення рекламних заходів • Розробка та затвердження Програми підтримки екологічно дружнього підприємництва на 2018-2019 р. 		
Період здійснення:	2018 – 2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	160	120	280
Джерела фінансування:	Міжнародні донорські кошти, власні кошти Фонду підтримки підприємництва, СПД		
Ключові учасники реалізації проекту:	Фонд підтримки підприємництва, Департамент економічного розвитку та ресурсів, СПД		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	A.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу A.1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності		
Назва проекту:	1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності		
Цілі проекту:	Стимулювання підприємницької діяльності через часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами, надання приміщень на пільгових умовах		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні, с. Дмитрівка		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	2 тис. осіб		
Стислий опис проекту:	Розробка Положення конкурсу про часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами та надання приміщень на пільгових умовах (із квотою для жінок-підприємниць). Залучення партнерів – інвесторів для впровадження у життя бізнес-ідей переможців конкурсу.		
Очікувані результати:	1. Проведення конкурсу на кращій бізнес-проект 2. Надання переможцю права на часткове відшкодування відсотків за кредитом 3. Створення бази бізнес-ідей для підприємництва		
Ключові заходи проекту:	1. Розробка Положення конкурсу. 2. Рекламні заходи, пошук партнерів. 3. Проведення конкурсу. 4. Укладання угоди з переможцями про часткове відшкодування відсотків за кредитами. 5. Супровід на усіх стадіях виконання бізнес-ідей. 6. Створення бази бізнес-ідей для підприємництва.		
Період здійснення:	2018 – 2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	10	50	60
Джерела фінансування:	Міжнародна донорська допомога, кошти Фонду підтримки підприємництва, СПД		
Ключові учасники реалізації проекту:	Фонд підтримки підприємництва, Департамент економічного розвитку та ресурсів, СПД		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	A.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу A.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами		
Назва проекту:	1.3. Забезпечення МСП необхідними кадровими ресурсами		
Цілі проекту:	Задоволення потреб бізнесу в необхідних кадрових ресурсах, подолання кадрового дефіциту, що відчувають МСП, внесення змін до програм підготовки та перепідготовки фахівців, а також заявлення вакансій		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	7 тис. осіб		
Стислий опис проекту:	<p>В місті спостерігається значний кадровий дефіцит, що відчувають МСП. З метою уточнення потреб в персоналі, необхідних знаннях і навичках, варто проводити регулярні зустрічі зацікавлених категорій: МСП, молоді, представників навчальних закладів, служби зайнятості, міської ради. Підсумками таких зустрічей мають стати пропозиції щодо внесення змін до програм підготовки та перепідготовки фахівців, а також заявлення вакансій.</p> <p>Також для покращання навичок співробітників МСП варто розробити та реалізувати низку тренінгів з психології підприємництва, бізнес-планування, маркетингу, фандрейзингу, ЗЕД, управління інноваціями, енергоефективністю та конкурентоспроможністю.</p> <p>Базовою умовою провадження ЗЕД є володіння іноземною, насамперед англійською мовою, що також повинно мати місце серед програм підвищення кваліфікації персоналу.</p> <p>Важливим елементом набуття необхідних навичок є стажування фахівців в закордонних компаніях, що реалізується як за допомогою</p>		

	міжнародних проектів (наприклад, «Fit for Partnership with Germany», SEEDgrant), так і через домовленості з представниками діаспори і міст-побратимів.		
Очікувані результати:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка рекомендацій та внесення змін до програм підготовки та перепідготовки фахівців, а також заявлення вакансій. 2. Проведення низки тренінгів з психології підприємництва, бізнес-планування, маркетингу, фандрайзингу, ЗЕД, управління інноваціями, енергоефективністю та конкурентоспроможністю. 3. Підвищення рівня знань підприємців щодо володіння іноземними мовами. 4. Стажування фахівців в закордонних компаніях, що реалізується за допомогою міжнародних проектів. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення зустрічей, круглих столів, семінарів із МСП, молоддю, представниками навчальних закладів, служби зайнятості, міської ради. 2. Підготовка рекомендацій та внесення змін до програм підготовки та перепідготовки фахівців, а також заявлення вакансій. 3. Проведення низки тренінгів з психології підприємництва, бізнес-планування, маркетингу, фандрайзингу, ЗЕД, управління інноваціями, енергоефективністю та конкурентоспроможністю. 4. Підвищення рівня знань підприємців щодо володіння іноземними мовами. 5. Стажування фахівців в закордонних компаніях, що реалізується за допомогою міжнародних проектів. 6. Проведення тренінгів для представників МСБ з питань «зеленого» бізнесу, енергоменеджменту, альтернативної енергетики та збалансованих моделей споживання і виробництва. 		
Період здійснення:	2018 – 2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	300	500	800
Джерела фінансування:	Бюджет міського центру зайнятості, міжнародні донорські кошти, СПД		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міський центр зайнятості, міська рада, міжнародні проекти, об'єднання експортерів, МСП		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	<p>A. 1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу</p> <p>A.1.4. Формування позитивного іміджу підприємницької справи</p>		
Назва проекту:	1.4. Популяризація підприємницької ініціативи серед широких кіл населення		
Цілі проекту:	Формування морально-позитивного, економічно успішного, соціально відповідального образу підприємця через популяризацію історій успіху експортоорієнтованих, інноваційних, енергоефективних МСП, зокрема через віртуальні та паперові місцеві ЗМІ, зовнішню рекламу		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	10 тис. осіб		
Стислий опис проекту:	<p>Розвиток підприємництва як базової навички успішно започатковувати та здійснювати підприємницьку діяльність потребує особливої уваги з боку місцевої влади. Тривалий досвід планової економіки, негативного іміджу підприємництва не сприяють розвитку бізнесу, підвищенню продуктивності, впровадженню інновацій, «зеленого» бізнесу. Тому важливим чинником перспективного розвитку підприємництва в місті є формування морально-позитивного, економічно успішного, соціально відповідального образу експортера через популяризацію історій успіху експортоорієнтованих, інноваційних, енергоефективних МСП, зокрема через віртуальні та паперові місцеві ЗМІ, зовнішню рекламу. І соціально, й економічно значущим є включення якомога ширшого кола мешканців міста до здійснення підприємницької діяльності. Особливу увагу слід приділити гендерному аспекту, а також таким категоріям, як ВПО, ветерани АТО, молодь. З цією метою доцільно запровадити проведення обговорень щодо основ започаткування та ведення бізнесу, ЗЕД з потенційними МСП та новачками, зокрема з ВПО, молоддю, ветеранів АТО, стартапів жінок. При цьому ефективними</p>		

Очікувані результати:	будуть особисті зустрічі з успішними бізнесменами, які надихають на підприємництво власним досвідом.		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Збільшення кількості підприємців – початківців. 2. Ви рішення проблемних питань підприємців шляхом проведення низки круглих столів та обговорення можливих шляхів вирішення. 3. Підвищення іміджу підприємництва через поширення успішних історій. 4. Підвищення рівня досвідченості шляхом передачі досвіду початківцям від досвідчених підприємців. 		
Період здійснення:	2018 – 2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	50	50	100
Джерела фінансування:	Міський бюджет, міжнародні донорські кошти, СПД		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міська рада, Бізнес-центр ФПП, міжнародні проекти, об'єднання експортерів, МСП		

2.3.2. Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту		
Назва проекту:	А.2.1. Сприяння створенню та функціонуванню виробничих кластерів		
Цілі проекту:	1.5. Сприяння створенню кластеру легкої промисловості		
Територія впливу проекту:	Розробка концепції кластеру та проведення дослідження цільового галузевого закордонного ринку		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	м. Горішні Плавні		
Стислий опис проекту:	1 тис. осіб		
Очікувані результати:	Формування ініціативної групи. Підписання Протоколу про наміри учасників кластеру. Розробка Профілю кластеру. Визначення цілей і напрямів діяльності кластеру. Оцінка ринку. Аналіз підготовки та просування виробів на внутрішній та зовнішній ринок. Можливі форми реалізації дистриб'юторної мережі та збутової діяльності. Визначення необхідних стандартних норм. Проведення дослідження цільового галузевого закордонного ринку		
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • Розроблений Профіль кластеру; • Розроблена Концепція; • Розроблений сайт; • Проведено дослідження цільового галузевого закордонного ринку. 		
Період здійснення:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Формування ініціативної групи. 2. Підписання Протоколу про наміри учасників кластеру. 3. Створення сайту. 4. Розробка Профілю кластеру та Концепції 5. Проведення дослідження цільового галузевого закордонного ринку 		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	200	200	400
Джерела фінансування:	Кошти міжнародної технічної допомоги, міський бюджет		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міська рада, міжнародні донорські організації, СПД		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту		
Назва проекту:	А.2.2. Стимулювання експорту через об'єднання місцевих виробників		
	1.6. Захист інтересів експортерів з числа МСП через ефективну роботу Співки експортерів малих і середніх підприємств		

Цілі проекту:	Захист інтересів експортерів з числа МСП через об'єднання зусиль і ресурсів діючих та потенційних експортерів для освоєння нових вітчизняних та європейських ринків збуту		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	2 тис. осіб		
Стислий опис проекту:	Дієвим механізмом нарощування експорту є об'єднання експортерів, яке створено в квітні 2017 року. Дане об'єднання має на меті активно впроваджувати діяльність щодо: <ul style="list-style-type: none"> • обміну досвідом та ноу-хау; • обміну технологіями ведення бізнесу, дистрибуційними каналами та контактами тощо; • спільній діяльності, розподілу витрат на вивчення зовнішніх ринків; • наданню допомоги членам об'єднань та стимулюванню компаній для виходу на нові ринки збуту; • інвестуванню та налагодженню співробітництва з іноземними партнерами; • забезпеченню створення додаткових маркетингових каналів і поширенню світового досвіду в рекламній справі; • забезпеченню поширення інформації щодо нових можливостей та напрямів торгівлі, доступних для широкої аудиторії, в тому числі активне залучання жінок-підприємниць до експортної діяльності. 		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • Підприємництво об'єднане та скоординоване; • Збільшена кількість МСП, що експортують продукцію та послуги; • МСП успішно конкурують на внутрішньому та зовнішніх ринках; • Зростання рівня доданої вартості, що генерує МСП. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення інформації для експортерів: бази даних, аналітики пріоритетних ринків та індустрій; 2. Освіта для експортерів: тренінги, семінари, вебінари та інші навчальні заходи для експортерів. 3. Послуги для експортерів: оцінка експортної готовності, первинний консалтинг, допомога у пошуку бізнес-партнерів, консультування щодо участі в тендерах зарубіжних країн (GPA). 4. Бізнес-можливості: події, що відкривають нові експортні можливості: торгові місії, виставки, B2B та B2G зустрічі. 5. Співпраця з Офісом з просування експорту при Міністерстві економічного розвитку та торгівлі України. 6. Співпраця з Полтавською ТПП. 		
Період здійснення:	2018 – 2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018 500	2019 500	Разом 1000
Джерела фінансування:	Міський бюджет, міжнародні донорські кошти, СПД		
Ключові учасники реалізації проекту:	Спілка експортерів малих і середніх підприємств, міська рада, Департамент економічного розвитку та ресурсів, міжнародні проекти, МСП		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту		
Назва проекту:	А.2.3. Просування продукції місцевих виробників на зовнішні ринки		
Цілі проекту:	1.7. Промоція продукції місцевого бізнесу на зовнішніх ринках		
	Створення середовища, сприятливого для здійснення експортної діяльності міста шляхом налагодження ефективного діалогу влади і бізнесу щодо розвитку експорту, налагодження побратимських зв'язків з зарубіжними містами, презентації експортного потенціалу міста для більш широкого кола потенційних партнерів закордоном, напрацювання контактів з галузевими об'єднаннями закордоном.		
Територія впливу проекту:	Місто Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	5 тис. осіб		
Стислий опис проекту:	Для створення середовища, сприятливого для здійснення експортної		

	<p>діяльності, слід налагодити ефективний діалог влади і бізнесу щодо розвитку експорту. Конструктивний діалог має забезпечити створення та регулярні контакти об'єднання експортерів, міжвідомчої комісії з числа представників державних органів, у тому числі митних, податкових, органів санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного контролю, міської ради, а також недержавних інституцій підтримки МСП. На початковому етапі важливо отримати неупереджену інформацію щодо складнощів, з якими стикаються експортери, а також пропозиції по усуненню таких проблемних питань, для чого передбачено здійснення конфіденційного моніторингу. Вагомим чинником створення сприятливого експортного клімату є налагодження побратимських зв'язків з зарубіжними містами, а також з громадами діаспори. Доцільно презентувати експортний потенціал міста для більш широкого кола потенційних партнерів, а саме поширити каталоги товарів і послуг місцевого бізнесу через посольства України закордоном, вітчизняні бізнес-асоціації, посольства іноземних держав в Україні, представництва іноземних бізнес-спільнот в Україні (Американська торговельна палата, Канадська торгова палата, Німецько-українська промислово-торговельна палата, Британо-українська торговельна палата). Для ознайомлення та залучення потенційних партнерів до міста доцільно провести міжнародну виставку експортних можливостей міста «Горішні Плавні: експорт на часі». Також важливим елементом просування місцевого експорту, залучення місцевого бізнесу до глобальних виробничо-збутових ланцюжків є відновлення зв'язків з вихідцями з міста, в рамках чого необхідно провести форум «Бізнес-земляцтво».</p>		
Очікувані результати:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення міжвідомчої комісії. 2. Конфіденційний моніторинг нагальних проблем МСП. 3. Укладені угоди побратимських відносин. 4. Розроблені каталоги товарів і послуг місцевого підприємництва. 5. Розроблені презентації продукції для участі у міжнародних виставках. 6. Укладені договори про співпрацю з галузевими об'єднаннями закордоном. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення міжвідомчої комісії з питань розвитку експорту при міській раді. 2. «Скринька зауважень». 3. Аналіз цільових ринків щодо встановлення побратимських відносин. 4. Розробка та поширення каталогів товарів і послуг. 5. «Міжнародна виставка експортних можливостей міста «Горішні Плавні: експорт на часі». 6. «Бізнес-земляцтво». 		
Період здійснення:	2018 – 2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	400	400	800
Джерела фінансування:	Міський бюджет, міжнародні донорські кошти, СПД		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міська рада, міжнародні проекти, об'єднання експортерів, МСП		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту		
Назва проекту:	А.2.3. Просування продукції місцевих виробників на зовнішні ринки		
Цілі проекту:	1.8. Підтримка сертифікації продукції місцевих виробників трикотажних виробів для виходу на європейський ринок		
Територія впливу проекту:	Підтримка сертифікації продукції місцевих виробників трикотажних виробів для виходу на європейський ринок		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	м. Горішні Плавні		
Стислий опис проекту:	5 тис. осіб		
	Необхідність виходу на ринок ЄС товаровиробникам трикотажних виробів – це втрата російського ринку. Для цього необхідно знайти посередника - місцевого представника в країнах ЄС, який допоможе із		

	сертифікацією продукції та розміщення в Інтернет-мережах. Укладення дистриб'юторського договору з європейським представником, розробка нової торгової марки для трикотажної продукції спеціально для продажу в ЄС, розробка сайту для онлайн-продажів, участь в міжнародних виставках.		
Очікувані результати:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Отримання української сертифікації трикотажної продукції. 2. Укладення дистриб'юторського договору із європейським представником. 3. Розробка нової торгової марки для трикотажної продукції. 4. Європейська сертифікація. 5. Розробка сайту для онлайн-продажів. 6. Участь в міжнародних виставках. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Отримання української сертифікації трикотажної продукції. 2. Укладення дистриб'юторського договору із європейським представником. 3. Розробка нової торгової марки для трикотажної продукції. 4. Європейська сертифікація. 5. Розробка сайту для онлайн-продажів. 6. Участь в міжнародних виставках. 		
Період здійснення:	2018-2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018 400	2019 400	Разом 800
Джерела фінансування:	Міський бюджет, міжнародні донорські кошти, СПД		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міська рада, міжнародні проекти, об'єднання експортерів, МСП		

2.3.3. Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі А.3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	A.3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ
Назва проекту:	A.3.1. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів
Цілі проекту:	1.9. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів
Територія впливу проекту:	Відкриття нових можливостей та доступу МСП до фінансових ресурсів, у тому числі міжнародної технічної допомоги, кредитних ресурсів, формування механізму спільного фінансування експортних проектів власне МСП, міжнародними проектами та міською владою.
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Місто Горішні Плавні
Стислий опис проекту:	1 тис. осіб
	Обмеженість доступу і висока вартість кредитних ресурсів для МСП є значною перешкодою розвитку підприємницької діяльності, та вимагають запровадження нових підходів до пошуку ресурсів. Крім того, враховуючи необхідність ефективного і відповідального використання ресурсів, найбільш прийнятним є формування механізму спільного фінансування бізнес-проектів власне МСП, міжнародними проектами та міською владою. На сьогодні в Україні функціонує велика кількість міжнародних проектів, діяльність яких спрямована на забезпечення сталого розвитку, в т.ч. зайнятості, збільшення спроможності МСП, інновацій, «зеленого» бізнесу, започаткування бізнесу жінками, ВПО, молоддю. Одним з напрямів діяльності таких проектів є співфінансування. Серед таких проектів COSME, Horizon 2020, Western NIS Enterprise Fund, ПРООН, GIZ, фонд «Східна Європа» тощо. Пріоритетом як для міста так і для МСП є експортні бізнес-проекти. Використовуючи інформацію довідкового експортного веб-порталу, МСП можуть як самостійно звернутися до відповідних зарубіжних донорів, так і спільно з міською владою. У разі прийняття рішення про залучення ресурсів міської влади, експортні бізнес-плани обираються у відповідності до критеріїв на підставі конкурсу. Додатковим способом стимулювання експортної діяльності є відшкодування частини відсотків за кредитами під окремі експортні проекти, при чому також відбуватиметься конкурсний відбір. Для подолання недовіри МСП до

	залучення кредитних ресурсів, варто запровадити практику поширення колишніми позичальниками позитивного досвіду співпраці з фінансовими установами.		
Очікувані результати:	1. Розробка МСП проектів на участь в конкурсах міжнародних донорських організацій. 2. Розробка експортних бізнес-планів МСП та участь в грантових конкурсах та конкурсі на відшкодування вартості банківського кредитування експортних бізнес-планів. 3. Отримання МСП інформації щодо позитивного досвіду використання кредитних ресурсів від фінансових установ.		
Ключові заходи проекту:	1. Розширення можливостей для МСП в отриманні коштів міжнародної фінансової допомоги через написання та реалізацію проектної діяльності. 2. Проведення конкурсу з надання гранту кращим експортним бізнес-планам. 3. Проведення конкурсу з відшкодування вартості банківського кредитування експортних бізнес-планів. 4. Поширення позичальниками позитивного досвіду отримання МСП кредитних ресурсів від фінансових установ.		
Період здійснення:	2018-2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018 400	2019 400	Разом 800
Джерела фінансування:	Міський бюджет, міжнародні донорські кошти, СПД		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міська рада, міжнародні проекти, Спілка експортерів малих і середніх підприємств, МСП		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	А.3. Створення ефективної інфраструктури підтримки та надання послуг для бізнесу А.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації		
Назва проекту:	1.10. Розробка містобудівної документації м. Горішні Плавні		
Цілі проекту:	Оновлення Генерального плану забудови міста, розроблення плану зонування території міста з метою створення основи для просторового розвитку міста		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	2 тис. осіб		
Стислий опис проекту:	Планомірне забезпечення розроблення містобудівної документації з урахуванням раціонального використання території, соціально-економічних потреб, екологічних обмежень, ресурсних потужностей. Визначення принципів розвитку, планування, забудови територій міста та комплексного містобудівного розвитку м. Горішні Плавні на 2018-2020 роки.		
Очікувані результати:	1. Внесені зміни до Генерального плану забудови міста та в іншу містобудівну документацію, в якій буде відображено фактичний стан території, відкориговано інженерно-транспортні шляхи (нові типи розв'язки вулично-дорожньої мережі, магістральні шляхопроводи, застосовано альтернативні джерела енергопостачання), відображено розвиток рекреаційного та інвестиційного потенціалу міста. Включено інформацію про стан довкілля: території зі складними інженерними умовами (підвищена сейсмічність, підтоплення, затоплення); ділянки та санітарно-захисні зони виробничих і комунально-складських підприємств; території, що використовуються під звалища; прибережні захисні смуги річок та інших водойм; території природно-заповідного фонду та інші відомості, що становлять екологічну інформацію. 2. Визначення земельних ділянок для розташування та будівництва для розміщення об'єктів містобудування та іншого використання; 3. Визначення поверховості та інших параметрів забудови територій (в т.ч. ліній регулювання забудови); 4. Розроблення та затвердження проектів забудови території, проектів розподілу територій мікрорайону (кварталу), визначення прибудинкових територій; 5. Вибір, вилучення (викуп), надання у власність або користування		

	<p>(оренду) земельних ділянок; 6. Встановлення на відповідних територіях єдиних умов та обмежень використання земель, визначених для містобудівних потреб; 7. Прозоре та прогнозоване розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території як окремих мікрорайонів, так і в цілому міста; 8. Визначення умов для розміщення та утримання інженерно-транспортної інфраструктури; 9. Ведення моніторингу забудови та іншого використання територій, який полягає у здійсненні спостережень за реалізацією відповідної містобудівної документації та зміною об'єктів містобудування; 10. Продаж права оренди земельних ділянок на земельних торгах (аукціонах) для реалізації економічних та містобудівних потреб; 11. Продаж об'єктів нерухомого майна; 12. Підготовка та реалізація комплексу організаційних, інженерно-технічних рішень, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайної ситуації, захист населення, об'єктів і територій, а також пом'якшення і можливих наслідків. 13. Забезпечення доступності інформації, яка міститься в генеральних планах, для громадськості.</p>		
Ключові заходи проекту:	<p>1. Внесення змін до Генерального плану міста Горішні Плавні, 2 етап (Перенесення з паперових носіїв у векторну цифрову форму у державній геодезичній системі координат УСК-2000). 2. Розроблення розділу генерального плану: «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) до Генерального плану міста Горішні Плавні на особливий період/на мирний час». 3. Розроблення Плану зонування території м. Горішні Плавні в цілому або окремих його частин.</p>		
Період здійснення:	2018 – 2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	537,0	52,5	589,5
Джерела фінансування:	Міський бюджет		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міська рада, потенційні інвестори, фонди		
Інше:	Отримання прозорої, доступної, актуальної інформації про розвиток і планування міста. Наявність оновленої містобудівної документації дасть змогу створити містобудівний кадастр.		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	А.3. залучення додаткових ресурсів для розвитку малого та середнього бізнесу А.3.3. Підготовка нових інвестиційних продуктів		
Назва проекту:	1.11. Створення інвестиційних продуктів для залучення Greenfield-інвестицій		
Цілі проекту:	Підвищення інвестиційної привабливості міста та залучення додаткових інвестицій, розробка місцевих інвестиційних проектів та створення інвестиційних продуктів на базі Greenfield		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Все населення міста Горішні Плавні		
Стислий опис проекту:	Міська рада та її виконавчі органи здійснюють інвентаризацію (створення бази даних) наявних вільних земельних ділянок та розпочинають процес підготовки нових промислових зон типу «ґрінфілд», які будуть конкурентоспроможними для залучення як внутрішніх так і зовнішніх інвесторів		
Очікувані результати:	<p>1. Внесення змін до Генерального плану міста (функціональне використання території має відповідати містобудівній документації). 2. Визначення переліку та характеристик земельних ділянок для реалізації проектів «ґрінфілд». 3. Аналіз та будівництво інфраструктурних об'єктів. 4. Створення містобудівного кадастру із відповідними земельними ділянками. 5. Підготовка інвестиційних пропозицій/проектів нових промислових зон</p>		

Ключові заходи проекту:	типу «грінфілд».		
	1. Внесення змін до Генерального плану (функціональне використання території повинно відповідати містобудівній документації) 2. Створення містобудівного кадастру для забезпечення прозорого всебічного вивчення інвестиційної привабливості території (міста) 3. Створення переліку та характеристики земельних ділянок «грінфілд» 4. Підготовка інвестиційних проектів та бази даних		
Період здійснення:	2018 – 2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	150	150	300
Джерела фінансування:	Міський бюджет, інші джерела, не заборонені законом		
Ключові учасники реалізації проекту:	Управління архітектури і містобудування міської ради, Департамент економічного розвитку та ресурсів виконавчого комітету міської ради, Управління по інвестиціях та будівництву міської ради, землевпорядні організації		

2.4. Показники оцінки реалізації Програми 1

Очікувані результати (назва цілей)	Індикатори досягнення очікуваних результатів	Відповідальні за збір даних за індикатором
Місто розвинутого експортоорієнтованого бізнесу	<ul style="list-style-type: none"> Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку міста на душу населення Обсяг реалізованої промислової продукції на душу населення Частка промислової продукції, виробленої малими підприємствами в загальному обсязі Кількість новостворених робочих місць на підприємствах міста за рік (в розбивці за статтю) Кількість малих та середніх підприємств на 10 тис. населення Кількість проведених заходів за участю визначеного кола асоціації експортерів, кластерів Обсяг залучених коштів МТД в сферу економіки, МСП міста 	Департамент економічного розвитку та ресурсів міської ради
А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу	% зростання кількості представників МСБ та % збільшення надходження до місцевого бюджету від суб'єктів МСБ	Департамент економічного розвитку та ресурсів міської ради
А.1.1. Створення інституцій підтримки бізнесу	Кількість розроблених навчальних програм з підтримки розвитку екологічно дружнього малого та середнього бізнесу, проведених семінарів – тренінгів, підготовлених методичних посібників Кількість представників бізнесу, які скористалися бізнес-послугами інституцій підтримки бізнесів (в розбивці за статтю)	Фонд підтримки підприємництва
А.1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності	Кількість конкурсів на кращий бізнес-проект Суми на часткове відшкодування відсотків за кредитом для переможців конкурсів Кількість бізнес-ідей для підприємництва в створеній базі	Департамент економічного розвитку та ресурсів міської ради
А.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами	% забезпечення МСП необхідними кадровими ресурсами	Департамент економічного розвитку та ресурсів міської ради
А.1.4. Формування позитивного іміджу підприємницької справи	Темп росту / скорочення кількості СПД (фізичних осіб-підприємців та малих підприємств), %.	Департамент економічного розвитку та ресурсів міської ради

A.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту	Кількість створених кластерів % зростання експорту	Департамент економічного розвитку та ресурсів міської ради
A.2.1. Сприяння створенню та функціонуванню виробничих кластерів	Кількість сформованих кластерів (з розробленими Профілями і Концепціями розвитку)	Ініціативна група кластеру
A.2.2. Стимулювання експорту через об'єднання місцевих виробників	% збільшення кількості МСП, що успішно експортують продукцію та послуги	Спілка експортерів малих і середніх підприємств
A.2.3. Просування продукції місцевих виробників на зовнішні ринки	Кількість каталогів товарів і послуг місцевого підприємництва % зростання кількості укладених договорів про співпрацю з галузевими об'єднаннями за кордоном	Департамент економічного розвитку та ресурсів міської ради
A.3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ	% залучених додаткових ресурсів для розвитку МСБ	Департамент економічного розвитку та ресурсів міської ради
A.3.1. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів	Кількість підприємств та підприємств, які мають: грантові історії; розроблені проекти на участь в конкурсах МТД; розроблені експортні бізнес-плани	Департамент економічного розвитку та ресурсів міської ради
A.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації	Внесені зміни до Генерального плану міста Горішні Плавні Сформовано План зонування території міста в цілому, окремих його частин та детальні плани території Оприлюднення містобудівної документації	Управління архітектури та містобудування міської ради
A.3.3. Підготовка нових інвестиційних продуктів	Кількість створених нових промислових зон типу «Грінфілд», «Браунфілд» % залучених інвесторів та інвестицій	Управління архітектури та містобудування міської ради

Для реалізації проектів будуть використані кошти міського бюджету, Державного фонду регіонального розвитку, інші джерела.

Загальні обсяги фінансування проектів у розрізі стратегічних цілей

Стратегічна ціль	2018	2019
A.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу	520,00	720,00
A.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту	1500,00	1500,00
A.3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ	1087,00	602,50
Всього на рік, тис. грн	3107,00	2822,50

Загальний обсяг фінансування Програми протягом 2018-2019 років складає **5 929,5 тис. грн.**

3. Програма 2. «Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто»

3.1. Загальна характеристика Програми 2. «Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто»

Мета реалізації Програми 2 – здійснення комплексу заходів щодо ефективного використання ресурсів громади, реформування житлово-комунального господарства, вдосконалення систем інженерних мереж за рахунок технічного переоснащення та запровадження нових технологій, оптимізації витрат і втрат енергетичних і матеріальних ресурсів, забезпечення якісного стану логістичної інфраструктури, підвищення рівня загальної безпеки усієї території міста.

Напрямок розвитку В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто		
Стратегічні цілі		
В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста	В.2. Енергоефективне управління міським господарством	В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста
Оперативні цілі		
В.1.1. Облаштування міської інфраструктури відпочинку біля водойм	В.2.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу	В.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ
В.1.2. Формування інфраструктури розміщення	В.2.2. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення	В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста
В.1.3. Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів	В.2.3. Енергоаудит будівель	В.3.3. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста
В.1.4. Створення велоінфраструктури в місті	В.2.4. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення	В.3.4. Озеленення міста
	В.2.5. Термомодернізація будівель та запровадження альтернативних джерел енергії	
	В.2.6. Реконструкція котельних із використанням енергозберігаючих технологій	

Схема стратегічних і оперативних цілей Програми 2

Завдання програми:

1. Стимулювання процесу розвитку сфери туризму та збільшення туристичних потоків та надходжень до міського бюджету.

2. Забезпечення якісної та ефективної реалізації політики міста в сфері енергоефективності та охорони навколишнього середовища.

3. Створення умов для поліпшення екологічного стану та підвищення рівня безпеки.

Проекти будуть спрямовані на подолання таких проблем:

- низький рівень управління енергоефективністю та споживанням енергоресурсів;
- значний фізичний знос комунальної інфраструктури міста;
- низький рівень впровадження енергоефективних технологій в муніципальному секторі;
- не проведено інвентаризацію зелених насаджень та не сформовано план висадки нових;
- недостатній рівень якості послуг розміщення, харчування, розваг і розвинутої транспортної системи для туристів;
- недостатня кількість визначних пам'яток, історичних об'єктів і закладів відпочинку й розваг;
- відсутність комунікаційних систем інформування туристичного ринку про місто;
- відсутність безпечного і комфортного об'єкту відпочинку на воді та прилеглої до нього території;
- значні викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря промисловими підприємствами міста;
- незадовільний стан системи водовідведення через високий фізичний знос обладнання.

Планується реалізація 20 проектів за трьома стратегічними цілями: В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста; В.2. Енергоефективне управління міським господарством; В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста.

3.2. Обсяги фінансування та терміни впровадження проектів Програми 2. «Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто»

Проекти за стратегічними цілями	Термін реалізації	Бюджет, тис. грн.		
		2018	2019	Всього
В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста				
2.1. Облаштування міської набережної інфраструктурою для відпочинку, риболовлі та дозвілля	2018-2019	8000,0	3000,0	11000,0
2.2. Капітальний ремонт приміщень 3-го поверху готелю «Славутич» (м. Горішні Плавні, вул. Набережна, 1)	2018-2019	1000,0	1300,0	2300,0
2.3. Реконструкція мереж відеоспостереження в м. Горішні Плавні	2018	1000,0	0,0	1000,0
2.4. Фестивальне місто	2018-2019	1100,0	1200,0	2300,0
2.5. Очищення берегової смуги річок, озер, парків, скверів, встановлення малих архітектурних форм та елементів благоустрою	2018-2019	2000,0	2500,0	4500,0
2.6. Створення археопарку «Барбара»	2018-2019	3000,0	3000,0	6000,0
2.7. Створення велоінфраструктури в місті	2018-2019	1500,0	500,0	2000,0
Всього за стратегічною ціллю В.1.		17600,0	11500,0	29100,0
В.2. Енергоефективне управління міським господарством				
2.8. Вдосконалення інформаційної системи енергомоніторингу міста	2018-2019	2,7	12,9	15,6
2.9. Створення інвестиційної платформи для запровадження енергосервісу	2018-2019	450,0	300,0	750,0

2.10. Створення нових енергоефективних форм управління житловим фондом (ОСББ, управляючих компаній)	2018-2019	600,0	700,0	1300,0
2.11. Впровадження енергоефективних заходів в будинках ОСББ із залученням коштів фінансово-кредитних установ, міського та обласного бюджетів, міжнародних грантів	2018-2019	100,0	150,0	250,0
2.12. Діалогова платформа з енергоефективності для шкіл міста – «Школа енергоефективності»	2018-2019	100,0	200,0	300,0
2.13. Енергоаудит будівель муніципальної власності	2018-2019	200,0	480,0	680,0
2.14. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення мікрорайонів «Низи» та «Піддубне» м. Горішні Плавні	2018	2600,0	0,0	2600,0
2.15. Використання геліосистеми для забезпечення гарячого водопостачання ДНЗ «Чебурашка»	2018-2019	500,0	1000,0	1500,0
2.16. Реконструкція котельні (провулок Енергетиків, 31)	2018-2019	53400,0	53400,0	106800,0
Всього за стратегічною ціллю В.2.		57952,7	56242,9	114195,6
В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста				
2.17. Створення комплексної системи поводження з ТПВ	2018-2019	116466,5	110290,0	226756,5
2.18. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста	2018-2019	5026,17	12019,35	17045,52
2.19. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста	2018-2019	11000,0	18000,0	29000,0
2.20. Озеленення міста	2018-2019	10000,0	2000,0	12000,0
Всього за стратегічною ціллю В.3.		142492,67	142309,35	284802,02
Всього за Програмою 2		218045,37	210052,25	428097,62

Загальна кількість проектів та обсяги їх фінансування

	2018	2019
Кількість проектів	20	18
Обсяг фінансування Програми 2, тис. грн	218045,37	210052,25

3.3. Каталог проектів Програми 2. «Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто»

3.3.1. Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста.

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста
Назва проекту:	В.1.1. Облаштування міської інфраструктури відпочинку біля водойм 2.1. Облаштування міської набережної інфраструктурою для відпочинку, риболовлі та дозвілля
Цілі проекту:	Організація безпечної і комфортної зони відпочинку мешканців міста з врахуванням потреб різних категорій населення (в тому числі матерів та батьків із дітьми, людей похилого віку та осіб з обмеженими фізичними можливостями). Благоустрій території обмеженої вулицями Миру, Добровольського та Набережною. Створення сучасної зони відпочинку на ділянці берега річки Дніпро.
Територія впливу проекту:	Проект охоплює територію від вул. Миру до вул. Добровольського та від вул. Набережної до річки Дніпро

Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Вигоду від реалізації проекту отримають усі мешканці міста. Впровадження проекту надасть можливість відпочивати та активно проводити своє дозвілля (займатися спортом) мешканцям усіх вікових категорій населення обох статей з врахуванням потреб людей з обмеженими фізичними можливостями.		
Стислий опис проекту:	На даний час у місті існує проблема щодо відсутності безпечного і комфортного об'єкту відпочинку на воді та прилеглої до нього території. Проект вирішує питання безпечного і комфортного відпочинку на воді. Буде встановлено і організовано об'єкти (в т. ч. рятувальні вишки) спостереження за відпочиваючими на воді. Впроваджено об'єкти прокату лежаків та іншого обладнання. Влаштовано водний об'єкт для купання дітей, зону купання для дорослих, укриття від сонця, питні фонтанчики, спортивні та ігрові майданчики, паркування для автомобілів, паркову зону, зону торгівлі – більшість об'єктів будуть адаптовані для людей з обмеженими фізичними можливостями. Влаштування аквапарку.		
Очікувані результати:	В наслідок впровадження проекту буде створено сучасний об'єкт для забезпечення потреб у безпечному і комфортному відпочинку та дозвіллі населення міста.		
Ключові заходи проекту:	Буде створено об'єкти спостереження та надання допомоги відпочиваючим на воді, штучну водойму для купання дітей і дорослих, спортивні і ігрові МАФ та майданчики для активного заняття спортом, зону для прогулянок та відпочинку біля води і на набережній, організовано зону торгівлі.		
Період здійснення:	2018 – 2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	8000	3000	11000
Джерела фінансування:	Міський бюджет, публічно-приватне партнерство, бізнес		
Ключові учасники реалізації проекту:	КП «СпецЕко» (підприємство балансоутримувач), ТОВ «Технобудсервіс 2006» (розробник проекту і виконавець робіт)		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста В.1.2. Формування інфраструктури розміщення		
Назва проекту:	2.2. Капітальний ремонт приміщень 3-го поверху готелю «Славутич» (м. Горішні Плавні, вул. Набережна, 1)		
Цілі проекту:	Створення комфортних умов для перебування гостей міста в готелі «Славутич» (м. Горішні Плавні, вул. Набережна, 1)		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	26 осіб на добу (14 одномісних номерів, 6 номерів класу «люкс»)		
Стислий опис проекту:	Перепланування готельних номерів з метою підвищення їх комфортності. Проведення капітального ремонту номерів, загального коридору та холу 3-го поверху		
Очікувані результати:	Завдяки підвищенню комфортності номерів очікується зростання попиту на послугу проживання в готелі.		
Ключові заходи проекту:	Виконання робіт з розробки проектно-кошторисної документації; проведення державної експертизи розробленої проектно-кошторисної документації; проведення процедури закупівлі робіт по об'єкту; укладання договору з переможцем; виконання ремонтних робіт по об'єкту		
Період здійснення:	2018 – 2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	1000	1300	2300
Джерела фінансування:	Міський бюджет		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада, ТОВ фірма «АіСТ», ДП «Укрдержбудекспертиза» у Полтавській області, КП готель «Славутич»		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста В.1.2. Формування інфраструктури розміщення		
Назва проекту:	2.3. Реконструкція мереж відеоспостереження в м. Горішні Плавні		
Цілі проекту:	Забезпечення охорони громадського порядку та безпеки, підвищення ефективності дій оперативних служб МВС, МНС, дорожньої поліції та		

Територія впливу проекту:	інших, припинення асоціальної поведінки і вандалізму. м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Все населення міста		
Стислий опис проекту:	Система відеоспостереження призначена для збирання, зберігання та перегляду відеоінформації про стан громадської безпеки, автомобільного транспорту у визначених місцях. В системі застосовані цифрові відеокамери. Загальна кількість відеокамер – 33 шт. в тому числі: оглядові відеокамери – 17 шт., з можливістю фіксації номерних знаків автотранспорту – 16 шт.		
Очікувані результати:	Покращення стану громадської безпеки, профілактика правопорушень, в тому числі ДТП		
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • Проведення робіт з модернізації системи відеоспостереження у місті. • Збирання, зберігання та перегляду відеоінформації про стан громадської безпеки. 		
Період здійснення:	2018 рік		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	1000	0	1000
Джерела фінансування:	Міський бюджет		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста В.1.3. Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів		
Назва проекту:	2.4. Фестивальне місто		
Цілі проекту:	Розвиток фестивального руху в рамках реалізації Комплексної програми розвитку туризму в м. Горішні Плавні на 2018 – 2021 рр., збільшення туристичних потоків		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Все населення міста		
Стислий опис проекту:	Туристичний бізнес завжди активно використовує події для формування туристичного продукту і залучення туристів саме на подію, тому розвиток подієвого туризму є перспективним напрямом. Унікальні тури, що поєднують в собі традиційний відпочинок з участю в найвидовищніших заходах, поступово завойовує все більшу популярність і приваблює у місто нових гостей та туристів. Розвиток фестивального руху, як одного з напрямків подієвого туризму, допоможе залучити туристів, створити сприятливий туристичний імідж міста, а також урізноманітнити дозвілля містян		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • Започатковано нові форми проведення культурно-мистецьких заходів, а саме Фестивалі; • Створено сприятливі умови для розвитку нових видів і жанрів мистецтва; • Створено сприятливі умови для розвитку партнерських стосунків між містами та країнами; • Залучено більшу кількість туристів як в якості учасників заходів, так і в якості гостей (глядачів); • Підвищено туристичний імідж міста. 		
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • Організація та проведення мистецького фестивалю-конкурсу «Дніпрова хвиля» у новому форматі; • Організація та проведення фестивалю народних умільців та майстрів декоративно-ужиткового мистецтва; • Організація та проведення молодіжного фестивалю ді-джеїв; • Організація та проведення Міжнародного фольклорного фестивалю «Калинове літо на Дніпрі»; • Організація та проведення реконструкцій та змагань з історичного бою; • Організація та проведення змагань з видовищних видів спорту (драгонбот). 		
Період здійснення:	з 2018 року до 2019 року		

Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018 1100	2019 1200	Разом 2300
Джерела фінансування:	Міський бюджет, обласний бюджет, спонсорські кошти		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада (фінансування, реалізація), громадські організації (реалізація, партнерство)		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста В.1.3. Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів		
Назва проекту:	2.5. Очищення берегової смуги річок, озер, парків, скверів, встановлення малих архітектурних форм та елементів благоустрою		
Цілі проекту:	Покращення санітарного стану берегової смуги Дніпродзержинського водосховища та озер на території міста		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Все населення міста		
Стислий опис проекту:	Для поліпшення екологічного та санітарного стану в рекреаційній зоні міста, в зоні проживання і місць масового відпочинку громадян передбачається проведення розчистки берегової лінії річки та її відновлення		
Очікувані результати:	1. Впорядковано 2 км. прибережної смуги. 2. Відтворено гідрологічну спроможність та природну водність Дніпродзержинського водосховища. 3. Покращено зону відпочинку для населення міста.		
Ключові заходи проекту:	Проект передбачає очищення ділянок берегової смуги Дніпродзержинського водосховища від очерету, водяної парослі, трав'яної рослинності, кущів та частин дерев.		
Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018 2000	2019 2500	Разом 4500
Джерела фінансування:	Міський фонд охорони навколишнього природного середовища		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста В.1.3. Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів		
Назва проекту:	2.6. Створення археопарку «Барбара»		
Цілі проекту:	Створення привабливого історичного, просвітницького середовища у формі археопарку Підвищення іміджа міста Горішні Плавні як культурно-історичного центра		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні, Полтавська обл., Україна		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Все населення та гості міста, науковці.		
Стислий опис проекту:	Ідея створення музею під відкритим небом на півострові Барбара у музейників міста та археологів, які працювали на цій території, виникла більше 10 років назад. Адже з 1920 до 1990 року тут працювали такі відомі вчені як М.Я. Рудинський, Д.Я. Телегін, Л.М. Лугова, Ю.О. Шилов. З 2003 р. дослідження проводила Комсомольська ранньослов'янська експедиція, під керівництвом Ю.Ю. Башкатова (м. Київ). Знахідки з цих розкопок зберігаються у Краєзнавчому музеї міста Горішні Плавні. Науковим підґрунтям відкриття Археопарку стануть матеріали трьох міжнародних науково-практичних конференцій з тематики реконструкції стародавнього житла та ремесл, які проводились за участю музею ПрАТ «ПГЗК» та Краєзнавчого музею міста Горішні Плавні у 2011, 2014 та 2016 рр. Планується відтворити оборонний вал з двома брамами та фортифікаційні особливості скіфського, давньоруського, козацького часів. У центрі, поблизу валу планується розташувати велику галявину, яка час від часу трансформуватиметься то у співоче поле, то у ярмаркову площу, то у ристалище. Ще у центральній частині розміститься «Місто майстрів» з низкою майстерень. Тут можна буде викувати підкову у кузню, виліпити та обпалити миску чи глечик, сплести з лози кошик, напярсти ниток та		

	зіткати полотно, намолоти борошна та спекти хліб. Також можна буде прийняти участь у лицарському двобії або спостерігати за масштабними баталіями серед лицарських команд. В Археопарку будуть проводитись наукові та культурно-мистецькі акції: конференції, лекції, семінари, фестивалі, художні виставки, презентації місцевого, регіонального та міжнародного статусів. Відвідувачі дістануть можливість побувати в реконструйованому населеному пункті минулого, отримають загальне уявлення по історії країни та Полтавського Подніпров'я.		
Очікувані результати:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Збереження культурної та археологічної спадщини регіону. 2. Популяризація історичного минулого Полтавщини в суспільстві. 3. Сприяння розвитку археології в Україні. 4. Підвищення рівня обізнаності громадян України, іноземців про історію Полтавщини. 5. Розвиток культурних та історичних традицій на Полтавщині; 6. Підвищення авторитету міста Горішні Плавні як культурно-туристичного центру. 7. Сприяння розвитку туризму та краєзнавства в Україні. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проектування та спорудження об'єктів Археопарку: <ul style="list-style-type: none"> • відтворити оборонний вал з двома брамами та фортифікаційні особливості скіфського, давньоруського, козацького часів; • обладнання великої галявини «ристалища»; • облаштування «Міста майстрів» з низкою майстерень. 2. Проведення заходів згідно з завданнями роботи Археопарку: <ul style="list-style-type: none"> • лицарські турніри; • наукові та культурно-мистецькі акції: конференції, лекції, семінари, фестивалі, художні виставки, презентації місцевого, регіонального та міжнародного статусів. 		
Період здійснення:	2018 – 2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	3000	3000	6000
Джерела фінансування:	ГО «Центр «Крук», міжнародні донорські кошти		
Ключові учасники реалізації проекту:	Громадська організація «Історико-культурологічний центр «Крук», Краєзнавчий музей міста Горішні Плавні, музей ПрАТ «ПГЗК», ГО «Вогняна рись», Інститут Археології Національної академії наук України		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста В.1.4. Створення велоінфраструктури в місті		
Назва проекту:	2.7. Створення велоінфраструктури в місті		
Цілі проекту:	Створення безпечних і комфортних умов для велосипедного руху на території міста. Організація 12 велосипедних маршрутів.		
Територія впливу проекту:	Вулиці міста. Загальна протяжність велодоріжок – 22,05 км.		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Користувачі вело і автотранспорту		
Стислий опис проекту:	Проект передбачає впровадження Концепції розвитку велосипедної інфраструктури у м. Горішні Плавні, робочих проектів «Реконструкція тротуарів і пішохідних доріжок шляхом влаштування велодоріжок по вул. Добровольського» та «Капітальний ремонт проспекту Героїв Дніпра в частині організації велосипедного руху». Розробка робочого проекту «Капітальний ремонт вулиць міста в частині організації велосипедного руху». Концепцією передбачено влаштування 12 велосипедних маршрутів, розбитих на 1 і 2 категорії (пов'язані із рівнем завантаженості). Робочими проектами передбачено організацію велосипедного і дорожнього руху відповідно до маршрутів. Загальна протяжність створених велодоріжок буде становити – 22,05 км.		
Очікувані результати:	Буде створено велосипедні доріжки по 12 маршрутам. 1-ї категорії: по вул. Добровольського, ділянці вул. Гірників, просп. Героїв Дніпра, вул. Миру, вул. Горького та 2-ї категорії з організацією дорожнього руху та руху велосипедистів по тротуарам шляхом ремонту покриття тротуарів та проїздів, встановлення дорожніх знаків та нанесення горизонтальної дорожньої розмітки, облаштування з'їздів з тротуарів на дорогу, чим буде забезпечено пониження аварійності на дорогах міста.		

Ключові заходи проекту:	Організовано безпечний рух велосипедистів вулицями міста (створення 12 велосипедних маршрутів) шляхом створення нових та ремонту існуючих тротуарів і проїздів, встановлення дорожніх знаків та нанесення горизонтальної дорожньої розмітки, облаштування з'їздів з тротуарів на проїжджу частину вулиць.		
Період здійснення:	2018-2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	1500	500	2000
Джерела фінансування:	Міський бюджет		
Ключові учасники реалізації проекту:	ТОВ «Центр транспортних технологій» проектант, ПП «ТМ-Новатор» підрядник у 2017 році, КП «СпецЕко»		

3.3.2. Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі В.2. Енергоефективне управління міським господарством

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.2. Енергоефективне управління міським господарством В.2.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу		
Назва проекту:	2.8. Вдосконалення інформаційної системи енергомоніторингу міста		
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • Підвищення контролю за споживанням енергоресурсів бюджетними установами міста; • Точність та достовірність внесених даних в систему; • Швидкий аналіз по споживанню енергоресурсів та дотримання визначених лімітів; • Оцінка впровадження заходів з енергозбереження в бюджетних закладах, корегування подальшого розвитку енергозбереження в бюджетній сфері. 		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	10 тисяч осіб (бюджетні установи міста)		
Стислий опис проекту:	У вересні 2014 року в місті було запроваджено Інформаційну систему енергомоніторингу. Система дозволяє проводити щоденний моніторинг споживання енергоресурсів, вести бюджетну звітність та встановлювати ліміти по споживанню. На сьогодні до системи залучено 34 бюджетні установи. При впровадженні системи та створенні облікових записів бюджетні установи розглядалися як розпорядники коштів і не було враховано, що деякі з них знаходяться в декількох спорудах з окремими приладами обліку споживання енергоресурсів. На сьогоднішній день по установам, що знаходяться в декількох окремих будівлях, внесення даних ведеться шляхом додавання показників кожного лічильника відповідного ресурсу. Для таких установ не можливо коректно проводити моніторинг та аналіз споживання. Для удосконалення Інформаційної системи енергомоніторингу необхідно створити додатково 9 облікових записів з внесенням даних з паспортів будівель.		
Очікувані результати:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підвищено контроль за споживанням енергоресурсів бюджетними установами міста. 2. Забезпечено точність та достовірність внесення даних в систему. 3. Створено «інструмент» швидкого аналізу використання енергоресурсів, дотримання встановлених лімітів споживання, оцінки впровадження заходів з енергозбереження та енергоефективності 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка переліку закладів, які потребують розмежування та визначити прилади обліку, які будуть додані в системі. 2. Внесення змін до договору з надавачем послуг Інформаційної системи енергомоніторингу. 3. Створення 9 облікових записів та внесення до них відповідних даних щодо будівель. 		
Період здійснення:	2018 – 2019 роки		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	2,7	12,9	15,6

Джерела фінансування:	Міський бюджет		
Ключові учасники реалізації проекту:	Виконавчі органи міської ради (фінансування, реалізація), енергоменеджер, надавач послуг (реалізація), бюджетні установи (реалізація).		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.2. Енергоефективне управління міським господарством В.2.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу		
Назва проекту:	2.9. Створення інвестиційної платформи для запровадження енергосервісу		
Цілі проекту:	Інформування потенційних виконавців енергосервісу щодо об'єктів комунальної та бюджетної сфери, які мають потенціал впровадження енергоефективних заходів.		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Все населення міста		
Стислий опис проекту:	Проект передбачає збір та аналіз даних щодо споживання традиційних паливно-енергетичних ресурсів комунальними підприємствами та бюджетними закладами міста. Створення платформи для поширення цифрових інформаційних матеріалів для потенційних інвесторів та залучення коштів енергосервісних компаній на впровадження проектів з енергоефективності та енергозбереження в комунальних підприємствах та бюджетних установах міста.		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> Розроблено веб-сторінку (двомовну: українська та англійська) для інформування енергосервісних компаній щодо потенціалу впровадження заходів з енергозбереження та енергоефективності в комунальних підприємствах та бюджетних закладах міста. Підготовлено презентаційні матеріали потенціалу впровадження енергозбереження та енергоефективності в місті. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> Проведення енергоаудиту в бюджетних закладах. Аналіз споживання традиційних паливно-енергетичних ресурсів комунальними підприємствами міста, оцінка ефективності роботи устаткування та обладнання. Формування переліку заходів (із зазначенням першочерговості та потенціалу), які значно підвищать рівень енергоефективності об'єктів господарювання. Підготовка різноформатних маркетингових матеріалів для інвесторів українською та англійською мовами. 		
Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018 450	2019 300	Разом 750
Джерела фінансування:	Міський бюджет, кошти міжнародної технічної допомоги		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада (фінансування, реалізація), комунальні підприємства міста (реалізація), енергоаудиторські компанії (реалізація), експерти по створенню інвестиційних продуктів (реалізація).		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.2. Енергоефективне управління міським господарством В.2.2. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення		
Назва проекту:	2.10. Створення нових енергоефективних форм управління житловим фондом (ОСББ, управляючих компаній)		
Цілі проекту:	Підвищення ефективності управління житловим фондом через створення нових та підтримку існуючих ОСББ, а також визначення на конкурсній основі надавача послуги з управління багатоквартирним будинком, спорудою або групою багатоквартирних будинків (управителя/ей).		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Усі співвласники багатоквартирних будинків міста		
Стислий опис проекту:	Шляхом фінансової, інформаційно-роз'яснювальної підтримки існуючих ОСББ та створення нових, а також визначення на конкурсній основі		

	<p>управляючих компаній (управителя/ей) передбачено впровадження ефективної форми утримання та управління житловим фондом міста. Це призведе до:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поліпшення якості житлово-комунального обслуговування; • раціональне та цільове використання співвласниками коштів на утримання житлових будинків, економія енергоресурсів, своєчасний ремонт багатоповерхових будинків та утримання їх у належному стані, поліпшення благоустрою прилеглої території; • створення умов для розвитку конкурентного ринку управителів житла, через проведення у місті конкурсу по визначенню надавача послуги з управління багатоквартирним будинком. 		
Очікувані результати:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення нових ОСББ. 2. Підвищено мотивацію до створення нових об'єднань співвласників багатоквартирних будинків – ефективних власників. 3. Визначені джерела фінансування та забезпечення інвестицій в оновлення житлового фонду міста. 4. Обрання (визначення) на конкурсних засадах ефективних управителів, спроможних надавати послугу з управління багатоквартирним будинком якісно та системно. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реалізація міської програми: «Програма сприяння створенню і підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків». 2. Розробка окремого розділу на офіційному веб-сайті Горішньоплавнівської міської ради «Як створити ОСББ», де розміщено всю інформацію щодо створення ОСББ: нормативна база, зразки документації. 3. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед громадян міста щодо переваг створення і діяльності ОСББ. 4. Надання всебічної допомоги ініціативним мешканцям будинків на стадії створення ОСББ. 5. Підтримка ОСББ у спосіб співфінансування робіт з капітального ремонту будинків ОСББ із залученням коштів міського бюджету, фінансово-кредитних установ, міжнародних фондів. 6. Забезпечення реалізації нормативних положень визначеної законодавством процедури проведення конкурсу з призначення управителя багатоквартирного будинку. 7. Підготовка, організація проведення конкурсу по визначенню надавача послуги з управління багатоквартирним будинком, спорудою або групою багатоквартирних будинків. 		
Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	600	700	1300
Джерела фінансування:	Міський бюджет, кошти міжнародної допомоги, кошти фінансово-кредитних установ та співвласників багатоквартирних будинків.		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада (фінансування, реалізація), фінансово-кредитні установи (фінансування, реалізація), співвласники багатоквартирних будинків (реалізація), підприємства, що виконують функції управителя.		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.2. Енергоефективне управління міським господарством В.2.2. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення		
Назва проекту:	2.11. Впровадження енергоефективних заходів в будинках ОСББ із залученням коштів фінансово-кредитних установ, міського та обласного бюджетів, міжнародних грантів		
Цілі проекту:	Зменшення споживання паливно-енергетичних ресурсів населенням через стимулювання співвласників багатоквартирних будинків на впровадження енергозберігаючих заходів.		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Усі співвласники багатоквартирних будинків міста		
Стислий опис проекту:	Проект передбачає вирішення питання ефективного використання населенням паливно-енергетичних ресурсів, шляхом впровадження		

	енергоєфективних заходів в багатоквартирних будинках. Реалізація зазначених заходів потребує серйозних інвестицій, тому, через впровадження державних, обласних та міських програм, передбачається залучення співвласниками коштів фінансово-кредитних установ, міського бюджету, міжнародних грантів.		
Очікувані результати:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сформовано механізм залучення ОСББ кредитних коштів на фінансування заходів з енергозбереження, модернізації житлових будинків, поліпшення їх фізичного стану та умов проживання в них. 2. Визначені джерела фінансування та забезпечення інвестицій у енергоєфективне оновлення житлового фонду міста. 3. Стимулювання населення до економії споживаних ресурсів за рахунок оплати за фактичним споживанням. 4. Підготовлено передумови для розвитку суспільних відносин та довіри між міською владою, кредитно-фінансовими установами та мешканцями міста (співвласниками багатоквартирних будинків). 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реалізація міської програми: «Програма стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів у будинках об'єднань співвласників багатоквартирних будинків міста Горішні Плавні». 2. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед ОСББ щодо переваг та необхідності впровадження заходів з енергозбереження у будинках, роз'яснення щодо наявних можливостей по залученню інвестицій на виконання даних заходів. 3. Надання всебічної допомоги (консультації, тренінги, семінари, соціальна реклама) співвласникам будинків щодо впровадження заходів з енергозбереження, у тому числі отримання «тепліх кредитів» з 2018 р. до 2019 р. 		
Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018 100	2019 150	Разом 250
Джерела фінансування:	Міський та обласний бюджети, кошти міжнародної допомоги, кошти фінансово-кредитних установ та співвласників багатоквартирних будинків.		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міська та обласна рада (фінансування, реалізація), фінансово-кредитні установи (фінансування, реалізація), співвласники багатоквартирних будинків (реалізація).		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.2. Енергоєфективне управління міським господарством В.2.2. Енергоєфективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення		
Назва проекту:	2.12. Діалогова платформа з енергоєфективності для шкіл міста – «Школа енергоєфективності»		
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення витрат шкіл міста на оплату енергоресурсів. • Покращення професійних навичок у працівників бюджетних закладів, відповідальних за експлуатацію будівель та споруд, формування якісної системи енергоменеджменту, впровадження неінвестиційних заходів енергозбереження. • Формування у підростаючого покоління стійких навичок до енергозбереження. 		
Територія впливу проекту:	Загальні освітні школи міста		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Учні старших класів, персонал загальноосвітніх шкіл міста та їх сім'ї		
Стислий опис проекту:	Створення інформаційно-діалогової платформи для підвищення рівня обізнаності персоналу та учнів старших класів щодо важливості ощадливого використання енергоресурсів, шляхів запровадження енергозбереження та енергоєфективності та використання отриманих навичок у повсякденні, впровадження неінвестиційних заходів енергозбереження; проведення тематичних конкурсів для оцінки отриманих навичок та впроваджених заходів. У 2016 році в рамках проекту GIZ «Енергоєфективність у громадах» було проведено «День енергозбереження» в ДСОЦ «Горизонт» та велопробіг, присвячений важливості енергозбереження та скорочення споживання традиційних видів палива. Досвід проведення публічних заходів присвячених енергозбереженню та енергоєфективності разом з впровадженням		

	даного є важливим кроком до проведення Днів енергозбереження в місті.		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> Зменшено споживання енергоресурсів в ЗОШ міста. Підвищено якість системи енергоменеджменту в ЗОШ міста. Сформовано у підростаючого покоління стійких навичок до енергозбереження. 		
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> Визначення основних положень діалогової платформи. Підготовка інформаційно-методичних матеріалів (буклети, плакати, збірки рекомендацій). Розробка методики оцінювання впроваджених заходів та отриманих знань. Створення діалогової платформи та залучення учасників. Проведення тематичних семінарів (4 - 6 на рік, в залежності від активності учасників). Проведення першого конкурсу (Дасть змогу визначити потенціал діалогової платформи та оперативно ліквідувати недоліки, які виникли, або можуть виникнути в майбутньому). 		
Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	100	200	300
Джерела фінансування:	Міський бюджет, донорські кошти міжнародних проектів.		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада (фінансування, реалізація), відділ освіти міської ради (реалізація), залучені спеціалісти (реалізація).		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.2. Енергоефективне управління міським господарством		
Назва проекту:	В.2.3. Енергоаудит будівель		
Цілі проекту:	2.13. Енергоаудит будівель муніципальної власності (освіта, охорона здоров'я, культура)		
Територія впливу проекту:	<ul style="list-style-type: none"> Оцінка енергетичного стану будівель бюджетних установ. Оцінка заходів з енергозбереження, реалізованих у попередні роки. Визначення основних заходів для підвищення енергоефективності будівель, підвищення контролю за енергоспоживанням. 		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	м. Горішні Плавні		
Стислий опис проекту:	Бюджетні установи міста		
Очікувані результати:	<p>Енергетичне обстеження з метою оцінки рівня споживання енергоресурсів будівлею та розробка економічно обґрунтованих заходів підвищення енергоефективності. У поєднанні із запровадженням фасіліті-менеджменту (європейський досвід експлуатації будівель) покращить професійні навички у працівників бюджетних закладів, відповідальних за експлуатацію будівель. Кількість об'єктів визначається, виходячи із виділеного фінансування. Відбираються до обстеження будівлі з найвищим споживанням енергоресурсів, та будівлі, в яких вже проведено термомодернізацію та впроваджені вагомні заходи по підвищенню класу енергоефективності будівлі.</p> <ul style="list-style-type: none"> Визначено енергетичний стан будівель бюджетних установ. Визначено основні заходи для підвищення енергоефективності будівель. Покращено професійні навички у працівників бюджетних закладів, відповідальних за експлуатацію будівель та споруд. 		
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> Аналіз споживання енергоресурсів в будівлях бюджетних установ та подальший відбір об'єктів для проведення енергоаудиту. Проведення енергетичного аудиту на визначених об'єктах. На основі результатів проведеного енергетичного аудиту формування основних заходів для підвищення енергоефективності будівель. Проведення тренінгів по фасіліті-менеджменту для персоналу, відповідального за експлуатацію будівель, та обов'язкове ознайомлення з результатами проведених енергоаудитів. Розробка методичних рекомендацій з енергетичного менеджменту і енергетичного аудиту. 		

Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	200	480	680
Джерела фінансування:	Міський бюджет, кошти міжнародної технічної допомоги		
Ключові учасники реалізації проекту:	Департамент житлово-комунального господарства, виконавчі органи міської ради (фінансування, реалізація), енергоаудиторські компанії (реалізація).		
Інше:	Даний проект у поєднанні із реалізацією оперативної цілі «2.2.6. Запровадження енергосервісу» у подальшому дає змогу провести термомодернізацію будівель в рамках енергосервісного контракту.		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.2. Енергоефективне управління міським господарством В.2.4. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення		
Назва проекту:	2.14. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення мікрорайонів «Низи» та «Піддубне»		
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> Зменшення витрат на електроенергію та поточне обслуговування мережі вуличного освітлення міста. Забезпечення нормативного рівня освітлення та безпеки руху у нічний час. 		
Територія впливу проекту:	Мікрорайони «Низи» та «Піддубне» м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Населення мікрорайонів «Низи» та «Піддубне» м. Горішні Плавні		
Стислий опис проекту:	3 березня 2016 року в місті діє Програма енергоефективної модернізації мереж зовнішнього освітлення міста Комсомольська на 2016–2017 роки. Керуючись даною Програмою в 2016 році було замінено 970 світильників з ДНаТ-лампами на сучасні LED-світильники і додатково встановлено 144 LED-світильники для забезпечення нормативного рівня освітлення та безпеки руху у нічний час. Роботи передбачали заміну світильників з ДНаТ-лампами потужністю 150 Вт на LED-світильники потужністю від 12 до 63 Вт. Такий широкий діапазон пов'язаний з тим, що світильники обирались в залежності від категорії вулиці та необхідного нормативного рівня освітленості. При розробці проекту було виконано моделювання в системі DIALux. Спираючись на позитивний досвід пропонується провести подальшу енергоефективну модернізацію мережі вуличного освітлення. Даний проект передбачає в мікрорайонах «Низи» та «Піддубне» м. Горішні Плавні заміну 420 світильників з ДНаТ-лампами потужністю 150 Вт на сучасні енергоефективні LED-світильники потужністю 12-30 Вт із забезпечення нормативного рівня освітленості.		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> Зменшено витрати на спожиту електроенергію модернізованою ділянкою мережі вуличного освітлення в 5 разів (річна економія, при тарифі для вуличного освітлення станом на лютий 2017р., у грошовому виразі становитиме близько 450 тис. грн). Зменшено витрати на поточне обслуговування модернізованої ділянки мережі вуличного освітлення в 4 рази (річна економія у грошовому виразі становитиме близько 250 тис. грн). Забезпечено нормативний рівень освітлення вулиць міста та безпеку руху у нічний час. 		
Ключові заходи проекту:	<ul style="list-style-type: none"> Розробка проектної-кошторисної документації. Проведення процедури електронних закупівель. Виконання монтажних робіт по заміні світильників. Моніторинг результатів від реалізації проекту та їх аналіз. 		
Період здійснення:	в 2018 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	2600	-	2600
Джерела фінансування:	Міський бюджет, кредитні кошти		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада (фінансування, реалізація), комунальне підприємство «Міськвітло» (реалізація), проектна організація (реалізація), будівельно-монтажна організація (реалізація).		
Номер і назва стратегічної,	В.2. Енергоефективне управління міським господарством		

оперативної цілі Стратегії	В.2.5. Термомодернізація будівель та запровадження альтернативних джерел енергії		
Назва проекту:	2.15. Використання геліосистеми для забезпечення гарячого водопостачання ДНЗ «Чебурашка»		
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> Зменшення витрат на гаряче водопостачання в ДНЗ «Чебурашка». Поліпшення комфорту перебування дітей та персоналу закладу. 		
Територія впливу проекту:	ДНЗ «Чебурашка»		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Відвідувачі та персонал ДНЗ «Чебурашка»		
Стислий опис проекту:	<p>Проект передбачає використання трубчатих (вакуумних) геліоколекторів для цілолітнього приготування гарячої води на потреби закладу за рахунок використання теплової енергії від альтернативного джерела. Безпосередньо самі геліоколектори можливо розмістити на даху будівлі, баки-накопичувачі теплової енергії, теплообмінник та циркуляційну групу розмістити в технічному приміщенні закладу. Існуючий ввід інженерних мереж гарячого водопостачання від централізованої міської системи гарячого водопостачання залишити для резервування. Забезпечити автоматичне перемикання між гарячим водопостачанням від альтернативного джерела теплової енергії та централізованою системою гарячого водопостачання.</p>		
Очікувані результати:	<ol style="list-style-type: none"> Забезпечено цілолітнє приготування гарячої води для потреб ДНЗ «Чебурашка» за рахунок використання теплової енергії від альтернативного джерела. Суттєво зменшено витрати на забезпечення гарячого водопостачання закладу. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> Розробка проектно-кошторисної документації. Проведення процедури електронних закупівель. Виконання монтажних та налагоджувальних робіт. Моніторинг результатів від реалізації проекту та їх аналіз. 		
Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	500	1000	1500
Джерела фінансування:	Міський бюджет, технічна/фінансова допомога міжнародних інституцій.		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада (фінансування, реалізація), КВП «Теплоенерго» м. Горішні Плавні (реалізація), проектна організація (реалізація), будівельно-монтажна організація (реалізація).		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.2 Енергоефективне управління міським господарством В.2.6. Реконструкція котельних із використанням енергозберігаючих технологій		
Назва проекту:	2.16. Реконструкція котельні (провулок Енергетиків, 31)		
Цілі проекту:	Зменшення витрат паливно-енергетичних ресурсів на виробництво теплової енергії, підвищення якості послуг із централізованого опалення та гарячого водопостачання, підвищення надійності централізованого опалення та гарячого водопостачання.		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Населення (44,2 тис. осіб), бюджетні установи та госпрозрахункові організації, що знаходяться в 1-4, 5, 6, 10, 12 мікрорайонах міста		
Стислий опис проекту:	<p>Котельню по провулку Енергетиків, 31 було введено в експлуатацію в 1966 році для забезпечення гарячого водопостачання та опалення житлових будинків, бюджетних установ та госпрозрахункових організації, що знаходяться в 1-4, 5, 6, 10, 12 мікрорайонах міста. На сьогоднішній день основним теплогенеруючим обладнанням котельні є три котли ПТВМ-50. Дані котли є технічно та морально застарілими, з високим відсотком зносу та потребують заміни на сучасне енергоефективне котельне обладнання. Проектом буде передбачено встановлення 3-х вискоефективних (коефіцієнт корисної дії на рівні 94%) котлів потужністю по 30 МВт кожний, загальна потужність котельні після проведення реконструкції становитиме 90 МВт. Для забезпечення безперебійного тепlopостачання споживачів міста та збереження основних технологічних функцій котельні, проектом передбачається по-етапна заміна котлів.</p>		

Очікувані результати:	<p>1. Скорочено витрати природного газу на виробництво теплової енергії, згідно з розрахунковими показниками техніко-економічного обґрунтування щорічна економія природного газу буде становити 3,9 млн. м³, зменшення викидів парникових газів (12 тис. т на рік).</p> <p>2. Підвищення надійності роботи основного технологічного обладнання, забезпечення безперебійності та безаварійності постачання теплової енергії споживачам.</p> <p>3. Підвищено якість надання послуг з гарячого водопостачання та опалення.</p>		
Ключові заходи проекту:	<p>1. Розробка проектно-кошторисної документації.</p> <p>2. Обстеження підприємства та міста на предмет отримання кредитних коштів та гранту від НЕФКО</p> <p>3. Проведення процедури електронних закупівель.</p> <p>4. Проведення підготовчих робіт.</p> <p>5. Виконання робіт поетапної заміни котельного обладнання.</p>		
Період здійснення:	з 2018 р. – до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	53400	53400	106800
Джерела фінансування:	Міський бюджет, власні кошти КВП «Теплоенерго» м. Горішні Плавні, технічна / фінансова допомога міжнародних організацій, міжнародні гранди та кредитні ресурси від міжнародних фінансових установ.		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада (фінансування, реалізація), КВП «Теплоенерго» м. Горішні Плавні (реалізація), проектна організація (реалізація), будівельно-монтажна компанія (реалізація), міжнародні фінансові установи (фінансування, гранти).		

3.3.3. Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі В.3 Покращення стану довкілля та безпеки міста

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста
Назва проекту:	В.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ
Цілі проекту:	2.17. Створення комплексної системи поводження з ТПВ
Територія впливу проекту:	Підвищення рівня екологічно безпечного поводження з відходами, забезпечення раціонального використання відходів, як вторинної сировини
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	м. Горішні Плавні
Стилий опис проекту:	Все населення міста
Очікувані результати:	Проектом реконструкції передбачається проведення санації існуючого полігону ТПВ, влаштування сортувальної лінії ТПВ з відповідним набором будівель і споруд, зони складування відходів з відповідною інфраструктурою, також забезпечити екологічно безпечне збирання та транспортування твердих побутових відходів на території міста Горішні Плавні
Ключові заходи проекту:	<p>1. Зменшено обсяги захоронення відходів на полігоні;</p> <p>2. Впроваджено нові сучасні методи збирання, перевезення, сортування та утилізації відходів;</p> <p>3. Зменшено негативний вплив на довкілля;</p> <p>4. Покращено санітарний стан міста.</p> <p>1. Виконати санацію існуючого звалища;</p> <p>2. Здійснити реконструкцію існуючого звалища ТПВ з облаштуванням сортувальної лінії;</p> <p>4. Забезпечити впровадження механізованого сортування побутових відходів з вилученням ресурсоцінних компонентів, переробкою їх на матеріали та вироби;</p> <p>5. Техпереоснащення та оновлення парку спецтехніки (4 шт.);</p> <p>6. Оновлення контейнерного господарства (478 шт.);</p> <p>7. Проведення реконструкції 105 контейнерних майданчиків та 120 сміттекамер.</p>
Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.

Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
		116466,5	110290,0
Джерела фінансування:	Міський фонд охорони навколишнього природного середовища; Обласний фонд охорони навколишнього природного середовища; Державний фонд охорони навколишнього природного середовища; Державний фонд регіонального розвитку; інвестиційні кошти		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада, Полтавська обласна державна адміністрація		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста
Назва проекту:	2.18. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста
Цілі проекту:	1. Реконструкція існуючих мереж каналізації, фізичний стан яких не відповідає експлуатаційній надійності 2. Підвищення якості очищення стічних вод від механічних домішок 3. Зменшення обсягів мулових осадів з метою подальшого зберігання, переробки чи використання
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Усе населення міста
Стислий опис проекту:	Загальний знос каналізаційної мережі міста складає 64,7%. Фізичний стан існуючої каналізаційної мережі від будинку № 89 по проспекту Героїв Дніпра до групи будинків 15 мікрорайону міста наразі не відповідає експлуатаційній надійності для забезпечення гарантованого відведення стічних вод від житлових будинків та соціально-побутових об'єктів. Для безперебійного відведення стічних вод від житлових будинків та соціально-побутових об'єктів мікрорайону 15 та задля екологічної та техногенної безпеки мікрорайону необхідно провести реконструкцію самопливного каналізаційного колектору. Наразі процес очищення стічних вод від механічних домішок здійснюється двома механічними решітками. Необхідно автоматизувати процес очищення механічних решіток задля підвищення якості механічної очистки. Для цього планується придбання гвинтового віджимного пресу та гвинтового конвеєру, а також оснащення системи управління контролерами задля об'єднання комплексу в єдину систему із загальним центром управління та підключенням його до системи віддаленої диспетчеризації. Обробка осаду стічних вод проводиться на мулових майданчиках, призначених для природного зневоднення осадів, що утворюється під час біологічного очищення стічної води. Мулові майданчики значною мірою, залежать від кліматичних та природних факторів, тому важливою метою зневоднення осаду є максимальне зменшення обсягу осаду стічних вод. Для досягнення поставленої мети планується придбання автоматизованої системи зневоднення осаду зі шнековим пресом та системою транспортування мулу. Реалізація проекту надасть змогу знизити показники аварійності на каналізаційних мережах, удосконалити процеси зневоднення осадів та очистки стічних вод, забезпечити нормативну якість очищених стічних вод на каналізаційних очисних спорудах, поліпшити екологічну ситуацію міста.
Очікувані результати:	1. Завершено реконструкцію 1249 метрів існуючих мереж каналізації, фізичний стан яких не відповідає експлуатаційній надійності; 2. Зменшення експлуатаційних витрат на усунення аварій та підпорів в середньому на 35 тис. грн / рік; 3. Гарантоване безперебійне відведення стічних вод від житлових будинків та соціально-побутових об'єктів мікрорайону 15, екологічна та техногенна безпека мікрорайону; 4. Зменшення обсягів мулових осадів на 25%; 5. Зменшення частки мулових полів для зневоднення осадів; 6. Зменшення використання електроенергії, в середньому на 120 тис. кВт/рік; 7. Зменшення частки ручної праці для очищення механічної решітки; 8. Підвищення ефективності механічної очистки стічних вод 9. Зменшення аварійних ситуацій у процесі очищення стічних вод від

Ключові заходи проекту:	<p>механічних домішок, керування роботою електроприводу пристрою очищення решітки як в ручному так і автоматичному режимах.</p> <p>Проект буде реалізовано в три етапи: <u>На першому етапі:</u> - Розробка робочого проекту «Реконструкція самопливного каналізаційного колектору від будинку № 89 проспекту Героїв Дніпра до групи будинків 15 мікрорайону м. Горішні Плавні Полтавської області; - впровадження проекту «Реконструкція самопливного каналізаційного колектору від будинку № 89 проспекту Героїв Дніпра до групи будинків 15 мікрорайону м. Горішні Плавні Полтавської області; <u>На другому етапі:</u> - розробка робочого проекту «Влаштування цеху механічного зневоднення осадів стічних вод і промислових шламів»; - впровадження проекту «Влаштування цеху механічного зневоднення осадів стічних вод і промислових шламів»; <u>На третьому етапі:</u> - розробка робочого проекту «Автоматизація процесу очищення стічних вод від механічних домішок»; - впровадження проекту «Автоматизація процесу очищення стічних вод від механічних домішок».</p>		
Період здійснення:	<p><u>I етап:</u> з січня 2018 року до грудня 2018 року; <u>II етап:</u> з січня 2019 року до вересень 2019 року.</p>		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	5026,17	12019,35	17045,52
Джерела фінансування:	Державний бюджет (7%), міський бюджет (28%), кошти міжнародних донорських організацій (65%)		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міністерство екології та природних ресурсів України, Горішньоплавнівська міська рада (фінансування розробки проектно-кошторисної документації та впровадження проекту), суб'єкти підприємницької діяльності (проектування, впровадження)		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста В.3.3. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста		
Назва проекту:	2.19. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста		
Цілі проекту:	Підтримання сприятливого гідро-екологічного режиму річки Дніпро та озер на території міста. Захищення берегової лінії від надмірного розмиву і руйнування.		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Все населення міста		
Стислий опис проекту:	Проектом передбачається виконати роботи з поглиблення русла Дніпродзержинського водосховища. Виконати розчищення озер від очерету, водяної парослі та мулу. Укріпити берегову ділянку водойм.		
Очікувані результати:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Впорядковано 2,6 км прибережної смуги Дніпродзержинського водосховища. 2. Впорядковано 6 озер на території ландшафтного заказника «Лісові озера». 3. Впорядковано паркове озеро в місті. 4. Відтворено гідрологічну спроможність та природну водність Дніпродзержинського водосховища та водойм в місті. 5. Покращено зону відпочинку для населення міста. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Провести роботи з розчищення та поглиблення русла р. Дніпро; 2. Виконати роботи з берегоукріплення річки Дніпро; 3. Завершити виконання робіт з берегоукріплення Паркового озера та відновити його санітарний і гідрологічний режим; 4. Виконати роботи з берегоукріплення озер та розчищення водойм на території заказника місцевого значення «Лісові озера». 		
Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	11000	18000	29000

Джерела фінансування:	Міський фонд охорони навколишнього природного середовища обласний фонд охорони навколишнього природного середовища		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада, Полтавська обласна державна адміністрація		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста В.3.4. Озеленення міста		
Назва проекту:	2.20. Озеленення міста		
Цілі проекту:	Збереження існуючих зелених насаджень міста, створення нових.		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Все населення міста		
Стислий опис проекту:	Проектом передбачається провести реконструкцію та розширення автоматичної системи поливу окремих зелених зон міста загалом, а також провести озеленення міста шляхом висадки нових зелених насаджень		
Очікувані результати:	1. Збережено ландшафтне різноманіття. 2. Парки, сквери та алеї утримуються в належному естетичному стані. 3. Проводиться боротьба з карантинними рослинами.		
Ключові заходи проекту:	1. Реконструкція та розширення системи поливу в місті загальної площею 45 га; 2. Придбання та посадка 18000 шт. зелених насаджень (дерева та кущі). 3. Боротьба з карантинними рослинами.		
Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018 10000	2019 2000	Разом 12000
Джерела фінансування:	Міський фонд охорони навколишнього природного середовища; Обласний фонд охорони навколишнього природного середовища; Державний фонд охорони навколишнього природного середовища; Державний фонд регіонального розвитку; інвестиційні кошти		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада, Комунальне підприємство «СпецЕко».		

3.4. Показники оцінки реалізації Програми 2

Очікувані результати (назва цілей)	Індикатори досягнення очікуваних результатів	Відповідальні за збір даних за індикатором
Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто	<ul style="list-style-type: none"> Економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів Економія енергетичних ресурсів в результаті впровадження енергоефективних заходів Обсяги коштів МТД, кредитів, інвестиційних ресурсів фінансових установ в проекти енергоефективності, залучені містом Обсяги коштів, залучених населенням в рамках «теплих кредитів» Зменшення / збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними та пересувними джерелами забруднення Обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища Кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти (в розбивці за статтю) Кількість туристів / відвідувачів з інших регіонів України (в розбивці за статтю) Кількість подій (фестивалів, конференцій, святкувань) на рік 	Департамент житлово-комунального господарства міської ради
В.1. Розвиток	Кількість туристів, які відвідали місто.	Департамент житлово-

туристичного та рекреаційного потенціалу міста	Сума готельного збору	комунального господарства міської ради
V.1.1. Облаштування міської інфраструктури відпочинку біля водойм	Впорядковано 2 км. прибережної смуги Кількість відпочиваючих на водоймах міста	Департамент житлово-комунального господарства міської ради
V.1.2. Формування інфраструктури розміщення	Збільшення кількості місць розміщення Підвищення класу комфортності % задоволеності жителів станом безпеки в місті	КП готель «Славутич» УпІТБ
V.1.3. Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів	Кількість нових турів та маршрутів Кількість проведених культурно-мистецьких заходів, у т. ч. фестивалів	Відділ культури, спорту і туризму міської ради, Красназавчий музей
V.1.4. Створення велоінфраструктури в місті	Кількість облаштованих веломаршрутів	Департамент житлово-комунального господарства міської ради
V.2. Енергоефективне управління міським господарством	% зменшення використання електричної енергії	Департамент житлово-комунального господарства міської ради
V.2.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу	% впроваджених заходів Плану дій сталого енергетичного розвитку міста	Енергоменеджер міста
V.2.2. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення	Кількість нових енергоефективних форм управління житловим фондом (ОСББ, управляючих компаній). Рівень споживання енергоносіїв в розрахунку на 1 кв. м площі закладів освіти, грн./м ²	Департамент житлово-комунального господарства міської ради
V.2.3. Енергоаудит будівель	Кількість будівель муніципальної власності (освіта, охорона здоров'я, культура) та житлового фонду, в яких проведено енергоаудит	Департамент житлово-комунального господарства міської ради
V.2.4. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення	Кількість мікрорайонів міста, де проведена енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення. % зменшення витрат за електроенергію для мережі вуличного освітлення	Департамент житлово-комунального господарства міської ради
V.2.5. Термомодернізація будівель та запровадження альтернативних джерел енергії	Кількість будинків, в яких проведена термомодернізація (будівлі муніципальної форми власності та ОСББ)	Департамент житлово-комунального господарства міської ради
V.2.6. Реконструкція котельних із використанням енергозберігаючих технологій	% підвищення ККД котельних міста	КВП «Теплоенерго»
V.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста	% задоволеності жителів міста умовами екологічного стану та рівня екологічної безпеки (в розбивці за статтю)	Департамент житлово-комунального господарства міської ради
V.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ	% зменшення негативного впливу на довкілля % покращення санітарного стану міста	Департамент житлово-комунального господарства
V.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста	Протяжність реконструйованих мереж каналізації. % зменшення експлуатаційних витрат на усунення аварій та підпорів. % зменшення обсягів мулових осадів	Департамент житлово-комунального господарства міської ради
V.3.3. Відновлення	Довжина (км) впорядкованої прибережної смуги	Департамент житлово-

гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста	Дніпродзержинського водосховища. Кількість впорядкованих озер на території ландшафтного заказника «Лісові озера». Впорядковано паркове озеро в місті	комунального господарства міської ради
В.3.4. Озеленення міста	Площа реконструйованої та розширеної системи поливу в місті. Кількість придбаних та висаджених зелених насаджень (дерева та кущі) Площа очищена від карантинних рослин	Департамент житлово-комунального господарства міської ради

Для реалізації проектів будуть використані кошти міського бюджету, Державного фонду регіонального розвитку, інші джерела.

Загальні обсяги фінансування проектів у розрізі стратегічних цілей

Стратегічна ціль	2018	2019
В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста	17600,00	11500,00
В.2. Енергоефективне управління міським господарством	57952,70	56242,90
В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міст	142492,67	142309,35
Всього, тис. грн	218045,37	210052,25

Загальна сума фінансування за Програмою – **428 097,62 тис. грн** протягом **2018-2019 років**.

4. Програма 3. «Місто відкритого креативного простору та активної громади»

4.1. Загальна характеристика Програми 3. «Місто відкритого креативного простору та активної громади»

Мета реалізації Програми 3 – перетворення та покращення міського освітнього, культурного простору і розвиток соціальних зв'язків через об'єднання жителів міста навколо спільних цілей і проектів.

Завдання програми:

1. Заохочення і підтримка обдарованих дітей, учнівської молоді, залучення їх до наукової діяльності, запровадження сучасних методик виявлення, навчання і виховання обдарованої молоді, впровадження дієвих механізмів стимулювання обдарованої молоді та її наставників.
2. Створення сприятливих умов для занять різноманітними формами оздоровлення, фізичною культурою і видами спорту як учнів, так і учителів або викладачів навчальних закладів, батьків.
3. Всебічне забезпечення інтересів і потреб молодих громадян міста з врахуванням гендерних особливостей та специфіки різних соціальних категорій та груп молоді.
4. Підвищення ефективності, відкритості та прозорості діяльності міської ради з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу громади, орієнтованої на задоволення потреб мешканців міста.

Програма 3. Місто відкритого креативного простору та активної громади

Стратегічні цілі

С.1. Креативний освітній та культурний простір

С.2. Здорова громада -- задоволення особливих потреб

С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку

С.4. Відкрита громада – ефективне врядування

Оперативні цілі

С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір

С.2.1. Створення доступного простору для людей з інвалідністю

С.3.1. Створення молодіжного самоуправління

С.4.1. Залучення громадськості до управління містом

С.1.2. Створення Арт-простору для реалізації творчих проектів

С.2.2. Школа здорового способу життя та спорту

С.3.2. Міжнародний молодіжний Training camp

С.4.2. Надання якісних послуг через ЦНАП

С.1.3. Новітня бібліотека

С.2.3. Військово-патріотичне виховання молоді

С.3.3. Реалізація молодіжних проектів

С.4.3. Електронне врядування

С.1.4. STEM-освіта в сучасній школі

Схема стратегічних і оперативних цілей Програми 3

Сфери реалізації проектів спрямовані на подолання таких проблем:

- низька активність громади;
- відсутність місць («точок зростання») для формування креативних ідей, новаторських рішень, ініціативних команд та обміну думок;
- низька ступінь доступності інформації про діяльність виконавчих органів міської ради, комунальних закладів та служб міста;
- низький рівень впливу громадськості на процеси прийняття управлінських рішень, відсутність соціальної згуртованості громади;
- відсутні інструменти залучення громадськості до управління бюджетом;
- відсутність молодіжних проектів;
- низький рівень інтеграції людей з особливими потребами, ВПО, жінок в суспільне життя громади;
- низький рівень залучення громадськості до процесів управління громадою, відсутність активного суспільного діалогу з проблемних питань;
- відсутність центрів для розкриття талантів обдарованих дітей та молоді;
- незначний вплив молоді на процеси прийняття рішень на місцевому та регіональному рівнях.

Планується реалізація 19 проектів за чотирма стратегічними цілями.

4.2. Обсяги фінансування та терміни впровадження проектів Програми 3. «Місто відкритого креативного простору та активної громади»

Проекти за стратегічними цілями	Термін реалізації	Бюджет, тис. грн.		
		2018	2019	Всього
С.1. Креативний освітній та культурний простір				
3.1. Школа – родинний дім мікрорайону	2018-2019	175,0	5,0	180,0
3.2. Центр раннього розвитку дітей з вивченням іноземної мови	2018-2019	202,0	400,0	602,0
3.3. Батьківський лекторій «Шлях до успіху»	2018-2019	100,0	100,0	200,0
3.4. Інтелектуальний капітал як стратегічний потенціал міста (впровадження науково-педагогічного проекту «Інтелект України» у СЗОШ I-III ступенів №5 ім. П.І. Бугаєвської)	2018-2019	208,0	260,0	468,0
3.5. Артмайданчик під відкритим небом	2018-2019	180,0	25,0	205,0
3.6. Новітня бібліотека – розвиток заради майбутнього	2018-2019	1500,0	1500,0	3000,0
3.7. Впровадження робототехніки як одного із напрямів STEM-освіти	2018-2019	824,0	460,0	1284,0
Всього за стратегічною ціллю С.1.		3189,0	2750,0	5939,0
С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб				
3.8. Доступний креативний простір для людей з інвалідністю	2018-2019	210,0	85,0	295,0
3.9. Відкритий чемпіонат міста з легкої атлетики серед інваспортсменів на кубок міського голови	2018-2019	100,0	30,0	130,0
3.10. Я про тебе турбуюсь	2018-2019	55,0	30,0	85,0
3.11. Полоса перешкод для уроків військово-патріотичної підготовки	2018-2019	180,0	30,0	210,0
Всього за стратегічною ціллю С.2.		545,0	175,0	720,0

С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку				
3.12. Молодіжна Рада	2018	80,0	0	80,0
3.13. Міжнародний молодіжний Training camp	2018-2019	130,0	170,0	300,0
3.14. Президентський клуб	2018-2019	40,0	40,0	80,0
Всього за стратегічною ціллю С.3.		250,0	210,0	460,0
С.4. Відкрита громада – ефективне врядування				
3.15. Громадський бюджет міста Горішні Плавні на 2018-2019 роки	2018-2019	1000,0	1000,0	2000,0
3.16. Публічні послуги доступні для громади	2018	84,0	0	84,0
3.17. Електронне врядування в міській галузі охорони здоров'я	2018	766,0	0	766,0
3.18. Створення єдиного порталу послуг міста Горішні Плавні	2018-2019	3000,0	3000,0	6000,0
Всього за стратегічною ціллю С.4.		4850,0	4000,0	8850,0
Всього за Програмою 3		8834,0	7135,0	15969,0

Загальна кількість проектів та обсяги їх фінансування

	2018	2019
Кількість проектів	18	15
Обсяг фінансування Програми 3, тис. грн	8834,0	7135,0

4.3. Каталог проектів Програми 3. «Місто відкритого креативного простору та активної громади»

4.3.1. Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі С.1. Креативний освітній та культурний простір

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.1. Креативний освітній та культурний простір С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір
Назва проекту:	3.1. Школа – родинний дім мікрорайону
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> Залучення небайдужих, соціально активних містян до реформування освітнього процесу, який забезпечує становлення підростаючих громадян як суб'єктів демократії. Підвищення ролі громади міста в розвитку освітньої галузі та покращенні соціально-психологічного оточення для кожного члена громади. Активізація участі батьків у процесі прийняття та реалізації рішень щодо підвищення якості освітніх послуг для їх споживачів.
Територія впливу проекту:	Мікрорайон ЗОШ I-III ступенів №6 (рішення виконкому №109 від 21.03.2006)
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Учні школи, батьки учнів або особи, що їх замінюють, випускники, партнери проекту, громада мікрорайону
Стислий опис проекту:	<p>Проект розраховано на різні вікові та соціальні групи: від учнів та їх батьків до людей похилого віку та осіб з особливими потребами. Участь жителів мікрорайону школи в різних заходах, програмах, проектах із залученням:</p> <ul style="list-style-type: none"> учасників навчально-виховного процесу ЗОШ I-III ступенів № 6; працівників міських служб, органів охорони здоров'я; правоохоронних органів і прокуратури; громадських, волонтерських організацій; представників державної та приватної сфери бізнесу; ДЮСШ. <p>Реалізація проекту створить великий спектр послуг для дітей, молоді, сімей з дітьми та громади в цілому.</p>

Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовлено цикл розважально-пізнавальних програм для сімейного відпочинку (клуб вихідного дня). • Підготовлено презентаційні матеріали (буклети) просвітницького спрямування. • Виготовлено буклети з формування засад здорового способу життя «Бути здоровим – бути сучасним!». • Залучено до реалізації проекту громаду мікрорайону школи. • Організовано змістовне дозвілля для жителів мікрорайону. • Навчено основам партнерських стосунків, самоврядування, прийняття відповідальних рішень соціально активну учнівську молодь. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення фокус-групи для реалізації проекту. 2. Підготовка та здійснення інтерв'ю: (письмове/усне) опитування, анкетування серед учнів школи, їх батьків або осіб, що їх замінюють, педагогічного колективу, жителів мікрорайону школи щодо виявлення спільних інтересів, цілей громадського партнерства та засобів реалізації проекту. 3. Залучення інтелектуальних та матеріальних ресурсів громади мікрорайону та міста. 4. Розробка сценаріїв розважально-пізнавальних програм для сімейного дозвілля. 5. Придбання та облаштування підйомника (підйомної платформи) для забезпечення вільного доступу маломобільних громадян до актової зали, бібліотеки та читальної зали школи. 6. Встановлення навісу над існуючим пандусом. 7. Виготовлення презентаційних матеріалів (буклетів) просвітницького спрямування. 8. Створення проекту та виготовлення буклету з формування засад здорового способу життя «Бути здоровим – бути сучасним!». 9. Проведення клубів вихідного дня напередодні та у святкові дні для організації змістовного відпочинку родин з дітьми. 10. Розроблення програми екологічної освіти для навчальних закладів міста. 11. Запровадження в освітній процес екологічної освіти та освіти для збалансованого розвитку. 12. Організація та проведення громадських форумів щодо реалізації поставлених задач та контролю якості виконання. 		
Період здійснення:	2018 – 2019 рр.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	175	5	180
Джерела фінансування:	Міський бюджет, спонсорські кошти приватного бізнесу, Міжнародний донор тощо		
Ключові учасники реалізації проекту:	Фінансування: міська влада, Благодійний Фонд «Полтавський ГЗК», приватні підприємці (за згодою). Партнерство: ДЮСШ, ГО «Незламні духом», Інваспорт, батьківська громадськість, відділення НОКУ в м. Горішні Плавні, КП «СпецЕко», Горішньоплавнівський ОМВК, організація Спілка ветеранів Афганістану, ГО «Перспект». Реалізація: ЗОШ I-III ступенів №6, ГО «Перспект», ГО «Незламні духом», Інваспорт, ФК «Гірник», ДЮСШ.		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.1. Креативний освітній та культурний простір С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір		
Назва проекту:	3.2. Центр раннього розвитку дітей з вивченням іноземної мови		
Цілі проекту:	Підготовка дітей 2-6 –річного віку до вивчення шкільних предметів, адаптація до навчання у школі, розвиток комунікабельності, здібностей до пізнання, вплив на розвиток пам'яті, уваги, мислення, уяви, що сприятиме підвищенню рівня освіченості дітей у майбутньому. Завдяки ранньому вивченню іноземної мови (англійської) дитина надалі буде легко опановувати інші мови.		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість	Все населення міста		

отримувачів вигоди: Стислий опис проекту:	У місті не існує жодного подібного закладу, проте дані моніторингу відділу освіти міської ради говорять про щорічне зростання рівня дезаптації серед учнів 1-х класів. Центр раннього розвитку дитини пропонуватиме батькам різні програми, за допомоги яких дитина краще адаптується в колективі. Це і підготовка до шкільних предметів, і підвищення культурного рівня малюка, розвиток комунікабельності і артистизму. Займаючись по 2 години кілька днів на тиждень, дошкільня не лише отримає корисні знання, чимало цікавої інформації та нових друзів, але й навчиться дисципліни, самоорганізації та уникне психологічного стресу, пов'язаного з початком навчання у школі. Також велика увага приділятиметься культурному розвитку дитини, формуванню художнього смаку, розвитку артистизму і розкриттю творчого потенціалу юних учнів. В центрі раннього розвитку дитина знаходитиметься в атмосфері доброзичливості і партнерства між дітьми та викладачами, а невимушеність навчання та індивідуальний підхід допоможе маляті адаптуватися в суспільстві, вчитиме комунікабельності, розвиватиме особистісні характеристики, що стане у пригоді в подальшому житті.		
Очікувані результати:	На заняттях дошкільнята міста: <ul style="list-style-type: none"> • отримають позитивні емоції від занять (а це заставка успішного навчання); • навчатимуться в групі, спілкуватися з однолітками й дорослими; • отримають багаж знань, умінь та загально навчальних навичок; • в них сформується звичка думати, робити вибір, ухвалювати рішення, активно позитивне відношення до процесу навчання. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення робочої групи у складі: директор школи, заступник директора з навчально-виховної роботи (початкова школа), головний бухгалтер, керівники проекту, психолог. 2. Розроблення проектно-кошторисної документації проекту. 3. Інформування громадськості міста про початок реалізації проекту. 4. Виконання робіт з реконструкції класних кімнат. 5. Проведення організаційних заходів з метою презентації результатів проекту та популяризації нових освітніх технологій. 6. Проведення загального моніторингу проекту. 		
Період здійснення:	2018 – 2019 рр.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	202	400	602
Джерела фінансування:	Міський бюджет		
Ключові учасники реалізації проекту:	СЗОШ І-ІІІ ступенів №4, міський відділ освіти		
Інше:	Постанова КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 5 жовтня 2009 р. №1124 «Про затвердження Положення про центр розвитку дитини».		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.1. Креативний освітній та культурний простір С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір		
Назва проекту:	3.3. Батьківський лекторій «Шлях до успіху»		
Цілі проекту:	Донесення інформації до громади міста щодо педагогічних та психологічних аспектів розвитку та виховання дітей		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Батьківська громада міста		
Стислий опис проекту:	Проект передбачає аналіз, збір та обробку даних досліджень щодо визначення питань, які є актуальними для батьківської громади, створення постійно діючого батьківського лекторію та створення умов для спільних цілеспрямованих зусиль батьків і навчальних закладів з метою виховання дітей.		

Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • Формування психолого-педагогічної культури батьків. • Підвищення психолого-педагогічної освіти батьків та зміцнення зв'язків навчальний заклад – батьківська громадськість. • Створення постійно діючого батьківського лекторію для батьківської громади. • Реалізація його діяльності через засоби масової інформації: ТРК «ГОК», газета «Громадська думка», міське радіо. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення моніторингових досліджень щодо визначення питань, які є актуальними для батьківської громади. 2. Формування тематики постійно діючого батьківського лекторію та лекторської групи. 3. Організація співпраці з засобами масової інформації. 		
Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	100	100	200
Джерела фінансування:	Міський бюджет, партнери проекту		
Ключові учасники реалізації проекту:	Відділ освіти міської ради		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.1. Креативний освітній та культурний простір С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір		
Назва проекту:	3.4. Інтелектуальний капітал як стратегічний потенціал міста (впровадження науково-педагогічного проекту «Інтелект України» у СЗОШ I-III ступенів №5 ім. Л.І. Бугаєвської)		
Цілі проекту:	Упровадження системи пошуку, навчання й виховання академічно здібних та обдарованих дітей. Набуття учнями необхідних навичок роботи з інформацією, аналізу, гнучкого творчого мислення, самоконтролю та самооцінки, швидких реакцій, раціональної організації навчальної праці; розвиток у школярів пізнавальних процесів (сприйняття, пам'яті, мислення, уваги й уваги) та якостей особистості (цілеспрямованості, працелюбності, організованості, охайності, наполегливості, волі).		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Населення міста		
Стислий опис проекту:	Проект передбачає навчання, виховання академічно здібних та обдарованих дітей з 1-го по 11-й клас. Навчання у проектних класах відбуватиметься за типовими навчальними планами, навчальними програмами та навчально-методичним забезпеченням, чинними в межах науково-педагогічного проекту «Інтелект України», відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 №1319 «Про проведення Всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів». Відкриття проектних класів у СЗОШ I-III ступенів №5 ім. Л.І. Бугаєвської, які працюватимуть за Типовими навчальними планами ЗНЗ науково-педагогічного проекту «Інтелект України». Забезпечення учнів спеціальним дидактично-роздатковим матеріалом та технічними засобами навчання.		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • Підвищення якості освіти. • Підвищення успішності учнів при складанні ЗНО. • Зростання кількості переможців на олімпіадах та конкурсах різних рівнів, успішний випускник. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комплектація проектних класів. 2. Затвердження робочих навчальних планів. 3. Курсова підготовка вчителів. 4. Забезпечення навчальних кабінетів технічними засобами. 5. Придбання дидактично-роздаткових матеріалів. 6. Упровадження проекту в практику роботи СЗОШ I-III ступенів №5 ім. Л.І. Бугаєвської. 		
Період здійснення:	2018 – 2019 рр.		

Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
Джерела фінансування:	Міський бюджет, спонсорські кошти		
Ключові учасники реалізації проекту:	Учасники навчально-виховного процесу проектних класів		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.1. Креативний освітній та культурний простір С.1.2. Створення Арт-простору для реалізації творчих проектів		
Назва проекту:	3.5. Артмайданчик під відкритим небом		
Цілі проекту:	В результаті реалізації проекту будуть досягнуті наступні цілі: 1. Мешканці мікрорайонів 1,2,3,3-А,7-А міста отримають майданчик для зібрань та обговорень, зустрічей з представниками влади. 2. Об'єднання громадян отримають можливість реалізовувати свої статутні завдання, користуючись артмайданчиком. 3. Учнівський та педагогічний колективи ЗОШ I-III ступенів №1 отримають зелений клас для проведення навчально-виховних заходів, в т. ч. екологічного спрямування, для улаштування виставок, розміщення інформації. 4. Артмайданчик стане місцем проведення навчальних та просвітницьких заходів для різних груп населення.		
Територія впливу проекту:	Дія проекту поширюється на територію 1, 2, 3, 3-А, 7-А, 9 мікрорайонів міста Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Отримувачем вигоди від проекту стануть мешканці 1, 2, 3, 3-А, 7-А, 9 мікрорайонів міста, які отримають навчально-просвітницький майданчик, також об'єднання громадян, садових товариств, мешканці окремих будинків, об'єднання ОСББ, які отримають можливість проведення зібрань, обговорення важливих питань життєдіяльності об'єднань громадян. Також отримувачем вигоди стануть учнівський, педагогічний та батьківський колективи ЗОШ №1, які отримають зелений клас для проведення навчально-виховних заходів. Загальна кількість отримувачів вигоди складає орієнтовно 5 тисяч осіб.		
Стислий опис проекту:	Проект спрямовано на створення сприятливих умов для мешканців мікрорайонів 1, 2, 3, 3-А, 7-А, 9, об'єднань громадян, гаражних кооперативів, садових товариств, учнів та мешканців мікрорайонів 1, 2, 3, 3-А, 7-А, 9, учнів та педагогів ЗОШ №1 для проведення навчально-просвітницьких заходів. Проектом заплановано створення відкритого навчально-просвітницького майданчику на території ЗОШ I-III ступенів №1, вільний доступ до якого отримають групи громадян для проведення заходів, направлених на активізацію громади.		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • В результаті здійснення проекту буде створено артмайданчик; • Забезпечено умови для проведення зібрань об'єднань громадян; • Упорядковано і озеленено частину території ЗОШ №1; • Проведено щороку 250 уроків для учнів, 40 зібрань об'єднань громадян, 20 заходів просвітницького характеру для мешканців мікрорайонів, 20 зустрічей з представниками влади. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення артмайданчика. 2. Організація і проведення просвітницьких заходів для мешканців мікрорайону. 3. Проведення екологічних конкурсів, створення екологічних гуртків, проведення екологічних фестивалів. 4. Проведення навчально-виховних заходів для учнів. 5. Проведення зустрічей з представниками влади, депутатами. 6. Упорядкування і озеленення частини території ЗОШ№1. 		
Період здійснення:	2018 – 2019 рр.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
Джерела фінансування:	Міський бюджет, публічно-приватне партнерство		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міська рада (фінансування), ЗОШ I-III ступенів №1 (реалізація), ОСББ мікрорайону, гаражні, садові товариства, (партнерство)		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.1. Креативний освітній та культурний простір С.1.3. Новітня бібліотека		

Назва проекту:	3.6. Новітня бібліотека – розвиток заради майбутнього		
Цілі проекту:	Створення єдиного цілісного культурного та інформаційного простору, забезпечення доступності та корисності ресурсів та послуг бібліотек міста, підтримка та збереження фонду знань та інформаційного потенціалу для нинішніх і майбутніх поколінь.		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Все населення міста		
Стислий опис проекту:	Розвиток сучасного освіченого громадянського суспільства з рівними можливостями користуватися інформаційними та інтелектуальними надбаннями людства неможливий без утримання, розвитку бібліотек. Але, щоб бібліотеки могли виконувати покладені на них новітні функції, вони повинні пройти етап трансформації та модернізації. Саме на ці процеси спрямований проект. Центральна міська бібліотека і бібліотека для дітей перетворяться на заклади з сучасним інтер'єром і обладнанням для реалізації цікавої соціально-корисної, культурно-освітньої, інформаційної, пізнавальної діяльності.		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання ролі бібліотеки, як загальнодоступної, інформаційної, культурної, освітньої установи місцевої громади. • Завершено облаштування бібліотек, як сучасного, яскравого та комфортного простору для жителів міста. • Забезпечено рівні можливості доступу до інформації для осіб з обмеженими можливостями. • Оптимізовано і модернізовано систему обслуговування користувачів. • Забезпечено більш повне задоволення попиту читачів шляхом збільшення традиційної документовидачі та доступу до повнотекстових видань у віддаленому режимі. • Забезпечено доступ користувачів до бібліотечних ресурсів в режимі он-лайн. • Налагоджено ефективну командну роботу ініціативних, відповідальних, висококваліфікованих фахівців-бібліотекарів. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поточний ремонт та сучасний дизайн приміщень центральної міської та міської дитячої бібліотек. 2. Відкриття «Культурного центру» для молоді на базі центральної міської бібліотеки. 3. Модернізація комп'ютерного парку та встановлення програмного забезпечення. 4. Збільшення місць доступу до Інтернет для користувачів. 5. Створення електронного каталогу центральної міської бібліотеки. 6. Створення нової платформи для сайту бібліотеки зі зручною і зрозумілою для користувачів навігацією; 7. Ініціативна діяльність щодо поповнення бібліотечних фондів: моніторинг потреб читачів, залучення до комплектування бібліотек додаткових джерел. 8. Здійснення максимального розкриття фондів за допомогою всіх форм інтерактивної роботи, що сприяє пробудженню інтересу до книги, а також інших ресурсів бібліотеки, в т. ч. і мережевих. 9. Надання додаткових послуг для користувачів: копіювання, сканування, роздрукування. 10. Посилення діяльності щодо ділових зв'язків із громадськістю, контактів бібліотеки з органами місцевого самоврядування, некомерційними та громадськими організаціями, творчими спілками; систематичне і широке інформування суспільства про поточні акції бібліотеки та заходи через засоби масової інформації. 11. Кадровий менеджмент. Членство в УБА. 		
Період здійснення:	з 2018 до 2019 рр.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018 1500	2019 1500	Разом 3000
Джерела фінансування:	Міський бюджет, Благодійний фонд ПГЗК		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада, Благодійний фонд ПГЗК, проектні, будівельні організації		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.1. Креативний освітній та культурний простір С.1.4. STEM-освіта в сучасній школі		
Назва проекту:	3.7. Впровадження робототехніки як одного із напрямів STEM-освіти		
Цілі проекту:	<p>Сприяти поширенню цифрової революції в освіті, як інновації, що забезпечить розвиток учнів, які здатні креативно мислити.</p> <p>Виховувати в молоді уміння і навички конструювання, вирішення конструкторських завдань з механіки та робототехніки, освоєння основ програмування.</p> <p>Розвивати творчу активність, самостійність у прийнятті рішень у різних ситуаціях, різних видів мислення (логічного, комбінаторного, творчого).</p>		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Педагогічні працівники, учні, діти		
Стислий опис проекту:	<p>Як готувати фахівців майбутнього, здатних креативно мислити і створювати інновації? У розвинутих країнах світу одним з інструментів вважають STEM-освіту, яку підтримують на найвищому державному рівні. STEM-освіта (англійською – Science, Technology, Engineering, Arts, Math, що в перекладі означає науку, технології, інженерію, мистецтво та математику) – це низка чи послідовність курсів або програм навчання, яка готує учнів до успішного працевлаштування, до освіти після школи або для того й іншого, вимагає різних і більш технічно складних навичок, зокрема із застосуванням математичних знань і наукових понять. Робототехніка в школі відкриває учням технології XXI століття, сприяє розвитку їх комунікативних здібностей, розвиває навички взаємодії, самостійності при прийнятті рішень, розкриває їх творчий потенціал. Тому проект «Упровадження робототехніки як одного із напрямів STEM-освіти» розрахований на розширення робототехніки в освітньому середовищі міста та перетворення його в один із центрів робототехніки в Україні. Особлива увага буду приділена залучення дівчат до STEM-освіти.</p>		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> В ході проекту суттєво підвищиться якість інформаційного середовища для покращення можливостей учнів закладів міста в навчальній, творчій, експериментальній, науковій, пошуковій діяльності шляхом впровадження робототехніки. Відбудуватиметься навчання учнів, семінари, конференції, тренінги для вчителів Учасники проекту будуть знайомитися з останніми новинками у галузі цифрових технологій, братимуть участь у міських, всеукраїнських та міжнародних змаганнях з робототехніки. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> Ремонт кабінету в СЗОШ №5. Забезпечення кабінету технічним оснащенням. Проведення Міжнародного фестивалю «FERREXPO ROBOT FEST». Участь команд міста у Всеукраїнському фестивалі «Robotika». Участь команди міста у Всеукраїнських змаганнях FLL. 		
Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	824	460	1284
Джерела фінансування:	Міський бюджет, благодійний фонд		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада, відділ освіти Горішньоплавнівської міської ради, ЗОШ №1, СЗОШ №5, один із ДНЗ, благодійний фонд ПрАТ «Полтавський ГЗК», ВАТ «Пролего», ТРК «ГОК», ПК і Т.		

4.3.2. Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб С.2.1. Створення доступного простору для людей з інвалідністю		
Назва проекту:	3.8. Доступний креативний простір для людей з інвалідністю		
Цілі проекту:	З набуттям повноліття не усі діти з інвалідністю дорослішають. Фізичні та розумові вади роблять наших дітей вигнанцями у суспільстві		

	дорослих. Узяти шлюб, отримати професію чи працевлаштуватися у подальшому для них – виключення з правил. Креативний простір – це позитивна зайнятість для інвалідів інтелекту, людей з важкими фізичними вадами і, можливо – професія і заробіток для тих, хто здатний в подальшому працювати самостійно. Художник, швець, артист, майстер хенд-мейду може «дримати» у будь-якій дитині або підлітку незалежно від стану здоров'я. Давайте разом спробуємо його пробудити!		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Все населення міста		
Стислий опис проекту:	Креативний простір – це територія творчості, група однодумців, яка має за мету включення людей з інвалідністю до культурно-мистецького життя міста. Це залучення дітей, підлітків та молоді з інвалідністю до творчих гуртків, сприяння створенню таких гуртків. Два проекти з цього напрямку вже реалізуються на громадських засадах на базі ГО «Ніжність» – це «Соціальні майстерні та театр для неповносправних міста Горішні Плавні».		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • Трансформація ГО «Ніжність» в креативний простір для осіб з інвалідністю та членів їхніх родин. • Залучення до роботи у проекті якомога більшого числа людей з інвалідністю в якості учасників і вчителів. • Зняття соціальної напруги в суспільстві через зайнятість дітей та молоді з інвалідністю позитивною діяльністю, через включення їхніх родин до громадського життя. • Заохочення до роботи з дітьми талановитих митців та адаптерів. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Впровадження проекту «Соціальні майстерні та театр для неповносправних міста Горішні Плавні» протягом 2017 року. Проект – призер конкурсу Британської Ради в Україні у лютому 2017 року. Профінансований на 2017 рік. 2. Створенні перших у місті щоденних соціальних майстерень. 3. Створення благодійної мережі «Благодійна поличка». 4. Проведення виставок творчих робіт учасників проекту «Соціальні майстерні». 5. Створення першої в місті студії соціального відео. 6. Гастрольні поїздки акторів інтеграційного театру «Фортуна» (ЗОШ нашого міста, м. Львів, м. Полтава, Польща). 7. Проведення тренінгів на тему «Толерантність» в навчальних закладах міста із демонстрацією творчих робіт учасників проекту соціальні майстерні. 8. Залучення учасників соціальних майстерень до виконання замовлень на сувенірну продукцію для гостей міста. 9. Кінцева мета – інтеграція людей з інвалідністю у суспільство через творчість. 		
Період здійснення:	з 2018 р. до 2019 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018 210	2019 85	Разом 295
Джерела фінансування:	Міський бюджет, кошти суб'єктів підприємницької діяльності, грантові кошти, благодійні пожертви.		
Ключові учасники реалізації проекту:	Британська Рада в Україні (надала фінансування на 2017 рік, зробила незалежну експертизу проекту), Благодійний фонд ПГЗК (утримання приміщенні майстерень, до фінансування проекту), ГО «Ніжність» (здійснення проекту), батьки дітей з інвалідністю (допомога дітям під час роботи у проекті), творчі спілки міста, релігійні громади міста, органи поліції, служба у справах дітей, управління соцзахисту населення, управління освіти, ГО «Креативна молодь», ГО «Незламні», ГО «Джерела», ГО «Гармонія», БО «Логос». Вчителі-волонтери. Діти-адаптери. Режисер театру.		
Інше:	Люди з інвалідністю, які мають здоровий інтелект, представники громадських організацій, майстри декоративно-ужиткового мистецтва вже долучилися до роботи майстерень як помічники, вчителі та консультанти.		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб С.2.2. Школа здорового способу життя та спорту		
Назва проекту:	3.9. Відкритий чемпіонат міста з легкої атлетики серед інваспортсменів на кубок міського голови		
Цілі проекту:	Розвиток спорту, залучення молоді, в т. ч. і з інвалідністю, до занять такими олімпійськими видами спорту, як штовхання ядра, метання диску та списа.		
Територія впливу проекту:	Місто Горішні Плавні із залученням представників з усієї України		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Всі громадяни міста, що мають бажання і не мають до того застережень (люди з інвалідністю, вихованці спортивно-юнацьких шкіл та загальноосвітніх шкіл нашого міста), а також бажачі представники із усіх регіонів України.		
Стислий опис проекту:	Організація лише одного спеціалізованого спортивного майданчику надасть можливість для відродження та розвитку у Горішніх Плавнях таких олімпійських видів спорту, як штовхання ядра, метання диску та списа. На сьогоднішній день Горішні Плавні вже мають серед представників ГО «Непереможні» та міського відділення «Інваспорту», двох неодноразових чемпіонів України зі штовхання ядра, які готові ділитися своєю майстерністю і досвідом з молоддю, що має інвалідність. До того ж, організація подібного майданчику надасть можливість розвивати зазначені спортивні дисципліни серед вихованців спортивно-юнацьких шкіл нашого міста, та ввести їх до занять з фізичної культури що найменше у одній з загальноосвітніх шкіл нашого міста.		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> Розбудова спеціалізованого спортивного майданчику надасть можливість підняти загальний рівень інваспортсменів міста у такому виді спорту, як легка атлетика. Залучити досвідчених інваспортсменів до роботи з молоддю. Започаткувати та розвивати і надалі, перший у нашому місті, спортивно – орієнтований інклюзивний проект. Вивести на більш високий та якісний рівень, такі видовищні та мало затратні види спорту, як штовхання ядра, метання диску та списа. Загальноосвітня школа №6 отримає майданчик для штовхання ядра, метання м'яча, диску та списа. Секція штовхання ядра ГО «Непереможні» та міського відділення «Інваспорту», отримає майданчик для штовхання ядра, метання диску та списа на території ЗОШ №6. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> Розбудова спеціалізованого спортивного майданчику на території ЗОШ №6. Проведення першого міського відкритого чемпіонату з легкої атлетики серед інваспортсменів на кубок міського голови. Тренування інваспортсменів міста у таких дисциплінах як штовхання ядра, метання диску та списа – у належних умовах. Тренування вихованців ЗОШ №6 та спортивно-юнацьких шкіл нашого міста з таких дисциплін як штовхання ядра, метання м'яча, диску та списа. 		
Період здійснення:	2018 - 2019 рр.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	100	30	130
Джерела фінансування:	Благодійні кошти, міжнародна фінансова допомога, міська рада.		
Ключові учасники реалізації проекту:	БФ ПГЗК, Горішньоплавнівська міська рада		
Інше:	Спробуємо зробити ці змагання на кубок міського голови видовищним спортивним святом із залученням людей з інвалідністю та інваспортсменів.		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб С.2.2. Школа здорового способу життя та спорту		
Назва проекту:	3.10. Я про тебе турбуюсь		
Цілі проекту:	Організація інформаційної кампанії з обговорення проблеми раку		

	молочної залози із залученням ЗМІ і фахівців дотичних до проблеми; Мобілізація місцевих громад та проведення просвітницьких заходів для інформування та підвищення рівня обізнаності жінок про рак молочної залози, що допоможе охопити якомога більше жінок регіону.
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Жінки Полтавської області та м. Горішні Плавні
Стислий опис проекту:	<p>В структурі злоякісних новоутворень у жінок в Україні на протязі останніх 16 років рак молочної залози займає перше місце, і з року в рік така ситуація залишається стабільною. Щороку в Україні реєструється близько 16 тисяч випадків раку молочної залози. За даними Національного Канцер-реєстру, Полтавська область на протязі останніх років стабільно входить до областей України з найвищим рівнем захворюваності на РМЗ. У 30,6% випадків діагностується занедбана стадія захворювання. За даними профілю громади Полтавського регіону, однією з основних причин великої кількості занедбаних випадків РМЗ є низький рівень поінформованості жінок стосовно проблем РМЗ.</p> <p>Виправити ситуацію можливо лише повернувши увагу широкого загалу до цієї проблеми, а також забезпечивши жінок регіону адекватною та достовірною інформацією з питань здоров'я молочної залози. Зробити це можна лише об'єднавши зусилля громадських організацій, громадських активістів та засобів масової інформації. Проведення заходів в м. Комсомольськ обґрунтовано тим, що за даними Полтавського обласного онкологічного диспансеру, місто входить до числа регіонів області, з високим рівнем захворюваності РМЗ на кількість населення.</p> <p>Зважаючи на існування даної проблеми — вкрай недостатня кількість інформації з проблем раку молочної залози для широкого загалу жінок Полтавського регіону.</p>
Очікувані результати:	<p><u>Жінки та дівчата у віці від 14 років (близько 5000 осіб) отримають</u></p> <ul style="list-style-type: none"> інформацію про сучасні підходи і методи профілактики та попередження онкозахворювань; інформацію щодо переваги профілактики та ранньої діагностики ракових захворювань; інформацію про необхідність та навички самообстеження молочних залоз. <p><u>Жінки, хворі на рак молочної залози (близько 40 осіб), отримають:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> психологічну, моральну та інформаційну підтримку на кожній стадії захворювання; інформацію про медичні заклади, куди вони можуть звертатись за допомогою; можливість спілкування та обміну досвідом з колишніми пацієнтами та тими, хто нещодавно дізнався про свій діагноз. <p><u>Жінки, які перенесли мастектомію (близько 190 осіб), отримають:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> психологічну, моральну та інформаційну підтримку; інформацію про медичні заклади, куди вони можуть звертатись за допомогою; поліпшення трудової, психологічної реабілітації; можливість спілкування та обміну досвідом з жінками, які перенесли мастектомію та тими, хто нещодавно дізнався про свій діагноз; інформацію про передбачені законом виплати та допомогу у підготовці відповідних документів.
Ключові заходи проекту:	<p>В межах реалізації проекту ГО «Вікторія-7» планує здійснити заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> провести на місцевому телебаченні тематичну програму, присвячену обговоренню проблем РМЗ з залученням головного лікаря Кременчуцького міського онкодиспансеру; опублікувати в місцевій газеті та місцевому інтернет-виданні щонайменше 3 тематичні статті; провести на місцевому радіо тематичну передачу; розробити та видати інформаційну листівку, інформаційну картку з девізом заходів «Я про тебе турбуюсь»;

	<ul style="list-style-type: none"> • навчання групи жінок-громадських активісток, з метою розповсюдження достовірної інформації щодо здоров'я молочних залоз серед широкого загалу жінок міста та залучення їх до проведення масових просвітницьких заходів; • оскільки в місті відсутній громадський транспорт і населення користується послугами таксі – залучення водіїв до розповсюдження серед клієнток інформаційної листівки «Я про тебе турбуюсь» з інформацією стосовно проблем РМЖ; • провести в навчальних закладах міста для жінок та дівчат інформаційні заняття з проблем РМЖ, обізнаності, щодо здоров'я молочних залоз. 						
Період здійснення:	2018 – 2019 рр.						
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>55</td> <td>30</td> <td>85</td> </tr> </tbody> </table>	2018	2019	Разом	55	30	85
2018	2019	Разом					
55	30	85					
Джерела фінансування:	Міський бюджет, благодійники						
Ключові учасники реалізації проекту:	<p>Горішньоплавнівська міська рада – сприяння наданню безоплатного ефірного часу на міському телебаченні та радіо, сприяння в проведенні просвітницької масової акції; ТОВ «ТРК «ГОК»</p> <p>План із залучення волонтерів</p> <p>Оскільки організація «Вікторія-7» вже 7 років працює в м. Горішні Плавні, саме в напрямку профілактики РМЖ, та підтримки жінок, що перехворіли на РМЖ, діяльність її добре відома в місті і є достатня кількість жінок, що виявляють небайдужу громадянську позицію. Також оголошення про набір до навчальної групи громадських активістів буде зроблено в тематичних передачах і статтях, запланованих в межах проекту.</p>						
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб						
Назва проекту:	С.2.3. Військово-патріотичне виховання молоді						
Цілі проекту:	3.11. Полоса перешкод для уроків військово-патріотичної підготовки						
Територія впливу проекту:	Створення першої в місті полоси перешкод для занять з військово-патріотичної підготовки молоді						
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	м. Горішні Плавні						
Стислий опис проекту:	Усе місто. Молодь призовного і допризовного віку, навчальні заклади міста, батьки.						
Очікувані результати:	<p>В місті відсутня жодна полоса перешкод для навчальної військової підготовки, хоча є шість шкіл, технікум і училище. Керівництво училища готове виділити територію в центрі міста для створення такого майданчику для занять дітей та молоді з усіх шкіл та позашкільних навчальних закладів міста. В сучасних умовах в нашій країні військово-патріотичному вихованню приділяється чимало уваги. Давайте зробимо в цьому напрямку практичний крок – зробимо перший у місті майданчик для тренування майбутніх захисників Вітчизни.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Створення полоси перешкод на території гірничо-будівельного училища. • Залучення для занять з військової підготовки не лише профільних вчителів, але й ветеранів Афганістану, воїнів АТО, міського військового комісаріату. • Підвищення рівня фізичної підготовки хлопців призовного віку. • Підняття якості занять та знань з військової підготовки за рахунок занять у якісних умовах та спілкування зі справжніми військовими. • Очікувана кількість відвідувачів майданчику – до 1000 підлітків та молоді. 						
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка проекту будівництва майданчику на базі гірничо-будівельного училища. 2. Розробка спільної програми роботи викладачів шкіл, училища, спілки ветеранів Афганістану, воїнів АТО, військового комісаріату щодо роботи майданчику. Затвердження програми роботи. 3. Будівництво полоси перешкод. 4. Втілення оновленої програми з військово-патріотичного виховання молоді в місті з урахуванням можливостей нової полоси перешкод. 						

Період здійснення:	2018 – 2019 рр.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	180	30	210
Джерела фінансування:	Обласний бюджет, приватні пожертви благодійників		
Ключові учасники реалізації проекту:	Гірничо-будівельне училище (територія для майданчика, керівництво будівельними роботами, утримання і охорона майданчику в подальшому), Депутати міської ради (Кучер, Дяченко, Марченко та ін.) – підтримка проекту на рівні міста (сесії, профільні комісії), залучення додаткових благодійних коштів.		
Інше:	Патріотичне виховання молоді може бути цікавим заняттям, якщо до нього долучити фахівців, ентузіастів і надати їм якісні знаряддя праці. В подальшому поруч може вирости майданчик для воркауту. Прості у виконанні і використанні прилади згуртують патріотів і молодь навколо спільного заняття доступним видом спорту.		

4.3.3. Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку С.3.1. Створення молодіжного самоуправління		
Назва проекту:	3.12. Молодіжна Рада		
Цілі проекту:	Суттєво посилити роль молоді у процесі прийняття рішень на місцевому та регіональному рівні		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Молодь Горішніх Плавнів, територіальна громада, громадські організації та об'єднання		
Стислий опис проекту:	<p>Проблеми: незначний вплив молоді на процеси прийняття рішень на місцевому та регіональному рівнях.</p> <p>Зміни: створення дієвого молодіжного дорадчого органу при міському голові, здатного сформулювати проблему та запропонувати шляхи її вирішення.</p> <p>Через соціальні мережі, трудові колективи, ГО та об'єднання, запросити молодих людей, віком до 35 років, до участі у колегіальному органі «Молодіжна Рада», з акцентом на забезпеченні політичного представництва дівчат та жінок.</p> <p>Шляхом проведення тренінгів, семінарських занять, конференцій та громадських акцій відібрати 10-12 молодіжних лідерів, здатних до командної роботи та таких, які мають бажання працювати на територіальну громаду на безоплатній основі.</p>		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • Буде навчено і підготовлено команду молодих людей (хлопців та дівчат), здатних акумулювати ідеї та пропозиції молодіжної спільноти міста, готувати пропозиції міській владі та активно впроваджувати в життя прийняті рішення. • Буде створений дискусійний майданчик для різних молодіжних об'єднань та культур щодо прийняття майбутніх рішень, які їх стосуються. • Через інформаційні і комунікаційних ресурси залучити молодь до реалізації молодіжних ініціатив, в тому числі через жіночі громадські організації. • Підтримка молодіжних екологічних ініціатив. • Молодіжна Рада повинна стати тим органом, де розробляються, відстежуються і оцінюються проекти, ініційовані молоддю. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка до активної громадської діяльності через низку тренінгів, семінарських занять та участі у суспільно значимих заходах. 2. Напрацювання програми розвитку молодіжної політики у місті на 2019-2022 рік. 3. Встановлення міжрегіональних та міжнародних зв'язків між молоддю та територіальними громадами в цілому. 		
Період здійснення:	2018 рік		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	80	0	80

Джерела фінансування:	Міський бюджет, кошти суб'єктів підприємницької діяльності, обласний бюджет		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міськвиконком, міська рада (фінансування, технічні можливості, ресурси); тренери Інституту політичної освіти (м. Київ); тренери ПРООН; молодь міста		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку С.3.2. Міжнародний молодіжний Training camp		
Назва проекту:	3.13. Міжнародний молодіжний Training camp		
Цілі проекту:	Встановлення міжнаціональних та міжкультурних зв'язків через проведення молодіжних обмінів, відеоконференцій, молодіжних зібрань, конкурсів та вікторин		
Територія впливу проекту:	Місто Горішні Плавні, Полтавський регіон, Україна, Республіка Молдова, Республіка Білорусь, Республіка Польща, Держава Ізраїль		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Територіальні громади міста Горішні Плавні та міст-партнерів, молодіжні лідери Полтавського регіону та України		
Стислий опис проекту:	Проблеми: низький рівень толерантності у суспільстві та розуміння, що «всі різні – всі рівні» Зміни: формування у молодіжному середовищі розуміння, що означає бути європейським громадянином.		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • Поглиблення знань культури, ментальності та традицій країн-партнерів буде реалізовано через конкурси та вікторини • Залучення дипломатичних представників країн-партнерів до участі у розширенні міжнаціональних відносин. • Налагодити культурний обмін з містами-партнерами (Орхей, Унгени, Жодіно, Кармель, Рацибож) творчих дитячих та молодіжних колективів. • Поглиблення знання мови міжнародного спілкування. • Підсумком щорічної роботи є Міжнародний молодіжний Training camp, який проводитиметься у містах-партнерах по чергово. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обмін думками керівників міст-партнерів щодо реалізації проекту. 2. Покрокова розробка плану дій щодо реалізації проекту та його фінансування. 3. Реалізація плану дій щодо міжнаціонального та міжкультурного обміну. 		
Період здійснення:	з 2018 року до 2019 року		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	130	170	300
Джерела фінансування:	Міський бюджет, кошти суб'єктів підприємницької діяльності, обласний бюджет, бюджети міст-партнерів		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міськвиконком, міська рада (фінансування, технічні можливості, ресурси), міста-партнери		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку С.3.3. Реалізація молодіжних проектів		
Назва проекту:	3.14. Президентський клуб		
Цілі проекту:	Суттєво посилити роль підлітків у процесі прийняття рішень на місцевому та регіональному рівні		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Учнівська молодь Горішніх Плавнів		
Стислий опис проекту:	Проблеми: незначний вплив підлітків на процеси прийняття рішень на місцевому та регіональному рівнях. Зміни: створення дієвого підліткового консультативно-дорадчого органу при міському голові, здатного сформулювати проблему та запропонувати шляхи її вирішення. Спільно з відділом освіти залучити учнівське самоврядування навчальних закладів до участі у колегіальному органі «Президентський клуб». Голови та заступники учнівського / студентського самоврядування є членами «Президентського клубу».		

Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> Через тренінги та практичні заняття підлітки отримають навички командної роботи. Набуті знання застосують в суспільному житті міста: будуть здатні акумулювати ідеї та пропозиції учнівської спільноти міста, готувати пропозиції міській владі та активно впроваджувати в життя прийняті рішення. Буде створений дискусійний майданчик для учнівського самоврядування щодо прийняття майбутніх рішень, які їх стосуються. Через інформаційні і комунікаційні ресурси залучити учнів до реалізації молодіжних ініціатив, заохочувати як хлопців так і дівчат до участі. Президентський клуб повинен стати тим органом, де розробляються, відстежуються і оцінюються проекти, ініційовані учнівською та студентською молоддю. 		
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> Підготовка до активної громадської діяльності через низку тренінгів, семінарських занять та участі у суспільно значимих заходах. Напрацювання разом з Молодіжною радою програми розвитку молодіжної політики у місті на 2019-2022 рік. Встановлення міжрегіональних та міжнародних зв'язків між учнівською молоддю. 		
Період здійснення:	з 2018 року до 2019 року		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	40	40	80
Джерела фінансування:	Міський бюджет, кошти суб'єктів підприємницької діяльності		
Ключові учасники реалізації проекту:	Міськвиконком, міська рада (фінансування, технічні можливості, ресурси); тренери Інституту політичної освіти (м. Київ); тренери ПРООН; голови учнівського самоврядування навчальних закладів міста		

4.3.4. Перелік проектів, спрямованих на досягнення Стратегічної цілі

С.4. Відкрита громада – ефективне врядування

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.4. Відкрита громада – ефективне врядування
Назва проекту:	С.4.1. Залучення громадськості до управління містом
Цілі проекту:	3.15. Громадський бюджет міста Горішні Плавні на 2018-2019 роки
Територія впливу проекту:	Залучення громади міста до участі у прийнятті рішень щодо розподілу бюджетних коштів міста
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	м. Горішні Плавні
Стислий опис проекту:	Все населення міста
Очікувані результати:	<p>Громадський бюджет міста Горішні Плавні на 2018-2019 роки встановлює та регулює систему взаємодії структурних підрозділів Горішньоплавнівської міської ради та жителів міста щодо реалізації проектів поданих останніми за рахунок коштів міського бюджету. Це невелика частина міського бюджету міста, з якого здійснюється фінансування, визначених безпосередньо членами територіальної громади заходів, виконання робіт та надання послуг відповідно до оформлених проектних пропозицій, які стали переможцями конкурсу.</p> <ul style="list-style-type: none"> Залучення населення до процесу прийняття рішень на місцевому рівні. Залучення мешканців та мешканок міста до прозорого доступу до розподілу бюджетного фінансового ресурсу. Підвищення рівня прозорості процесу прийняття рішень через надання жителям можливості безпосередньо впливу на бюджетну політику міста. Підвищення рівня обізнаності керівників підприємств і жителів міста з питань охорони довкілля та екологічної безпеки. Створення системи залучення жителів міста до розв'язання екологічних проблем. Організація та проведення природоохоронних акцій.

Ключові заходи проекту:	1. Створення положення для громадського бюджетування. 2. Створення всіх необхідних ІТ- інструментів для повноцінного впровадження громадського бюджетування. 3. Інформаційна компанія. 4. Проведення конкурсу та визначення переможців на 2018-2019 роки. 5. Реалізація пропозицій 2018-2019 роки.		
Період здійснення:	3 2018 до 2019 року		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	1000	1000	2000
Джерела фінансування:	Міський бюджет		
Ключові учасники реалізації проекту:	Фінансове управління міської ради, виконком міської ради, департаменти, управління та відділи міської ради		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.4. Відкрита громада – ефективне врядування С.4.2. Надання якісних послуг через ЦНАП		
Назва проекту:	3.16. Публічні послуги доступні для громади		
Цілі проекту:	Надання можливості громадянам вільного доступу до інформації про адміністративні послуги; можливості обрання способу подачі документів для отримання адміністративної послуги, розширення переліку послуг, скорочення термінів надання адміністративної послуги, що позначиться на якості послуг		
Територія впливу проекту:	Центр надання адміністративних послуг м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Все населення міста, починаючи від 14 років		
Стислий опис проекту:	В м. Горішні Плавні Центр надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП) працює з 01.07.2013 року. Протягом цього періоду ЦНАП постійно удосконалював свою роботу з надання адміністративних послуг, а саме: проведена реконструкція приміщення для розміщення ЦНАП та облаштовані робочі місця адміністраторів ЦНАП необхідним обладнанням з метою покращення якості надання адміністративних послуг, розширення штату до необхідної кількості для безперебійної роботи ЦНАП, закуплена та встановлена програма електронного документообігу для працівників ЦНАП, що пришвидшує прийом заявників та допомагає адміністраторам у контролі за термінами виконання адміністративних послуг. Але для отримання повної та відкритої інформації щодо процедур надання адміністративних послуг з метою покращення якості надання адміністративних послуг необхідно розробити електронний сайт ЦНАП, в тому числі з можливістю надання адміністративних послуг в електронній формі.		
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> Створений електронний сайт ЦНАП. Зменшена кількість звернень для отримання адміністративної послуги не у електронному вигляді до ЦНАП на 30%. Підвищена якість надання адміністративних послуг. 		
Ключові заходи проекту:	1. Провести відбір організацій, які будуть розробляти сайт ЦНАПу. 2. Сформувані дані, які будуть складовою сайту. 3. Створити сайт на базі сформованих даних. 4. Провести інформування населення про існування електронних послуг.		
Період здійснення:	2018 рік		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	84	0	84
Джерела фінансування:	Міський бюджет		
Ключові учасники реалізації проекту:	Відділи виконавчого комітету міської ради; ЦНАП; організації з розробки електронних ресурсів		
Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.4. Відкрита громада – ефективне врядування С.4.3. Електронне врядування		
Назва проекту:	3.17. Електронне врядування в міській галузі охорони здоров'я		
Цілі проекту:	<ul style="list-style-type: none"> Забезпечити гендерні передумови використання сучасних інформаційно-технологічних послуг в міській галузі охорони здоров'я через систему електронного врядування; 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечити жителів міста повноцінною просвітницькою інформацією з акцентом на профілактику неінфекційних захворювань; • Удосконалити наявні та створити нові сучасні веб-ресурси які забезпечать якість роботи «Електронної реєстратури» та «Електронної пара клініки», «Звернення громадян»; • Сформувані доступ до особистої електронної амбулаторної картки пацієнта через персональний кабінет; • Консолідувати оперативну діяльність Головного закладу первинної медико-санітарної допомоги через новостворений «Дата Центр»; • Сформувані доступ до електронної медичної бібліотеки. • Забезпечити комфортні умови праці працівникам міської галузі охорони здоров'я та відвідувачам під час їх обслуговування у лікувально-профілактичних закладах завдяки Hotspot покриттю лікарняного містечка; • Розпочати активну профорієнтаційну роботу серед випускників навчальних закладів міста. 		
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні		
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Населення міста		
Стислий опис проекту:	У рамках Проекту застосовані інструменти інформаційного продукту будуть спрямовані на якісну організацію роботи структурних підрозділів медичних закладів, якісну поінформованість населення через веб-ресурси з використанням Hotspot покриття лікарняного містечка. Виготовлені презентаційні матеріали застосовуватимуться при проведенні тематичних зустрічей/заходів, спрямованих на популяризацію побудованої комунікативної логістики галузі охорони здоров'я, на тісні взаємовідносини з організованими рівнями медичної допомоги, профілактику неінфекційних захворювань, створення комфортних умов праці для працівників міської галузі охорони здоров'я та відвідувачам під час їх перебування в лікувально-профілактичних закладах міста, зорганізувати профорієнтаційні заходи серед випускників навчальних закладів.		
Очікувані результати:	<p>Реалізація Проекту забезпечить:</p> <ul style="list-style-type: none"> • можливість отримати повноцінну просвітницьку інформацію спрямовану на профілактику неінфекційних захворювань – до 60%; • якість діяльності структурних підрозділів рівнів надання медичної допомоги – до 85%; • якість роботи електронної реєстратури та пара клініки – до 100%; • доступ до електронної амбулаторної картки – до 60%; • доступ до медичної бібліотеки – до 60%; • комфортні умови праці працівникам міської галузі охорони здоров'я та відвідувачам під час їх обслуговування у лікувально-профілактичних закладах завдяки Hotspot покриттю лікарняного містечка – 100%; 		
Ключові заходи проекту:	<p>Формування:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Програмних продуктів; 2. Презентаційних матеріалів; 3. Комунікативної логістики по Hotspot покриттю лікарняного містечка; 4. Сучасних автоматизованих робочих місць; 5. Тісної взаємодії між медичним персоналом та пацієнтами; 6. Нової системи організації надання медичної допомоги; 7. Оперативної інформації для медичного персоналу так пацієнтів; 8. Інформаційних матеріалів профілактичного спрямування; 9. Профорієнтаційних заходів. 		
Період здійснення:	2018 р.		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	766	0	766
Джерела фінансування:	Міський бюджет, кошти суб'єктів підприємницької діяльності, кошти міжнародної технічної допомоги		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада (фінансування, реалізація), експерти по створенню інвестиційних продуктів (реалізація), громадські організації, суб'єкти підприємницької діяльності (реалізація)		

Номер і назва стратегічної, оперативної цілі Стратегії	С.4. Відкрита громада – ефективне врядування С.4.3. Електронне врядування
Назва проекту:	3.18. Створення єдиного порталу послуг міста Горішні Плавні
Цілі проекту:	Створення додаткової точки «входу/виходу» для надання населенню послуг в електронному вигляді, робота зі зверненнями громадян, надання інформаційно-довідкових послуг.
Територія впливу проекту:	м. Горішні Плавні
Орієнтовна кількість отримувачів вигоди:	Користувачі комп'ютеру, молодь та середня вікова категорія. Орієнтовна кількість – 38000 мешканців міста.
Стислий опис проекту:	<p>Не дивлячись на впроваджені інновації, сьогодні майже весь документообіг виконавчих органів міської ради між структурними підрозділами, установами, підприємствами, організаціями, громадянами ведеться в паперовому вигляді, дублюються архівні дані. Низька ступінь доступності інформації про діяльність виконавчих органів міської ради, комунальних закладів та служб міста обмежують можливості громадян та громадських організацій міста безпосередньо брати участь у процесах підготовки проектів рішень або впливати на процеси прийняття управлінських рішень, які стосуються забезпечення життєдіяльності міста. Відсутність єдиного інформаційного простору в місті та, відповідно, необхідної для прийняття рішень оперативної інформації призводить до зниження ефективності управлінської діяльності міської влади.</p> <p>Основною метою проекту є підвищення якості та прозорості послуг, що надаються органами влади, підприємствами та закладами суб'єктам господарювання та громадянам, спрощення процедури та скорочення термінів їх надання, зниження адміністративних витрат та витрат з боку громадян і суб'єктів господарювання, пов'язаних з отриманням відповідних послуг.</p> <p>У результаті реалізації проекту буде створено дієвий та ефективний інформаційний механізм комунікації між виконавчими органами міської ради і депутатським корпусом з одного боку та громадськістю міста Горішні Плавні з іншого боку, який допоможе громадськості впливати на систему управління містом, підвищуватиме відповідальність влади за свої дії та стимулюватиме посадовців та представників міської ради на сумлінне виконання своїх обов'язків з врахуванням потреб територіальної громади.</p>
Очікувані результати:	<ul style="list-style-type: none"> • Визначено перелік послуг, що можливо надавати населенню в електронному вигляді • Визначено перелік інформаційно-довідкового наповнення єдиного порталу • На підставі розробленого технічного завдання створено єдину систему, що включає Єдиний портал послуг міста Горішні Плавні та прикладне ПЗ, для роботи працівників установ, відділів, підприємств міської ради
Ключові заходи проекту:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Провести аналіз наявної ситуації з паперовим документообігом в установах міської ради. 2. Провести аналіз наявної ситуації з роботою зі зверненнями громадян. 3. Визначити перелік послуг, що можливо надавати населенню в електронному вигляді. 4. Визначити перелік інформаційно-довідкового наповнення єдиного порталу, в т. ч. створення сторінки «Довкілля» з метою інформування населення про екологічну ситуацію в місті. 5. Створити технічне завдання на розробку єдиного порталу міської ради. 6. Створити технічне завдання на розробку прикладного програмного забезпечення для роботи працівників установ та відділів міської ради. 7. Визначити на конкурсних засадах компанію, що виконає послуги з розробки, інсталяції та навчання персоналу. 8. Розробити єдиний портал міської ради та прикладне ПЗ. 9. Інсталювати Все необхідне програмне забезпечення. 10. Провести пуско-налагодочні роботи, ввести систему в експлуатацію. 11. Провести навчання персоналу роботі з прикладним програмним

	забезпеченням. 12. Інформувати мешканців міста про запровадження Єдиного порталу послуг міста Горішні Плавні.		
Період здійснення:	з 2018 до 2019 року		
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2018	2019	Разом
	3000	3000	6000
Джерела фінансування:	Міський бюджет, міжнародний донор, бізнес		
Ключові учасники реалізації проекту:	Горішньоплавнівська міська рада, підпорядковані їй установи, відділи, підприємства; бізнес		
Інше:	Надання послуг, що вимагатимуть конкретної автентифікації на порталі, зумовлює використання ЕЦП. Обов'язково проінформувати мешканців міста, про пункти отримання ЕЦП, перелік необхідних документів для отримання. Обговорити, як опції, модулі до Єдиного порталу – «Віртуальна приймальня міського голови», «Електронні петиції», «Бюджет участі»		

4.4. Показники оцінки реалізації Програми 3

Очікувані результати (назва цілей)	Індикатори досягнення очікуваних результатів	Відповідальні за збір даних за індикатором
Місто відкритого креативного простору та активної громади	<ul style="list-style-type: none"> Природний приріст / скорочення населення Рівень безробіття Кількість учасників-призерів предметних олімпіад різних рівнів Результат ЗНО в цілому у навчальних закладах міста (в розбивці за статтю) % вступу випускників шкіл міста до ВНЗ (в розбивці за статтю) Кількість заходів з попередження злочинності серед неповнолітніх проведених у навчальних закладах освіти % безробітних жінок до загальної кількості безробітних в місті Кількість спортивних споруд та об'єктів введених в експлуатацію Кількість громадян, охоплених спортивними секціями (в розбивці за статтю) Кількість змагань усіх рівнів, в яких прийняли участь вихованці спортивних секцій міста Кількість конкурсів та фестивалів усіх рівнів, в яких прийняли участь вихованці творчих колективів міста 	Відділ освіти міської ради
С.1. Креативний освітній та культурний простір	% жителів, які позитивно оцінюють освітній та культурний простір в місті (в розбивці за статтю)	Відділ освіти міської ради
С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір	% громадян, задоволених якістю та доступністю освіти. (в розбивці за статтю) Кількість учнів, які склали ЗНО не нижче ... балів Кількість шкіл міста, де впроваджена в освітній процес екологічна освіта та освіта для збалансованого розвитку	Відділ освіти міської ради, ЗОШ I-III ступенів №6, ЗОШ I-III ступенів №5 ім. Л.І. Бугаєвської
С.1.2. Створення Арт-простору для реалізації творчих проектів	Кількість створених арт-просторів Кількість проведених творчих заходів Кількість проведених екологічних конкурсів, створених екологічних гуртків, проведених екологічних фестивалів	ЗОШ I-III ступенів №1
С.1.3. Новітня бібліотека	% нових користувачів бібліотек міста (в розбивці за статтю) % користувачів, які отримують послуги в режимі он-лайн (в розбивці за статтю)	Відділ культури, спорту і туризму міської ради

С.1.4. STEM-освіта в сучасній школі	Індекс міста щодо залучення учнів закладів міста в навчальній, творчій, експериментальній, науковій, пошуковій діяльності через впровадження робототехніки	Відділ освіти міської ради
С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб	% жителів міста з особливими потребами, які займаються спортом (в розбивці за статтю)	Міський відділ культури, спорту та туризму міської ради
С.2.1. Створення доступного простору для людей з інвалідністю	% дітей, молоді, людей з інвалідністю, залучених до активного суспільного життя та до заходів культурно-оздоровчого та спортивного спрямування (в розбивці за статтю)	Управління соцзахисту населення міської ради
С.2.2. Школа здорового способу життя та спорту	% населення міста та інваспортсменів, які займаються фізичною культурою і спортом (в розбивці за статтю). Перелік нових видів спорту, які стали популярними в місті	Міський відділ культури, спорту та туризму міської ради
С.2.3. Військово-патріотичне виховання молоді	Кількість молоді, які займається на полосі перешкод	Гірничо-будівельне училище
С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку	Кількість ініціатив жителів та молоді міста (в розбивці за статтю)	Відділ у справах сім'ї та молоді служби у справах сім'ї, дітей та молодіжної політики міської ради
С.3.1. Створення молодіжного самоуправління	% виконання заходів Програми молодіжного розвитку % залучення молоді міста до заходів Програми молодіжного розвитку (в розбивці за статтю) Кількість впроваджених молодіжних екологічних ініціатив	Відділ у справах сім'ї та молоді служби у справах сім'ї, дітей та молодіжної політики міської ради
С.3.2. Міжнародний молодіжний Training camp	Кількість встановлених міжнародних та українських партнерств Кількість учасників молодіжного Training camp (в розбивці за статтю) Перелік країн, з яких приїхали учасники молодіжного Training camp	Відділ у справах сім'ї та молоді служби у справах сім'ї, дітей та молодіжної політики міської ради
С.3.3. Реалізація молодіжних проєктів	Кількість реалізованих молодіжних проєктів	Відділ у справах сім'ї та молоді служби у справах сім'ї, дітей та молодіжної політики міської ради
С.4. Відкрита громада – ефективне врядування	Рівень активності громади у впровадженні громадських ініціатив, %	Сектор з інформаційної та внутрішньої політики міської ради
С.4.1. Залучення громадськості до управління містом	% збільшення кількості громадських проєктів % підвищення рівня обізнаності керівників підприємств і жителів міста з питань охорони довкілля та екологічної безпеки Кількість проведених природоохоронних акцій	Сектор з інформаційної та внутрішньої політики, Фінансове управління міської ради
С.4.2. Надання якісних послуг через ЦНАП	% підвищення якості надання адмінпослуг % зменшення скарг на якість надання адмінпослуг	ЦНАП
С.4.3. Електронне врядування	Індекс зростання кількості жителів міста, які отримали послуги в електронному вигляді (в розбивці за статтю) Кількість відвідувачів сторінки «Довкілля» на порталі міської ради Кількість інформаційних запитів від населення, щодо екологічної ситуації в місті	Сектор з інформаційної та внутрішньої політики міської ради

Для реалізації проєктів будуть використані кошти міського бюджету, Державного фонду регіонального розвитку, інші джерела.

Загальні обсяги фінансування у розрізі стратегічних цілей

Стратегічна ціль	2018	2019
С.1. Креативний освітній та культурний простір	3189,0	2750,0
С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб	545,0	175,0
С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку	250,0	210,0
С.4. Відкрита громада – ефективне врядування	4850,0	4000,0
Всього, тис. грн	8834,0	7135,0

Загальна сума фінансування за Програмою – **15 969 тис. грн** протягом **2018-2019** років.

Загальна сума фінансування за Планом реалізації Стратегії – **449 996,12 тис. грн.** протягом **2018-2019** років.

Офіційний сайт Горішньоплавнівської міської ради Шолтиської області

5. Моніторинг виконання Плану реалізації Стратегії

Моніторинг виконання Плану реалізації Стратегії здійснюватиметься Комітетом з управління впровадження Стратегії, відповідно до Положення, затвердженого розпорядженням міського голови, на основі стандартних макроекономічних показників, показників досягнення стратегічних, оперативних цілей та показників виконання проектів.

Показники оцінки реалізації Стратегії (індикатори досягнення результату)

Загальні показники	
1.	Обсяги фактичних доходів місцевого бюджету на душу населення (розмежовані за статтю дані)
2.	Обсяги фактичних видатків місцевого бюджету на душу населення (розмежовані за статтю дані)
3.	Середня місячна заробітна плата (розмежовані за статтю дані)
4.	Обсяг інвестицій в основний капітал
5.	Загальний обсяг експорту
6.	Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки (розмежовані за статтю дані)
Стратегічний напрям А / Програма 1	
1.	Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку міста на душу населення
2.	Обсяг реалізованої промислової продукції на душу населення
3.	Частка промислової продукції, виробленої малими підприємствами в загальному обсязі
4.	Кількість новостворених робочих місць на підприємствах міста на рік (розмежовані за статтю дані)
5.	Кількість малих та середніх підприємств на 10 тис. населення
6.	Кількість проведених заходів за участю визначеного кола асоціації експортерів, кластерів
7.	Обсяг залучених коштів МТД в сферу економіки, МСП міста
Стратегічний напрям В / Програма 2	
1.	Економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів
2.	Економія енергетичних ресурсів в результаті впровадження енергоефективних заходів
3.	Обсяги коштів МТД, кредитів, інвестиційних ресурсів фінансових установ в проекти енергоефективності, залучені містом
4.	Обсяги коштів залучених населенням в рамках «тепліх кредитів»
5.	Зменшення / збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними та пересувними джерелами забруднення
6.	Обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища
7.	Кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти (розмежовані за статтю дані)
8.	Кількість відвідувачів з інших регіонів України (розмежовані за статтю дані)
9.	Кількість туристів на рік (розмежовані за статтю дані)
10.	Кількість подій (фестивалів, конференцій, святкувань) на рік
Стратегічний напрям С / Програма 3	
11.	Динаміка чисельності населення міста за рік
12.	Природний приріст/скорочення населення (розмежовані за статтю дані)
13.	Рівень безробіття
14.	Кількість учасників-призерів предметних олімпіад різних рівнів
15.	Результат ЗНО в цілому у навчальних закладах міста
16.	% вступу випускників шкіл міста до ВНЗ (розмежовані за статтю дані)
17.	Кількість заходів з попередження злочинності серед неповнолітніх проведених у навчальних закладах освіти
18.	Відсоток безробітних жінок до загальної кількості безробітних в місті
19.	Кількість спортивних споруд та об'єктів введених в експлуатацію
20.	Кількість громадян, охоплених спортивними секціями (розмежовані за статтю дані)
21.	Кількість змагань усіх рівнів, в яких прийняли участь вихованці спортивних секцій міста
22.	Кількість конкурсів та фестивалів усіх рівнів, в яких прийняли участь вихованці творчих колективів міста

6. Додатки

Додаток 1

Положення про комітет з управління впровадженням Стратегії розвитку міста Горішні Плавні

1. Загальні положення

- 1.1. Комітет з управління впровадженням Стратегії розвитку міста Горішні Плавні (надалі Комітет) є дорадчим органом громади міста при міському голові.
- 1.2. Комітет формується з представників органів місцевого самоврядування, бізнесу та громадськості міста.

2. Мета діяльності

- 2.1. Метою діяльності Комітету є забезпечення реалізації та постійної підтримки актуальності Стратегії розвитку міста Горішні Плавні, затвердженого рішенням міської ради від ____ 2017 року № ____ (надалі Стратегії розвитку), та моніторинг якості виконання завдань, визначених Стратегією розвитку.

3. Основні завдання Комітету

- 3.1. Стимулювання реалізації та моніторинг виконання Стратегії розвитку в цілому та окремих її цілей і завдань з відстеженням виконання кожного завдання відповідної оперативної та стратегічної цілі.
- 3.2. Оцінка ступеня досягнення бачення, стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку, якості виконання цілей і завдань та дотримання терміну їх виконання.
- 3.3. Надання інформації і рекомендацій відповідальним виконавцям за виконання заходів Стратегії розвитку для прийняття рішень про розподіл ресурсів для досягнення цілей і завдань плану чи їх коригування.
- 3.4. Висвітлення процесу реалізації Стратегії розвитку у засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті міської ради Горішніх Плавнів.
- 3.5. Збір та обговорення пропозицій з коригування та оновлення Стратегії розвитку за стратегічними та оперативними цілями, завданнями.
- 3.6. Підготовка аналітичних звітів і щорічне звітування перед міською радою Горішніх Плавнів щодо стану виконання Стратегії розвитку.
- 3.7. Проведення зустрічей з громадськістю (один раз на рік) з метою звітування і обговорення досягнутих результатів та ініціювання (у разі необхідності) внесення змін до Стратегії розвитку (через засоби масової інформації, круглі столи, конференції, тощо).

4. Основні права та повноваження Комітету

- 4.1. Одержувати у встановленому законодавством порядку від суб'єктів всіх форм власності, державних органів та виконавчих органів міської ради інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання покладених на нього завдань.
- 4.2. Утворювати, в разі потреби, тимчасові експертні та робочі групи, залучати до участі в їх роботі представників виконавчих органів міської ради, наукових установ та громадських організацій.
- 4.3. Вимагати від основних виконавців (зазначених у проектних листках) оперативних цілей і завдань формувати піврічні та річні аналітичні звіти про моніторинг виконання оперативних цілей і завдань Стратегії розвитку.
- 4.4. Ініціювати внесення змін до Стратегії розвитку шляхом винесення пропозицій для розгляду на сесії міської ради Горішніх Плавнів (у відповідності до її регламенту).

5. Організаційна структура і регламент роботи Комітету

5.1. Керівництво роботою Комітету здійснює його голова (призначається рішенням міської ради). У разі відсутності голови керівництво здійснюють його заступники. На голову Комітету покладається відповідальність за контроль над процесом реалізації і моніторингом виконання Стратегії розвитку.

5.2. Організаційне забезпечення роботи Комітету покладається на управління економіки міста. Оформлення протоколів засідань покладається на відповідального секретаря, який призначається розпорядженням міського голови, або іншим розпорядчим документом.

5.3. Відповідальність за реалізацію і моніторинг виконання основних напрямків Стратегії розвитку, а також підготовку піврічних і річних аналітичних звітів (за відповідним напрямком) покладається на керівників управлінь і відділів виконавчого комітету міської ради Горішніх Плавнів та відповідальних координаторів, які обираються з числа членів Комітету.

5.4. Основною формою роботи Комітету є відкриті засідання, які проводяться не рідше, ніж один раз у квартал.

5.5. Засідання Комітету є правочинним, якщо на ньому присутні більше половини від загального складу Комітету.

5.6. Рішення Комітету приймаються відкритим голосуванням простою більшістю голосів присутніх його членів та оформляються протоколом, який підписують голова (у разі його відсутності – заступник) і відповідальний секретар Комітету.

5.7. Рішення Комітету, прийняті в межах його повноважень і відповідним чином оформлені, носять рекомендаційний характер, є обов'язковими для розгляду міською радою, її виконавчими органами і враховуються в їх діяльності.

Додаток 2

Положення про моніторинг впровадження Стратегії розвитку міста Горішні Плавні

Цілі моніторингу

Основною метою моніторингу є забезпечення реалізації та постійної підтримки актуальності Стратегії розвитку міста Горішні Плавні, затвердженого рішенням сесії міської ради від _____ 2017 року № - ____ (надалі – Стратегії розвитку).

У ході моніторингу виконання Стратегії розвитку вирішуються наступні завдання:

- стимулювати реалізацію плану в цілому та в окремих цілях і завданнях,
- оцінити ступінь досягнення бачення, стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку, надати інформацію для прийняття рішень про розподіл ресурсів на досягнення цілей чи про їх коригування,
- оцінити ступінь реалізації цілей, надати інформацію для уточнення і коригування цілей.

Концепція моніторингу

Моніторинг Стратегії розвитку включає два рівні:

1. Моніторинг зовнішнього середовища розвитку міста. Базується на аналізі основних індикаторів, що характеризують ситуацію в державі в цілому та в регіоні, які є стратегічно важливими для економічного розвитку міста. Підсумки підводяться один раз на рік та доводяться як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.
2. Моніторинг процесу реалізації Стратегії розвитку. Розподіляється на: а) моніторинг досягнення бачення; б) моніторинг просування за стратегічними напрямками; в) моніторинг

досягнення стратегічних цілей; г) моніторинг досягнення оперативних цілей; д) активність відповідальних координаторів та виконавських груп. ґ) базується на аналізі досягнення запланованих результатів, розгляді визначеного переліку показників (індикаторів). Підсумки моніторингу підводяться два рази на рік у вигляді піврічних оглядів реалізації, результати якого розміщуються в засобах масової інформації: газеті міської ради Горішніх Плавнів та офіційному веб-сайті міської ради.

Форми здійснення моніторингу

Піврічні звіти відповідальних координаторів і управління економіки міста (окремо по відповідному напрямку) розробляються на базі аналізу отриманої інформації і містять аналітичну узагальнену інформацію про просування реалізації Стратегії розвитку за всіма пріоритетними напрямками, стратегічними та оперативними цілями та містять:

- а) виконані завдання, ступінь виконання кожної оперативної цілі, ступінь досягнення кожної стратегічної цілі (додаток А),
- б) невиконані завдання, причини та пропозиції щодо подальшого виконання,
- в) дані за основними індикаторами, що відображають положення з критичних питань, надаються відповідальними координаторами за підсумками року (додаток Б),
- г) рекомендації щодо усунення перешкод реалізації та пропозиції щодо коригування Стратегії розвитку,
- д) оцінка потреб у бюджетному фінансуванні (з кожної стратегічної цілі визначається сума, яку слід включити до бюджету на стадії його формування – II півріччя, чи на стадії його коригування – I півріччя).

Піврічні звіти надаються для опрацювання обов'язково в електронному та друкованому вигляді.

Результати піврічних звітів виносяться на обговорення Комітету з управління впровадженням Стратегії розвитку міста Горішні Плавні (надалі – Комітет).

Зведений аналітичний моніторинговий звіт.

Один раз на рік відповідальні координатори та управління економіки міста готують зведений аналітичний звіт, який вноситься на обговорення і затвердження Комітету та виносяться на розгляд міської ради. Копії звіту надаються міському голові, секретарю міської ради, заступникам міського голови, відповідальним координаторам.

У звіті міститься:

- а) аналіз зовнішнього оточення (міститься у річному звіті),
- б) аналіз виконання планів дій,
- в) пропозиції щодо коригування основного тексту Стратегії розвитку на засідання сесії міської ради Горішніх Плавнів,
- г) рекомендації щодо актуалізації цілей та планів дій,
- д) оцінки потреб у фінансуванні, в тому числі з міського бюджету та внесення пропозицій щодо видатків з бюджету наступного року.

Розподіл відповідальності

Моніторинг процесу реалізації проводиться Комітетом, управлінням економіки міста, відповідальними координаторами та виконавськими групами.

Розподіл відповідальності між уповноваженими здійснюється на засадах найбільшої ефективності:

- піврічні звіти (відповідальні координатори та управління економіки міста),
- зведений аналітичний моніторинговий звіт (відповідальні координатори та управління економіки міста),
- організація чергових та позачергових засідань Комітету (управління економіки міста).

Відповідальні координатори особисто відповідають за своєчасне та відповідне вимогам, що їм поставлено у даному документі, надання піврічних звітів та іншої інформації, з метою якісного проведення моніторингу та сприяння реалізації Стратегії розвитку в цілому.

Відповідальність за контроль над моніторингом і процесом реалізації Стратегії розвитку покладається на голову Комітету.

Коригування та оновлення Стратегії розвитку

Пропозиції з коригування та оновлення Стратегії розвитку за стратегічними та оперативними цілями, завданням можуть вноситися:

- членами Комітету,
- відповідальними за виконання стратегічних та оперативних цілей, завдань,
- відповідальними координаторами,
- депутатами міської ради,
- зацікавленими організаціями, установами, громадськими організаціями та мешканцями міста.

Пропозиції з коригування основного тексту Стратегії розвитку розглядаються і обговорюються на чергових та позачергових засіданнях Комітету і виносяться на розгляд міської ради один раз на рік (при необхідності два рази на рік).

Директор департаменту
економічного розвитку та ресурсів

О.В. Овчиннікова

Додаток 1

до Стратегії розвитку
міста Горішні Плавні

Профіль міста ГОРІШНІ ПЛАВНІ

м. Горішні Плавні, 2016 р.

Документ розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади. Зміст документу є виключною думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Уряду Канади.

Проект ПРОМІС спрямовано на зміцнення муніципального сектору в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

www.pleddg.org.ua

Зміст

1. ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТА ТА РЕГІОНУ	6
1.1. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТА.....	6
1.2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОРГАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	7
1.3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАДЯН І ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	9
1.4. ІСТОРИЧНА ДОВІДКА.....	11
1.5. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	12
1.6. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТ-КОНКУРЕНТІВ	15
2. ЗЕМЕЛЬНІ ТА ПРИРОДНІ РЕСУРСИ	16
2.1. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ І ТЕРИТОРІЯ МІСТА	16
2.2. МІСТОБУДІВНІ ДОКУМЕНТИ.....	16
2.3. ПРИРОДНІ РЕСУРСИ.....	18
2.4. КЛІМАТИЧНІ УМОВИ.....	18
3. НАСЕЛЕННЯ І ТРУДОВІ РЕСУРСИ	19
3.1. ЧИСЕЛЬНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ І ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ	19
3.2. ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗРОБІТТЯ.....	21
3.3. ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ І ЗАРОБІТНА ПЛАТА.....	22
4. ЕКОНОМІКА МІСТА	23
4.1. СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	23
4.2. СТРУКТУРА ЕКОНОМІКИ ТА РОЗВИТОК ГОЛОВНИХ СЕКТОРІВ.....	23
4.3. РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	25
4.4. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	26
5. ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА БЮДЖЕТ МІСТА.....	31
6. ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА ТА МЕРЕЖА ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ.....	33
7. ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА Й ЗВ'ЯЗОК	34
8. ІНФРАСТРУКТУРА ТОРГІВЛІ ТА ПОСЛУГ.....	35
8.1. МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ ТОРГІВЛІ	35
8.2. ГОТЕЛЬНИЙ БІЗНЕС.....	35
9. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНА ТА ЕНЕРГЕТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА	36
9.1. ЖИТЛОВИЙ ФОНД МІСТА	36
9.2. КОМУНАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА ІНЖЕНЕРНІ МЕРЕЖІ.....	37
10. СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА	39
10.1. МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	39
10.2. МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	40
10.3. ЗАКЛАДИ КУЛЬТУРИ.....	43
11. СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА	45

Перелік таблиць

Таблиця 1.	Склад виконавчого комітету Горішньоплавнівської міської ради	9
Таблиця 2.	Порівняння з містами-конкурентами	15
Таблиця 3.	Землі, які входять до адміністративно-територіальної одиниці	16
Таблиця 4.	Чисельність наявного населення, тис. осіб	19
Таблиця 5.	Природний та міграційний рух населення, осіб	20
Таблиця 6.	Кількість внутрішньо переміщених осіб у порівнянні з кількістю корінного населення міст Полтавської області станом на січень 2016 року	20
Таблиця 7.	Розподіл населення за віком, осіб	20
Таблиця 8.	Загальні тенденції зміни зайнятості, осіб	21
Таблиця 9.	Рівень зареєстрованого безробіття та навантаження на одну вакансію.....	21
Таблиця 10.	Зареєстровані безробітні за рівнем освіти на кінець року, осіб.....	22
Таблиця 11.	Працевлаштування внутрішньо переміщених осіб.....	22
Таблиця 12.	Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності	23
Таблиця 13.	Найбільші роботодавці міста.....	24
Таблиця 14.	Показники роботи малого бізнесу.....	25
Таблиця 15.	Надходження до міського бюджету від діяльності фізичних осіб-підприємців.....	25
Таблиця 16.	Обсяги експорту-імпорту товарів і послуг у 2016 р.	26
Таблиця 17.	Товарна структура експорту-імпорту, тис. дол. США.....	26
Таблиця 18.	Географічна структура експорту-імпорту, тис. дол. США.....	27
Таблиця 19.	Обсяги прямих іноземних інвестицій за країнами походження, тис. дол. США.....	28
Таблиця 20.	Обсяг прямих іноземних інвестицій підприємств міста.....	28
Таблиця 21.	Обсяги прямих іноземних інвестицій у розрізі міст області, млн. дол. США ..	28
Таблиця 22.	Рейтинг міст Полтавської області у 2016 році	29
Таблиця 23.	Планована інвестиційна діяльність підприємств у найближчі роки.....	29
Таблиця 24.	Доходи бюджету, млн. грн.....	31
Таблиця 25.	Доходи міського бюджету на одного мешканця, тис. грн.....	31
Таблиця 26.	Структура видатків бюджету міста, млн. грн.....	31
Таблиця 27.	Найбільші платники податків міста у 2016 р., тис. грн.....	32
Таблиця 28.	Показники проведення ремонтів доріг міста.....	34
Таблиця 29.	Динаміка показників роботи громадського транспорту	34
Таблиця 30.	Показники діяльності підприємств торгівлі і послуг міста.....	35
Таблиця 31.	Кількість гостей, що відвідали місто.....	35
Таблиця 32.	Показники діяльності туристичних підприємств	35
Таблиця 33.	Стан житлового фонду міста	36
Таблиця 34.	Технічний стан житлового фонду міста.....	36
Таблиця 35.	Введення нового житла	36
Таблиця 36.	Показники стану житлового будівництва у місті	37
Таблиця 37.	Показники стану інженерних мереж міста.....	37
Таблиця 38.	Дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади ОШИБКА! Закладка не определена.	
Таблиця 39.	Перелік та опис дошкільних та шкільних закладів ОШИБКА! Закладка не определена.	
Таблиця 40.	Випускники вищих, професійно-технічних навчальних закладів.....	40
Таблиця 41.	Показники роботи закладів охорони здоров'я.....	41
Таблиця 42.	Показники захворюваності й смертності мешканців міста.....	42
Таблиця 43.	Показники діяльності мережі закладів культури міста.....	43
Таблиця 44.	Показники діяльності мережі закладів спортивно-культурного призначення.....	44
Таблиця 45.	Викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря у місті, т	45
Таблиця 46.	Утворення відходів I-III класів небезпеки.....	46
Таблиця 47.	Обсяг вироблених відходів і стічних вод	46

Перелік рисунків

Рис. 1. СТРУКТУРА ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ ГОРИШНЬОПЛАВНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	8
Рис. 2. СХЕМА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	13
Рис. 3. СХЕМА ТЕРИТОРІЇ ГОРИШНЬОПЛАВНЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	17
Рис. 4. ДИНАМІКА ЧИСЕЛЬНІСТЬ НАЯВНОГО НАСЕЛЕННЯ МІСТА, ТИС. ОСІБ	19
Рис. 5. ДИНАМІКА ПРИРОДНОГО РУХУ НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ	19
Рис. 6. ДИНАМІКА МІГРАЦІЙНОГО РУХУ НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ	20
Рис. 7. ВІКОВА СТРУКТУРА НАСЕЛЕННЯ МІСТА У 2016 РОЦІ, %	21
Рис. 8. ДИНАМІКА ЗМІНИ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ МІСТА, ОСІБ	21
Рис. 9. СТРУКТУРА БЕЗРОБІТНИХ ЗА РІВНЕМ ОСВІТИ НА КІНЕЦЬ 2016 РОКУ, %	22
Рис. 10. ДИНАМІКА СЕРЕДНЬОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ, ГРН	22
Рис. 11. ДИНАМІКА КІЛЬКОСТІ СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ОДИНИЦЬ	23
Рис. 12. СТРУКТУРА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ У 2012 РОЦІ, %	23
Рис. 13. ДИНАМІКА ОБСЯГІВ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ, МЛН. ДОЛ. США	28
Рис. 14. СТРУКТУРА ДОХОДІВ БЮДЖЕТУ 2015 РІК, %	31

1. Характеристика міста та регіону

1.1. Коротка характеристика міста

Горішні Плавні – місто обласного значення площею 11 100 га.

Дата заснування населеного пункту – 29 листопада 1960 року, 24 квітня 1972 року йому надано статус міста, а 6 квітня 1977 року був наданий статус міста обласного підпорядкування.

Географічне розташування міста: місто розташоване на лівому березі р. Дніпро у пісостеповій фізико-географічній зоні. Відстань від міста до м. Полтави: залізницею (ст. Золотнишине) 110 км, автошляхами 105 км.

Середньорічна температура: у липні +21,5 °С, у січні –6,0 °С.

Наявне населення станом на 01.01.2017 складає 54,5 тис. осіб (чоловіків – 25,5, жінок – 29,0), у тому числі міське населення – 52,0 тис. осіб, сільське населення – 2,5 тис. осіб.

Постійне населення станом на 01.01.2017 складає 54,8 тис. осіб, у тому числі міське населення – 52,2 тис. осіб; сільське населення – 2,6 тис. осіб.

Кількість пенсіонерів станом на 1 січня 2017 року – 16 243 особи. Кількість пенсіонерів на 1000 населення – 312,4 осіб.

Кількість народжених у 2016 році – 441 особа. Кількість померлих у 2016 році – 630 осіб.

Міграційний рух за 2016 рік: число прибулих – 288 осіб; число вибулих – 344 особи.

У господарському комплексі міста станом на 01.01.2017 зайнято 20672 особи (без урахування кількості працюючих на малих підприємствах), у тому числі: середньооблікова кількість найманих (штатних) працівників – 16959 осіб, кількість працюючих підприємців та їх найманих працівників 3713 осіб.

Кількість зареєстрованих безробітних на 01.01.2017 – 267 осіб. Середньомісячна заробітна плата найманих працівників за 2016 рік – 6439 грн.

У промисловому комплексі міста на 01.01.2017 функціонує 31 велике підприємство. Основні галузі економіки міста: добування залізничних руд; добування інших корисних копалин методом розроблення кар'єрів; виробництво харчових продуктів; виробництво трикотажних виробів; виробництво хімічних речовин і хімічної продукції; виробництво гумових і пластмасових виробів; виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування; ремонт і монтаж машин і устаткування; виробництво електричного устаткування; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; виробництво та розподілення тепла, газу, води; забір, очищення та постачання води; збирання, оброблення й видалення відходів.

У сфері добування залізничних руд, добування інших корисних копалин методом розроблення кар'єрів, функціонують ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», ПАТ «Рижівський гранітний кар'єр», Редутський кар'єр філії «Центр управління промисловістю» ПАТ «Укрзалізниця», ТОВ «Єрстівський гірничо-збагачувальний комбінат», ТОВ «Біланівський гірничо-збагачувальний комбінат».

Виробництвом готових металевих виробів (крім машин і устаткування) займаються науково-виробниче підприємство «Фероліт», ПП «Виробничо-комерційне підприємство «Євросталь-Комсомольськ». Ремонт і монтаж машин і устаткування займаються: ТОВ «Дивайс»; виробничо-комерційна фірма «Радон» ТОВ фірма «Дизель»; ТОВ «Феррострой»; ДП «Ферротранс».

У сфері виробництва хімічних речовин і хімічної продукції активно працює ПрАТ «Підприємство з іноземними інвестиціями «Інтервибухпром». Виробництвом гумових і пластмасових виробів займаються ТОВ фірма «Леомі-оригінал», зовнішньоторгове підприємство «Маг».

Сфера з виробництва одягу має дуже розгалужену мережу підприємств: ТОВ «Коста»; Виробничо-комерційна фірма «Тіко-Престиж»; Виробничо-комерційна фірма «Тіко-Маркетинг»; виробничо-комерційна фірма «Маркетинг»; промислово-комерційне приватне

підприємство «Легком»; ТОВ «Валері-текс»; ТОВ «Шик»; виробничо-комерційна фірма «Престиж-Т»; ПП «Фламінго Текстиль».

Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) за 2016 рік складає млн грн, (у діючих цінах), що становить 15,3% до всієї реалізованої продукції Полтавської області. Обсяг реалізованої промислової продукції на 1 особу за 2016 рік – 350,9 тис. грн.

Місто активно здійснює зовнішньо-економічну діяльність: обсяги експорту послуг за 2016 рік становлять 6315,8 тис. дол. США (42,0% до загального обсягу області), обсяги імпорту послуг – 68990,8 тис. дол. США (96,0% до загального обсягу області).

Обсяг прямих іноземних інвестицій станом на 31 грудня 2016 року становить 747,9 млн. дол. США (74,5% до загального обсягу області).

У місті активно розвивається підприємництво. Кількість фізичних осіб-підприємців станом на становить 2426 осіб. Розмір надходжень до міського бюджету від діяльності малого бізнесу (фізичних осіб) за 2016 рік – 20593,0 тис. грн. Питома вага надходжень до міського бюджету від діяльності малого бізнесу у загальній сумі податкових надходжень (загальний фонд) складає 7,4%. Ними залучено 1287 осіб – наймані працівники.

За 2016 рік до бюджету міста надійшло 517,1 млн грн податків та інших обов'язкових платежів загальний та спеціальний фонди). Виконання плану бюджету міста у 2016 році складає

У місті протягом 2016 року введено в експлуатацію 1802 м² загальної площі житла.

Мережа ВНЗ міста представлена: політехнічним коледжем Кременчуцького національного університету ім. Остроградського, Вищим професійним гірничо-будівельним училищем. В місті функціонують 7 загальноосвітніх навчальних закладів (в т.ч. в Дмитрівці), 10 дошкільних навчальних закладів, 5 позашкільних закладів (музична, художня та дитячо-юнацькі спортивні школи). Функціонує Місіонерське Духовне училище Української Православної Церкви Полтавської єпархії.

Мережа лікарських медичних закладів представлена: Горішньоплавнівською міською лікарнею, Центром первинної медико-санітарної допомоги м. Горішні Плавні, Горішньоплавнівською міською стоматологічною поліклінікою, медико-санітарною частиною ПрАТ ПГЗК, комунальним підприємством «Горішньоплавнівська госпрозрахункова поліклініка».

Місто має розвинену культурну і спортивну інфраструктуру, яка представлена: плавальний басейн, фізкультурно-оздоровчий комплекс, спортивні майданчики, яхт-клуб, шаховий клуб, спортзали, тенісні корти, стрілецький критий тир, веслувальний клуб «Гірник», 9 футбольних полів (7 зі штучним покриттям), стадіон «Юність» з трибунами на 2500 місць, дитячо-юнацький футбольний клуб «Гірник-спорт», Палац культури і творчості на 1100 місць, музеї, масові бібліотеки.

На базі ДЮСШ відкриті 12 відділень з таких видів спорту, як баскетбол, дзюдо, бокс, веслування на байдарках, вітрильний спорт, бадмінтон, шахи, легка атлетика, теніс, кульова стрільба, велоспорт, плавання. Із загальної кількості учасників – 65% юнаків, 35% дівчат. Для залучення дівчат до спортивних занять необхідно відкривати секції художньої гімнастики, спортивних танців, фігурного катання, синхронного плавання.

1.2. Інформація про орган місцевого самоврядування

Територія міської ради включає територію населених пунктів: місто Горішні Плавні, с. Дмитрівка, с. Кияшки, с. Базалуки, с. Солонці, с. Кузьменки, с. Колгоспна Гора. До складу Горішньоплавнівської міської ради входить Дмитрівська сільська рада, але у 2016 році, відповідно до чинного законодавства, уже створено Дмитрівську об'єднану територіальну громаду, яка очікує від ЦВК на призначення виборів. Тому очікуються зміни у складі Горішньоплавнівської міської ради.

Система місцевого самоврядування міста Горішні Плавні Полтавської області включає: міську громаду (первинний суб'єкт міського самоврядування, основний носій його функцій і повноважень); міську раду (представницький орган міського самоврядування); міського голову; виконавчі органи міської ради; органи самоорганізації населення.

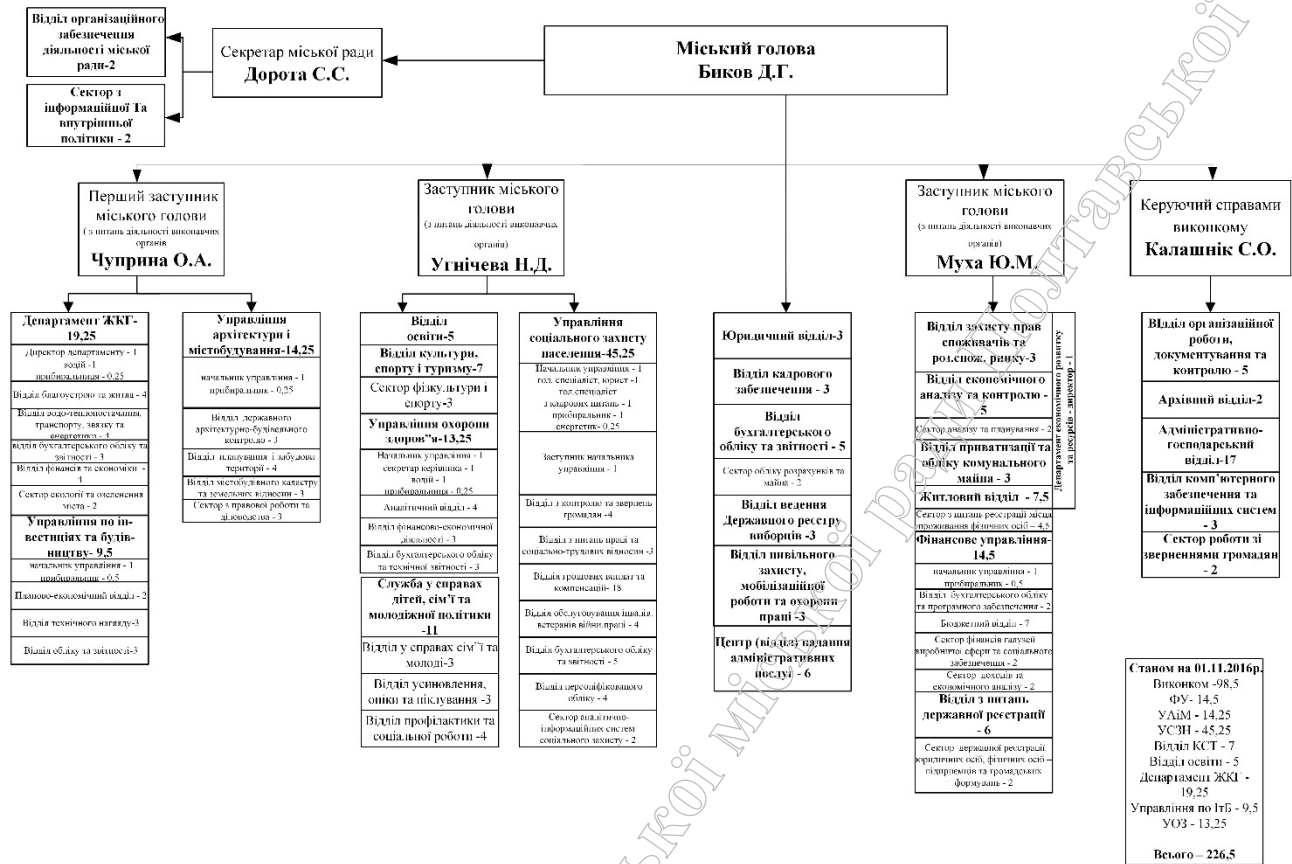

Рис. 1. Структура виконавчих органів Горішньоплавнівської міської ради

Міська рада налічує 34 депутата (9 – жінок, 25 – чоловіків). Структура міської ради за представництвом політичних партій: 17 депутатів від Блоку Петра Порошенка, «Опозиційний Блок» – 6, «Об'єднання «Самопоміч» – 3, «Українське об'єднання патріотів УКРОП» – 3, «Наш край» – 3, Соціал-демократична партія – 2 депутата.

Постійні комісії міської ради є органами ради, що обираються з числа її депутатів, для вивчення, попереднього розгляду і підготовки питань, які належать до її відання, здійснення контролю за виконанням рішень міської ради, її виконавчого комітету:

1. Комісія з питань архітектури, будівництва та земельних ресурсів;
2. Комісія з питань економічної політики, бюджету, фінансів, підприємницької діяльності та здійснення регуляторної політики;
3. Комісія з питань комунальної власності та приватизації;
4. Комісія з питань промисловості, житлово-комунального господарства, транспорту, зв'язку та екології;
5. Комісія з питань освіти, культури, спорту, сім'ї та молоді, соціального захисту та охорони здоров'я, законності та правопорядку.

До складу виконавчого комітету входить 14 осіб.

Таблиця 1. Склад виконавчого комітету Горішньоплавнівської міської ради

№ п/п	П.І.П.	Посада
1.	Биков Дмитро Геннадійович	міський голова
2.	Дорота Сергій Станіславович	секретар міської ради
3.	Чуприна Олександр Анатолійович	перший заступник міського голови
4.	Муха Юрій Миколайович	заступник міського голови
5.	Угнічева Надія Дмитрівна	заступник міського голови
6.	Калашнік Світлана Олександрівна	керуючий справами виконкому
7.	Прядко Антоніна Іванівна	Дмитрівський сільський голова
8.	Антонець Анатолій Максимович	голова Спілки першозасновників ПрАТ «Полтавський ГЗК»
9.	Бегейма Кирило Анатолійович	голова громадської організації «Учасників бойових дій на сході України»
10.	Клименко Руслан Іванович	голова громадської організації «Молодіжний центр демократії»
11.	Краснопір Валерій Миколайович	юрисконсульт НВП «Фероліт»
12.	Лисенко Олександр Миколайович	начальник технічного відділу ПрАТ «Полтавський ГЗК»
13.	Пінчук Тетяна Михайлівна	фізична особа-підприємець «Пінчук ТМ»
14.	Юренко Олег Борисович	головний юрисконсульт ТОВ «Єрстівський ГЗК»

1.3. Інформація про об'єднання громадян і засоби масової інформації

Інформаційний простір міста представлений засобами масової інформації – як телерадіокомпаніями, так і друкованими:

1. Комунальне підприємство «Редакція міської газети «Громадська думка»;
2. Міське радіомовлення;
3. ТОВ «Телерадіокомпанія «ГОК»;
4. Студія «ГОК ТВ»;
5. Інформаційно-рекламне агентство «Телеекспрес»;
6. Газета «Хроніки тижня»;
7. Газета «Прозорий погляд».

Комунальне підприємство «Редакція міської газети «Громадська думка» випускає газету, яка виходить щосереді українською та російською мовами. Загальний наклад 4 000 примірників.

Міське радіомовлення виходить у прямий ефір з понеділка до п'ятниці о 6:30, повтор – об 11:40 та кожного останнього понеділка місяця з 18:10 до 18:50.

ТОВ «ТРК «ГОК» – новини міста виходять з понеділка до п'ятниці о 20:30 з повтором наступного дня о 7:00.

Інформаційно-рекламний тижневик ТРК «ГОК» – «Телеекспрес» – виходить щосереді. Загальний наклад 7000 примірників.

Міський щотижневик «Хроніки тижня» – виходить щосуботи. Загальний наклад 15 000 примірників – розповсюджується безкоштовно.

Газета «Прозорий погляд» виходить щомісячно. Загальний наклад 200 примірників, включає інтернет-видання «Прозорий погляд».

Міська влада тісно співпрацює з громадою. Інтереси інститутів громадянського суспільства в місті представляє Громадська рада при Горішньоплавнівській міській раді Полтавської області, що була переобрана на початку 2015 року. 27 громадських організацій делегували своїх представників до новоствореної громадської ради. У складі ради діє 5 комітетів. У місті відсутні жіночі громадські організації.

Впроваджуються європейські стандарти відкритості та прозорості в роботі органів місцевого самоврядування. Для забезпечення доступу громадян до публічної інформації відповідно до

вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» реалізуються права громадян на доступ до публічної інформації виконкому міськради. Інформаційні матеріали розміщуються на стенді міськвиконкому, надсилаються голові Громадської ради при Горішньоплавнівській міській раді, керівникам комунальних підприємств, організаціям, установам міста, місцевим ЗМІ, розповсюджуються в бібліотеках та навчальних закладах міста, розміщуються на офіційному веб-сайті міської ради. Проблеми, порушені у зверненнях громадян, детально вивчаються фахівцями і, крім письмових (у вигляді листів), відповіді надаються також через місцеві друковані ЗМІ та міське радіо. Щомісячно міським головою, секретарем міської ради та заступниками міського голови проводяться особисті прийоми мешканців. Вивчення потреб в інформуванні населення проводиться через опитування громадян на офіційному веб-сайті міської ради, опрацювання звернень до редакцій ЗМІ, проведення щомісячно прямих телевізійних ефірів за участю міського голови в студії телерадіокомпанії «ГОК» – «Діалог з владою».

Серед неурядових організацій найбільш активними є:

- Громадська організація «Рада підприємців міста Горішні Плавні»;
- Громадська організація «Драгонком»;
- Свято-Миколаївський собор Української православної церкви;
- Громадська організація «Центр розвитку дитини і сім'ї «РОДІС»;
- Громадська організація «Міська організація ветеранів і пенсіонерів правоохоронних органів України»;
- Місцева (обласна) громадська аналітично-консультаційна організація по адаптації осіб звільнених з місць позбавлення волі «Вороття»;
- Благодійний фонд «Полтавського гірничо-збагачувального комбінату»;
- Громадська організація «Міське товариство інвалідів «Стимул»;
- Громадська організація «Ферум»;
- Творча спілка літераторів міста Горішні Плавні «Діалог»;
- Громадська організація «Союз підприємців роботодавців»;
- Полтавська Місіонерська Духовна семінарія;
- Міське відділення товариства Всеукраїнської федерації багатодітних сімей;
- Громадська організація «Товариство захисту прав дітей-інвалідів «Ніжність»;
- Клуб першопрохідників «Полтавська магнітка»;
- Міська організація Національної спілки журналістів України;
- Спілка «Першозасновників» ПрАТ «Полтавський ГЗК»;
- Громадська організація «Центр муніципального розвитку»;
- Громадська організація «Громадське формування з охорони громадського порядку «Міська міліція»;
- Вільна профспілка ПрАТ «Полтавський ГЗК»;
- Громадська організація «Батьківська рада міста Горішні Плавні»;
- Громадська організація «Пульс країни».

У 2016 році за ініціативою громадської організації «Пульс країни» було створено жіночий клуб.

Громадські організації беруть безпосередню участь у формуванні інформаційної та внутрішньої політики міста та впливають на формування громадської думки. Вони мають досвід у залученні ресурсів для розвитку організації та розвитку міста, активно співпрацюють із органом місцевого самоврядування та впроваджують спільні з міською радою проекти. Наприклад, такі громадські організації як громадська організація «Центр муніципального розвитку» (Л. Хиль) «Реабілітація дітей-інвалідів», громадська спілка «ОСББ міста» активно залучають на спільні проекти міжнародні кошти та донорську допомогу.

1.4. Історична довідка

За результатами досліджень учених на території міста формувалася в 4-3 тис. до н.е. індо-європейська культурно-історична спільнота, проходили торгівельні шляхи. Починаючи від доби бронзового віку, скіфських часів до Київської Русі формувалася українська нація.

Недалеко від міста Горішні Плавні знаходяться видатні пам'ятки прадавньої історії України – Дерев'яне енеолітичне поселення; Компаніївський могильник 3-4 ст. н. е.; курганна група з трьох насипів «Три брати», кургани «Цегельня», «Зозулина могила», «Стогнівська могила», «Шведська могила», «Могила Стовбувата». Саме тут залишили свої сліди всі племена, які проживали у цій місцевості 1-4 століття н. е.: скіфи, сармати, готи, шумери, ранні слов'яни.

Скарби нашої землі, що зберігає в собі корені стародавніх цивілізацій, неодноразово досліджували відомі археологи старшого покоління – І. Ляпушкін, Є. Махно, Д. Телегін; сучасні дослідники – Ю. Шилов, Л. Лугова, О. Супруненко, Ю. Башкатов.

З Дніпром місто пов'язано не тільки назвою й своїм місцем розташування. Він побудований на місці жорстоких боїв. Серед піщаних курганів і Дніпровських плавнів у роки Другої світової війни воювали бійці 252-ої та 299-ої Харківської стрілецької дивізії. В 1967 році за рішенням Комсомольської селищної Ради в місті споруджено пам'ятник воїнам-визволителям, біля підніжжя якого було запалено «Вічний вогонь», створено над Дніпром Курган Слави. 11 жовтня 1974 року до 30-річчя визволення України від фашистських загарбників тут був урочисто відкритий обеліск Слави воїнам, які загинули під час форсування Дніпра.

Початок дослідження Кременчуцької магнітної аномалії видатним ученим магнітологом П. Армащевським та дослідником природничих наук В. Вернадським відносять до другої половини 19 століття (1882 рік). Більше ста років тому дослідниками Полтавського краю були відзначено численні магнітні аномалії, одна з яких, за словами академіка В. Вернадського, відрізнялася особливою інтенсивністю. Неподалік від Кременчука в сипучих пісках Дніпровського Лівобережжя у 1928 році ленінградський геофізик Андрій Строна знайшов безцінний скарб. Багатокілометровий підземний кряж ховав у собі великі запаси залізної руди. Так була відкрита Кременчуцька магнітна аномалія, яка складалася з десяти родовищ залістистих кварцитів та багатих залізних руд. Через 25 років, у середині 50-х років минулого століття, доктор мінерально-геологічних наук М. Доброхотов, поєднавши результати багаторічних досліджень, прийшов до висновку про доцільність промислової розробки родовищ. На базі перших двох родовищ – Горішньо-плавнівського та Лавриківського – у 1961 році розпочато будівництво первістка гірничо-видобувної промисловості в Полтавській області – Дніпровського (з 1981 року – Полтавського) гірничо-збагачувального комбінату (ПГЗК).

6 січня 1961 року газета «Комсомольська правда» на першій полосі помістила статтю про будівництво гіганта чорної металургії країни і на його базі – нового міста. Увагу юнаків і дівчат, які прагнули до романтики, не міг залишити байдужими заклик зі сторінок газети: «Єсть город Комсомольск-на Амуре, будет город Комсомольск-на-Днепре». Після публікації статті першопрохідники почали називати селище, яке будувалося, Комсомольськ-на-Дніпрі. А на будову з усієї країни тут же потяглися люди. Багато першопрохідників, які приїхали на будову в перші дні її існування, у свої спогадах підкреслювали, що саме ця стаття стала вирішальною в їх подальшому життєвому шляху. На новобудову в полтавські степи їхали з усіх кінців країни молодь і люди старшого віку, але основна маса молодих будівельників прибувала організованими загонами. 12-24 січня 1961 року на станцію Редуті прибули перші загоны полтавчан, дніпропетровчан, на початку лютого – групи киян і львів'ян.

Будівництво гірничо-збагачувального комбінату було оголошено комсомольською будовою. Морозного січневого дня 1961 року в центрі майбутнього селища, віддаючи данину подвигів комсомольців на Амурі, встановили щит з написом: «Тут буде споруджено місто Комсомольськ-на-Дніпрі». У наметах першопрохідники жили навесні 1961 року, прокладали під'їзні шляхи до будівельного майданчика, споруджували будинки. Під фундамент найпершого будинку муляри бригади Івана Забоборова заклали символічного листа до наступних поколінь, закликаючи зміцнювати традиції спадкоємців.

Зростало місто, з'являлися нові мікрорайони, а разом з ними й нові вулиці. Одна з них присвячена гірникам, які прокладали шлях до підземної кладової багатих покладів залізної руди. Назва іншої – Космонавтів – присвячувалася космонавтам – першопрохідникам космосу. Одну з магістралей, що вела до корпусів комбінату, спершу назвали Фабричною, а потім перейменували у вулицю Строни. Перша ж вулиця була названа на честь молоді, що зводила Комсомольськ, Молодіжною.

1.5. Коротка характеристика Полтавської області

Полтавська область розташована в центрі України, між 50°33'18" і 48°44'36" пн. ш. та 32°05'20" і 35°29'33" сх. д. Протяжність області з півночі на південь, по прямій лінії між її крайніми північною і південною точками, становить 213,5 км, між крайніми західною й східною точками – 259 км. Територія області розташована майже цілком у межах Придніпровської низовини, на лівобережжі басейну річки Дніпро. Виняток становить невелика ділянка площею 150 кв. км (0,5% території області) на правобережжі басейну Дніпра, в межах Придніпровської височини. Понад 92% площі області знаходиться у межах природної зони лісостепу, і тільки 8% (крайня південно-східна частина) – у межах степової природної зони. Площа Полтавщини складає 28,8 тис. кв. км, що становить 4,8% від площі України (7 місце серед областей).

Полтавська область має найбільшу кількість областей – сусідів – 7. На півночі Полтавська область межує з областями України: Чернігівською (протяжність меж – 107 км) і Сумською (238 км); на півдні – з Дніпропетровською (173 км) і Кіровоградською (149 км); на сході – з Харківською (188 км); на заході – з Київською (19 км) та Черкаською (225 км) областями. Загальна протяжність меж Полтавської області становить 1100 км, з яких 162 км проведені по акваторіях Кременчуцького (98 км) і Дніпродзержинського (64 км) водосховищ.

Автодорога М-03 Київ–Харків–Довжанський є основною артерією області та проходить територією Пирятинського, Гребінківського, Лубенського, Великобагачанського, Хорольського, Решетилівського, Полтавського та Чутівського районів. Зазначеною дорогою здійснюється основний потік вантажних та пасажирських перевезень області.

Система розселення області є досить типовою для регіонів Центральної України, де більшість населення сконцентровано у містах. У порівнянні з регіонами сусідами щільність населення в області в 2 рази менша ніж у Дніпропетровській (103,6 осіб на кв. км) та в 1,7 рази – ніж у Харківській (87,4 осіб на кв. км). Водночас в 1,5 рази вища ніж у Чернігівській (33,8 осіб на кв. км). Райони області умовно можна поділити на 2 групи: понад 1 тис. кв. км – найбільший серед них Глобинський (2,47 тис. кв. км). Також Кобеляцький (1,82 тис. кв. км) Гадяцький (1,6 тис. кв. км), Миргородський (1,54 тис. кв. км). Інша група – до 1 тис. кв. км (це 11 районів), серед яких найменший за площею – Гребінківський район (0,6 тис. кв. км).

До складу області входить 25 районів, 15 міст, з яких 6 обласного значення (Горішні Плавні, Кременчук, Лубни, Гадяч, Миргород, Полтава) та 9 районного значення, 5 районів у містах, 21 селище міського типу, 15 селищ і 1791 село. В області відбуваються процеси добровільного об'єднання територіальних громад. Адміністративний центр області – місто Полтава.

За рівнем урбанізації та системи розселення Полтавська область належить до 2-го типу регіонів (за класифікації SSRD-2009). Це високоіндустріалізовані та високоурбанізовані регіони з рівнем розвитку вище середнього.

Для цієї групи регіонів характерним є висока частка міського населення (84-91%), дуже висока щільність (66-165 осіб на 1 кв. км), складні демографічні умови – значне скорочення чисельності через старіння населення та його міграцію. Також регіони даної групи мають високий рівень ВРП на душу населення (85-140% середнього), середній рівень податкових надходжень на душу населення (64-125%), високу продуктивність праці (82-125% середнього). Регіони групи є високоіндустріалізованими (близько 50% промисловості), зі значною часткою добувної промисловості або постачання електроенергії, газу та води (9-20%), низькою часткою послуг (33-39%) та низькою часткою сільського господарства (3-14%). Даній групі притаманна

значна залежність від великих підприємств, їх частка в обсягах реалізації більше середньої (54-66%), а також низька щільність малих підприємств на 10 тис. мешканців (67-93% середнього). Завдяки значному рівню розвитку промисловості області даного типу мають високий рівень доходів населення, але суттєві екологічні проблеми (забруднення та обмежена площа лісів), поганий стан здоров'я, особливо високу смертність, зокрема і дитячу. Значний рівень індустріалізації забезпечує високу зайнятість населення (98-102% середнього) та нижчий рівень безробіття (86-110% середнього). Водночас дані регіони мають середню якість робочої сили.

Рис. 2. Схема Полтавської області

Полтавська область відрізняється від бази через:

- Нижчу щільність населення (51 осіб на 1 кв. км) та урбанізацію (нижче середньої), зокрема менший обласний центр (296 тис. осіб) та низька частка міського населення
- Високу частку сільського господарства у ВДВ (14,4%).
- Більш високий рівень безробіття (8,0%).
- Високий рівень кваліфікації трудових ресурсів – більше половини найманих працівників в області мають вищу освіту.
- Кращий стан здоров'я, особливо нижча дитяча смертність і нижча захворюваність на активну форму туберкульозу.
- Кращі екологічні умови, особливо щодо стану забруднення води та викидів в атмосферу.

Область має лінійно-вузлову структуру, яка формується в результаті перетину двох головних планувальних осей загальнодержавного значення (осей першого рангу): Північ – Південь і Південний захід – Схід. На головних планувальних осях розташовані міста Полтава, Миргород, Хорол, Лубни, Пирятин, Козельщина, Горішні Плавні, Кременчук. До осей другого рангу можна віднести державні, регіональні дороги і дороги місцевого значення, які забезпечують зв'язки області з головними промисловими центрами центральної, східної та західної України.

Найбільші обсяги прямих інвестицій зосереджено на підприємствах промисловості – 43,5% та оптової й роздрібною торгівлі – 40,4%. Розподіл обсягів іноземного капіталу серед міст та районів області є нерівномірним. Різниця між крайніми значеннями (у розрахунку на 1 особу) лідера (м. Горішні Плавні) та аутсайдерів (Кременчуцького, Диканського районів) сягає понад тисячу разів, а в трьох районах області (Великобагачанський, Козельщинський і Чорнухинський) – іноземні інвестиції відсутні.

У загальній кількості підприємств частка малих підприємств становить 93,2%. Проте обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) суб'єктами малого підприємництва складає 16,9 млрд. грн. (14,2% від загального обсягу реалізації продукції).

Структура зайнятості в Полтавській області суттєво не відрізняється з-поміж інших регіонів України. Найбільшими за чисельністю зайнятих залишаються промисловість, сільське господарство, сектор транспорту і зв'язку, також значна зайнятість в освіті та охороні здоров'я.

Четверта частина з усіх працевлаштованих працює саме на малих підприємствах, проте частка зайнятих на великих підприємствах серед регіонів України є найбільшою саме на Полтавщині. Аналогічною є і структура обсягів реалізованої продукції. Найбільша частка обсягу реалізованої продукції в Полтавській області припадає на великі підприємства (55,5%). У середньому по Україні цей показник становить 41,9%. Слід відзначити значну диференціацію кількості зареєстрованих суб'єктів господарювання у містах і районах області. Найбільша кількість малих підприємств у розрахунку на 10 тис. мешканців у Полтаві (105 од.) та Кременчуці (87 од.), а найменша у Миргородському (22 од.), Оржицькому (26 од.) та Гадяцькому (29 од.) районах.

Згідно з Державним реєстром суб'єктів туристичної діяльності станом на 01.01.2014 у Полтавській області зареєстровано 226 туристичних фірм (із них 10 туристичних операторів). За останні 3 роки їх кількість збільшилась на 50%. У області функціонує 76 закладів розміщення, 610 закладів харчування. На Полтавщині свої послуги надають 86 осель зеленого туризму.

Висновки:

- Адміністративно-територіальний устрій Полтавської області склався на основі системи розселення області і характеризується значною кількістю сільських населених пунктів та сіл у складі сілрад.
- Основна частина міського населення зосереджена у двох містах обласного значення – Полтаві (296 тис. осіб) та Кременчуці (225,8 тис. осіб), що становить 58% від загальної кількості міського населення (899,1 тис. осіб). В цих містах є потужний промисловий та науковий потенціал.
- Полтавська область, маючи високий рівень розвитку промисловості та виробництва ВРП на одиницю населення, подібна до регіонів свого типу, проте відрізняється від них нижчим рівнем урбанізації та кращим екологічним станом.
- Полтавщина має досить потужний економічний потенціал, проте не в повній мірі використовує його можливості для людського розвитку.
- Затверджена Схема планування території Полтавської області є перевагою для регіону та відкриває додаткові можливості щодо оптимального використання території на основі пріоритетів розвитку регіону.
- Основу економіки області складають підприємства добувної промисловості, а в переробній галузі – підприємства машинобудування, нафтопереробки та харчової промисловості.
- Промисловий комплекс області має диференційований рівень виробництва. При цьому в м. Горішні Плавні переважає гірничодобувна промисловість, що є ознакою монопрофільності виробництва.
- Продукція регіону є енерго- та матеріалоемною, з високим рівнем споживання ресурсів на одиницю продукції.
- У провідних галузях промислового виробництва області (машинобудуванні, нафтопереробній, харчовій інших) зосереджено значну частку експортно-орієнтованих підприємств, що робить регіональну економіку залежною від кон'юнктури зовнішнього ринку.

1.6. Коротка характеристика міст-конкурентів

Таблиця 2. Порівняння з містами-конкурентами

Показники	2015			2016		
	Кременчук	Миргород	Полтава	Кременчук	Миргород	Полтава
Територія, км ²	96	19	112,52	96	19	112,52
Населення, тис. осіб	224,5	40,5	294,5	223,1	40,3	293
Зайняте населення, осіб	61589	6425	105257	56939	7047	102052
Зареєстровані безробітні, осіб	4777	805	3257	2754	607	2343
Середня заробітна плата, грн.	4113	3617	3906	4850	3919	4854

Серед сильних сторін розвитку міста Горішні Плавні у порівнянні з конкурентами є:

- природно-географічний потенціал;
- стабільні політичні та міжетнічні відносини;
- низький рівень безробіття, відносно молоде населення і можливості перепрофілювання структури його зайнятості з орієнтацією на діяльність у високодохідних і вимагаючих більш високої кваліфікації сферах ділової активності;
- високий рівень економічного розвитку, середньомісячної заробітної плати;
- розвинута добувна промисловість, наявність потужного, з конкурентоздатною продукцією, промислового підприємства, що створює підстави стабільного джерела наповнення міського бюджету;
- наявність організацій, що сприяють розвитку малого та середнього бізнесу (Фонду підтримки підприємництва та Інформаційно-консультаційного центру для підприємців);
- наявність вільних площ для розвитку бізнесу;
- достатньо високий рівень благоустрою центральної частини міста, широкий розвиток кабельного телебачення;
- позитивний досвід самоврядної активності громадян та високий рівень готовності громади до змін.

2. Земельні та природні ресурси

2.1. Земельні ресурси і територія міста

Горішні Плавні – місто обласного значення площею 11 100 га.

Землі, які входять до адміністративно-територіальної одиниці

№	Власники землі, землекористувачі та землі державної власності, не надані у власність або користування	Кількість власників та землекористувачів	Загальна площа земель, га
1	Сільськогосподарські підприємства (всього земель у власності і користуванні)	1	5,1346
2	Громадяни, яким надані землі у власність і користування	19175	1113,6134
3	Заклади, установи, організації	115	295,1815
4	Промислові та інші підприємства	44	6060,7479
5	Підприємства та організації транспорту, зв'язку	12	106,6800
6	Частини, підприємства, організації, установи, навчальні заклади оборони	4	22,2071
8	Лісогосподарські підприємства		887,9622
12	Землі запасу та землі, не надані у власність та постійне користування в межах населених пунктів (які не надані у тимчасове користування)	X	2605,2733
13	Всього земель, які входять до адміністративно-територіальних одиниць	19351	11096,8000
15	Всього земель в межах АТО	X	11096,8000

Географічні координати м. Горішні Плавні – 42°2" північної широти та 33°39" східної довготи. Територія Дмитрівської сільської ради – 6290,2 га.

Від Горішніх Плавнів до географічного центру України (сmt Добровеличківка Кіровоградської області) – 195 км, до Кременчука – 18 км, до Попасної – 105 км, до Києва – 280 км, до Одеси – 469 км, до Харкова – 243 км, до Чопа – 1142 км.

2.2. Містобудівні документи

Генеральний план міста було затверджено рішенням 41 сесії Комсомольської міської ради 4 скликання від 18.08.2005 р. «Про затвердження генерального плану м. Комсомольська». До нього входить:

- Правила забудови міста (Генеральний план. Коригування). Основне креслення.
- Правила забудови міста: Схема територіального розвитку міста (Модель).
- Правила забудови міста: Схема зупинок громадського транспорту.
- Правила забудови міста. Генеральний план. Коригування: Схема перспективного розвитку міста (Модель).
- Правила забудови міста: Схема археологічних об'єктів на території міста.
- Правила забудови міста (Генеральний план. Коригування): План зонування території міста.
- Правила забудови міста (Генеральний план. Коригування): Схема водопостачання та водовідведення.
- Правила забудови міста (Генеральний план. Коригування): Опорний план.
- Правила забудови міста (Генеральний план. Коригування): Схема енергопостачання.
- Правила забудови міста (Генеральний план. Коригування): Схема магістральної вуличної мережі, зовнішньої дороги. Схема транспорту.
- Правила забудови міста (Генеральний план. Коригування): Схема інженерної підготовки та захисту території.

- Правила забудови міста (Генеральний план. Коригування) Схема планувальних обмежень.
- Правила забудови міста (Генеральний план. Коригування) План зонування території міста (фрагмент).
- Правила забудови міста (Коригування Генерального плану) Схема розташування міста в системі розселення.

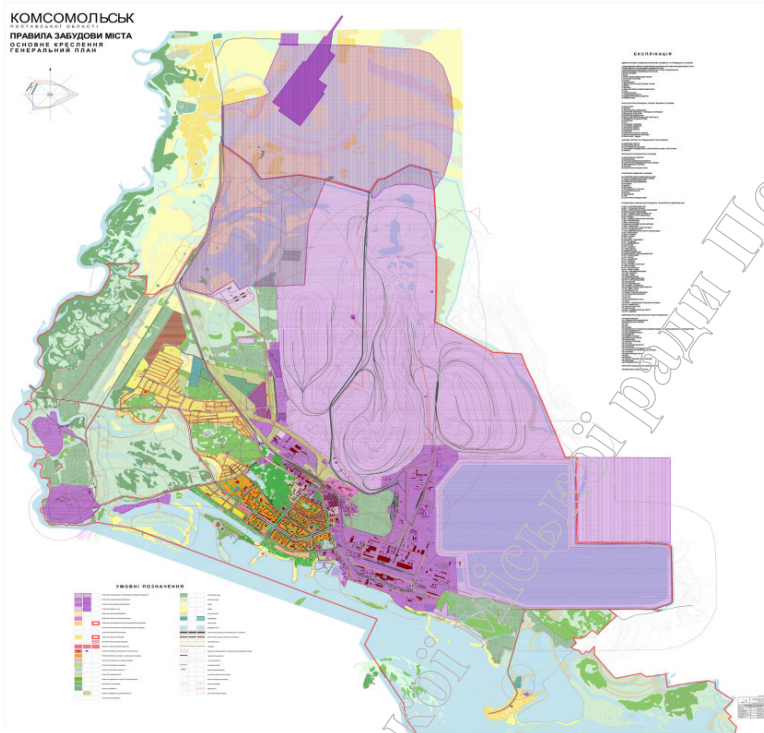

Рис. 3. Схема території Горішньоплавнівської міської ради

Рішенням 7 сесії Комсомольської міської ради Полтавської області 5 скликання «Про затвердження першого варіанту «Правила забудови міста Комсомольська» було затверджені варіанти детального плану території мікрорайонів 13,14,15а, в які входять Детальний план території мікрорайонів №13, 14, 15а:

- Опорний план
- Ескіз забудови з планом червоних ліній
- Схема розміщення магістральних інженерних мереж і споруд.
- Схема організації руху транспорту і пішоходів
- Схема вертикального планування та дощової каналізації. Гідротехнічні заходи.

Також було виконано роботи щодо внесення змін до Генерального плану міста Горішні Плавні: Основне креслення (1 етап).

Постановою Верховної ради України «Про зміну і встановлення меж міста Комсомольськ Полтавської області» від 23 грудня 2010 року № 2873-VI були встановлені межі міста Горішні Плавні Полтавської області.

Інвентаризація землі міста не проводилась. Спільні земельні питання (у разі їх виникнення) вирішуються на комісії з вирішення земельних спорів.

На даний час є актуальним виконання робіт з оновлення містобудівної документації з метою приведення у відповідність містобудівної ситуації, що склалась, визначення функціонального використання інвестиційно привабливих територій.

2.3. Природні ресурси

Місто Горішні Плавні розташоване на півдні Полтавської області, яка входить до складу Земно-Дніпровського історико-географічного краю України (колишньої Гетьманщини) на Придніпровській низовині.

У тектонічному відношенні Горішні Плавні належать до Українського кристалічного щита в межах східноєвропейської платформи. Як наслідок цього – рівнинність поверхні, мала розчленованість ярами та відповідні за походженням корисні копалини. Висота міста над рівнем моря складає 69 м.

Біля Горішніх Плавнів знаходиться Кременчуцький залізорудний район, який посідає друге місце в Україні за запасами залізорудної сировини (4,5 млрд. т). Він простягається в меридіональному напрямку на 45 км. Розвідано 10 родовищ. Переважають залізісті кварцити (вміст заліза в середньому 34%, але є до 69%). Є також великі запаси гранітів, мігматитів, гнейсів, кварцитів, мармурів, кристалічних сланців, прояви руд кольорових металів, напівкоштовного каміння, діабазів, пісків, суглинків, мінеральних фарб, глин, мінеральних вод.

Горішні Плавні розташовані в межах Лівобережно-Дніпровської лісостепової провінції, південно-лісостепової підобласті Дніпровської терасової низовини, Нижньопсельському фізико-географічному районі.

Місто оточене сосновими лісами. Більш як 50 видів риби водиться в річках Дніпро та Псел.

Слід високо оцінити земельні, кліматичні, біологічні, мінерально-сировинні ресурси, які є в місті та його околицях. Місто Горішні Плавні займає одне з провідних місць за кількістю зелених насаджень у розрахунку на одного мешканця. Місто має значний природно-рекреаційний потенціал: це прекрасні узбережні та острівні ландшафти Дніпродзержинського водосховища, природні заказники «Лісові озера» та «Заплави Псла», прибережний парк та парк відпочинку, яхт-клуб затоки «Барбара», яка придатна для змагань і тренувань гребців.

2.4. Кліматичні умови

Для території міста Горішні Плавні характерні риси помірно-континентального типу клімату. Тривалість сонячного сьйва – 1970 годин на рік. Середньорічна температура повітря +8,1 С; середня температура повітря в липні +21,5 С; в січні – -6 С; тривалість безморозного періоду – 182 дні; середня кількість опадів – 480 мм на рік; коефіцієнт зволоження – 0,6.

3. Населення і трудові ресурси

3.1. Чисельність населення і демографічна ситуація

Чисельність наявного населення Горішньоплавнівської міської ради станом на 1 січня 2017 року склала 54493 особи (чоловіків – 25,5 тис. осіб, жінок – 29 тис. осіб), що на 245 осіб менше, ніж станом на 1 січня 2016 року.

Таблиця 3. Чисельність наявного населення, осіб

Регіони	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Місто Горішні Плавні (без Дмитрівської сільської ради)	51959	51866	51743	51730	51958	52098	51955
Місто Горішні Плавні (з врахуванням населення Дмитрівської сільської ради)	54348	54293	54284	54513	54615	54738	54493
Полтавська область	1499567	1487751	1477195	1467821	1458205	1448975	1426828

Згідно з Програмою економічного і соціального розвитку на 2016 рік чисельність наявного населення на кінець року прогнозувалася на рівні 54710 осіб, тобто відсоток виконання склав майже 100%.

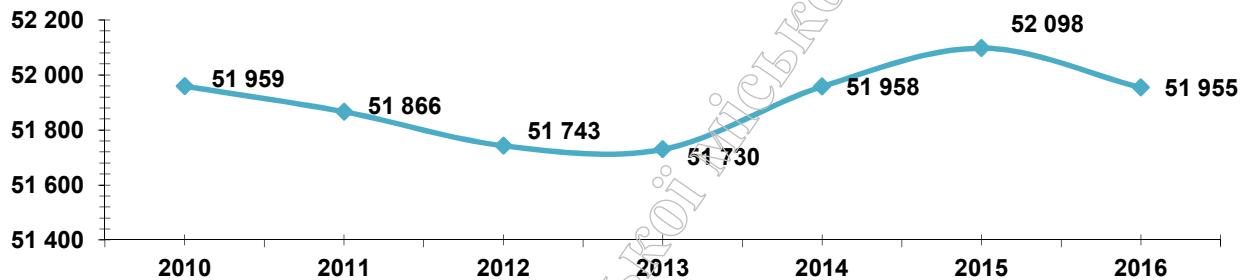

Рис. 4. Динаміка чисельності наявного населення міста, осіб

Місто Горішні Плавні єдине в Полтавській області місто, в якому за 2016 рік спостерігається загальне скорочення населення (245 осіб).

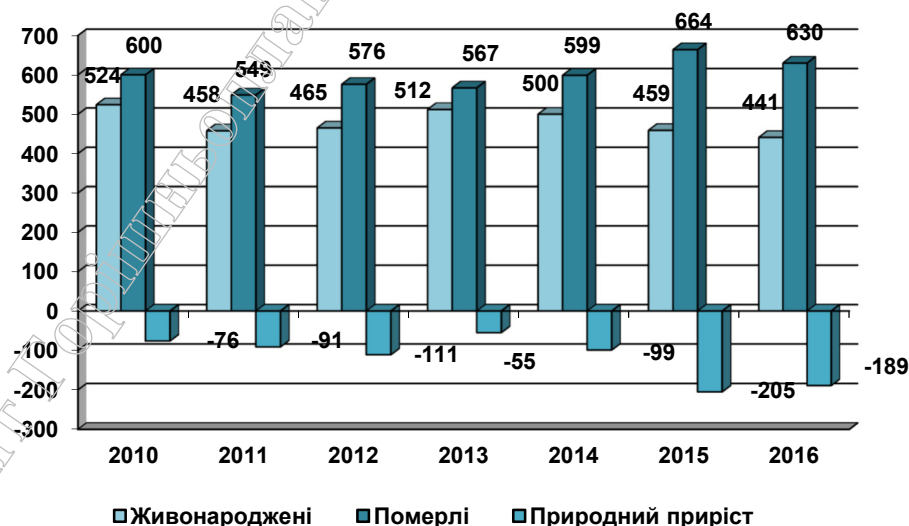

Рис. 5. Динаміка природного руху населення, осіб

Таблиця 4. Природний та міграційний рух населення, осіб

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Народжені	524	458	465	512	500	459	441
Померлі	600	549	576	567	599	664	630
Природний приріст	-76	-91	-111	-55	-99	-205	-189
Прибулі	726	710	806	1 049	899	971	288
Вибулі	743	742	708	766	660	643	344
Сальдо міграції	-17	-32	98	283	239	328	-56
Загальне збільшення (зменшення)	-93	-123	-13	228	140	123	-245

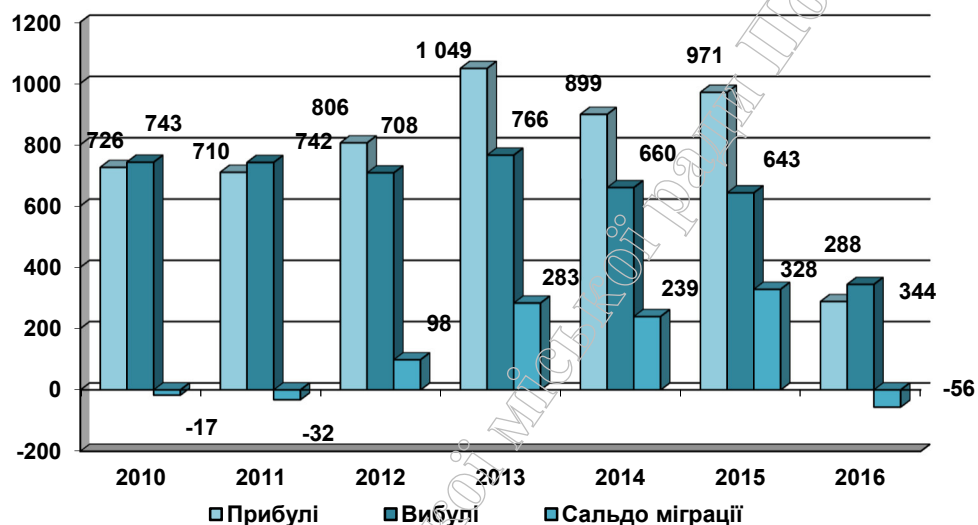

Рис. 6. Динаміка міграційного руху населення, осіб

В місті спостерігається значна кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО) – 3892 особи, що складає 1,75 відсотків від загальної кількості населення. Кількість ВПО на 10 000 населення складає 245 осіб.

Таблиця 5. Кількість внутрішньо переміщених осіб у порівнянні з кількістю корінного населення міст Полтавської області станом на січень 2016 року

Міста	Загальна кількість населення	Загальна кількість ВПО	Відсоток ВПО від загальної кількості населення	Кількість ВПО на 10 000 населення
Полтава	286900	12434	4,33%	433
Горішні Плавні	55059	1348	2,45%	245
Кременчук	222654	3892	1,75%	175
Миргород	38827	2853	7,35%	735

Таблиця 6. Розподіл населення за віком, осіб

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Населення у віці:							
молодшому за працездатний	6592	6591	6538	6567	6700	6836	7271
працездатному	39256	39204	38890	38698	38587	38178	33059
старшому за працездатний	6231	6191	6435	6585	6791	7204	11745
діти дошкільного віку	2805	2893	2881	2846	2949	2934	2772
діти шкільного віку	5583	5357	5242	5247	5222	5317	5383

Чисельність населення міста у працездатному віці переважає над категорією молодшого за працездатний і старшого за працездатний, що позитивно впливає на забезпечення підприємств, установ та організацій міста відповідними кадрами.

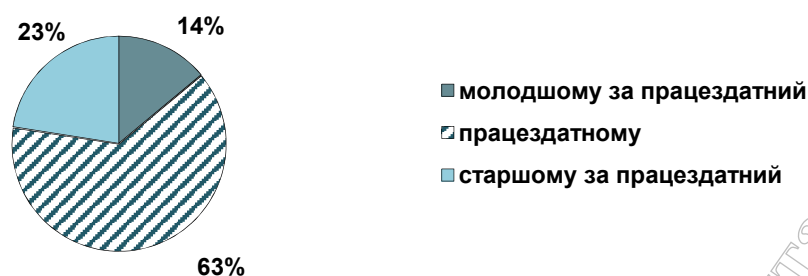

Рис. 7. Вікова структура населення міста у 2016 році, %

3.2. Зайнятість населення та безробіття

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій за 2016 рік становить 16959 осіб.

Таблиця 7. Загальні тенденції зміни зайнятості, осіб

Регіони	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Місто Горішні Плавні	16713	17124	19399	18722	18880	18834	16959
Полтавська область:							
Економічно активне населення	714000	720200	713900	706000	881200	664300	653000
Зайняті	644800	654200	652700	648300	602900	583600	570400
Безробітні	69200	66000	61200	57700	78300	80700	82600

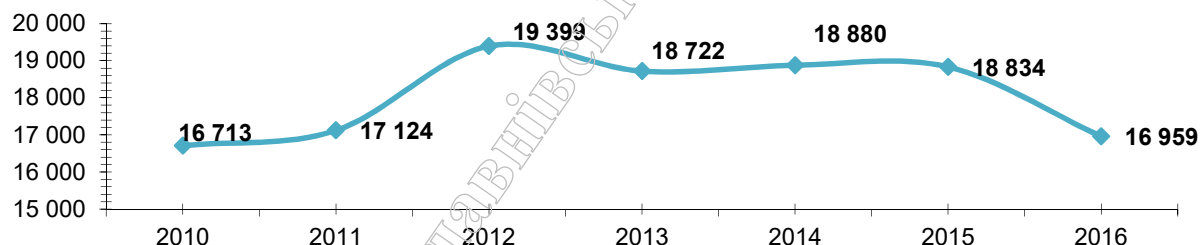

Рис. 8. Динаміка зміни зайнятості населення міста, осіб

Кількість зареєстрованих безробітних на кінець грудня 2016 р. становила 267 осіб і порівняно з кінцем листопада збільшилася на 6,4 %, а порівняно з кінцем грудня 2015 р. – зменшилася на 34,4 %. Серед зареєстрованих безробітних жінки становили 52,1 %, молодь у віці до 35 років – 50,9 %.

Таблиця 8. Рівень зареєстрованого безробіття та навантаження на одну вакансію

Показники	2015		2016	
	Місто	Область	Місто	Область
Кількість безробітних на одну вакансію (чисельність зареєстрованих безробітних, поділена на кількість вакантних робочих місць)	4	21	1	14
Кількість зареєстрованих безробітних	407	30372	267	23839
Навантаження на одне вільне робоче місце (вакантну посаду)	4	21	1	14
Кількість осіб, які мали статус безробітного з них, працевлаштовано	1212	81672	1174	75260
Відсотків до загальної кількості безробітних	20,6	33,7	17,9	31,9
Потреба роботодавців у працівниках для заміщення вільних робочих місць (вакантних посад)	103	1447	182	1763

За сприяння державної служби зайнятості у 2016 р. було працевлаштовано 314 осіб, які мали статус безробітного протягом цього періоду, або 26,7 % від їх загальної кількості, у тому числі у грудні – 22 особи, що на 35,3 % менше, ніж у листопаді.

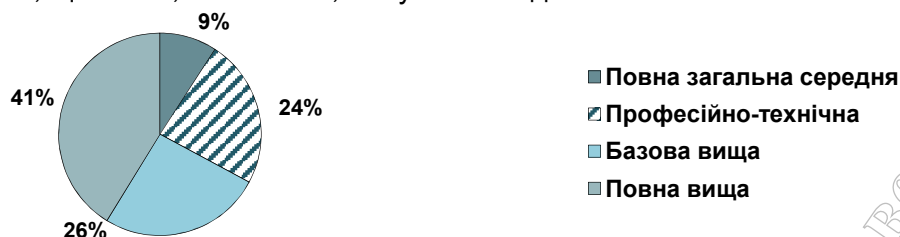

Рис. 9. Структура безробітних за рівнем освіти на кінець 2016 року, %

Таблиця 9. Зареєстровані безробітні за рівнем освіти на кінець року, осіб

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Повна загальна середня (виключено базова загальна середня)	15	6	5	19	40	42	24
Професійно-технічна	37	18	27	58	95	115	62
Базова вища	58	25	38	65	95	114	68
Повна вища	68	53	62	91	125	135	108

У Полтавській області частка працевлаштованих ВПО від числа тих, хто скористався послугами Державної служби зайнятості близька до середньої по країні – 26,4%.

Таблиця 10. Працевлаштування внутрішньо переміщених осіб

Регіон	Загальна кількість ВПО на 04.02.2016	Кількість ВПО, які отримали ДСЗ	Працевлаштовані		
			Кількість	% від загальної кількості	% від тих, хто звернувся до ДСЗ
Полтавська область	30884	3417	901	2,94%	26,37%
Україна	1714719	642977	17649	1,01%	27,45%

3.3. Доходи населення і заробітна плата

У місті постійно, швидше ніж у середньому в Україні та Полтавській області, зростають доходи населення. Середньомісячна заробітна плата працівників за 2016 рік складає 6439 грн (на 39,3 % більше від середньообласного показника – 4621 грн і на 24,2 % вище за середню заробітну плату по Україні - 5183 грн). Для порівняння в м. Полтава середня заробітна плата становить 4854 грн, в Кременчуці – 4850 грн, Миргороді – 3919 грн, Лубнах – 3502 грн, Гадячі – 4231 грн.

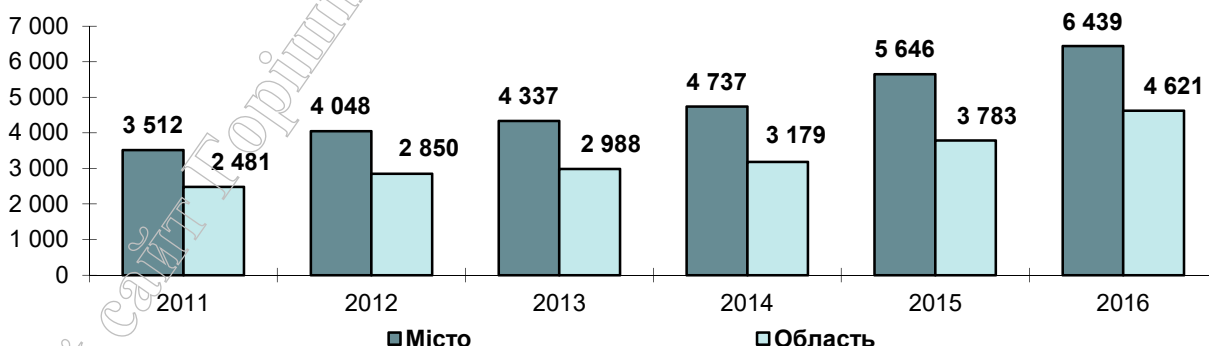

Рис. 10. Динаміка середньої заробітної плати, грн.

Заборгованість із виплати заробітної плати станом на 1 січня 2017 року становить 735,9 тис. грн (ПАТ «Рижівський гранкар'єр»), що значно менше від інших міст та районів Полтавської області. Для порівняння: станом на 1 січня 2017 року заборгованість із виплати заробітної плати в цілому по області становить 27158,9 тис. грн.

4. Економіка міста

4.1. Суб'єкти господарської діяльності

Загальна чисельність суб'єктів господарської діяльності (усі суб'єкти ЄДРПОУ) у місті збільшилась з 713 у 2015 році до 747 у 2016 році.

Таблиця 11. Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Усі суб'єкти ЄДРПОУ	1006	1010	1015	1027	884	713	747
з них малі підприємства	195	174	217	234	229	235	202

* Усі суб'єкти ЄДРПОУ мінус державні та комунальні організації (установи, заклади), асоціації, корпорації, консорціуми, концерни та інші об'єднання юридичних осіб, філії (інші відокремлені підрозділи), представництва, товарні біржі, кредитні спілки, споживчі товариства, політичні партії, громадські організації, релігійні організації, профспілки та об'єднання профспілок, благодійні організації, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків.

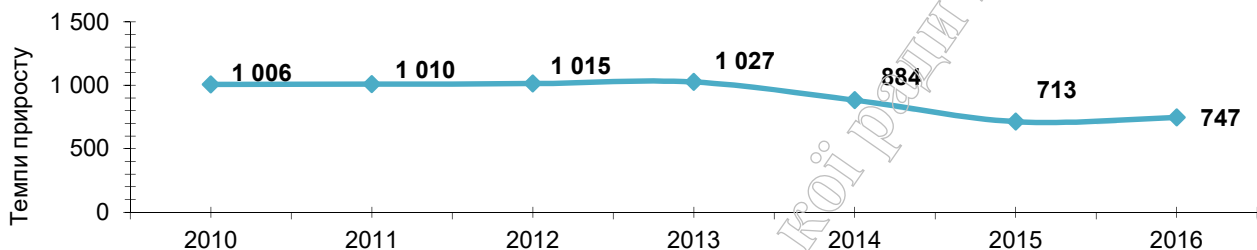

Рис. 11. Динаміка кількості суб'єкти господарської діяльності, одиниць

На кінець 2014 року у місті працювало 2634 підприємці-фізичні особи. Станом на 01.01.2017 у місті зареєстровано 3425 фізичних осіб-підприємців.

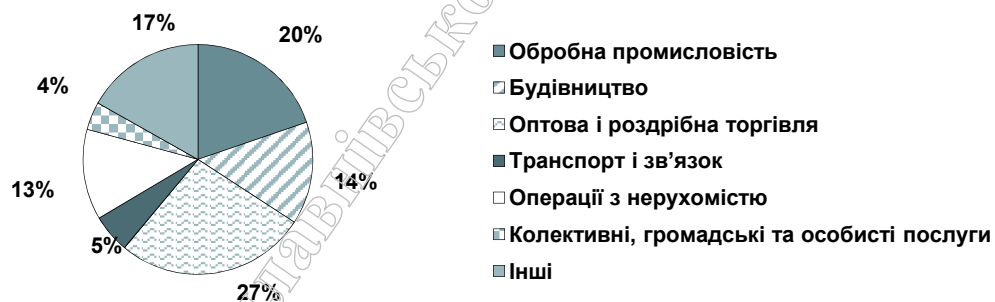

Рис. 12. Структура суб'єктів господарської діяльності за видами діяльності у 2012 році, %

Загальна кількість працюючих підприємців та їх найманих працівників за 2016 рік збільшилася на 56 осіб (на 1,5%) у порівнянні з 2015 роком та склала 3713 осіб.

4.2. Структура економіки та розвиток головних секторів

Економічну основу міста складає промисловість. Виробничу сферу у місті представляють 31 статистично велике промислове підприємство, які за видами економічної діяльності відносяться до добувної, обробної промисловості, виробництва та розподілу електроенергії, тепла і води.

Провідним видом економічної діяльності є гірничодобувна промисловість, на яку припадає 91,0% загального обсягу реалізації промислової продукції міста.

Підприємством, яке представляє добувну промисловість та визначає рівень промислового виробництва у місті в цілому, є ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат». Це один із найпотужніших гірничо-збагачувальних комбінатів України. Основною продукцією підприємства є залізорудні окатиші з вмістом заліза до 65%. За останні роки понад 90% окатишів експортується для підприємств чорної металургії. ПрАТ «Полтавський ГЗК»

експортує власну продукцію у 11 країн світу. Найбільше вивантаження на експорт окатишів відбулось у Китай, Австрію, Словаччину.

Таблиця 12. Найбільші роботодавці міста

Підприємство, організація, установа	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників	
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	Добування металевих руд; добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	8046	
ПАТ «Рижівський гранітний кар'єр»		128	
Редутський кар'єр філії «Центр управління промисловістю» ПАТ «Укрзалізниця»		дані відсутні	
ТОВ «Єрстівський гірничо-збагачувальний комбінат»		1298	
ТОВ «Коста»	Виробництво одягу	69	
Виробничо-комерційна фірма «Тіко-Престиж»		17	
Виробничо-комерційна фірма «Тіко-Маркетинг»		дані відсутні	
Виробничо-комерційна фірма «Маркетинг»		дані відсутні	
Промислово-комерційне приватне підприємство «Легком»		дані відсутні	
ПрАТ «Підприємство з іноземними інвестиціями «Інтервибухпром»	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	50	
ТОВ фірма «Леомі-оригінал»	Виробництво гумових і пластмасових виробів	48	
Зовнішньоторгове підприємство «Маг»		дані відсутні	
Науково - виробниче підприємство «Фероліт»	Виробництво готових металевих виробів	289	
ТОВ «Дивайс»	Ремонт і монтаж машин і устаткування	дані відсутні	
Виробничо-комерційна фірма «Радон»		дані відсутні	
ТОВ фірма «Дизель»		26	
ПП «Галла люкс»		дані відсутні	
ТОВ «Феррострой»		947	
ДП «Ферротранс»		152	
Приватне підприємство «Виробничо-комерційне підприємство «Євросталь-Комсомольськ»		Виробництво електричного устаткування	28
Приватне підприємство «Виробничо-комерційне підприємство «Енергосталь»			49
Комунальне виробниче підприємство «Теплоенерго»		Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	200
ТОВ Виробничо-комерційне об'єднання «Кисень»			105
Комунальне підприємство «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства»	Забір, очищення та постачання води	362	
Комунальне підприємство «СпецЕко»	Збирання, оброблення й видалення відходів	39	

Для розробки Єрстівського родовища 14 липня 2008 року було засноване ТОВ «Єрстівський ГЗК». Запас Єрстівського родовища складає 822 млн. т залізистих кварцитів. Середній вміст загального заліза складає 33,5%. На підприємстві застосовується європейський підхід до організації робіт з розкриття родовищ.

З початку робіт пробурено 82 водопонижуючі свердловини, які забезпечують посадку ґрунтових вод на 11 метрів. Збудовано більш ніж 9,3 км технологічних доріг, підстанція на 35/6 кВ з більш ніж 5 км ЛЕП 6кВ, гідротехнічні споруди загальною протяжністю 3,6 км. Збудований монтажний майданчик, на якому збирають гірничу техніку, а також установлені блок кімнати для робочого персоналу з нарядними, душовими, роздягальнями та столовими. У липні 2013 року було здобуто першу руду на новому кар'єрі ТОВ «Єрстівський ГЗК».

За 2016 рік обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) без ПДВ та акцизу по місту Горішні Плавні склав 19 167,1 млн грн, що більше 2015 року на 11,8 %. Обсяг реалізованої промислової продукції в розрахунку на одного мешканця становить 350,9 тис. грн. Для порівняння: в місті Полтава цей показник дорівнює близько 130,8 тис. грн, в місті Кременчук – 163,9 тис. грн.

Значний обсяг реалізації промислової продукції забезпечується добувною промисловістю, зокрема, ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», питома вага якого у загальному обсязі реалізації промислової продукції міста складає 86,2%.

4.3. Розвиток малого та середнього бізнесу

Офіційно працюючих підприємців у сфері малого бізнесу за даними Горішньоплавнівського відділення КОДПІ станом на 31.12.2016 – 2426 осіб, що складає 71% від кількості зареєстрованих фізичних осіб-підприємців, та залишилась на рівні минулого періоду (станом на 31.12.2015 р.).

Таблиця 13. Показники роботи малого бізнесу

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Кількість малих підприємств на 10 000 населення	36	32	40	43	42	43	37
Середньорічна кількість найманих працівників, осіб	2401	2172	2156	2082	1872	1749	1588
Питома вага зайнятих на малих підприємствах (% до населення в працездатному віці)	6,7	5,5	5,5	5,4	4,9	11,7	11,1
Питома вага середньорічної зайнятості на малих підприємствах в загальній кількості найманих працівників, %	14,4	12,7	11,1	11,1	9,9	11,2	10,8
Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) малих підприємств, млн. грн.	274,2	335,1	398,4	371,0	283,0	328,2	317,0
Питома вага продукції малих підприємств в загальному обсязі реалізованої продукції (робіт, послуг), %	4,1	3,0	4,2	3,4	2,0	1,8	1,6

Серед працюючих підприємців:

- на спрощеній системі оподаткування (сплачують єдиний податок) – 1347 осіб;
- на загальній системі оподаткування – 1079 осіб.

За даними Горішньоплавнівського відділення податкової інспекції платниками єдиного податку (фізичні особи) залучено до своєї діяльності за 2016 рік 1287 найманих працівників, що на 54 особи (на 4%) менше, ніж за 2015 рік. Загальна кількість працюючих підприємців та їх найманих працівників за 2016 рік склали 3713 осіб.

Таблиця 14. Надходження до міського бюджету від діяльності фізичних осіб-підприємців

№	Надходження	Сума, грн.		Темп росту, %
		I півр. 2015	I півр. 2016	
1.	Єдиний податок з фізичних осіб-підприємців	3234266	4117899	127,3
2.	Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості	869	2260	у 2,6 р.
3.	Транспортний податок з фізичних осіб	25000	15450	61,8
4.	Податок з доходів фізичних осіб-підприємців*	234788	249514	106,3
5.	Податок з доходів найманих працівників у фізичних осіб-підприємців*	888909	1219327	137,2
6.	Земельний податок з фізичних осіб	152969	218527	142,9
7.	Орендна плата за землю з фізичних осіб	1675160	3031129	180,9
8.	Плата за державну реєстрацію фізичними особами-підприємцями	2210	3638	164,6
9.	Плата за розміщення об'єктів зовнішньої реклами (фізичні особи)	81684	76824	94,1
10.	Плата за оренду нерухомого майна, яке перебуває у власності територіальної громади міста **	558926	503453	90,1
	Разом	6850786	9438021	137,8

* розрахункове значення.

** показник розрахований пропорційно площі нерухомого майна, яке перебуває у власності територіальної громади міста, та за яку сплачують орендну плату фізичні особи-підприємці.

Розмір надходжень до міського бюджету від діяльності малого бізнесу (фізичних осіб) за 2016 рік склав 20 593,0 тис. грн. та збільшився в порівнянні з 2015 роком на 5 876,4 тис. грн. (на 39,9%), це відбулось, в основному, за рахунок збільшення надходжень:

- від єдиного податку з фізичних осіб-підприємців на 2 590,3 тис. грн. (на 38,3%);
- від орендної плати за землю з фізичних осіб на 2 105,2 тис. грн. (на 58,4%);
- від земельного податку з фізичних осіб на 80,3 тис. грн. (на 25,6%);
- від плати за розміщення об'єктів зовнішньої реклами (фізичні особи) на 17,6 тис. грн. (на 11,3%).

Питома вага надходжень до міського бюджету від діяльності малого бізнесу (фізичних осіб) у загальній сумі податкових надходжень до міського бюджету (загальний фонд) за 2016 рік складає 7,3% (2015 рік – 5,9%).

Протягом 2016 року в місті відкрито:

- 6 непродовольчих магазинів;
- 4 заклади ресторанного господарства;
- 13 продовольчих магазинів (павільйонів);
- 1 аптека;
- 1 розважальний заклад;
- 1 об'єкт сфери послуг.

4.4. Зовнішньоекономічна та інвестиційна діяльність

Зовнішня торгівля товарами за січень–березень 2016 року має позитивне сальдо 128056 тис. дол. США і становить:

- експорт 149105,2 тис. дол. США, що становить 43,9% до загального обсягу області;
- імпорт 21049,2 тис. дол. США, що становить 10,6% до загального обсягу області.

Таблиця 15. Обсяги експорту-імпорту товарів і послуг у 2016 р.

Регіони	Експорт			Імпорт		
	Кількість підприємств	Вартість, тис. дол. США	% до загального обсягу	Кількість підприємств	Вартість, тис. дол. США	% до загального обсягу
Товари						
Область	447	1436045,0	100	633	862525,5	100
Місто	16	678061,6	47,2	30	87141,9	10,1
Послуги						
Область	133	30219,9	100	187	146759,8	100
Місто	13	6482,0	21,4	10	68993,5	47,0

Для порівняння: в місті Полтаві експорт товарів складає 34790,4 тис. дол. США, а в Кременчуці – 67756,4 тис. дол. США.

Таблиця 16. Товарна структура експорту-імпорту, тис. дол. США

Види продукції	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Експорт						
Мінеральні продукти	1135439,3	955911,8	1089615,9	1043277,6	712237,1	671739,9
Полімерні матеріали, пластмаси та каучук	-	735,3	754,9	-	-	-
Текстиль та вироби з текстилю	10473,2	7567,5	6846,4	5780,6	5154,9	5782,3

Взуття, головні убори, парасольки	-	7,8	5,7	-	-	-
Недорогоцінні метали та вироби з них	-	-	-	287,7	-	-
Механічне обладнання; машини та механізми, електрообладнання та їх частини; пристрої для записування або відтворення зображення звуку	3379,2	4077,9	2853,8	806,7	-	23,8
Імпорт						
Мінеральні продукти	-	-	-	95731,4	54670,3	20942,7
Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	-	-	17254,3	16581,0	27289,6	22665,4
Полімерні матеріали, пластмаси та каучук	17440,9	28040,6	31569,0	22577,5	12097,6	9912,2
Маса з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів	-	62,5	53,9	47,9	43,1	105,3
Текстиль та вироби з текстилю	5155,1	7421,7	7244,4	6286,0	4676,9	5067,4
Взуття, головні убори, парасольки	-	-	-	-	-	-
Вироби з каменю, гіпсу, цементу, кераміки, скла	405,0	858,2	425,3	75,7	130,8	470,7
Недорогоцінні метали та вироби з них	2652,5	4639,4	6355,6	7336,3	4500,1	3371,6
Механічне обладнання; машини та механізми, електрообладнання та їх частини; пристрої для записування або відтворення зображення звуку	51550,8	72769,4	50171,0	34142,6	2371,2	24144,3
Транспортні засоби та шляхове обладнання	41612,0	51194,5	1181,7	297,1	44,6	220,2
Прилади і апарати оптичні, для фотографування або кінематографії; апарати медико-хірургічні; годинники; музичні інструменти	67,9	32,2	394,0	1196,1	-	84,4
Різні промислові товари	-	115,1	72,9	119,1	86,2	59,0
Товари, придбані в портах	17,8	41,4	227,3	69,3	58,5	-

Таблиця 17. Географічна структура експорту–імпорту, тис. дол. США

Країни та регіони	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Експорт							
Країни СНД (без Росії)	1338,9	2599,3	3113,5	1997,4	51,2	-	70,8
Окремо Росія	4220,4	9364,4	15853,1	5599,8	3073,7	1447,2	-
Країни ЄС	425987,4	529417,7	498980,2	576146,7	615084,1	411864,2	377307,1
США та Канада	-	-	-	-	-	-	-
Країни Близького Сходу та Туреччина	-	-	-	-	-	-	-
Імпорт							

Країни СНД (без Росії)	4509	7079,6	9239,7	22432,7	24716,2	8948,1	5773,4
Окремо Росія	9693,3	61904,0	25192,4	45765,7	78023,1	50139,7	16866,6
Країни ЄС	14944,7	30885,3	37106,5	34100,5	40456,0	25607,1	39378,3
США та Канада	30899,9	62178,6	80009,7	27770,3	15165,1	2161,3	5910
Країни Близького Сходу та Туреччина	-	-	4425,1	3581,0	2620,7	1249,2	2085,6

За 2016 рік освоєно капітальних інвестицій на суму 1 181,8 млн грн, що становить 10,7 % до загального обсягу по Полтавській області. В розрахунку на одного мешканця розмір освоєних капітальних інвестицій становить 21,5 тис. грн. Для порівняння: в місті Полтава цей показник дорівнює 11,9 тис. грн, в місті Кременчук – 7,3 тис. грн.

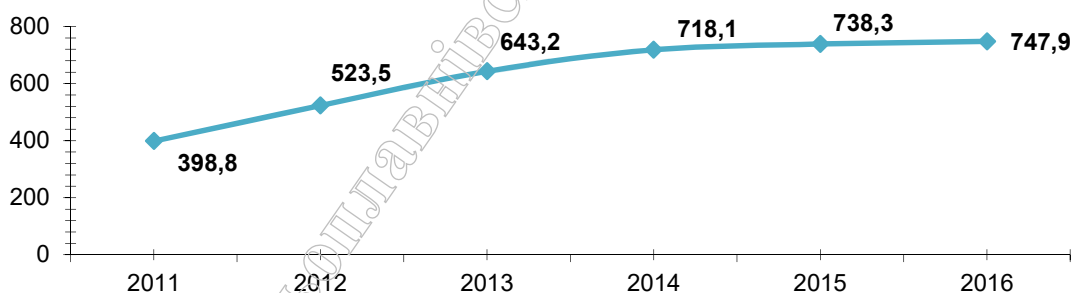
Таблиця 18. Обсяги прямих іноземних інвестицій за країнами походження, тис. дол. США

Країни	Станом на 31.12.2015
Кіпр	1402,6
Швейцарія	728310,1

У місті Горішні Плавні і надалі зберігається високий рівень участі іноземного капіталу в економічному розвитку області. Обсяг прямих іноземних інвестицій наростаючим підсумком станом на 31 грудня 2016 року становить 747,9 млн. дол. США (102,4% до обсягів прямих іноземних інвестицій на 1 січня 2016 року).

Таблиця 19. Обсяг прямих іноземних інвестицій підприємств міста

Види продукції	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Обсяг іноземних інвестицій по наростаючому підсумку, млн дол. США	398,8	523,5	643,2	718,1	738,3	747,9
Темп росту (зниження) обсягу іноземних інвестицій, у % до попереднього року	137,0	131,3	122,9	111,6	101,7	101,3
Обсяг іноземних інвестицій з початку року, млн дол. США	107,7	124,7	119,7	74,9	11,9	9,6

Рис. 13. Динаміка обсягів прямих іноземних інвестицій, млн дол. США

За обсягом іноземних інвестицій м. Горішні Плавні серед інших міст Полтавської області посідає 1 місце.

Таблиця 20. Обсяги прямих іноземних інвестицій у розрізі міст області, млн дол. США

	Прямі іноземні інвестиції станом на 31.12.2016	
	млн дол. США	у % до загального обсягу області
м. Полтава	104,4	10,4
м. Горішні Плавні	747,9	74,5
м. Кременчук	37,4	3,7
м. Лубни	0,2	0,0
м. Миргород	4,4	0,5
м. Гадяч	0,3	0,0

На 2016 рік підприємством ПрАТ «Полтавський ГЗК» на розвиток діючого кар'єру були заплановані капітальні вкладення на суму 1 412,4 млн грн, фактично протягом 2016 року витрачено 791,7 млн. грн (56 % від запланованих коштів).

На 2016 рік підприємством ТОВ «Єристівський ГЗК» на розробку Єристівського родовища залізистих кварцитів були заплановані кошти у сумі 15,8 млн дол. США, фактично протягом року витрачено 13,2 млн дол. США (83,5 % від запланованих коштів).

Протягом 2016 року управлінням по інвестиціях та будівництву Горішньоплавнівської міськради було здійснено:

- реконструкція системи водопостачання м-ну Золотнишине на суму 1851,7 тис. грн;
- реконструкція фасаду нежитлового прибудинкового приміщення за адресою просп. Героїв Дніпра, 40 на суму 544 тис. грн;
- реконструкція проїзду від вулиці Миру до приймального відділення міської лікарні на суму 500 тис. грн;
- реконструкція спортивного майданчика на території КП ДСОЦ «Горизонт» на суму 977,4 тис. грн;
- реконструкція системи каналізації позаміського закладу оздоровлення та відпочинку «Горизонт» на суму 5105,7 тис. грн;
- реконструкція системи опалення ДНЗ «Золота рибка» на суму 1430,1 тис. грн;
- реконструкція благоустрою території прилеглої до хірургічного корпусу Горішньоплавнівської міської лікарні на суму 342,9 тис. грн;
- реконструкція нежитлового приміщення гуртожитку за адресою вул. Космонавтів, 5 під житлові приміщення на суму 1231,4 тис. грн;
- освітлення м-ну Низи на суму 1 521,3 тис. грн;
- будівництво напірного каналізаційного колектору від КНС – 9 до КНС 1Б на суму 782,3 тис. грн;
- будівництво громадського туалету в районі вул. Набережної на суму 685 тис. грн;
- реконструкція пішохідних доріжок вздовж вул. Портової на суму 1003,2 тис. грн;
- реконструкція каналізаційного самопливного колектору від просп. Героїв Дніпра, 67 до КНС – 9 на суму 452,5 тис. грн;
- реконструкція пішохідної доріжки вздовж вул. Портової на суму 1003,2 тис. грн;
- реконструкція мереж дощової каналізації по вул. Горького м-ну Піддубне на суму 1088,4 тис. грн тощо.

Таблиця 21. Рейтинг міст Полтавської області у 2016 році

№	Міста	Обсяг реалізованої промислової продукції в розрахунку на мешканця	Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) станом на 31.12.2016, млн дол. США
1	Горішні Плавні	305,8	747,9
2	Полтава	115,8	104,4
3	Кременчук	144,2	37,4
4	Миргород	14,1	4,4
5	Лубни	34,7	0,2
6	Гадяч	105,5	0,3

На території міста Горішні Плавні наявні вільні земельні ділянки, у власності територіальної громади міста, призначені для ведення господарської діяльності:

- земельна ділянка, суміжна із земельною ділянкою по пр. Героїв Дніпра, 8 (землі житлової та громадської забудови) – 3300 кв. м;
- земельна ділянка по вул. Набережна (землі житлової та громадської забудови) – кв. м;
- земельна ділянка по вул. Будівельників (землі промисловості) – 28000 кв. м.

Таблиця 22. Планована інвестиційна діяльність підприємств у найближчі роки

Проект	Кошторисна вартість, млн. грн	Джерело фінансування
--------	-------------------------------	----------------------

Будівництво збагачувальної фабрики	7,1	кошти іноземного інвестора
Розробка Біланівського родовища	0,45	кошти іноземного інвестора

Офіційний сайт Горішньоплавнівської міської ради Шолтавської області

5. Фінансовий стан та бюджет міста

За 2016 рік загальний обсяг надходжень до зведеного бюджету (загальний та спеціальний фонди, міський та сільський бюджет) виконано на 102,3% від запланованого на даний період. При затвердженому плані в сумі 505653,25 тис. грн фактично за 2016 рік надійшло 517078,17 тис. грн, у тому числі по загальному фонду – 482953,01 тис. грн та по спеціальному фонду – 34125,16 тис. грн.

Таблиця 23. Доходи бюджету, млн. грн.

Показники	2012	2013	2014	2015	2016
Прибутковий податок з громадян/ Податок з доходів фізичних осіб	116,7	121,4	130,3	125,0	160,4
Єдиний податок	6,9	9,5	10,5	11,0	14,6
Доходи від відчуження нерухомості та землі	1,9	6,2	1,0	-	-
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	0,7	0,5	0,8	1,8	0,7
Місцеві податки та збори	0,7	0,4	0,4	66,8	82,6
Плата (податок) за землю	12,2	12,2	12,6	37,4	65,8
Податок на нерухомість	-	-	-	1,0	1,8
Акцизний збір	-	-	-	9,5	16,4
Інші місцеві податки та збори	0,7	0,4	0,4	17,4	0,4
Податкові надходження разом	153,6	157,4	164,3	222,7	260,3
Дохід від оренди комунального майна	1,3	1,4	1,8	2,5	2,1

Таблиця 24. Доходи міського бюджету на одного мешканця, тис. грн

Роки	Податок на доходи фізичних осіб	Податок на прибутки підприємств	Місцеві податки та збори	Плата (податок) за землю	Податкові надходження разом	Дохід від оренди комунального майна
2010	1 452,3	15,1	13,4	169,9	1882	25,2
2014	2 505,1	16,1	8,3	242,7	3159,3	34,2

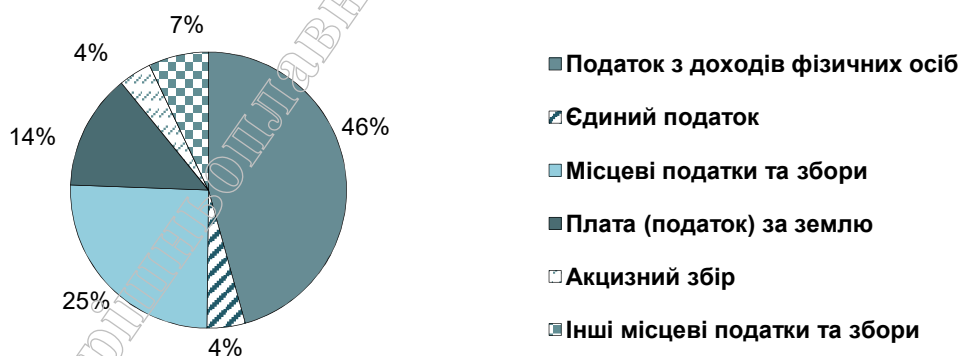

Рис. 14. Структура доходів бюджету 2015 рік, %

Таблиця 25. Структура видатків бюджету міста, млн грн

Статті видатків	2016 (прогноз)
Дослідження й розробки, окремі заходи розвитку з реалізації державних (регіональних) програм	0,7
Інші видатки	168,5
Оплата праці	130,9
Нарахування на оплату праці	32,3
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	3,4

Продукти харчування	9,4
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	29,9
Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	2,6
Соціальне забезпечення	92,8
Інші видатки	65,3

У загальній структурі доходів загального та спеціального фонду міського бюджету за 2016 рік найбільшу питому вагу мають:

загальний фонд:

- податок на доходи фізичних осіб – 33,2%;
- місцеві податки – 19,3%.

спеціальний фонд:

- власні надходження бюджетних установ – 45,8 %;
- екологічний податок – 39,0%.

Таблиця 26. Найбільші платники податків міста у 2016 р., тис. грн

Назва	Сплачено ПДФО	Акциз	Плата за землю	Орендна плата	Екологічний податок
ПрАТ "Полтавський ГЗК"	75 739,32	622,2	38 510,10	9 032,90	10 170,16
ТОВ "Єривський ГЗК"	15 059,36	0	0	151,39	6 334,25
НВП "Фероліт"	8 260,56	40,4	371,62	412,42	59,61
ТОВ "Феррострой"	5 947,26	0	0	0	0,73
ТОВ "Кашкан Логістик"	827,02	3 337,96	0	0	0
Комсомольський філіал ТОВ з іноземними інвестиціями "Цеппелін Україна ТОВ"	3 179,04	0	0	0	3,18
ТОВ "АТБ-Маркет"	934,8	2 223,72	0	0	0
ПАТ "Укрнафта"	0	2 967,24	0	0	0,03
КП ВУВКГ	1 903,60	0	204,54	420,88	6,4
ДП "Ферротранс"	1705,76	0	0	0	1,06

6. Фінансова інфраструктура та мережа підтримки бізнесу

Інфраструктура підтримки бізнесу у місті представлена Консультаційним центром при Фонді підтримки підприємництва та Кредитною спілкою «Надія».

Фінансові установи (банки), розміщені на території міста:

- АКБ «Індустріалбанк»;
- ПАТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»;
- АТ «Ощадбанк»;
- ПАТ «Полтава-банк»;
- ПАТ КБ «Приватбанк»;
- АТ «Райффайзен банк Аваль»;
- АТ АБ «Укргазбанк»;
- АТ «УкрСиббанк»;
- ПуАТ «КБ «Аккордбанк».

7. Транспортна інфраструктура й зв'язок

Протяжність доріг у місті (разом із мікрорайонами приватної забудови Піддубне, Низи, Золотнишине) складає 66,5 км., у тому числі з твердим покриттям 39,2 км.

Протягом 2015 року виконаний ямковий ремонт твердого покриття проїзних частин вулиць міста на загальну суму 395 тис. грн, а також ремонт внутрішньоквартальних проїздів на суму 678 тис. грн, встановлено 80 одиниць нових дорожніх знаків, на 90% відновлена дорожня розмітка вулиць, утримуються в належному технічному стані світлофорні об'єкти та 98 автобусних зупинок і «карманів». Виконано реконструкцію з'їзду з вул. Соборна, на 80% від запланованого капітальний ремонт проїзної частини ділянки вулиці Соборної та на 80% від запланованого капітальний ремонт внутрішньоквартального проїзду в 15-му мікрорайоні.

Таблиця 27. Показники проведення ремонтів доріг міста

Показники	2014	2015	2016 прогноз
Довжина відремонтованих доріг, км	40	40	42
Довжина відремонтованих тротуарів, км	1,7	2,0	2,2

Протягом останніх 5 років прибирання проїзних частин вулиць міста, в тому числі і в зимовий період року (від снігу), виконується вакуумно-прибиральними машинами без залучення ручної праці. Що можна розглядати як підвищення безпеки міста, що особливо важливо для жінок.

Вулично-дорожня мережа в цілому відповідає вимогам дорожнього руху, але існує проблема з дорогами в мікрорайонах приватної забудови, де майже немає доріг з твердим покриттям.

У місті транспортні перевезення населення здійснюють чотири підприємства: ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», приватне підприємство «Лідер Авто», фізичні особи-підприємці Клеймьонов І.Ю., Куроп'ятник О. Є.

Таблиця 28. Динаміка показників роботи громадського транспорту

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Перевезено пасажирів, тис.	2717,5	2949,1	2557,6	2371,5	2400,9	2193	1945,4
Сумарна довжина маршрутів, км.	-	350	350	315	278,4	275	250
Кількість маршрутів	-	23	23	20	17	19	17
Пасажирооборот, млн пас. км	46,8	49,8	39,5	32,7	31,7	32,4	28,2

З 2013 року в місті працює новий перевізник ПрАТ «Полтавський ГЗК», який має сучасний автопарк, всі автобуси якого пристосовані до перевезення пасажирів з обмеженими фізичними можливостями, комфортні, обладнані кондиціонерами й додатковими пічками. Перевізник працює лише на міських маршрутах. Кількість рейсів на маршрутах складає 98. Щоденно на цих напрямках перевозиться 3400 осіб. Повний рухомий склад ПрАТ «Полтавський ГЗК» налічує 21 автобус великої місткості, термін експлуатації більшості яких не перевищує 10 років.

Перевізники ПП «Лідер Авто» і ФОП Куроп'ятник О.Є. здійснюють перевезення як на сезонних міських маршрутах до садових товариств, так і на приміських маршрутах. Дані перевізники мають автобуси, які пристосовані до перевезення пасажирів з обмеженими фізичними можливостями. Термін експлуатації більшості автобусів перевізників не перевищує 15 років. Перевізник ФОП Клеймьонов І.Ю. здійснює перевезення за чотирма приміськими маршрутами.

За 2016 рік обсяг пасажирських перевезень автомобільним транспортом склав 1945,4 тис. осіб, пасажирооборот – 28,2 млн пас. км.

Поштовий зв'язок представлений наступною інфраструктурою: три відділення УДППЗ «Укрпошта», чотири відділення «Нова пошта», відділення «Інтайм», логістична компанія ТОВ «Делівері».

Телебачення представлено ТОВ «Телерадіокомпанія «ГОК», Студія «ГОК ТВ», адреса: 39800, м. Горішні Плавні, просп. Героїв Дніпра, 54.

Інтернет: Київстар, Сетілайт, Фобос, Укртелеком, ISP ТРК «ГОК».

8. Інфраструктура торгівлі та послуг

8.1. Мережа закладів торгівлі

Станом на 01.01.2017 торгова мережа м. Горішні Плавні складається з 262 магазинів (з них: з продажу продовольчих товарів – 137; з продажу непродовольчих товарів – 125); 48 закладів ресторанного господарства; 61 пункт дрібнороздрібної мережі; 28 об'єктів аптечної мережі; 8 автозаправних станцій; 116 об'єктів сфери побутових послуг.

Таблиця 29. Показники діяльності підприємств торгівлі і послуг міста

Показники	2014	2015	2016
Обсяги роздрібного товарообігу підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі та ресторанного господарства, тис. грн *	474514,7	514000,0	580000,0
Кількість відкритих об'єктів – всього у т. ч.	16	12	12
- торгівлі	8	7	7
- ресторанного господарства	4	1	1
- побуту	2	2	2
- аптечний заклад	2	2	2
Кількість звернень громадян щодо роз'яснення їх прав згідно із ЗУ «Про захист прав споживачів»	642	600	600
Кількість планових перевірок	82	17	17
Кількість об'єктів, в яких виявлені порушення правил торговельного та побутового обслуговування	55	10	10

* - без урахування обороту фізичних осіб-підприємців

Для відстеження цінової ситуації на продовольчому ринку міста здійснюється щодаквдний моніторинг цін на основні продовольчі товари в роздрібній мережі та на ринках. Суб'єктам господарювання узгоджуються місця торгівлі плодовоовочевою продукцією на території міста на спеціально відведених майданчиках за умови обов'язкового проходження ветеринарно-санітарного контролю.

8.2. Готельний бізнес

Розміщенням відвідувачів у місті займаються два заклади – готелі «Ольвія» (140 місць) та «Славутич» (170 місць).

Таблиця 30. Кількість гостей, що відвідали місто

Регіони	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Готель «Славутич»	4978	5033	5445	5634	4338	2229	2459

Таблиця 31. Показники діяльності туристичних підприємств

Показники	2014	2015	2016
Кількість суб'єктів туристичної діяльності, тис. одиниць	0,11	0,12	0,15
Обсяг наданих туристичних послуг, млн грн	6,0	6,5	7,0

9. Житлово-комунальна та енергетична інфраструктура

9.1. Житловий фонд міста

Житловий фонд міста налічує 232 житлових будинки, з яких: 212 житлових будинків обслуговують комунальні житлово-експлуатаційні підприємства міста, 18 будинків ОСББ, 1 будинок ЖБК, 1 гуртожиток відомчого підпорядкування (ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»), 943 будинки приватного сектору.

Таблиця 32. Стан житлового фонду міста

Показники	2010	2016
Житловий фонд, тис. кв. м загальної площі	912,3	дані відсутні
% помешкань, підключених до комунального водопостачання	100	100
% помешкань, підключених до комунального газопостачання	95	95
% помешкань, підключених до комунальної системи каналізації	100	100
% помешкань, підключених до центрального опалення	95	95
Забезпеченість житлом 1 кв. м на особу по місту	17,6	дані відсутні

Помешкання – квартира або індивідуальний будинок.

Житлово-комунальні послуги надають 14 підприємств різної форми власності, на яких працює 1300 осіб. Між підприємствами, які надають комунальні послуги та безпосередніми споживачами цих послуг існують договірні відносини. Рівень оплати мешканцями міста за житлово-комунальні послуги складає 95-98%.

Таблиця 33. Технічний стан житлового фонду міста

Показник	2014	2015	2016	2016 у % до 2015
Технічний стан житлового фонду:				
% доброго (0 – 20% зносу)	30	30	30	100,0
% задовільного (21-40% зносу)	60	60	60	100,0
% незадовільного (41-60% зносу)	10	10	10	100,0
% ветхого (> 60% зносу)	-	-	-	-
Кількість товариств співвласників житла (кондомініумів)	18	18	20	111,1
Доля покриття міських проїздів, що потребують ремонту, %	30	20	20	100,0
Кількість місяців за рік наявності гарячої води у споживачів	11	8	11	137,5
Частка квартир, які мають власні лічильники для вимірювання обсягів води, тепла, що споживаються	72,0	75,0	80,0	106,7

У липні 2015 року в місті введено в експлуатацію II чергу будівництва 108-ми квартирної житлового будинку по вул. Добровольського, 93, що складає 36 квартир загальною площею 2345,4 кв. м. У вересні 2015 року введено в експлуатацію I чергу будівництва десятиповерхового 90-то квартирної будинку на розі вулиць Конституції та Першопрохідців, що складає 50 квартир загальною площею 3266,8 кв. м.

У 2017 році введено в експлуатацію II чергу будівництва нового будинку по вул. Конституції, 48/7, загальною площею 2802 кв.м, та 1510,4 кв.м індивідуального житлового будівництва

Таблиця 34. Введення нового житла

Показники	2010	2011	2012	2013	2014
Новозбудовані житлові будинки разом, м ²	6282	2076	6340,7	18096,2	11341,8
у тому числі індивідуальні будинки, м ²	4182	2076	4169,0	4113,0	2299
Середній розмір нового помешкання, м ²	60	-	60	59	59,5
Середня ринкова ціна 1 м ² площі нового помешкання, грн:	5158	4983	5275	5177	5812
- в індивідуальних будинках	2830	3028	3919	3727	2937
- в багатоквартирних будинках	5158	4983	5275	5177	5812

Таблиця 35. Показники стану житлового будівництва у місті

Показники	2015	2016 прогноз
Друга черга будівництва 10-ти поверхового багатоквартирного житлового будинку по вул. Добровольського, б. № 93, Полтавське регіональне управління Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву», кв. м	2345,4	-
Перша черга будівництва десятиповерхового 90-то квартирного будинку на розі вулиць Конституції та Першопрохідців	3266,8	-
Індивідуальне будівництво, кв. м	2267,0	1900
Реконструкція орендованої будівлі гуртожитку для розташування житлового будинку по вул. Строни, 21	2154,4	
Разом по місту	10033,6	1900
Кількість приватизованих житлових приміщень у гуртожитках	206	150
Кількість сімей / громадян залучених до придбання житла на пільгових умовах	3	25

У зв'язку з нестабільною ситуацією в Україні та недосконалою законодавчою базою, залишається проблематичним прогнозування показників введення в експлуатацію житла забудовників індивідуальної забудови.

9.2. Комунальна інфраструктура та інженерні мережі

Комунальне господарство представляють комунальне підприємство «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» Горішньоплавнівської міської ради», комунальне виробниче підприємство «Теплоенерго», комунальне підприємство «Міськвітло» Горішньоплавнівської міської ради», комунальне підприємство «СпецЕко».

Таблиця 36. Показники стану інженерних мереж міста

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Водопостачання та водовідведення							
Протяжність мереж водопостачання, км	107	107	107,39	107,39	107,39	107,43	107,43
Протяжність мереж водовідведення, км	73,22	73,22	80,98	80,98	81,02	82,0	82,1
Споживання питної води, тис. м ³ – всього, у тому числі:	5599,1	5217,1	5566,3	5157,5	4908,71	4616,91	4012,77
- населення	1542,3	1500,0	1559,0	1591,5	1600,5	1549,56	1465,22
- підприємства	4056,8	3717,1	4007,3	3566,0	3308,2	3067,35	2547,55
Теплопостачання							
Протяжність мереж, км	101,704	101,720	103,948	106,130	106,130	107,22	108,01
Опалення, Гкал - всього, у тому числі:	15032	143413	142660	141147	133213	113226	142164
- населення	128900	121263	121410	120878	111457	107989	121566
- підприємства	24132	22150	21250	20269	21756	19446	20598
Проектна потужність	187,844	187,844	188,244	190,444	172,444	191,85	191,85
Газопостачання							
Протяжність мереж, км	-	167,1	168,4	167,9	168,2	-	-
Споживання газу, тис. м ³ - всього, у тому числі:	180675	180631	180062	180004	182798	-	-
- населення	9759	10001	9631	8990	9650	-	-
- підприємства	170916	170630	170431	171014	173148	-	-

Місто має розгалужену комунальну інфраструктуру та такі об'єкти благоустрою:

- внутрішньоквартальні проїзди із твердим покриттям – 348343 кв. м;
- тротуари із твердим покриттям – 16927 кв. м;
- зелені насадження – 2092140 кв. м;
- парки і сквери – 313100 кв. м;

- газони – 611296 кв. м;
- квітники – 13000 кв. м;
- дерева – 37732 од.;
- кущі у групах – 20790 од.;
- живопліт – 50090 п. м;
- місця масового відпочинку населення на водах – 110000 кв. м;
- міське кладовище – 220000 кв. м;
- 2 парки;
- 14 скверів;
- полігон твердих побутових відходів;
- вуличне освітлення – 15 повітряних ліній протяжністю 33,38 км, 2122 світлоточки;
- 5 котельнь потужністю 202 та 195 МВт/год.;
- 53,608 км теплових мереж у двотрубному обчисленні; 109,072 км водопровідних мереж, 69,86 км каналізаційних мереж, 3 водопровідних насосних станції, 10 каналізаційних насосних станцій, 1 водопровідна очисна споруда, 1 каналізаційна очисна споруда, 1 водозабір із поверхневого джерела.

У місті річне споживання природного газу складає 182798 тис. куб. м.

10. Соціальна інфраструктура

10.1. Мережа закладів освіти

Дошкільні навчальні заклади (далі – ДНЗ) у повному обсязі забезпечують запити мешканців територіальної громади на дитячі місця. Відсоток охоплення дітей суспільним дошкільним вихованням у місті становить 96%, у с. Дмитрівка – 80%. У 2015 році в 10 ДНЗ нараховується 229 дітей пільгових категорій. У 2015 році всі бажаючі влаштувати дитину до ДНЗ за власним вибором згідно з електронною реєстрацією були задоволені. Варто відзначити, що це вкрай позитивно відбивається на можливостях працевлаштування для жінок, оскільки в абсолютній більшості випадків саме жінки дбають про дітей, якщо немає можливості влаштувати дитину в дитсадок.

Набір дітей до ДНЗ здійснювався на основі електронної реєстрації дітей, яка запроваджена в усіх закладах з 01.01.2014 року. Черга на влаштування дітей до ДНЗ відсутня. Резервом на майбутнє залишається 5 групових блоки, де сьогодні розташовуються учні 4-х початкових класів (ЗОШ № 1 в ДНЗ «Дзвіночок», СЗОШ № 3 в ДНЗ «Росинка»), які навчаються за загальноосвітньою програмою та 2-х підготовчих спеціальних класів (ЗОШ № 6 в ДНЗ «Казка»).

Таблиця 1. Дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Кількість дошкільних закладів, одиниць	9	9	9	9	9	9	9
Кількість дітей в дошкільних закладах, тис. осіб	2317	2327	2293	2319	2370	2281	2254
Завантаженість дошкільних закладів (дітей на 100 місць)	118,3	117,9	115,2	116,5	119,0	115	113
Кількість загальноосвітніх навчальних закладів, одиниць	6	6	6	6	6	6	6
Кількість учнів у загальноосвітніх навчальних закладах, осіб	4470	4453	4473	4525	4671	4676	4751
Кількість вчителів у загальноосвітніх навчальних закладах, осіб	328	320	322	325	330	332	340

У місті Горішні Плавні функціонує 10 ДНЗ, із них: 9 ДНЗ – загального розвитку, 1 – компенсуючого типу. Із ДНЗ загального розвитку 8 функціонує у місті, 1 – у селі. У 9 ДНЗ міста укомплектовано 109 груп, в яких нараховується 2254 дітей: із них 30 груп ясельного віку (585 дітей) та 74 групи садового віку, в них 1570 дітей, 3 перших класи, в яких 76 учнів, які навчаються за загальноосвітньою програмою, а також 2 спеціальних підготовчих класи інтенсивної педагогічної корекції, в яких 23 учні. У порівнянні з аналогічним періодом 2015 року загальна кількість дітей дошкільного віку в ДНЗ міста зменшилась на 21 дитину.

Таблиця 2. Перелік та опис дошкільних та шкільних закладів

Назва та місце розміщення	Рік побудови	Проектна потужність	Наповненість
Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 1 з поглибленим вивченням економіки та права, вул. Миру, 5	1962	780	741
Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 2 з поглибленим вивченням математики, вул. Молодіжна, 25	1969	750	511
Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 3 імені В.О. Нижниченка, вул. Добровольського, 27	1973	1568	1092
Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 4 з поглибленим вивченням англійської мови, вул. Конституції, 20	1978	759	555
Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 5 ім. Л.І. Бугаєвської, вул. Конституції, 20	1979	918	895
Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 6, вул. Добровольського, 65	1983	1568	825
Дошкільний навчальний заклад «Попелюшка», вул. Конституції, 38	1988	214	263
Дошкільний навчальний заклад «Росинка», проспект Героїв Дніпра, 26	1973	214	249

Дошкільний навчальний заклад «Горобинка», вул. Конституції, 30	1977	213	263
Дошкільний навчальний заклад «Казка» компенсуючого типу, вул. Добровольського, 61	1981	200	180
Дошкільний навчальний заклад «Дюймовочка», вул. Добровольського, 19	1973	220	278
Дошкільний навчальний заклад «Сонечко», вул. Гірників, 29	1971	199	210
Дошкільний навчальний заклад «Дзвіночок», провулок Молодіжний, 8	1971	220	261
Дошкільний навчальний заклад «Чебурашка», проспект Героїв Дніпра, 29	1980	243	252
Дошкільний навчальний заклад «Золота рибка», проспект Героїв Дніпра, б. 70-А	1983	250	298

Загальний відсоток охоплення дітей дошкільного віку різними формами дошкільної освіти становить 100%.

У місті діє мережа загальноосвітніх навчальних закладів у такому складі:

- ЗОШ I-III ступенів № 1 (741 учень);
- ЗОШ I-III ступенів № 2 (511 учнів);
- СЗОШ I-II ступенів № 3 ім. В.О. Нижниченка (1092 учня);
- ЗОШ I-III ступенів № 4 (555 учнів);
- СЗОШ I-III ступенів № 5 ім. Л.І. Бугаєвської (895 учнів);
- ЗОШ I-III ступенів № 6 (825 учнів);
- Дмитрівська ЗОШ I-III ступенів (205 учнів).

Всього в цих загальноосвітніх навчальних закладах навчається 4824 учня.

У ЗОШ I-III ступенів № 6 функціонують 12 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку. У новому навчальному році в цих класах навчається 132 учня. У 6-ти загальноосвітніх навчальних закладах 14 учнів з особливими освітніми потребами охоплені інклюзивною формою навчання, додатково введено 6 ставок асистента учителя. Для 35 учнів шкіл організована індивідуальна форма навчання.

Таблиця 3. Випускники вищих, професійно-технічних навчальних закладів

Тип, назва навчального закладу	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Професійно-технічні заклади	298	241	240	260	263	289	245
Політехнічний коледж Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського – державний вищий навчальний заклад II рівня акредитації	156	303	222	213	236	138	145

Аналіз вступу до вищих навчальних закладів випускників 2016 року показав, що до вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації вступило 172 учні, що становить 73% від загальної кількості випускників. Із випускників, нагороджених Золотими і Срібними медалями, здобувають вищу освіту 20 учнів (100%).

10.2. Мережа закладів охорони здоров'я

Горішньоплавнівська міська лікарня

Мета діяльності Горішньоплавнівської міської лікарні (далі – заклад):

- надання планової та невідкладної медичної допомоги;
- проведення професійних медичних оглядів;
- амбулаторний прийом фахівців II рівня;
- диспансеризація;
- санітарно-освітня робота.

Проектна потужність стаціонарного підрозділу закладу 500 ліжок. Фактична кількість ліжок за 2016 рік складає 245, залишилась на рівні 2008-2015 років. Кількість ліжок у 2016 році менше від проектної потужності закладу (500 ліжок) на 255 один. (на 51%).

За 2016 рік середня вартість одного дня перебування хворого на ліжку в стаціонарному відділенні склала 364,20 грн, що на 35,5% більше, ніж в 2015 році (268,83 грн).

Фактична кількість ліжок - днів за 2016 рік дорівнює 76394 ліжок - днів, що на 926 ліжок-днів більше (на 1,2%), ніж за 2015 рік.

Кількість пролікованих хворих за 2016 рік склала 8878 осіб, що в порівнянні з 2015 роком більше на 31 особу (на 0,35%).

Горішньоплавнівська міська стоматологічна поліклініка

Горішньоплавнівська міська стоматологічна поліклініка (далі – заклад) створена на підставі рішення виконавчого комітету міської ради № 79 від 17.04.1997 «Про реорганізацію Комсомольської центральної міської лікарні» і набула статусу юридичної особи з розрахунковим рахунком у банку та печаткою.

Горішньоплавнівською міською стоматологічною поліклінікою надаються безкоштовно:

- терапевтична стоматологічна допомога;
- хірургічна стоматологічна допомога;
- ортодонтична допомога;
- фізіотерапевтичні процедури;
- зубне протезування захищених категорій населення на суму, яка не перевищує 709,00 грн. на одну особу згідно з рішенням тридцять дев'ятої сесії міської ради п'ятого скликання від 23.09.2009р.

Горішньоплавнівський центр первинної медико-санітарної допомоги

Станом на 01.01.2017 штатна чисельність закладу становить 260,0 посад.

До складу закладу входять:

- адміністративно-керівний персонал;
- господарчо-обслуговуючий персонал;
- терапевтичне відділення;
- педіатричне відділення;
- відділення профілактики;
- денний стаціонар;
- реєстратура;
- лікувально-профілактичні кабінети;
- амбулаторія загальної практики-сімейної медицини №1;
- амбулаторія загальної практики-сімейної медицини с. Дмитрівки;
- амбулаторія загальної практики-сімейної медицини с. Кияшки;

Мета діяльності закладу:

своєчасне надання якісної кваліфікованої лікувально-профілактичної допомоги населенню міста, а в разі необхідності, громадянам з інших місць проживання, та збереження здоров'я населення, забезпечення соціально-економічних потреб членів трудового колективу за рахунок бюджетних асигнувань та позабюджетних (додаткових) надходжень.

Основними напрямками діяльності закладу є:

- надання первинної лікувально-профілактичної допомоги хворим;
- надання спеціалізованої лікувально-профілактичної допомоги;
- забезпечення своєчасного та обґрунтованого направлення хворих на стаціонарне лікування в міські та обласні медичні заклади;
- впровадження господарської діяльності із медичної практики;
- надання лікувально-діагностичної допомоги хворим в умовах денного стаціонару;
- проведення профілактичних щеплень;

- залучення позабюджетних коштів;
- надання санітарно-освітніх послуг та навчання населення елементам первинної невідкладної медичної допомоги;
- проведення профілактичних оглядів населення;
- соціальний розвиток колективу, формування матеріальної бази, забезпечення умов для здійснення висококваліфікованої праці, повноцінного відпочинку та соціальної справедливості;
- надання в оренду тимчасово-вільних площ.

Показники роботи закладів охорони здоров'я

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Кількість ліжок в закладах охорони здоров'я	245	245	245	245	245	245	245
Забезпеченість ліжками на 10 000 населення	45,01	44,84	44,88	44,89	44,7	44,6	44,5
Кількість лікарів	80	78	70	67	70	68	72
Забезпеченість лікарями на 10 000 населення	14	14	13	12	13	12	13

За останній рік не реєструвалася материнська смертність. Збільшився від'ємний показник природного приросту збільшився з -1,8 до -2,4. Збільшилась захворюваність з тимчасовою втратою працездатності по догляду за хворими на 100 працюючих з 64,8 до 76,1 дня.

Первинна захворюваність дітей від 0 до 17 років збільшилася з 1190,6 до 1321,6 на 1000 осіб дитячого населення. У віці від 0 до 17 років на першому місці хвороби органів дихання, на другому – травми та отруєння, на третьому місці – інфекційні та паразитарні хвороби.

Стабілізувався рівень травматизму серед дитячого населення 114,3 у 2015 році та 113,9 у 2016 році на 1000 дитячого населення; серед дорослого населення 54,0 у 2015 році та 54,6 у 2016 році на 1000 дорослого населення.

Показники захворюваності й смертності мешканців міста

Показник	2016
Захворюваність населення на 1 тис. мешканців, всього	680,6
у тому числі:	42,5
хвороби системи кровообігу	
травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	65,5
злякисні новоутворення	2,7
активний туберкульоз	0,9
хвороби органів дихання	343,8
хвороби органів травлення	21,3
Смертність населення за основними причинами на 1 тис. населення, всього	10,6
у тому числі:	7,2
хвороби системи кровообігу	
травми та отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	0,29
новоутворення	1,5
Материнська смертність на 1 тисячу живонароджених	0
Смертність дітей до 1 року життя на 1 тисячу живонароджених	0
Очікувана тривалість життя при народженні, роки	71,1
у тому числі:	67,1
чоловіки	
жінки	74,8

Чоловіки частіше хворіють на розлади психіки й поведінки, хвороби серцево-судинної системи і травми, отруєння та деякі інші. Жінки – на хвороби сечо-статевої системи й органів дихання. На лікування жінок в 2016 році використано 27 378,356 тис. грн., що складає 47 % від усього затвердженого бюджету на 2016 рік по галузі охорони здоров'я, а на чоловіків – 21 463,577 тис. грн, що складає 37% від усього затвердженого бюджету на 2016 рік по галузі охорони здоров'я.

Знизився рівень загальної смертності з 9,3 у 2015 році до 8,2 у 2016 році на 1000 осіб дорослого населення. Зареєстроване зниження захворюваності злякисними новоутвореннями з 345,8 у 2015 році до 212,6 на 100 тис. осіб населення в 2016 році.

Зросла захворюваність туберкульозом населення міста 38,2 у 2015 році до 52,7 у 2016 році на 100 тис. населення, це дещо вище епідпорогового показника (50,0 на 100 тис. населення).

Проведений профілактичний медичний огляд дітей шкільного віку. Підлягало огляду 4500 дитини, оглянуто 4500 школярів (100%). За результатами огляду діти розподілені: I група здоров'я – 1114 дітей (24,8%), II група – 2897 дітей (64,3%), III група – 427 дітей (9,5%), IV група – 57 дітей (1,3%), V група – 5 дітей (0,1%),

У місті станом на 01.01.2016 працює 17 лікарів загальної практики сімейної медицини. Продовжують функціонувати 3 амбулаторії загальної практики – сімейної медицини, в тому числі дві сільські амбулаторії сімейного лікаря, які підпорядковуються поліклініці «Медичний центр ПМСД». Охоплення населення первинною медико-санітарною допомогою на засадах сімейної медицини складає 39628 жителів міста Горішні Плавні та сіл Дмитрівської сільської ради, що складає 72,0% від загальної кількості жителів.

10.3. Заклади культури

Найбільшим закладом культурно-спортивного призначення у місті є комунальне підприємство «Міський Палац культури і творчості», який вміщує 1060 відвідувачів (330 місць – велика зала; 230 місць – мала зала).

Таблиця 4. Показники діяльності мережі закладів культури міста

Показники	2014	2015	2016
Комунальний заклад «Централізована бібліотечна система Горішньоплавнівської міської ради»			
- центральна публічна бібліотека для дорослих	1	1	1
- міська бібліотека для дітей	1	1	1
- бібліотека - філіал № 1 (с. Низи)	1	1	1
- бібліотека - філіал № 2 (с. Дмитрівка)	1	1	1
- бібліотека - філіал № 3 (с. Кияшки)	1	1	1
Кількість придбаної літератури, тисяч примірників	0,48	2,0	3,0
Кількість залучених позабюджетних коштів на придбання літератури, грн.	4017	2684	5000
Книжковий фонд бібліотек, тисяч примірників	209,39	210,0	215,0
Кількість читачів, тисяч осіб	12,6	12,7	12,9
Історико – краєзнавчий музей			
Площа, кв. м	100	100	100
Кількість екскурсій, одиниць	420	440	440
Відвідуваність музеїв населенням, осіб	4000	4400	4800
Виставкові зали			
Площа, кв. м	72	72	72
Кількість виставок	16	17	18
Відвідуваність, тисяч осіб	15,5	15,7	16,7
Школи естетичного виховання			
Комунальний позашкільний спеціалізований навчальний заклад «Дитяча музична школа Горішньоплавнівської міської ради»- кількість учнів, осіб	320	320	320
Комунальний позашкільний спеціалізований навчальний заклад «Дитяча художня школа Горішньоплавнівської міської ради» - кількість учнів, осіб	112	112	112
КП «Міський Палац культури і творчості»			
Кількість колективів художньої самодіяльності, одиниць	17	18	18
Кількість осіб, охоплена художньою самодіяльністю	670	680	700
Кількість проведених фестивалів	1	2	3
Кількість учасників фестивалів	600	1000	3000
Кількість проведених культурно-мистецьких заходів	40	62	65
Кількість відвідувачів, осіб	14000	24000	28000

Найбільший приплив відвідувачів викликають такі події та заходи як: святкові концерти, приурочені до державних свят та свят місцевого значення; фестивалі міського, обласного та

міжнародного рівнів; заходи, що пов'язані з гастрольною діяльністю (виступи зірок естради, вистави тощо).

Таблиця 5. Показники діяльності мережі закладів спортивно-культурного призначення

Показник	2014	2015	2016
Переможці та призери (область), осіб	420	560	630
Переможці та призери (України), осіб	166	182	210
Виконання «Майстер спорту», осіб	2	5	6
Кількість осіб, що займаються спортом, осіб	16007	16810	16820
Кількість осіб, що залучені до занять в дитячо-юнацьких спортивних школах, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних школах, школах вищої спортивної майстерності, осіб	1544	1564	1570
Кількість тренерів, що проводять заняття, осіб	43	51	51
Стадіони, одиниці	2	2	2
Спортивні зали площею не менш як 162 кв. метрів, одиниць	17	17	18
Плавальні басейни, одиниць	1	1	1
Спортивні майданчики, одиниць	43	44	51
Кількість підприємств, установ, організацій, де проводиться фізкультурно-оздоровча робота, одиниць (без урахування кількості загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих закладів)	1	1	1
Кількість дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл, шкіл вищої спортивної майстерності, одиниць	3	3	3

11. Стан навколишнього природного середовища

Горішні Плавні – промислове місто з великим техногенним навантаженням. На території міста розташовано 2 гірничорудних комплекси та 2 щепеневих кар'єри, які здійснюють значний вплив на атмосферне повітря під час видобутку корисних копалин, пов'язаних з буропідривними роботами та під час переробки. Проблемними питаннями для міста є поводження з відходами, водовідведення, руйнування берегів.

Для організації роботи в галузі охорони довкілля міською радою затверджена «Програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в місті Комсомольську на 2016-2020 роки». Основною метою програми є поліпшення екологічного стану та підвищення рівня екологічної безпеки. Також на даний час діють «Програма поводження з твердими побутовими відходами на 2012-2016 роки», «Програма розвитку та збереження зелених насаджень у м. Комсомольську на 2016-2017 роки» та «Програма охорони тваринного світу та регулювання чисельності бродячих тварин в м. Комсомольську на 2015-2020 роки».

Стан атмосферного повітря

У місті нараховується 18 підприємств, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Усі підприємства працюють згідно із затвердженими дозволами на викиди. Основними забруднювачами атмосферного повітря міста є підприємства видобувної промисловості. У 2015 році частка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря ПрАТ «Полтавській гірничо-збагачувальний комбінат» становила 18,2% від стаціонарних джерел забруднення по області та близько 90,0% по місту, ТОВ «Єрстівський гірничо-збагачувальний комбінат» – 1,8% обласних викидів та 8,3% по місту.

Таблиця 6. Викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря у місті, т

Типи забруднювачів	2010	2011	2012	2013	2014
Стаціонарні джерела	11250,4	12686,8	12914,2	13012,5	13126,4
Пересувні джерела	10798,2	14846,0	16882,2	17125,4	18231,6

Систематичні спостереження за вмістом забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Горішні Плавні проводяться Кременчуцькою лабораторією спостережень за забрудненням атмосферного повітря Полтавського центру з гідрометеорології на одному стаціонарному посту по 8 інгредієнтах.

Результати спостережень за 2015 рік свідчать, що загальний рівень забруднення атмосферного повітря м. Горішні Плавні характеризується як низький. За останні 5 років (2011-2015) підвищився середньорічний вміст майже усіх домішок, крім оксиду вуглецю. Незначне зменшення залишається по пилу. По важких металах зберігається тенденція до збільшення в атмосферному повітрі вмісту кадмію та цинку; до зменшення заліза, марганцю, міді, свинцю, хрому. У м. Горішні Плавні значення індексу забруднення атмосферного повітря (ІЗА) у 2015 році становило 2,5 (у 2014 р. – 2,8, у 2013 р. – 2,9; у 2012 р. – 2,8).

Стан водних ресурсів

Основною водною артерією міста Горішні Плавні є річка Дніпро як частина Дніпродзержинського водосховища. Процеси евтрофікації цього водосховища погіршують якість води і створюють загрозливу ситуацію в районі господарчо-питного водозабору міста на протоці Річище (затока річки Дніпро).

Комунальне підприємство «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» Горішньоплавнівської міської ради» (КП ВУВКГ) забезпечує питною водою більш як 52 тисячі споживачів, що мешкають у 235 житлових будинках), Полтавський ГЗК і ряд інших промислових підприємств, об'єкти соціальної інфраструктури та бюджетні організації. Цілодобове забезпечення міста питною водою здійснюється за допомогою 13 підвищувальних насосних станцій. Протяжність водопровідних мереж становить 107,3 км, з них 15 км мереж знаходяться в аварійному стані.

КП ВУВКГ приймає на очисні споруди господарсько-побутові стоки від населення та інших споживачів (підприємств, бюджетних установ і підприємців малого та середнього бізнесу). Побутові стічні води з території міста поступають через систему 13-ти каналізаційних насосних станцій (КНС), розташованих на території міста, в головну каналізаційну насосну станцію КНС №1, яка перекачує стоки в каналізаційно-очисні споруди. Протяжність каналізаційної мережі міста становить 81,27 км, з них напірні колектори – 10,52 км. Загальна протяжність аварійних мереж – 16 км. Господарсько-побутові стоки ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» безпосередньо скидаються у головну станцію каналізаційно-очисних споруд. Стоки проходять механічне, біологічне очищення і доочищення та скидаються у третій відсік хвостосховища ПрАТ «Полтавський ГЗК».

Хвостосховище ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» виконує функцію накопичувача відпрацьованої залізної руди та стічних вод (відстоювання пульпи, за допомогою якої подаються ці відходи до гідроспоруди). Обсяг накопичених відходів у хвостосховищі становить понад 440 млн т, а об'єм стічних вод – понад 12 млн м³. Підприємство здійснює скидання стічних вод у річки Дніпро та Сухий Кобелячок. Щорічно комбінат веде роботи з нарощування захисних дамб хвостосховища. Пошкодження огорожуючих дамб хвостосховища або його переповнення може призвести до тяжких наслідків, пов'язаних як із забрудненням довкілля, так і з загрозою життю мешканців міста.

Серйозною проблемою є розвиток процесів руйнування берегів, яке призводить до безповоротної втрати земель, замулювання річок і озер.

Відходи

Поводження з відходами в місті виконується згідно затвердженої схеми санітарного очищення міста. Відповідно до цієї схеми і погоджених графіків вивозу ТПВ проводиться щоденне санітарне очищення міста. В місті задіяні контейнери 120 та 240 л, 0,75 та 1,1 м³, а також встановлюються контейнери для збору великогабаритного сміття ємністю 7 м³. У місті знаходиться один полігон твердих побутових відходів (вул. Будівельників, 59). Найближчим часом планується розпочати роботи з реконструкції міського полігону ТПВ. Проект знаходиться на експертизі. В ньому враховано всі вимоги законодавства щодо проектування, будівництва та експлуатації полігонів побутових відходів, в тому числі передбачено встановлення сортувальної лінії, оснащення системою захисту ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату.

Таблиця 7. Утворення відходів I-III класів небезпеки

Показники	2010	2011	2012	2013	2014
Місто всього	19665,8	20836,5	23254,2	24261,5	25377,6
в т. ч. у спеціально відведених місцях або об'єктах	77,3	165,4	160,3	162,1	171,2

На території Горішньоплавнівської міської ради переробка відходів відсутня.

Таблиця 8. Обсяг вироблених відходів і стічних вод

Тип відходів	Кількість, т
Змішані побутові відходи	25537
Відходи, що піддаються компостуванню	-
Сміття з вулиць	-
Інші пластмаси	-
Скло	-
Інші відходи, що не піддаються компостуванню	-
Цегла	-
Електротехнічні відходи	-
Фарби, смоли, клеї	-
Стічні води, тис. м ³	4373,69

Стан зелених насаджень

Зелена зона міста представлена об'єктами загального користування (парки, сквери, лісопарки), обмеженого користування (насадження на територіях об'єктів громадського та іншого призначення), спеціального призначення (насадження вздовж вулиць та санітарно-

захисні насадження). Загальна площа зелених насаджень міста становить 508,03 га (98,0 м² на одного жителя), в тому числі площа зелених насаджень загального користування 208,8 га (40,3 м² зелених насаджень на одного жителя).

Територія міста включає 2 парки, 9 скверів, які перебувають у власності територіальної громади міста, вулиці, на яких наявні зелені зони, квітники, декоративні дерева та інші об'єкти зеленого господарства. Площа існуючих парків становить 28,7 га, скверів – 9,3 га, набережних – 8,6 га, лісопарків – 159,9 га, інших об'єктів благоустрою – 2,8 га.

У зв'язку з тим, що м. Горішні Плавні розташоване на піщаних ґрунтах, які бідні на поживні речовини, актуальною є проблема збереження родючості земель. Для покращення родючості ґрунтів та більш ефективного росту зелених насаджень потрібно завозити чорнозем, який у своєму складі має найбільшу кількість гумусу та містить велику кількість інших корисних речовин, необхідних рослинам. Важливу роль в догляді за зеленими насадженнями відіграє полив дерев, кущів, квітників і газонів.

Екологічна безпека

В безпосередньому наближенні до небезпечних промислових об'єктів чи елементів селітебної забудови міста Горішні Плавні розташовані джерела техногенної сейсмічності – Редутський гранітний кар'єр і залізорудний кар'єр Полтавського гірничозбагачувального комбінату. Максимально зареєстрована швидкість зміщення ґрунту під дією вибухових сейсмохвиль відповідає землетрусу інтенсивністю 6 балів за шкалою МСК-64 (5 за шкалою Ріхтера), а загальна тривалість такого вибуху може досягати 19 секунд. На території Горішньоплавнівського сейсмотехноактивного району на відстані 150 м від межі кар'єрного поля Редутського гранкар'єру по дну р. Дніпро пролягає нафтопродуктопровід, який належить до об'єктів підвищеної небезпеки. Характер небезпеки – забруднення основної водної артерії держави нафтопродуктами, загибель фауни і флори, позбавлення багатьох крупних міст країни основного джерела питної води. Поряд із нафтопродуктопроводом річку Дніпро перетинає високовольтна повітряна лінія електропередач (ЛЕП). Пошкодження фундаменту крайньої берегової опори ЛЕП може призвести до падіння високовольтних дротів в річку Дніпро та ураження річкової фауни електричним струмом.

Додаток 2

до Стратегії розвитку
міста Горішні Плавні

Звіт про результати опитування представників бізнесу міста Горішні Плавні

м. Горішні Плавні, 2016 р.

Документ розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади. Зміст документу є виключною думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Уряду Канади.

Проект ПРОМІС спрямовано на зміцнення муніципального сектору в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

www.pleddg.org.ua

Зміст

ВСТУП	5
1. МЕТОДОЛОГІЯ	5
2. ОСНОВНІ ВИСНОВКИ	6
3. ЗАГАЛЬНИЙ СТАН БІЗНЕСУ ГРУПИ ОБСТЕЖЕНИХ ПІДПРИЄМСТВ	7
3.1. ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДПРИЄМСТВ.....	7
3.2. ФАКТОРИ РОЗМІЩЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	8
3.3. РИНКИ ЗБУТУ ПІДПРИЄМСТВ.....	8
3.4. ПЕРЕШКОДИ ДЛЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	9
4. ТРУДОВІ РЕСУРСИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ	10
5. НЕРУХОМІСТЬ ДЛЯ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	11
6. ОЦІНКА ПОСЛУГ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ОРГАНАМИ ВЛАДИ	12
7. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОЇ ЕКОНОМІКИ В МАЙБУТНЬОМУ	14
8. ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА БІЗНЕС-КЛІМАТУ У МІСТІ	15

Перелік рисунків

Рис. 1. СТРУКТУРА ПІДПРИЄМСТВ ЗА КІЛЬКІСТЮ ПРАЦЮЮЧИХ, %	8
Рис. 2. Чинники, що зумовлюють розміщення бізнесу у місті, %.....	8
Рис. 3. СТРУКТУРА РИНКІВ ЗБУТУ ТА РІВЕНЬ ЕКСПОРТНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ, %	9
Рис. 4. Чинники, що справляють негативний вплив на розвиток бізнесу, %	9
Рис. 5. Оцінка якості робочої сили.....	11
Рис. 6. Інформація про плани щодо розширення бізнесу, %	12
Рис. 7. Оцінка послуг, що надаються органами місцевої влади, %.....	12
Рис. 8. Роль місцевої влади в економічному розвитку і сприянні бізнесу	13
Рис. 9. Головні напрямки розвитку місцевої економіки, %	14
Рис. 10. Головні сектори економіки міста, %	15
Рис. 11. Загальні враження про місцеву владу та місцевий бізнес-клімат, %.....	15

Вступ

У липні-серпні 2016 року було проведено опитування думки підприємців та керівників підприємств-основних роботодавців міста Горішні Плавні. Це опитування є елементом процесу стратегічного планування розвитку міста із залученням найбільш активних представників громади, а саме суб'єктів підприємницької діяльності, які беруть на себе найважливішу функцію щодо економічного зростання, є основними інвесторами місцевої економіки, створюють нові робочі місця та забезпечують конкурентоздатність території міста.

Результати опитування є дуже важливим етапом аналітичної роботи, вони надають можливість визначитися з пріоритетними стратегічними напрямками розвитку міста у майбутньому, його здатністю конкурувати з іншими містами України за інвестиції, матеріальні та трудові ресурси. Метою опитування є отримання корисної та достовірної інформації для членів Робочої групи з розробки Стратегії розвитку міста (далі РГ) стосовно думки тих, хто здійснює інвестиції та створює робочі місця у місті.

Серед запитань анкети – історія і статус підприємств, характер бізнесу, структура збуту, робоча сила, оцінка персоналу, інформація про вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на діяльність підприємств, оцінювання умов ведення бізнесу на території міста, послуги, що надаються органами влади та місцевого самоврядування, рівень стосунків з ними. Результати оцінювання умов ведення підприємницької діяльності є вельми важливими для розробки Стратегії розвитку міста Горішні Плавні.

Звіт про результати опитування підприємців відображає узагальнені думки бізнесової спільноти міста, їхнє спільне ставлення до міської влади значною мірою визначатиме, яким буде економічне майбутнє міста – зростання, застій чи занепад. Звіт допоможе Робочій групі в роботі над підтримкою та поліпшенням місцевого бізнес-клімату.

Висловлюємо вдячність усім представникам підприємств та підприємцям, котрі поділилися своїми думками та надали корисну інформацію, яка використовується для розробки Стратегії розвитку міста.

1. Методологія

Стратегічне планування передбачає безпосередню участь у процесі представників різних секторів територіальної громади. Саме тому дослідження думки представників місцевого бізнесу є обов'язковим елементом аналізу середовища в процесі стратегічного планування. Зібрана аналітична інформація зводиться до єдиного документу, який відображає консолідовану думку представників органів місцевого самоврядування, ділових кіл та громадськості міста відносно спільних планів, узгодження напрямів розвитку, визначення пріоритетних для розвитку галузей економіки та бажання співпрацювати в рамках роботи над зміцненням місцевої економіки.

Протягом інтерв'ювання було заповнено 40 анкет. Серед опитованих як юридичні так і фізичні особи:

- мікробізнес (підприємці та підприємства з кількістю найманих працівників до 10 осіб) – 26 підприємств;
- малі підприємства (з кількістю працівників до 50 осіб) – 12 підприємств;
- середній бізнес (понад 51 працівник) – 2 підприємства.

З 40 респондентів чоловіки складають 42,5%, жінки – 57,5%. Вік респондентів: від 21 до 35 років – 18%; від 36 до 50 років – 48%; від 51 до 65 років – 34%.

У цьому Звіті зведено узагальнені відповіді представників юридичних та фізичних осіб-підприємців, що працюють на території міста Горішні Плавні.

Для отримання якомога повніших і відвертіших відповідей, респондентів запевнили, що цей Звіт не міститиме посилань на конкретні підприємства, а інформація в анкетах є конфіденційною.

Зрозуміло, що опитування 40 представників місцевого бізнесу не може абсолютно відобразити думку всієї бізнесової спільноти міста, але ці суб'єкти представляють сектор малого та середнього бізнесу, репрезентують частину міської економіки і є джерелом створення нових робочих місць, надходжень до міського бюджету та створення регіонального валового продукту на території міста.

2. Основні висновки

- Переважна кількість підприємств було засновано після 1990 року. Значна частина новостворених підприємств переважно мікро, малі та середні підприємства. Загал опитаних респондентів представляє такі сфери підприємницької діяльності: торгівля (30%), виробництво продуктів харчування (10%), промислове виробництво (10%), громадське харчування (13%), побутове обслуговування (15%), будівництво та виробництво будівельних матеріалів (3%), інформаційне забезпечення (3%), організація дозвілля та розваг (8%), комунальне обслуговування (5%), туризм і готельний бізнес (3%), транспортне обслуговування (3%), охорона здоров'я (10%) та інше (18%).
- Для 75% опитаних підприємств однією з основних причин розміщення в Горішніх Плавнях є достатня кількість споживачів для бізнесу, для 55% – кваліфікована робоча сила, для 23% – наявність важливих постачальників сировини і компонентів для розвитку та вартість землі і нерухомості, для 18% – територіальне і транспортне розташування, для 3% – база для наукових досліджень і розробок та група галузей, споріднених за профілем.
- Респонденти мали назвати чинники негативного впливу на поточний і майбутній розвиток власного бізнесу. До вагомої групи чинників увійшли: (1) загальна економічна ситуація – згадувалася у 75% всіх респондентів; внутрішня конкуренція (35%), нестача кваліфікованої робочої сили (28%), витрати на енергію (25%), втрата ринків збуту (20%), адміністративний тиск з боку органів влади (15%), витрати на матеріали, комплектуючі та місцевий бізнес клімат (по 13%), застарілі засоби виробництва; низький рівень співпраці влади та бізнесу; недоступність фінансування і власний варіант респондента (по 10%), іноземна конкуренція та неякісні адміністративні послуги (по 8%).
- Збут товарів та послуг підприємствами-респондентами, які взяли участь у опитуванні, здійснюється в межах області (98,2%), в інших областях України (1,7%). Решта товарів та послуг реалізується в країні СНД – 0,1%. Рівень експортної орієнтації малих і середніх підприємств міста є низьким.
- Земельна ділянка, якою підприємство володіє на правах власності, або яку орендує є достатньою для розширення бізнесу чи будівництва вважає 45% опитаних, 55% опитаних вказали на недостатність земельних площ для розвитку. Не планує здавати в оренду чи продати землю або споруди, що не знадобляться у майбутньому 72% опитаних, 8% планують, а 20% розглядає таку можливість.
- Про плани інвестувати в розширення власного бізнесу у межах міста, де працюють вказали 30% опитаних респондентів, розглядають таку можливість 35%, не розглядають – 35%. Загальний обсяг зазначених респондентами інвестицій, які вони планують вкласти в розширення свого бізнесу в місті Горішні Плавні у 2016-2018 рр. складає 7 060 тис. грн. При цьому підприємства планують створити додатково лише 45 робочих місць. Ця сума є значним інвестиційним ресурсом для міста і місцева влада має прикласти максимум зусиль для створення сприятливого місцевого інвестиційного клімату і створити відповідні умови для реалізації інвестиційних планів підприємств.
- Респондентам запропонували висловити свої загальні враження про місто як місце для ведення бізнесу. Всі респонденти висловили власну думку з цього питання. Шість респондентів оцінили місто як місце для ведення бізнесу на «відмінно». На «добре» місто оцінили 16 підприємців, 12 – на «задовільно», 6 респондентів – на «погано».

- Підприємці вказали на сильні сторони міста з точки зору ведення бізнесу: багато кваліфікованих працівників у галузі легкої промисловості; молоде, перспективне місто з розвинутою інфраструктурою; платоспроможність та фінансова стабільність населення; стабільна робота Полтавського ГЗК; невисокі місцеві податки, незабюрократизована процедура відкриття бізнесу, відсутність тиску з боку фіскальних органів; висока купівельна спроможність і доходи населення; компактність розташування і невеликі розміри міста; розвинута легка промисловість; низький рівень безробіття у місті; працююча промисловість.
- Слабкі сторони міста з точки зору ведення бізнесу: поганий стан навколишнього середовища; «дуже багато однопланових підприємств на одній вулиці»; поява Інтернет-магазинів; «тупикове» розміщення міста, відсутність прямого залізничного сполучення; велика і недобросовісна конкуренція; відсутність навчальних інституцій; низький рівень готовності населення працювати в якості персоналу в т.ч. жінок, відсутність кваліфікованого персоналу (особливо робітничих професій), обмеженість ринку праці; мономісто; відсутність транспортної інфраструктури; неактивний споживач.
- Респонденти вважають недостатньо ефективною роботу органів місцевого самоврядування для розвитку бізнесу, в таких сферах, як: гарантування безпеки та правопорядку, надання земельних ділянок для ведення бізнесу і забезпечення прозорості тендерних процедур, покращення доступу до капіталу, розвиток інфраструктури міста, надання дозволів та погоджень, надання в оренду / відчуження комунального майна та сприяння експорту місцевої продукції та товарів, забезпечення сприятливих умов для започаткування бізнесу, доступ до інформації, збір і вивезення сміття.
- Респонденти, маючи змогу вибирати з запропонованих напрямів розвитку міста, як мають бути відображені в Стратегії його розвитку, розподілили свій вибір таким чином: розвиток малих і середніх підприємств – 80% відповідей, розвиток промислового виробництва – 50%, активізація громади – 25%, енергоефективність – 23%, покращення міської інфраструктури – 20%, розвиток інфраструктури відпочинку – 18%, розбудова бізнес-інфраструктури та охорона довкілля – по 13%, розвиток соціальної сфери і інфраструктури, підготовка, перепідготовка робочої сили та залучення інвестицій – по 10%, благоустрій та просторовий розвиток та відкритість і ефективність врядування – по 8%, безпека та правопорядок та підтримка та запровадження наукових досліджень – по 5% відповідей.
- До перспективних галузей економіки для майбутнього економічного розвитку міста представники бізнесу віднесли: гірничо-металургійний комплекс – 80% відповідей, легка промисловість – 78%, торгівля та послуги – 40%, медичні послуги, краса та здоров'я – 38%, розвиток туризму – 25%, інформаційні технології та харчова і переробна промисловість – по 8%, паливно-енергетичний комплекс та освіта і освітні послуги – по 5%, будівництво та виробництво будівельних матеріалів та транспорт і логістика – по 3% респондентів.

3. Загальний стан бізнесу групи обстежених підприємств

3.1. Економічна характеристика підприємств

Вісімнадцять з опитаних підприємств були засновані після 1990 року, 16 підприємств засновано після 2000 року, 4 підприємства засновані після 2010 року і лише 2 підприємства засновані до 1990 року. Значна частина новостворених підприємств – це переважно мікропідприємств – 26 суб'єкти бізнесу, представництво малих підприємств – 12 суб'єктів, середніх підприємств – 2.

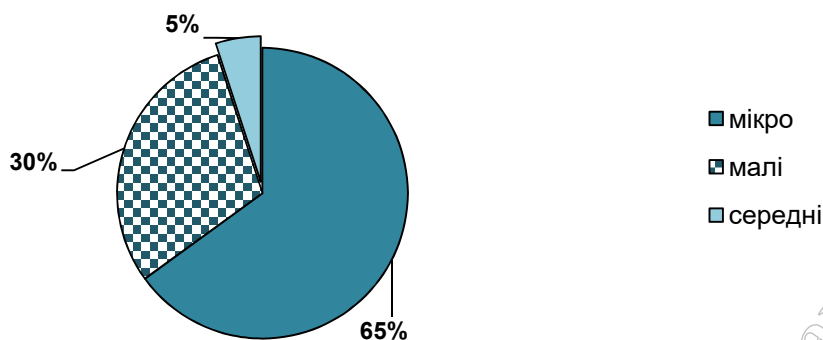

Рис. 1. Структура підприємств за кількістю працюючих, %

Загал опитаних респондентів представляє такі основні сфери підприємницької діяльності: торгівля (30%), побутове обслуговування (15%), громадське харчування (13%), виробництво продуктів харчування (10%), промислове виробництво (10%), охорона здоров'я (10%), організація дозвілля та розваг (8%), комунальне обслуговування (5%), будівництво та виробництво будівельних матеріалів (3%), інформаційне забезпечення (3%), туризм і готельний бізнес (3%), транспортне обслуговування (3%).

3.2. Фактори розміщення підприємств

Респондентам було задане запитання про чинники, які є найбільш важливими для розвитку їх бізнесу, тобто ті, які впливають на розміщення підприємства саме в даному місті.

Рис. 2. Чинники, що зумовлюють розміщення бізнесу у місті, %

На достатню кількість споживачів для бізнесу вказали 75% респондентів; 55% – на кваліфіковану робочу силу необхідну для бізнесу; 23% – на наявність у місті важливих постачальників сировини і компонентів для розвитку бізнесу та вартість землі та нерухомості, яка є прийнятною для бізнесу; 18% – на територіальне і транспортне розташування, сприятливе для бізнесу.

3.3. Ринки збуту підприємств

Збут товарів, робіт та послуг підприємствами-респондентами, які взяли участь у опитуванні, здійснюється в межах області (98,2%), в інших областях України (1,7%). Решта товарів та послуг реалізується в інші країни Європи та світу – 9% та СНД – 2%.

Рис. 3. Структура ринків збуту та рівень експортної орієнтації підприємств, %

Рівень експортної орієнтації малих і середніх підприємств міста є досить низьким.

3.4. Перешкоди для розвитку бізнесу

На запитання про перешкоди для діяльності респонденти відповіли, що найбільш негативно впливають: загальна економічна ситуація – 75%; внутрішня конкуренція – 35% опитаних; нестача кваліфікованої робочої сили – 28%; витрати на енергію – 25%. Повний перелік негативних факторів та визначення їх впливу наведено на рис. 4.

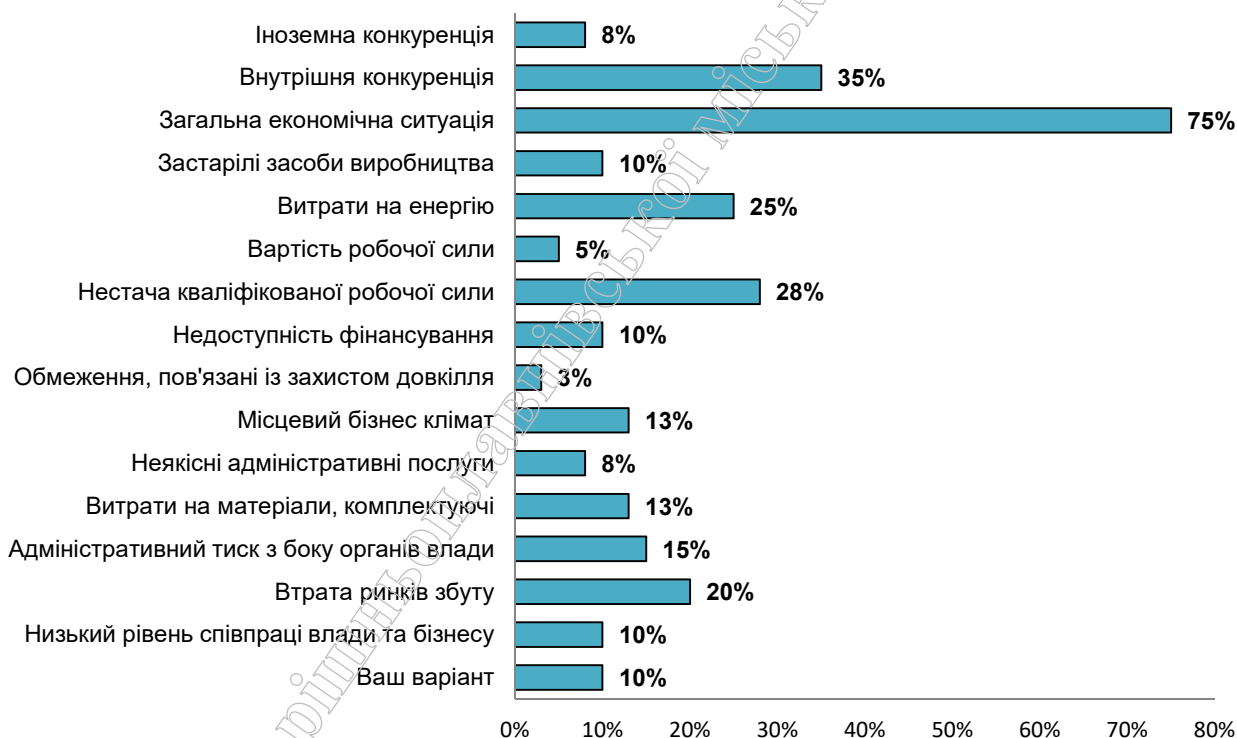

Рис. 4. Чинники, що справляють негативний вплив на розвиток бізнесу, %

На діяльність всіх опитаних респондентів однаково значно впливає такий чинник як загальна економічна ситуація, а вплив інших факторів має деякі відмінності в залежності від розміру підприємства за кількістю працівників (таблиця 1).

Таблиця 1. Вплив негативних факторів за значимістю на роботу бізнесу в м. Горішні Плавні

	Мікропідприємства	Малі	Середні
Загальна економічна ситуація	69%	83%	100%

Внутрішня конкуренція	35%	Витрати на енергію	42%	Внутрішня конкуренція Витрати на енергію Застарілі засоби виробництва Недоступність фінансування Втрата ринків збуту	50%
Нестача кваліфікованої робочої сили	31%	Внутрішня конкуренція	33%		
Витрати на енергію Місцевий бізнес клімат Витрати на матеріали, комплектуючі Адміністративний тиск з боку органів влади Втрата ринків збуту	16%	Нестача кваліфікованої робочої сили Втрата ринків збуту Іноземна конкуренція	25%		
Застарілі засоби виробництва	12%	Низький рівень співпраці влади та бізнесу Адміністративний тиск з боку органів влади	17%		
Іноземна конкуренція Низький рівень співпраці влади та бізнесу Вартість робочої сили Недоступність фінансування Неякісні адміністративні послуги	8%	Іноземна конкуренція Недоступність фінансування Місцевий бізнес клімат Неякісні адміністративні послуги Витрати на матеріали, комплектуючі	9%		

4. Трудові ресурси та їх використання

Структура підприємств-респондентів за чисельністю працівників у 2016 році становить:

- Кількість мікро підприємств (кількість працівників до 10 осіб) – 26.
- Кількість малих підприємств серед опитаних (кількість працівників до 50 осіб) – 12.
- Кількість середніх підприємств серед опитаних (понад 51 особу) – 2.

На опитаних підприємствах у 2016 р. зайнято 560 осіб, у т. ч. жінок 414 осіб. Розподіл підприємств за чисельність зайнятих у 2016 р. наведено у таблиці 2.

Таблиця 2. Структура респондентів за чисельністю працівників у 2016 р.

	Кількість	Працівники, всього	у т. ч. жінки
Мікро підприємства (до 10 осіб)	26	131	99
Малі (до 50 осіб)	12	237	197
Середні (понад 51 особа)	2	192	118
Всього	40	560	414

В загальній чисельності персоналу опитаних респондентів, питома частка жінок складає: на мікро підприємствах 75,5%, на малих підприємствах – 83%, на середніх – 61,5%.

Найбільше жіноча праця задіяна в секторі торгівлі, промислового виробництва та громадського харчування, легкої промисловості та побутового обслуговування, туризму та дозвілля від 80 до 100%.

За інформацією, вказаною в анкетах респондентів, розмір середньої заробітної плати у 2016 році (на період опитування) складає 2822 грн. Найвища заробітна плата, яку було зазначено підприємствами у 2016 році – 5300 грн., найнижча – 1167 грн.

Середня заробітна плата працівників у розрізі різних за розміром підприємств:

- мікро підприємства – 2082 грн. (діапазон від 1167 грн. до 4500 грн.);
- малі підприємства – 2952 грн. (діапазон від 1500 грн. до 5000 грн.);
- середні підприємства – 3167 грн. (діапазон від 1800 грн. до 5300 грн.).

Респонденти оцінили якість робочої сили підприємств (рис. 5).

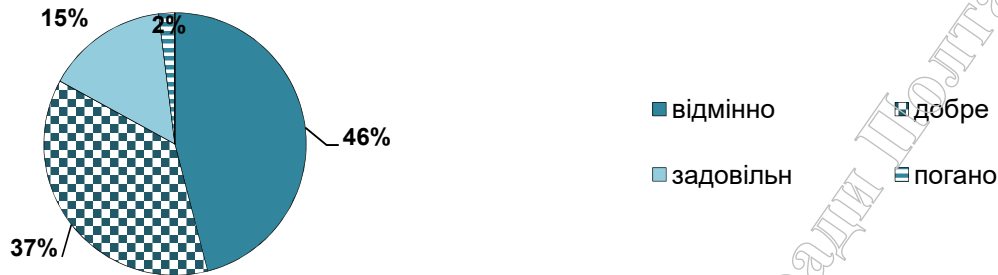

Рис. 5. Оцінка якості робочої сили

Нестача висококваліфікованої робочої сили є проблемою для більшості підприємств. Труднощі вже сьогодні відчувають 18 підприємств, а 6 підприємств очікують, що такі труднощі виникнуть у майбутньому.

Підприємства відчувають дефіцит як високо кваліфікованих спеціалістів так і працівників робочих професій, зокрема таких як: шевці та швачки всіх рівнів та кваліфікації, розкрійник, технолог швейного виробництва, модельєр-конструктор швейного виробництва, адміністратор, офіціант, бармен, кухар, по ремонту взуття, продавець-консультант, маркетолог програміст, ІТ-спеціаліст, фармацевт, провізор, будівельні професії, лікар-офтальмолог, лікар-кардіолог, лікар-ендокринолог, лікар УЗД, спеціаліст по роботі з клієнтами, юрист, бухгалтер, менеджер, пекарі, формувальники, слюсарі, майстри манікюру, педикюру, перукарі-універсали.

5. Нерухомість для ведення бізнесу та інвестиційна діяльність

Можливість розширення (наявний ресурс нерухомості) у даному місцезнаходженні мають 45% (18) опитаних респондентів і 55% (22) респондентів такої можливості не мають. Це свідчить про незначну диспропорцію у розподілі та користуванні ресурсами нерухомості і майна для розвитку бізнесу у місті.

У той же час, лише три з опитаних підприємств потенційно готові надати в оренду або продати частину своїх приміщень та земельних ділянок, які не використовуються в процесі діяльності та не будуть використовуватися в майбутньому. Вісім респондентів (20%) розглядають таку можливість. Решта 29 підприємств (72%) взагалі не передбачають такі дії. Це свідчить про невеликий потенціал приватного сектору щодо покращення ситуації з вивільненням земельних ділянок чи приміщень для бізнесу.

Дванадцять підприємств (30%) планують інвестувати в розширення бізнесу саме в місті Горішні Плавні, а 14 (35%) підприємств розглядає таку можливість у найближчі роки. Не планують розширювати свій бізнес у місті також 14 підприємств (35%).

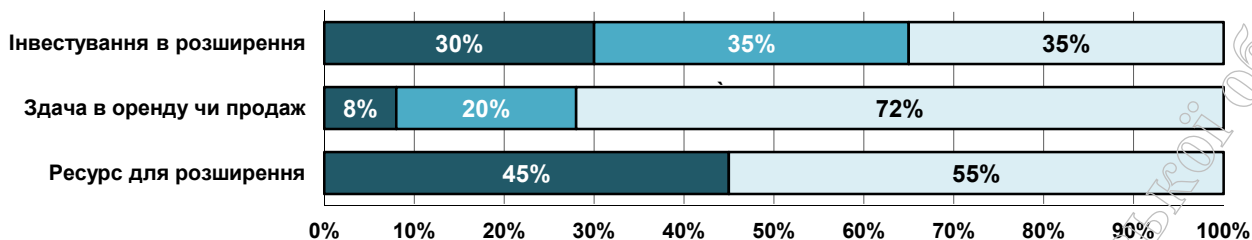

Рис. 6. Інформація про плани щодо розширення бізнесу, %

Респонденти зазначають, що готові інвестувати у розширення бізнесу вже протягом 2016 року. Деякі планують вкладення інвестицій протягом 2017 – 2018 років.

Загальний обсяг зазначених респондентами інвестицій, які вони планують вкласти в розширення свого бізнесу в місті Горішні Плавні у 2016-2018 рр. складає 7060 тис. грн. При цьому підприємства планують створити додатково 45 робочих місць.

Мікропідприємства планують вкласти в розширення бізнесу лише 260 тис. грн. і створити 20 робочих місць. Малі підприємства – 2800 тис. грн. та створити 21 робоче місце.

Позитивним елементом місцевого економічного зростання є те, що більшу частину інвестицій в розширення виробництва планує здійснити середній бізнес – 4000 тис. грн., при цьому запланована кількість створення додаткових робочих місць лише 4.

Підприємства планують модернізацію або вдосконалення існуючих споруд та технологій, здебільшого на постійній основі. Якщо ці цифри виявляться реальними, це, безперечно допоможе зростанню місцевої економіки.

Розглядаючи інвестиційні плани підприємств міста Горішні Плавні, слід зазначити, що три підприємства з опитаних, наприклад, планують інвестувати – від 800 тис. грн. до 4 млн. грн.

6. Оцінка послуг, що надаються органами влади

Респондентам було також запропоновано оцінити якість муніципальних послуг за шкалою від 1 до 4 (1 = відмінно, 4 = погано).

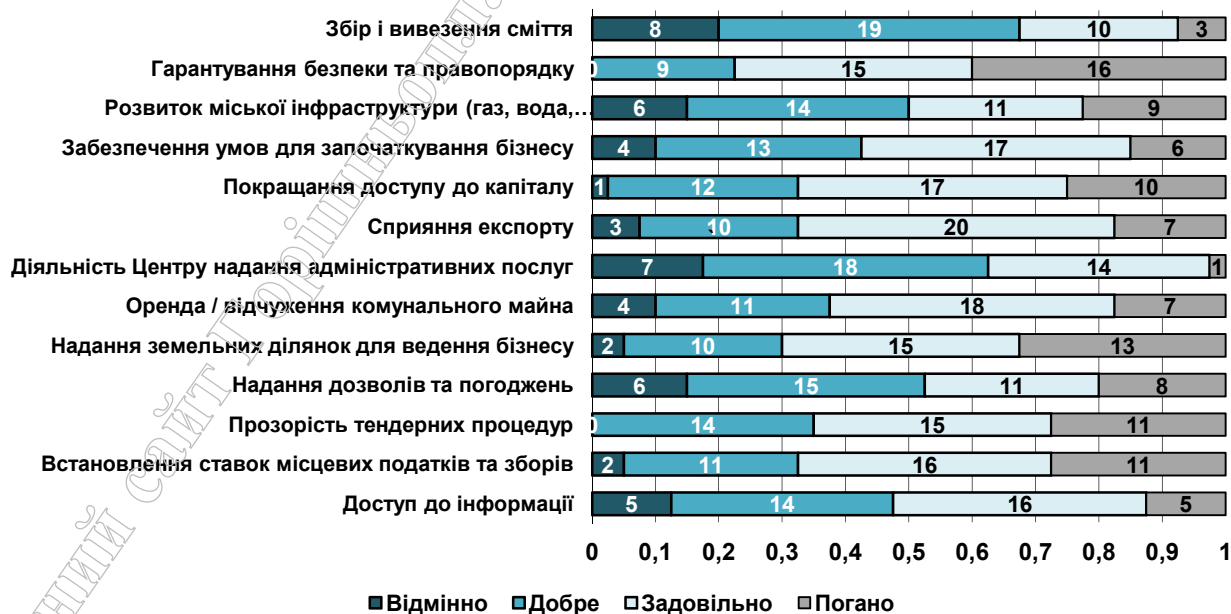
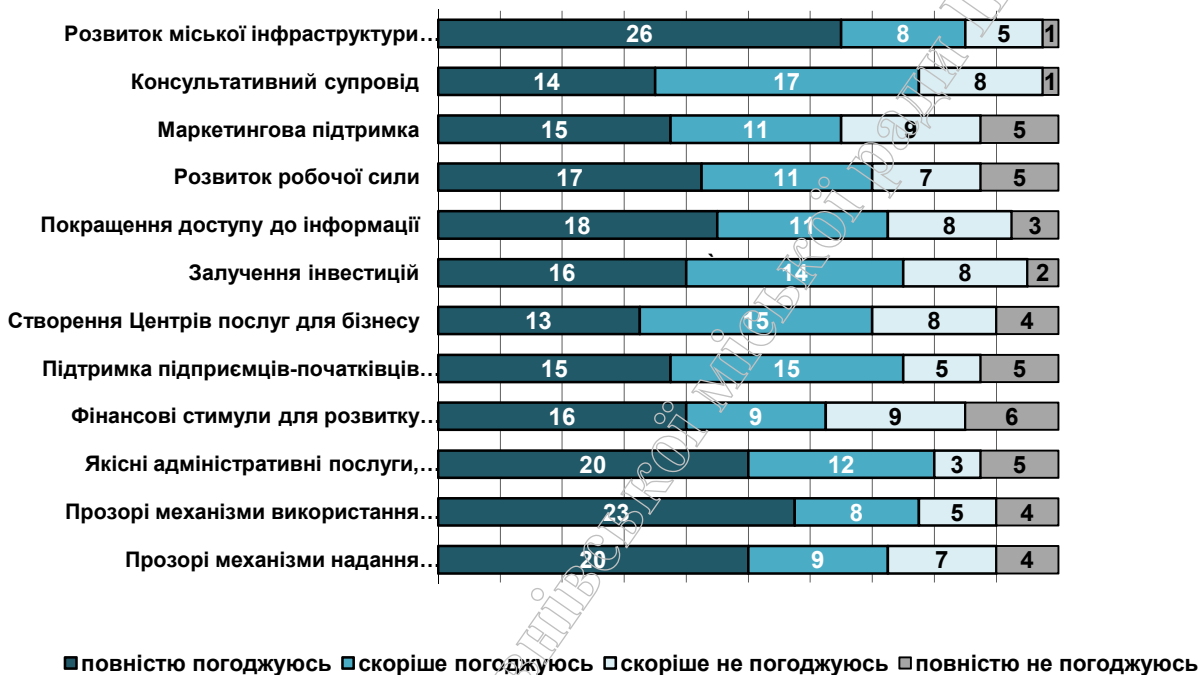

Рис. 7. Оцінка послуг, що надаються органами місцевої влади, %

Найбільш суттєвими проблемами на думку респондентів та більше усього негативних оцінок отримали такі послуги як: гарантування безпеки та правопорядку (16 респондентів дало оцінку «погано»), надання земельних ділянок для ведення бізнесу (13 оцінок «погано»), прозорість тендерних процедур та встановлення ставок місцевих податків та зборів (по 11 оцінок «погано»), покращання доступу до капіталу (10 оцінок «погано»).

Позитивних оцінок «добре» та «задовільно» в сукупності найбільше отримали такі послуги як: діяльність Центру надання адміністративних послуг – 32, доступ до інформації, забезпечення умов для започаткування бізнесу та сприяння експорту – по 30, прозорість тендерних процедур, покращання доступу до капіталу та збір і вивезення сміття – по 29.

Позитивних оцінок «відмінно» та «добре» в сукупності найбільше отримали такі послуги як: збір і вивезення сміття – 27, діяльність Центру надання адміністративних послуг – 25, надання дозволів та погоджень – 21, доступ до інформації – 19.

Рис. 8. Роль місцевої влади в економічному розвитку і сприянні бізнесу

Більшість респондентів на запитання щодо дій влади, спрямованих на покращення бізнес-клімату у місті зазначили такі:

- Підвищити рівень співпраці влади та бізнесу.
- Почути бізнес, дослухатися.
- Питання, що стосуються підприємства попередньо розглядати на погоджених комісіях разом з представниками бізнесу.
- Прозорість прийняття рішень відносно дозволів для малого бізнесу.
- Узгоджувати дії влади і малого та середнього бізнесу по усім питанням.
- Відкрити окремий ЦНАП для бізнесу.
- Запровадити навчальні семінари для тих, хто розпочинає бізнес в т. ч. для жінок, зробити комплексні консультаційні центри.
- Організація безкоштовних юридичних консультацій.
- Популяризація місцевих товарів та послуг на всеукраїнському та міжнародному рівні.
- Організація та проведення виставок виробів легкої промисловості.
- Доступність і фінансування.
- Зменшити податки.

- Дуже високі тарифи на оренду, для підприємців, треба якось регулювати їх та підтримувати малий бізнес, а не задавлювати податками.
- Створювати для підприємств сприятливий клімат, що не робиться сьогодні взагалі.
- Забезпечити вільний під'їзд до об'єктів бізнесу, підтримати проект щодо будівництва доріг та під'їзних шляхів.

Також були думки, що місцева влада робить все можливе для стабільного розвитку бізнесу.

Підприємців запитали також про роль місцевої влади в економічному розвитку і сприянні бізнесу, а також запросили оцінити запропоновані послуги за наступними критеріями: 1 – повністю згодні, 2 – скоріше згодні, 3 – скоріше незгодні, 4 – повністю незгодні. Респонденти активно підтримують всі з запропонованих послуг.

Найбільшою популярністю серед респондентів користуються дії влади, спрямовані на:

- розвиток міської інфраструктури (дороги, мережі електро-, водо-, газопостачання);
- прозорі механізми використання комунального майна;
- запровадження прозорих механізмів надання земельних ділянок;
- надання якісних адміністративних послуг, зокрема електронних;
- покращення доступу до інформації;
- розвиток робочої сили;
- залучення інвестицій;
- фінансові стимули для розвитку бізнесу;
- маркетингова підтримка;
- підтримка підприємців-початківців в т.ч. жінок-підприємців (розвиток Бізнес-інкубаторів).

Фінансові стимули для розвитку бізнесу отримало найбільшу кількість негативних оцінок.

7. Напрями розвитку місцевої економіки в майбутньому

Респонденти, мали змогу вибирати з запропонованих напрямків розвитку лише три найважливіші, які мають бути відображені в Стратегії розвитку міста.

Рис. 9. Головні напрями розвитку місцевої економіки, %

Вибір респондентів найважливіших напрямів розвитку міста розподілився таким чином:

- Розвиток малих і середніх підприємств – 80%;

- Розвиток промислового виробництва – 50%;
- Активізація громади – 25%;
- Енергоефективність – 23%;
- Покращення міської інфраструктури – 20%.

Щодо найбільш перспективних для майбутнього економічного зростання галузей економіки міста Горішні Плавні респонденти дали відповіді:

- гірничо-металургійний комплекс – 80%;
- легка промисловість – 78%;
- торгівля та послуги – 40%;
- медичні послуги, краса та здоров'я – 38%;
- туризм – 25%.
- інформаційні технології (IT) – 8%;
- харчова та переробна промисловість – 8%;

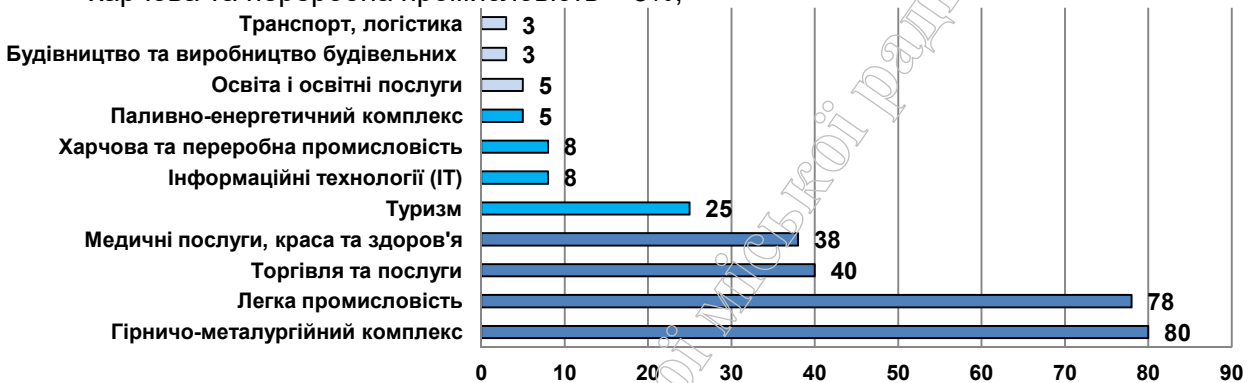

Рис. 10. Головні сектори економіки міста, %

8. Загальна оцінка бізнес-клімату у місті

Респондентам запропонували висловити свої загальні враження про місто як місце для ведення бізнесу та оцінити його за такими критеріями: 1 – відмінно, 2 – добре, 3 – задовільно, 4 – погано, 5 – немає думки.

Шість респондентів оцінили місто як місце для ведення бізнесу на «відмінно». На «добре» місто оцінили 16 підприємців, 12 – «задовільно», 6 респондентів – «погано».

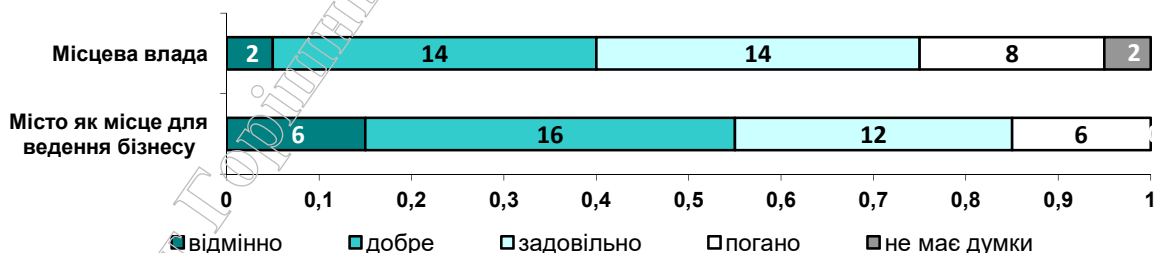

Рис. 11. Загальні враження про місцеву владу та місцевий бізнес-клімат, %

За тими ж самими критеріями респондентам також запропонували висловити свої загальні враження про місцеву владу. Відповіді на це запитання також демонструють, що міській владі необхідно удосконалювати менеджмент та підвищувати ефективність комунікацій і співпраці з представниками бізнесу.

Два респонденти оцінили якість роботи місцевої влади на «відмінно». На «добре» та «задовільно» міську владу оцінило по 14 підприємців. Вісім респондентів оцінили роботу

міської ради, виконкому, міського голови та усіх виконавчих органів і служб як «погану». Два респонденти відповіли на це запитання із зазначенням «немає думки».

Серед найважливіших «сильних» сторін міста з точки зору ведення бізнесу підприємці виокремили такі, як:

- багато кваліфікованих працівників у галузі легкої промисловості,
- молоде, перспективне місто з розвинутою інфраструктурою,
- висока купівельна спроможність, доходи та фінансова стабільність населення,
- стабільна робота групи «Феррекспо»,
- невисокі місцеві податки,
- незабюрократизована процедура відкриття бізнесу,
- відсутність тиску з боку фіскальних органів,
- компактність розташування і невеликі розміри міста,
- розвинута легка промисловість,
- низький рівень безробіття,
- працююча промисловість.

Серед основних «слабких» сторін міста з точки зору ведення бізнесу підприємці зазначили:

- поганий стан навколишнього середовища;
- «дуже багато однопланових підприємств на одній вулиці»;
- «тупикове» розміщення міста, відсутність прямого залізничного сполучення;
- високий рівень і недобросовісна конкуренція;
- відсутність навчальних інституцій;
- низький рівень готовності населення працювати в якості персоналу, відсутність кваліфікованого персоналу (особливо робітничих професій), обмеженість ринку праці;
- мономісто;
- відсутність транспортної інфраструктури;
- неактивний споживач.

Додаток 3

до Стратегії розвитку
міста Горішні Плавні

Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року

м. Горішні Плавні, 2017 р.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року розроблено за підтримки Представництва Фонду ім. Гайнріха Бьоля в Україні та проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади.

Зміст документу є виключною думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Міністерства міжнародних справ Канади чи Уряду Німеччини.

Canada

HEINRICH BÖLL STIFTUNG
КИЇВ

Проект ПРОМІС спрямований на: зміцнення муніципального сектору в Україні; впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримку процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному й національному рівнях.

www.pleddg.org.ua

Фонд імені Гайнріха Бьоля є німецьким ліво-ліберальним політичним фондом. З 2008 року розпочало свою роботу в Представництво в Україні як неурядова ресурсна організація, яка популяризує демократичний порядок денний та змінює публічний дискурс з метою зелених демократичних трансформацій. Пріоритетні напрямки діяльності Фонду: сприяння демократії та зміцнення громадянського суспільства, політична освіта для громадян, зелена енергетична трансформація та захист клімату, гендерна рівність та захист прав людини. В своїй роботі Фонд керується принципами низової партисипативної демократії, гендерного мейнстрімінгу та популяризації зелених ідей.

www.ua.boell.org

Зміст

ВСТУП	4
1. МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ СЕО	5
1.1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ПРОВЕДЕННЯ СЕО В УКРАЇНІ	5
1.2. МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ СЕО.....	5
2. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ МІСТА ГОРІШНІ ПЛАВНІ	9
3. ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В МІСТІ ГОРІШНІ ПЛАВНІ	15
3.1. КЛЮЧОВІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ МІСТА	15
3.2. SWOT-АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В МІСТІ.....	16
3.3. АНАЛІЗ ТРЕНДІВ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ	16
4. АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ЦІЛЕЙ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНИМ ЕКОЛОГІЧНИМ ЦІЛЯМ	23
5. ОЦІНКА ВПЛИВУ СТРАТЕГІЇ НА ДОВКІЛЛЯ	25
5.1. МОЖЛИВІ ЧИННИКИ ЗМІН АНТРОПОГЕННОГО ТА ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ	25
5.2. ЙМОВІРНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ СТРАТЕГІЇ НА СКЛАДОВІ ДОВКІЛЛЯ	25
6. РЕКОМЕНДАЦІЇ СЕО	29
7. ОРГАНІЗАЦІЯ МОНІТОРИНГУ ФАКТИЧНОГО ВПЛИВУ СТРАТЕГІЇ НА ДОВКІЛЛЯ	31
8. ВИСНОВКИ	33
9. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	34
10. СПИСОК УЧАСНИКІВ РОБОЧОЇ ГРУПИ ЗІ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ	35

Вступ

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування. Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

Стратегічна екологічна оцінка Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року здійснювалася за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади, та Фонду ім. Гайнріха Бьолля в Україні. Для проведення СЕО було створено Робочу групу з СЕО.

Методологія проведення СЕО

1.1. Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління» є показник «Частка державних, галузевих, регіональних та місцевих програм розвитку, які пройшли стратегічну екологічну оцінку – відсотків».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був прийнятий Верховною Радою України 4 жовтня 2016 р., а 1 листопада Президент України надав пропозиції до законопроекту. 17 січня 2017 р. Верховна Рада України не підтримала доопрацювання законопроекту.

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було повторно зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довікля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довікля.

1.2. Методологія проведення СЕО

Методологія ґрунтується на досвіді проведення в Україні стратегічної екологічної оцінки стратегій регіонального розвитку. У 2013–2014 рр. СЕО за цією методологією проводилася для Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2020 року та Стратегії розвитку Львівської області на період до 2027 року за сприяння проектів міжнародної технічної допомоги «Розбудова спроможності до економічно обґрунтованого планування розвитку областей і міст України» (Проект РЕОП) і «Місцевий економічний розвиток міст України» (Проект МЕРМ), що впроваджувалися відповідно Конференційною радою Канади та Федерацією канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Уряду Канади.

Методологія проведення СЕО складається з шести етапів:

Етап 1. Підготовчий

1.1. Ухвалення рішення про проведення СЕО. На даний момент в Україні не визначена законодавча процедура проведення СЕО. Тому рішення щодо проведення СЕО може бути прийнято міським головою чи міською радою.

1.2. Створення Робочої групи з СЕО та забезпечення її постійної взаємодії з усіма розробниками Стратегії. Робоча група формується з представників органів влади та місцевого самоврядування, експертів з охорони довкілля, науковців, представників

громадськості та інших зацікавлених сторін. Робочій групі має бути забезпечений вільний доступ до інформації та можливість надавати коментарі й рекомендації розробникам стратегії

1.3. Визначення кола органів влади, які братимуть участь у консультаціях. SEO передбачає необхідність проведення консультацій з природоохоронними органами та органами охорони здоров'я, яким має бути надана можливість прокоментувати проект стратегії та екологічний звіт.

1.4. Визначення кола зацікавлених сторін і необхідного ступеня залучення громадськості до консультацій і участі. Успішна й ефективна участь громадськості є важливою для успішного проведення SEO. Відповідно до Протоколу про SEO громадськості мають бути надані можливості для участі в SEO. Проект стратегії та екологічний звіт мають бути своєчасно доведені до відома громадськості. Громадськості повинна бути надана можливість висловити свою думку щодо проекту стратегії, а також щодо екологічного звіту. До громадськості в процесі SEO слід звертатися якомога раніше, а в ідеалі – на момент формування Робочої групи з SEO. Участь громадськості на цьому ранньому етапі буде свідчити про суспільний інтерес до SEO, підвищить прозорість процесу SEO, забезпечить можливість виявлення потенційного конфлікту цінностей різних соціальних груп, а також гарантуватиме, що важливі для громадськості питання будуть розглянуті під час визначення сфери охоплення SEO. В процесі визначення кола зацікавлених сторін слід звернути увагу на соціальні групи, які потенційно можуть постраждати від погіршення стану довкілля, і на тих, для кого збереження довкілля є одним з основних видів діяльності (науковці, представники громадських екологічних організацій, освітяни).

1.5. Інформування громадськості. Вимоги щодо інформування громадськості сформульовані в ст. 5 «Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень і доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля» (Орхуська конвенція). Інформування громадськості є важливою складовою на усіх етапах SEO. На підготовчому етапі необхідно проінформувати про початок процесу та формування Робочої групи з SEO.

Етап 2. Визначення сфери охоплення SEO

2.1. Визначення ключових екологічних проблем. Огляд екологічних проблем необхідний для того, щоб допомогти зосередити SEO на тих складових довкілля, які є важливими для міста. Наступні питання можуть допомогти у визначенні пріоритетності екологічних проблем: 1) Які проблеми є найдавнішими та найбільш значущими в місті? 2) Які зміни відбуваються в довкіллі? 3) Якою є історія та витоки цих проблем? Група з SEO має визначити головні екологічні проблеми міста на основі наявних аналітичних матеріалів. Рейтинг цих проблем може бути визначений шляхом експертного опитування членів Робочої групи з SEO, а також більш широкого соціологічного опитування.

2.2. Визначення просторових і часових меж оцінки. Просторовий масштаб оцінки має охоплювати природні, соціально-економічні й культурні ресурси та взаємозв'язки між ними, а також практику землекористування, на яку може потенційно вплинути будь-який з розроблених альтернативних сценаріїв.

2.3. Проведення консультацій з природоохоронними органами та органами охорони здоров'я щодо того, яка інформація має бути включена до екологічного звіту.

Етап 3. Оцінка екологічної ситуації на території міста

3.1. Збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників. Необхідно визначити складові довкілля (як екологічні, так і соціально-культурні), на яких буде зосереджено увагу SEO. Важливо визначити ключові показники, які характеризують стан складових довкілля (наприклад, показники якості води, стану здоров'я населення тощо). Ці показники дадуть можливість особам, котрі приймають рішення, оцінити зміни у довкіллі, зосередивши увагу на тих параметрах, які реагуватимуть на зміни й створюватимуть зворотний зв'язок, а також на тих параметрах, моніторинг яких буде ефективним. Зібрана інформація дасть можливість оцінити поточний стан довкілля.

3.2. Проведення SWOT-аналізу з точки зору екологічної ситуації. SWOT-аналіз дає можливість виявити сильні й слабкі сторони екологічної ситуації в місті, а також можливості й загрози, які впливатимуть на екологічну ситуацію. Виявлення загроз сприятиме оцінці їхнього

впливу на довкілля, а визначення можливостей сприятиме пошуку шляхів зменшення впливу планованої діяльності на довкілля.

3.3. Проведення аналізу трендів стану довкілля. Якісна оцінка екологічних проблем розвитку міста в минулому (з наголосом на головні тенденції та очікувані проблеми) є основою для початку розроблення документації з СЕО. В багатьох випадках 50% і більше загального часу на проведення СЕО витрачається саме на визначення базового рівня стану довкілля. Разом з тим, такий аналіз дозволяє оцінити альтернативи пропонованій стратегії розвитку міста, обумовлені об'єктивними тенденціями зміни стану довкілля.

Етап 4. Проведення СЕО (оцінка запропонованих заходів щодо впливу на довкілля та відповідність регіональним екологічним цілям)

4.1. Оцінка ступеню врахування регіональних екологічних цілей в стратегічних і оперативних цілях Стратегії. Робоча група з СЕО оцінює ступінь врахування природоохоронних регіональних цілей в рамках пропонованої стратегії розвитку. Для цього використовуються екологічне законодавство, регіональні стратегічні документи та екологічні програми.

4.2. Проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей. Результати оцінки ступеню врахування регіональних екологічних цілей слід обговорити з громадськістю для того, щоб зібрати зауваження й пропозиції та врахувати їх в документації з СЕО.

4.3. Визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру. Чинники змін у місті можуть бути антропогенними або природними. До чинників змін відносять також регіональну політику та управлінські дії. Зміни екологічної ситуації в місті часто обумовлені синергетичною взаємодією економічних, адміністративних, демографічних і соціально-культурних чинників, а також рівнем розвитку промисловості, сільського господарства, науки й технологій. Чинниками змін можуть бути розширення або скорочення певних галузей економіки (гірничодобувна промисловість, енергетика, сільське господарство, переробна промисловість, лісове господарство тощо); зміна моделей міського та сільського розвитку; розширення або звуження взаємодії між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, бізнесом і громадськими організаціями; зміни чисельності населення в місті; зміни у практиці землекористування тощо. Важливо також виокремити чинники локального рівня та чинники, пов'язані з регіональними, національними й глобальними впливами. Чинники більш високого рівня часто пов'язані з національною політикою та міжнародними угодами, спрямованими, наприклад, на збалансований розвиток, збереження біорізноманіття, протидію зміні клімату.

4.4. Проведення оцінки впливу Стратегії на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення. У випадку, коли у Стратегії передбачаються конкретні заходи й проекти, що мають територіальну прив'язку, група з СЕО оцінює вплив запропонованих заходів на складові довкілля (вплив на атмосферне повітря, воду, ґрунти, природні ресурси, флору й фауну), а також на стан здоров'я та добробут населення (небезпека для здоров'я населення, соціально-економічні наслідки, поводження з відходами, розвиток інфраструктури, транспорт, естетичні характеристики території, використання ландшафтів для рекреаційних цілей тощо). У випадку, коли неможливо чітко визначити територіальну прив'язку конкретних заходів і проектів, оцінка впливів стратегії ґрунтується на експертній оцінці членів Робочої групи з СЕО. Для оцінки впливу можуть бути використані контрольні переліки, а також матриці взаємодій, конфліктів і синергізмів. При цьому оцінюються прямі, непрямі, другорядні, сукупні, синергетичні, короткотермінові, тимчасові та довготривалі впливи.

Етап 5. Розроблення документації з СЕО та передача на ухвалення

5.1. Підготовка екологічного звіту та рекомендацій щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації Стратегії. Усі етапи проведення СЕО мають знайти своє відображення в екологічному звіті. На основі проведеного аналізу Робоча група з СЕО готує рекомендації щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації Стратегії. Під час розроблення стратегій розвитку міст не часто розглядаються альтернативні стратегії. Частіше використовується більш гнучкий підхід, що передбачає аналіз різноманітних

сценаріїв в межах стратегії, який дозволяє розглядати різноманітні сценарії розвитку в усій їх багатоманітності. Тому на основі запропонованих рекомендацій можна розробити один або кілька альтернативних сценаріїв реалізації Стратегії.

5.2. Обговорення документації, збір і врахування пропозицій зацікавлених органів влади та громадськості. Обговорення документації з СЕО є суттєвою складовою СЕО, оскільки це дозволяє не лише ознайомити громадськість з результатами СЕО, а й зібрати пропозиції зацікавлених органів влади та громадськості до Стратегії. Органи влади можуть оцінити правильність організації процесу СЕО та оцінити якість документації з СЕО.

5.3. Розроблення остаточного проекту документації з СЕО та передача в міську раду для розгляду та ухвалення. Група з СЕО забезпечує врахування в екологічному звіті рекомендацій органів влади та громадськості (громадських організацій). Невраховані рекомендації також мають бути відображені в документації з СЕО з поясненням причин неврахування. Екологічний звіт, розроблений в процесі СЕО, передається органам влади для розгляду та ухвалення. Загалом, рекомендації СЕО мають бути максимально враховані в кінцевому варіанті Стратегії. Розробники Стратегії мають зазначити, які рекомендації були враховані, а які – ні й чому.

5.4. Забезпечення доступу громадськості до розробленої документації. Розроблена документація з СЕО має розміщуватися на веб-сайті міської ради поряд із затвердженою стратегією розвитку міста.

Етап 6. Моніторинг фактичного впливу впровадження Стратегії на довкілля

6.1. Створення системи моніторингу та оцінки впливу Стратегії на довкілля. Документація з СЕО має містити пропозиції щодо організації системи моніторингу впливу впровадження Стратегії на довкілля. Ця система має враховувати той факт, що планування розвитку – це поступовий процес, який залежить від розроблення та схвалення Стратегії, відбору проектів і програм з її реалізації, моніторингу фактичного впливу та запуску нового циклу планування. СЕО має бути складовою частиною усіх цих етапів планування. У зв'язку з цим, хід реалізації Стратегії необхідно контролювати з врахуванням: 1) показників, які характеризують виконання природоохоронних заходів під час реалізації Стратегії; 2) результатів оцінки впливу на навколишнє середовище окремих проектів, які виконуватимуться в рамках Стратегії. Результати такого моніторингу необхідно буде враховувати під час оновлення Стратегії або підготовки нових стратегічних документів.

6.2. Утворення робочого органу з моніторингу впливу Стратегії на довкілля. Для моніторингу впливу Стратегії на довкілля має бути створений робочий орган. Цей орган може функціонувати у складі робочої групи з моніторингу стратегії. До його складу можуть увійти члени робочої групи з СЕО, зокрема представники громадськості. Робочий орган з моніторингу має забезпечити доступ громадськості та органів влади до результатів моніторингу.

Стратегія розвитку міста Горішні Плавні

Мета Стратегії розвитку міста Горішні Плавні полягає у вирішенні спільних проблем та реалізації спільних завдань щодо ефективного розвитку продуктивних сил громади, раціональне використання ресурсного потенціалу, створення комфортних умов життя населення, забезпечення екологічної безпеки та вдосконалення територіальної організації суспільства. Це досягається через спільну реалізацію інтересів влади, громади та бізнесу.

Відповідно до стратегічного бачення Горішні Плавні – молоде, зелене та яскраве місто на березі Дніпра, яке постійно розвивається та приваблює інвестиції. Це:

- центр гірничорудної промисловості, найчистіше промислове місто України з високими показниками енергоефективності та енергозбереження;
- столиця трикотажної моди Європи під власними брендами, в якому розвивається конкурентоспроможний високодохідний малий та середній бізнес;
- місто промислового, спортивного, мистецького та історико-пізнавального туризму;
- сучасне місто з активною громадою, здатною співпрацювати з місцевою владою, сприятливе для життя та максимально комфортне для мешканців і гостей.

Бажана «траєкторія» розвитку міста, що має привести громаду до реалізації стратегічного бачення, складається з низки стратегічних напрямів розвитку. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизується у стратегічних і оперативних цілях. Для кожної оперативної цілі розроблені оперативні завдання / сфери реалізації проектів (табл. 1).

Реалізація Стратегії розвитку передбачає чотири етапи, які визначатимуться відповідними Планами реалізації:

- перший етап – 2017-2019 роки;
- другий етап – 2020-2022 роки;
- третій етап – 2023-2025 роки;
- четвертий етап – 2026-2028 роки.

Таблиця 1. Стратегічні напрями, стратегічні й оперативні цілі та оперативні завдання Стратегії розвитку міста Горішні Плавні

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
Напрямок розвитку А. Місто розвиненого експортоорієнтованого бізнесу	
Стратегічна ціль А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу	
А.1.1. Створення інституцій підтримки бізнесу	1. Створення бізнес-центру для підтримки створення екологічно дружнього бізнесу 2. Організація надання консультаційних, інформаційних, освітніх послуг для підприємців 3. Створення та актуалізація баз даних ресурсів для ведення бізнесу 4. Проведення конкурсів для підприємців 5. Встановлення партнерств з Фондом підтримки підприємництва, Центром зайнятості, ТПП
А.1.2. Надання стимулів суб'єктам підприємницької діяльності	1. Стимулювання підприємницької діяльності через часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами 2. Надання приміщень на пільгових умовах
А.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами	1. Проведення зустрічей, круглих столів, семінарів із МСП, молоддю, представниками навчальних закладів, служби зайнятості 2. Підготовка рекомендацій та внесення змін до програм підготовки та перепідготовки фахівців, а також оприлюднення вакансій 3. Підвищення рівня знань підприємців з психології підприємництва, бізнес-планування, маркетингу, фандрейзингу, ЗЕД, управління інноваціями, енергоефективністю та конкурентоспроможністю, володіння іноземними мовами

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
	4. Стажування фахівців в закордонних компаніях, що реалізується за допомогою міжнародних проектів 5. Проведення тренінгів для представників МСБ з питань «зеленого» бізнесу, енергоменеджменту, альтернативної енергетики та збалансованих моделей споживання і виробництва
А 1.4. Формування позитивного іміджу підприємницької справи	1. Вивчення та поширення «Історій успіху» ведення підприємницької діяльності 2. Популяризація джерел інформації щодо започаткування та ведення підприємницької діяльності 3. Проведення кола зустрічей «Досвідчений підприємець – майбутньому підприємцю» 4. Впровадження менторських програм
Стратегічна ціль А.2. Формування економічних кластерів та стимулювання експорту	
А.2.1. Сприяння створенню та функціонуванню виробничих кластерів	1. Складання Профілів виробничих кластерів 2. Розробка Концепції розвитку кластеру: цілі та напрямки, оцінка фінансових потреб, аналіз ринку 3. Проведення дослідження цільового галузевого світового ринку
А.2.2. Стимулювання експорту через об'єднання місцевих виробників	1. Формування інформаційних матеріалів для експортерів: бази даних, аналітики пріоритетних ринків та індустрій 2. Освіта для експортерів: тренінги, семінари, вебінари 3. Співпраця з Офісом з просування експорту при Міністерстві економічного розвитку та торгівлі України 4. Створення міжвідомчої комісії з питань розвитку експорту при міській раді 5. «Бізнес-земляцтво» та встановлення побратимських відносин
А 2.3. Просування продукції місцевих виробників на зовнішні ринки	1. Аналіз цільових ринків та маркетингові дослідження 2. Ярмаркова міжнародна діяльність експортерів 3. Європейська сертифікація 4. Отримання української сертифікації трикотажної продукції 5. Розробка нової торгової марки для трикотажної продукції 6. Укладення дистрибуторських договорів з європейськими представниками
Стратегічна ціль А 3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ	
А.3.1. Забезпечення доступу МСП до фінансових ресурсів	1. Допомога МСП в отриманні коштів міжнародної фінансової допомоги через написання та реалізацію проектної діяльності 2. Проведення конкурсу з надання грантів експортним бізнес-планам 3. Проведення конкурсу з відшкодування вартості банківського кредитування експортних бізнес-планів 4. Поширення позитивного досвіду та успішних історій отримання МСП кредитних та грантових ресурсів
А.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації	1. Внесення змін до Генерального плану міста з включенням інформації про стан довкілля (території зі складними інженерними умовами; ділянки та санітарно-захисні зони виробничих і комунально-складських підприємств; території, що використовуються під звалища; прибережні захисні смуги річок та інших водойм; території природно-заповідного фонду) 2. Розроблення Плану зонування території міста 3. Розроблення детальних планів території 4. Створення містобудівного кадастру для забезпечення прозорого всебічного вивчення інвестиційної привабливості території міста 5. Забезпечення доступності інформації, яка міститься в генеральних планах, для громадськості
А 3.3. Підготовка нових інвестиційних продуктів	1. Створення системи супроводження інвестиційної діяльності 2. Створення переліку та характеристики земельних ділянок «Greenfield» 3. Підготовка інвестиційних проектів та бази даних
Напрямок розвитку В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто	

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
Стратегічна ціль В 1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста	
В.1.1. Облаштування міської інфраструктури відпочинку біля водойм	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація безпечної і комфортної зони відпочинку по вул. Набережній з врахуванням потреб різних категорій населення 2. Благоустрій території обмеженої вулицями Миру, Добровольського та Набережною 3. Облаштування набережної спортивними та ігровими майданчиками 4. Створення об'єктів спостереження та надання допомоги відпочиваючим на воді
В.1.2. Формування інфраструктури розміщення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Будівництво та реконструкція готелів 2. Підвищення класу комфортності місць розміщення 3. Збільшення кількості місць розміщення
В.1.3. Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка та реалізація проєкту «Музей під відкритим небом» (Археопарк Барбара) 2. Формування нових турів: пішохідних, велосипедних, кінних, водних 3. Організація виставок, культурно-мистецьких заходів, фестивалів 4. Створення рекламної та сувенірної туристичної продукції з використанням туристичної символіки, а також умов для її розповсюдження 5. Популяризація міського туристичного продукту: участь у міжнародних та всеукраїнських виставкових заходах, форумах, конференціях
В.1.4. Створення велоінфраструктури в місті	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення нових та ремонт існуючих тротуарів і проїздів 2. Організація безпечного руху велосипедистів вулицями міста 3. Встановлення дорожніх знаків та нанесення дорожньої розмітки 4. Облаштування з'їздів з тротуарів на проїжджу частину вулиць 5. Розробка Концепції розвитку у місті велосипедного руху
Стратегічна ціль В 2. Енергоефективне управління міським господарством	
В.2.1. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Муніципальний енергоменеджмент, фахова освіта та підготовка енергоменеджерів 2. Впровадження інформаційної системи енергомоніторингу, аналіз та актуалізація ПДСЕР 3. Створення інвестиційної платформи для запровадження енергосервісу
В.2.2. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Впровадження нових форм управління будівлями: ОСББ, управляючі компанії 2. Запровадження кредитних механізмів енергоефективності для населення «Теплі кредити» 3. Проєктний менеджмент в сфері енергоефективності, залучення міжнародної технічної допомоги для впровадження енергоефективних проєктів в житлових будівлях
В.2.3. Енергоаудит будівель	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енергоаудит будівель комунальної власності (освіта, охорона здоров'я, культура) 2. Енергоаудит житлового сектору
В.2.4. Енергоефективна модернізація мережі вуличного освітлення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Запровадження енергоефективного обладнання та модернізація вуличного освітлення 2. Збільшення площі покриття зовнішнього освітлення
В.2.5. Термомодернізація будівель та запровадження альтернативних джерел енергії	<ol style="list-style-type: none"> 1. Термомодернізація будівель 2. Впровадження геліосистем та забезпечення будівель гарячим водопостачанням
В.2.6. Реконструкція котельних із використанням	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реконструкція котельних із запровадженням енергоефективного обладнання

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
енергозберігаючі технології	
Стратегічна ціль В 3. Покращення стану довкілля та безпеки міста	
В.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реконструкція існуючого звалища ТПВ з облаштуванням сортувальної лінії 2. Впровадження механізованого сортування побутових відходів з вилученням ресурсоцінних компонентів, їх переробкою 3. Технічне переоснащення та оновлення парку спецтехніки та контейнерного господарства 4. Проведення реконструкції контейнерних майданчиків
В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реконструкція самопливного каналізаційного колектору від будинку № 89 проспекту Героїв Дніпра до групи будинків 15 мікрорайону м. Горішні Плавні 2. Влаштування цеху механічного зневоднення осадів стічних вод 3. Автоматизація процесу очищення стічних вод від механічних домішок
В.3.3. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розчищення та поглиблення русла р. Дніпро 2. Берегоукріплення річки Дніпро, Паркового озера та відновлення санітарного і гідрологічного режимів 3. Берегоукріплення озер та розчищення водойм на території заказника місцевого значення «Лісові озера» 4. Очищення ділянок берегової смуги Дніпродзержинського водосховища від очерету, водяної парослі, трав'яної рослинності, кущів та частин дерев
В.3.4. Озеленення міста	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реконструкція та розширення системи поливу в місті 2. Придбання та посадка зелених насаджень (дерева та кущі) 3. Боротьба з карантинними рослинами
Напрямок розвитку С. Місто відкритого креативного простору та активної громади	
Стратегічна ціль С 1. Креативний освітній та культурний простір	
С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір	<ol style="list-style-type: none"> 1. залучення активних містян до реформування освітнього процесу 2. покращення соціально-психологічного оточення для кожного члена громади 3. активізація участі батьків та створення постійно діючого батьківського лекторію для батьківської громади 4. запровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій в навчальний процес 5. впровадження системи пошуку, навчання й виховання академічно здібних та обдарованих дітей 6. розроблення програми екологічної освіти для навчальних закладів міста 7. запровадження в освітній процес екологічної освіти та освіти для збалансованого розвитку
С.1.2. Створення Арт-простору для реалізації творчих проєктів	<ol style="list-style-type: none"> 1. створення артмайданчиків для комунікацій, підвищення знань, творчого розвитку дітей та молоді 2. створення творчих гуртків, проведення свят, культурних заходів, творчих майстерень 3. організація проведення конкурсів для молоді 4. проведення екологічних конкурсів, створення екологічних гуртків, проведення екологічних фестивалів
С.1.3. Новітня бібліотека	<ol style="list-style-type: none"> 1. облаштування бібліотек, як сучасного, креативного та комфортного простору для жителів міста 2. забезпечення доступності та корисності ресурсів та послуг бібліотек, доступ користувачів до бібліотечних ресурсів в режимі он-лайн 3. підтримка та збереження фонду знань та інформаційного потенціалу для нинішніх і майбутніх поколінь
С.1.4. STEM-освіта в сучасній школі	<ol style="list-style-type: none"> 1. організація курсів та програм навчання учнів для успішного працевлаштування 2. формування технічно складних навичок із застосуванням математичних знань і наукових понять, а також взаємодії, самостійності при прийнятті рішень 3. впровадження робототехніки як одного із напрямів STEM-освіти, що розрахований на розширення робототехніки в освітньому середовищі міста та перетворення міста в один із центрів робототехніки в Україні

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
	4. Вивчення іноземних мов
Стратегічна ціль С.2. Здорова громада – задоволення особливих потреб	
С.2.1. Створення доступного простору для людей з інвалідністю	<ol style="list-style-type: none"> 1. Залучення дітей, підлітків та молоді з інвалідністю до творчих гуртків, спортивних секцій, соціальних майстерень 2. Створення благодійної мережі 3. Просвітницька кампанія здорового способу життя та профілактики соціальних захворювань 4. Створення в місті студії соціального відео 5. Аналіз доступності спортивних і культурних закладів для людей з інвалідністю та розробка рекомендацій щодо усунення існуючих перешкод
С.2.2. Школа здорового способу життя та спорту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація спортивних майданчиків для розвитку різноманітних спортивних дисциплін та занять з фізичної культури серед вихованців спортивно-юнацьких шкіл міста 2. Відродження та розвиток у місті таких олімпійських видів спорту, як штовхання ядра, метання диску та списа 3. Розвиток спортивно-орієнтованої інклюзивної освіти, залучення досвідчених інваспортсменів до роботи з молоддю, проведення міського відкритого чемпіонату з легкої атлетики серед інваспортсменів на кубок міського голови 4. Просвітницька кампанія серед населення щодо здорового способу життя та сучасні підходи і методи профілактики та попередження захворювань
С.2.3. Військово-патріотичне виховання молоді	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення спеціалізованих майданчиків для військово-патріотичної підготовки учнівської молоді 2. Удосконалення та оновлення навчальних програм для викладачів шкіл, училищ, спілки ветеранів Афганістану, воїнів АТО, військового комісаріату
Стратегічна ціль С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку	
С.3.1. Створення молодіжного самоуправління	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення дієвого молодіжного органу самоуправління «Молодіжна Рада», визначення пріоритетів, розробка програм розвитку 2. Підготовка до активної громадської діяльності лідерів громадської думки, проведення низки тренінгів, семінарів та участі у суспільно значимих заходах і проєктах 3. Забезпечення представництва дівчат в молодіжному самоуправлінні 4. Встановлення молодіжних міжрегіональних та міжнародних зв'язків 5. Проведення дискусійних майданчиків з учнівським самоврядуванням щодо з'ясування думки, проблем та ініціатив 6. Підтримка молодіжних екологічних ініціатив
С.3.2. Міжнародний молодіжний Training camp	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблення знань культури, ментальності та традицій країн-партнерів 2. Залучення дипломатичних представників країн-партнерів до участі у розширенні міжнаціональних відносин 3. Культурний обмін з містами-партнерами (Орхей, Унгени, Жодіно, Кармель, Рацібож) творчих дитячих та молодіжних колективів. 4. Поглиблення знань іноземних мов
С.3.3. Реалізація молодіжних проєктів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка команди менеджерів та навчання проєктному менеджменту 2. Розробка і реалізація молодіжних проєктів
Стратегічна ціль С.4. Відкрита громада – ефективне врядування	
С.4.1. Залучення громадськості до управління містом	<ol style="list-style-type: none"> 1. Робота дорадчо-консультативних органів 2. Організація громадських обговорень суспільно-значущих проблем громади 3. Громадський бюджет як інструмент залучення громадськості до ефективного управління бюджетом та реалізації ініціатив 4. Проведення консультацій з громадськістю з питань, що стосуються суспільно-економічного розвитку громади 5. Розширення каналів спілкування з громадою, зворотній зв'язок 6. Створення системи залучення жителів міста до розв'язання екологічних проблем, зокрема підвищення рівня їхньої обізнаності з питань охорони довкілля та екологічної безпеки 7. Організація та проведення природоохоронних акцій
С.4.2. Надання якісних послуг через ЦНАП	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розширення переліку послуг та поліпшення їх якості 2. Маркетинг ЦНАПу, програмне забезпечення, запровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
С.4.3. Електронне врядування	<p data-bbox="435 174 1415 208">3. Удосконалення подачі документів для отримання адміністративної послуги</p> <p data-bbox="435 208 1415 297">1. Створення єдиної системи, що включає Єдиний портал послуг міста та прикладне програмне забезпечення для установ, відділів, підприємств міської ради</p> <p data-bbox="435 297 1415 365">2. Удосконалення існуючих та створення нових веб-ресурсів, які забезпечать якість роботи установ та організацій міста</p> <p data-bbox="435 365 1415 418">3. Створення сторінки «Довкілля» на веб-сайті міської ради для інформування населення про екологічну ситуацію в місті</p>

Офіційний сайт Горішньоплавнівської міської ради Шолтавської області

Оцінка екологічної ситуації в місті Горішні Плавні

Горішні Плавні – місто монопрофільне. Наповнення бюджету міста значною мірою залежить від податкових надходжень від підприємств групи FERREXPO. Особливістю міста є функціонування гірничодобувної промисловості, при чому видобуток здійснюється відкритим способом, що передбачає накопичення відходів, захаращення земельних ділянок.

Горішні Плавні – це промислове місто з великим техногенним навантаженням. На території міста розташовано 2 гірничорудних комплекси (ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» і ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат») та 2 щебеневих кар'єри (ПАТ «Рижівський гранітний кар'єр» і Редутський кар'єр філії «Центр управління промисловістю» ПАТ «Укрзалізниця»). Ці підприємства здійснюють значний вплив на атмосферне повітря під час видобутку корисних копалин, пов'язаних з буро-підривними роботами та під час переробки.

Виробництвом готових металевих виробів (крім машин і устаткування) займаються науково-виробниче підприємство «Фероліт», ПП «Виробничо-комерційне підприємство «Євросталь-Комсомольськ». Ремонт і монтаж машин і устаткування займаються: ТОВ «Дивайс»; виробничо-комерційна фірма «Радон» ТОВ фірма «Дизель»; ПП «Галла люкс»; колективне підприємство «Кредо»; ТОВ «Феррострой»; ДП «Ферротранс».

Для організації роботи в галузі охорони довкілля міською радою затверджена «Програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в місті Комсомольську на 2016-2020 роки». Основною метою програми є поліпшення екологічного стану та підвищення рівня екологічної безпеки. Також на даний час діють «Програма розвитку та збереження зелених насаджень у м. Комсомольську на 2016-2017 роки» та «Програма охорони тваринного світу та регулювання чисельності бродячих тварин в м. Комсомольську на 2015-2020 роки». Підготовлений проект «Програми поводження з твердими побутовими відходами в м. Горішні Плавні на 2017-2021 роки».

Підписано Угоду мерів та розроблено План дій сталого енергетичного розвитку. В муніципальному секторі активно впроваджуються енергоефективні заходи. Місто активно співпрацює з проектом «Енергоефективність в громадах» (GiZ).

3.1. Ключові екологічні проблеми міста

Робоча група з СЕО визначила рейтинг ключових екологічних проблем міста (табл. 2).

Таблиця 2. Екологічні проблеми міста Горішні Плавні

№ (рейтинг)	Проблема
1	Незадовільний стан звалища твердих побутових відходів (ТПВ)
2	Розміщення та захоронення ТПВ
3	Відсутність підприємств з переробки ТПВ
4	Забруднення атмосферного повітря викидами промислових підприємств і автотранспорту
5	Незадовільний стан каналізаційних мереж і споруд зливової каналізації
6	Забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств і підприємств ЖКГ
7	Поводження з відходами I-III класів небезпеки
8	Висока енергоємність та ресурсоємність виробництва
9	Недостатня ефективність роботи очисних споруд
10	Низький рівень екологічної культури у представників бізнесу та населення
11	Низький рівень використання альтернативних джерел енергії
12	Розміщення та утилізації відходів гірничодобувної та інших галузей промисловості
13	Недосконалість системи екологічного моніторингу
14	Слабкі важелі впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження в місті
15	Низький рівень впровадження енергоефективних технологій

3.2. SWOT-аналіз екологічної ситуації в місті

Робочою групою з CEO був виконаний SWOT-аналіз екологічної ситуації в місті Горішні Плавні, узагальнені результати якого наведені в табл. 3.

Таблиця 3. SWOT-аналіз екологічної ситуації в місті Горішні Плавні

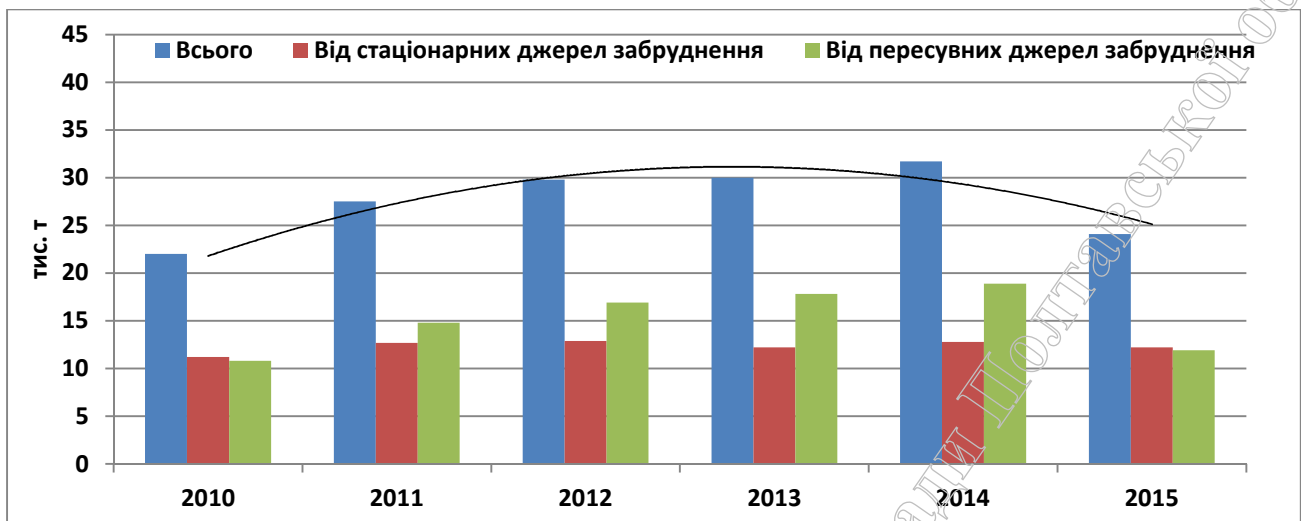
Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Значні водні ресурси (р. Дніпро, р. Псел, озеро Онуфріївське в заказнику «Лісові озера», паркове озеро) • Ресурси Кременчуцького залізорудного району, який посідає друге місце в Україні за запасами залізорудної сировини (10 родовищ) • Великі запаси гранітів, мігматитів, гнейсів, кварцитів, мармурів, кристалічних сланців, прояви руд кольорових металів, напівкоштовного каміння, діабазів, пісків, суглинків, мінеральних фарб, глин, мінеральних вод • Розвинута добувна промисловість • Підписано Угоду мерів та розроблено План дій сталого енергетичного розвитку • Високий професійний та освітній рівень жителів міста • Розвинута інженерна та комунікаційна інфраструктура • Житловий фонд обладнаний засобами обліку споживання енергоресурсів • У муніципальному секторі впроваджуються енергоефективні заходи • Достатньо високий рівень благоустрою центральної частини міста • Місто оточене сосновими лісами • Місто займає одне з провідних місць за кількістю зелених насаджень у розрахунку на одного мешканця • Місто проводить санітарні роботи з усунення амброзії та тополиного пуху • Здійснюється активна екологічна просвіта (міські екологічні акції, суботники) • Організовано збір батарейок в школах 	<ul style="list-style-type: none"> • Наявність екологічно небезпечних об'єктів • Наявність джерел техногенної сейсмічності • Наявність штучних техногенних відкладів • Вилучення земель під відвали • Порушення гідрологічного режиму ґрунтових і підземних вод, їх мінералізація понад допустимого вмісту • Погіршення якості поверхневих вод внаслідок евтрофікації Дніпродзержинського водосховища • Процеси руйнування берегів річок • Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснюють 18 промислових підприємств • Незадовільний стан каналізаційної системи та обладнання через високий фізичний знос • Значні обсяги стоків мають промислове походження, що негативно впливає на можливості очисних споруд • Високий рівень зносу очисних споруд • Високий рівень зносу зливової каналізації, відсутність очисних споруд • Звалище ТПВ не відповідає санітарно-технічним вимогам, немає захисту від забруднення підземних вод • Великі обсяги промислових і побутових відходів • Низький рівень управління енергоефективністю та споживанням енергоресурсів • Зростання кількості алергічних захворювань • Погане інформування про прийом вторсировини
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> • Стимулювання енергоефективності у виробництві та житлово-комунальній сфері • Розвиток альтернативної енергетики • Впровадження високотехнологічних та енергоефективних технологій • Подальший розвиток екологічного управління • Можливість отримання кредитів від міжнародних фінансових установ 	<ul style="list-style-type: none"> • Політична нестабільність і воєнні дії на сході України • Техногенні катастрофи • Зростання кількості аварійних ситуацій через зношеність комунальної інфраструктури • Зростання рівня забруднення водних об'єктів внаслідок неефективної системи очищення стічних вод • Зростання рівня захворюваності внаслідок забруднення довкілля

3.3. Аналіз трендів стану довкілля

Атмосферне повітря

Основними джерелами забруднення атмосферного повітря міста Горішні Плавні є пересувні джерела, викиди яких становлять 50-60% від загального валового викиду забруднюючих речовин, і промислові підприємства (викиди становлять 40-50%).

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря в місті Горішні Плавні у 2010-2015 роках (рис. 1) свідчить про стабільні обсяги викидів від стаціонарних джерел і зростання викидів від пересувних джерел у 2010-2014 роках (і суттєве зниження у 2015 р.).

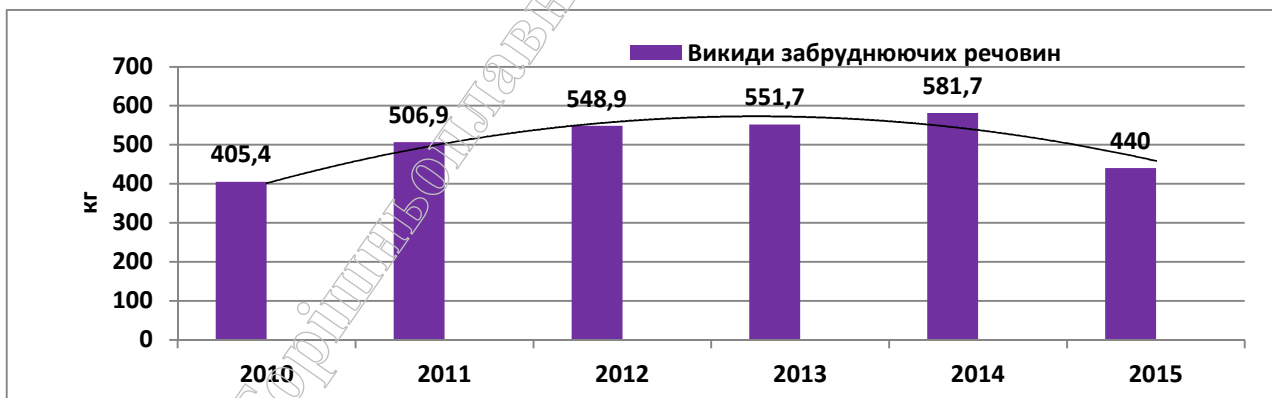

Джерело: Інформація Головного управління статистики у Полтавській області

Рис. 1. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря в місті Горішні Плавні у 2010-2015 роках, тис. т

У 2015 р. м. Горішні Плавні було одним з головних забруднювачів атмосферного повітря стаціонарними джерелами у Полтавській області. На місто припадало 21,9% від усіх викидів забруднюючих речовин в атмосферу стаціонарними джерелами області (для порівняння: на м. Кременчук припадало 28,9%, на Полтаву – 2,17% від усіх викидів стаціонарними джерелами області).

За обсягами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у розрахунку на одну особу м. Горішні Плавні є безумовним лідером у Полтавській області – 440 кг на одну особу у 2015 р. (для порівняння: у м. Кременчук – 124,1 кг на особу, в Полтаві – 56,7 кг на одну особу). Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за останні п'ять років в розрахунку на одну особу в м. Горішні Плавні представлена на рис. 2.

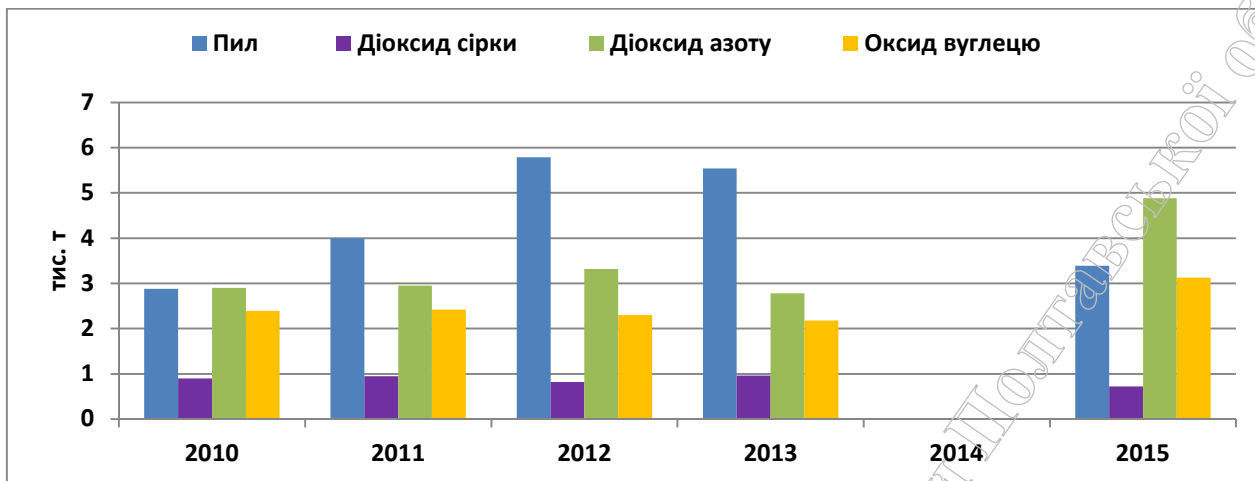

Джерело: Інформація Головного управління статистики у Полтавській області

Рис. 2. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря в розрахунку на одну особу в м. Горішні Плавні

У місті нараховується 18 підприємств, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Усі підприємства працюють згідно із затвердженими дозволами на викиди. Основними забруднювачами атмосферного повітря міста є підприємства видобувної промисловості. У 2015 р. викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря ПрАТ «Полтавській гірничо-збагачувальний комбінат» становили 10,9 тис. т (близько 90% від стаціонарних джерел забруднення по місту та 18,2% по області), ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат» – 1 тис. т (8,3% викидів по місту та 1,8% обласних викидів).

Динаміка викидів найпоширеніших забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел міста вказує на збільшення викидів діоксиду азоту та оксиду вуглецю.

Джерело: Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Полтавській області у 2015 році

Рис. 3. Динаміка викидів найпоширеніших забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел в місті Горішні Плавні у 2010-2015 роках, тис. т

Систематичні спостереження за вмістом забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Горішні Плавні проводяться Кременчуцькою лабораторією спостережень за забрудненням атмосферного повітря Полтавського центру з гідрометеорології на одному стаціонарному посту.

Результати спостережень за 2015 р. свідчать, що загальний рівень забруднення атмосферного повітря міста Горішні Плавні у цілому за рік за індексом забруднення характеризується як низький. Значення індексу забруднення атмосферного повітря (ІЗА) у 2015 р. становило 2,5 (у 2014 р. – 2,8, у 2013 р. – 2,9; у 2012 р. – 2,8). При цьому рівень забруднення атмосферного повітря визначався такими забруднюючими речовинами: пил, фенол, діоксид азоту, аміак, хлористий водень.

За останні 5 років (2011-2015) підвищився середньорічний вміст майже усіх забруднюючих речовин, крім оксиду вуглецю. Незначне зменшення спостерігається по пилю. По важких металах зберігається тенденція до збільшення в атмосферному повітрі вмісту кадмію й цинку та до зменшення заліза, марганцю, міді, свинцю, хрому.

У 2015 р. допустимий рівень забруднення повітря (максимальна з разових концентрацій) на вулицях міста був перевищений діоксидом азоту – 1,1 ГДК і хлористим воднем – 1,15 ГДК.

Таблиця 4. Найбільші середні та максимальні концентрації забруднюючих речовин (в кратності ГДК) в атмосферному повітрі міста Горішні Плавні у 2015 р.

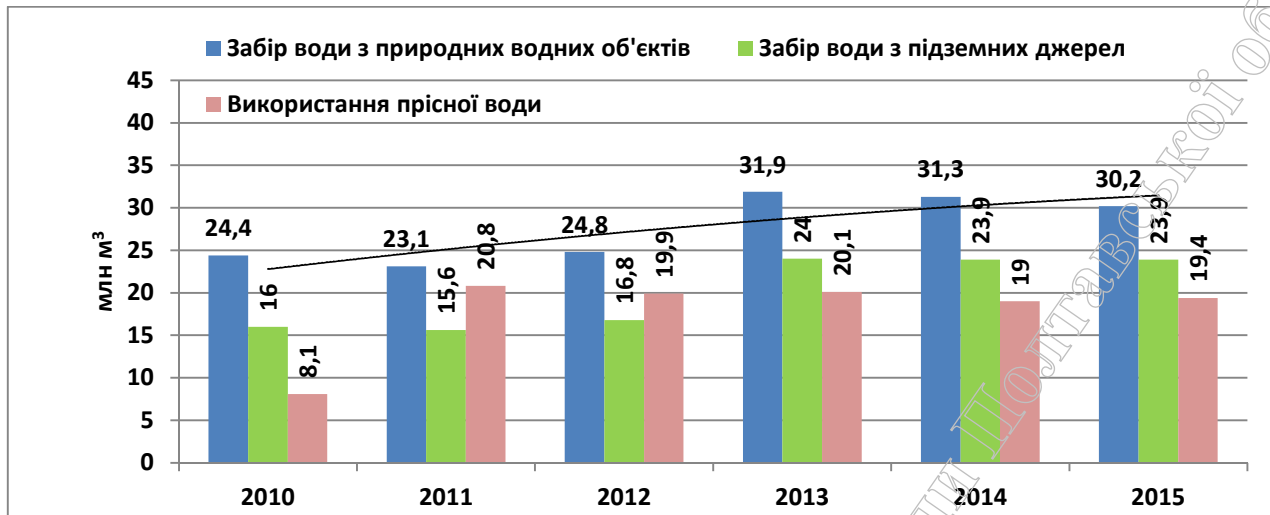
Забруднююча речовина	ГДК, мг/м ³	Середня концентрація	Максимальна з разових концентрацій
Пил	0,15	0,479	0,8
Діоксид сірки	0,05	0,024	0,014
Оксид вуглецю	3,0	0,182	0,6
Діоксид азоту	0,04	0,777	1,1
Сажа	0,05	0,082	0,3
Хлористий водень	0,2	0,395	1,15
Аміак	0,04	0,327	0,25

Джерело: Екологічний паспорт Полтавської області (2015 рік).

Водокористування

Основною водною артерією міста Горішні Плавні є річка Дніпро як частина Дніпродзержинського водосховища. Процеси евтрофікації цього водосховища погіршують

якість води й створюють загрозливу ситуацію в районі господарсько-питного водозабору міста на протоці Річище (затока річки Дніпро).

Джерело: Інформація Головного управління статистики у Полтавській області

Рис. 4. Динаміка забору прісної води з природних водних об'єктів і з підземних водних джерел та її використання в м. Горішні Плавні

Комунальне підприємство «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» Горішньоплавнівської міської ради» (КП ВУВКГ) забезпечує питною водою більш як 52 тис. споживачів, що мешкають у 235 житлових будинках), Полтавський ГЗК і ряд інших промислових підприємств, об'єкти соціальної інфраструктури та бюджетні організації. Цілодобове забезпечення міста питною водою здійснюється за допомогою 13 підвищувальних насосних станцій. Протяжність водопровідних мереж становить 107,3 км, з яких 15 км мереж знаходяться в аварійному стані.

Таблиця 5. Використання водних ресурсів міста Горішні Плавні

Використання водних ресурсів	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Використано свіжої води, млн м ³	8,1	20,8	19,9	20,1	19	19,4
Обсяг оборотної та послідовно (повторно) використаної води	491,1	528,1	532,9	573,7	565,3	597,7

КП ВУВКГ приймає на очисні споруди господарсько-побутові стоки від населення та інших споживачів (підприємств, бюджетних установ і підприємців малого та середнього бізнесу). Побутові стічні води з території міста поступають через систему 13-ти каналізаційних насосних станцій (КНС), розташованих на території міста, в головну каналізаційну насосну станцію КНС № 1, яка перекачує стоки в каналізаційно-очисні споруди. Протяжність каналізаційної мережі міста становить 81,27 км, з них напірні колектори – 10,52 км. Загальна протяжність аварійних мереж – 16 км. Господарсько-побутові стоки ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» безпосередньо скидаються у головну станцію каналізаційно-очисних споруд. Стоки проходять механічне, біологічне очищення й доочищення та скидаються у третій відсік хвостосховища ПрАТ «Полтавський ГЗК».

Хвостосховище ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» виконує функцію накопичувача відпрацьованої залізної руди та стічних вод (відстоювання пульпи, за допомогою якої подаються ці відходи до гідроспоруди). Обсяг накопичених відходів у хвостосховищі становить понад 440 млн т, а об'єм стічних вод – понад 12 млн м³. Підприємство здійснює скидання стічних вод у річки Дніпро та Сухий Кобелячок. Щорічно комбінат веде роботи з нарощування захисних дамб хвостосховища. Пошкодження огороджуваних дамб хвостосховища або його переповнення може призвести до тяжких наслідків, пов'язаних як із забрудненням довкілля, так і з загрозою життю мешканців міста.

Джерело: Інформація Головного управління статистики у Полтавській області

Рис. 5. Динаміка скиду зворотних вод у водні об'єкти м. Горішні Плавні, млн м³

Значною проблемою є розвиток процесів руйнування берегів, яке призводить до безповоротної втрати земель, замулювання річок і озер.

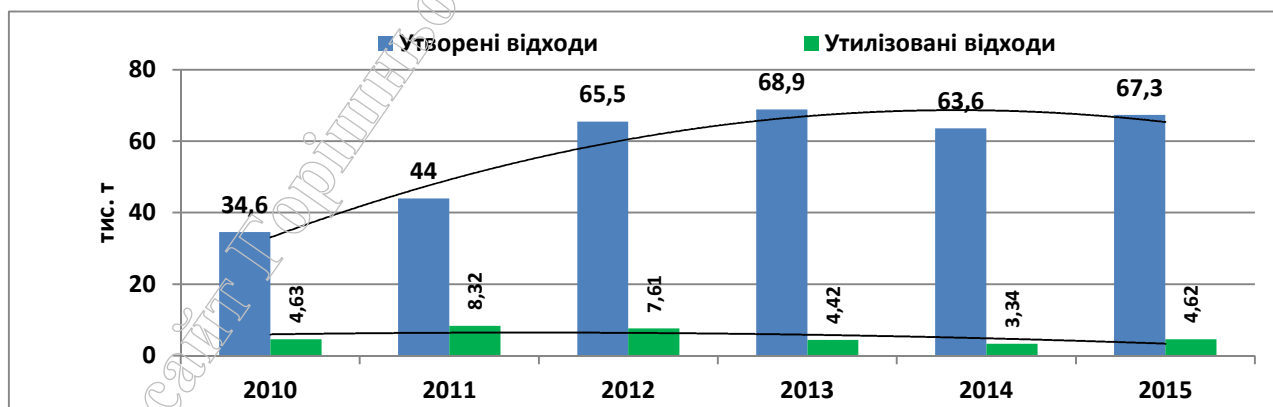
Відходи

Масштабність ресурсовикористання і гірничодобувної спеціалізації економіки міста сприяють значному утворенню і накопиченню відходів виробництва. Хоча певна частина відходів у процесі виробництва переробляється і використовується в якості вторинних ресурсів, переважна їх кількість накопичується у відвалах та хвостосховищах.

Динаміка утворення та утилізації відходів I-IV класів небезпеки в місті Горішні Плавні представлена на рис. 6 і табл. 6. Можна зазначити певну стабілізацію обсягів утворення та утилізації відходів. Загальний обсяг накопичених відходів невпинно зростає.

Таблиця 6. Утворення та накопичення відходів, тис. т

	2010	2013	2014	2015
Утворення відходів:				
I-IV класів небезпеки – всього	34,6	68,9	63,6	67,2
у тому числі I-III класів небезпеки	19,7	25,6	22,7	21,7
Наявність відходів на кінець року:				
I-IV класів небезпеки – всього	80,6	118,9	377,2	417,2
у тому числі I-III класів небезпеки	77,3	125,7	23,0	25,2

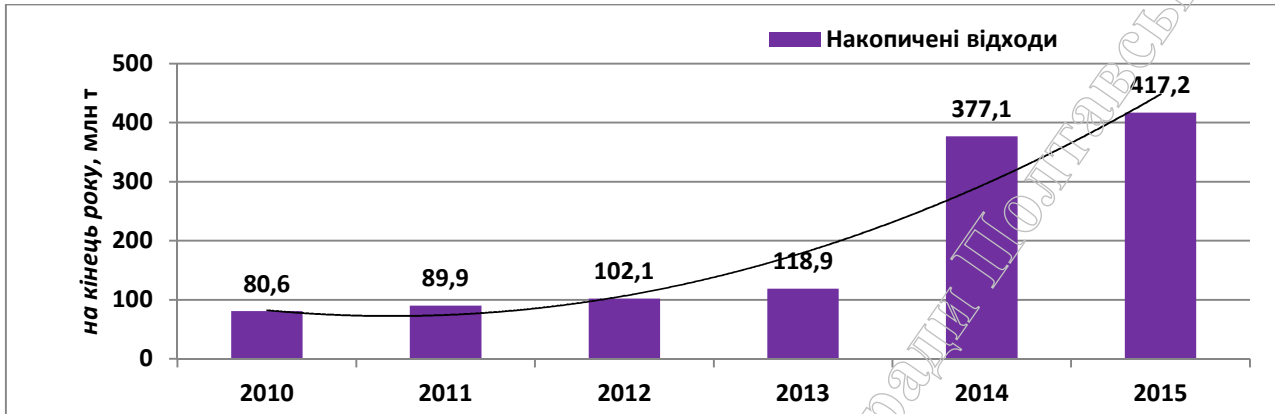

Джерело: Інформація Головного управління статистики у Полтавській області

Рис. 6. Динаміка утворення та утилізації відходів I-IV класів небезпеки в місті Горішні Плавні

Основними забруднювачами довкілля є підприємства ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» (0,5% – від усіх розміщених відходів в області I-IV класу небезпеки).

Станом на 01.01.2016 р. на Полтавському гірничо-збагачувальному комбінаті накопичено 2,206 млрд т нетоксичних відходів розроблення кар'єру залізної руди та шламів і хвостів збагачення залізних руд. У 2015 р. для будівництва і обвалування огорожувальних дамб шламосховища, формування будівельних майданчиків, будівництва доріг використано 0,4 млн м³ розкривних скельних порід і 3,301 млн т шламів збагачення залізної руди (у 2014 р. – 2,125 млн м³ та 13,421 млн т; у 2013 р. – 1,571 млн м³ та 15,015 млн т відповідно, у 2012 р. – 1,556 млн м³ та 11,536 млн т, у 2011 р. – 1,1 млн м³ та 11,840 млн т відповідно).

Джерело: Інформація Головного управління статистики у Полтавській області

Рис. 7. Динаміка накопичених відходів I-IV класів небезпеки у м. Горішні Плавні

ПАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» експлуатує шламосховище та полігон промислових відходів в районі залізничної станції «Західна». Обсяг накопичених порід у відвалах становить 1754,683 млн т, у шламосховищі – 451,994 млн т. Пошкодження захисних дамб шламонакопичувача або його переповнення може призвести до тяжких наслідків, пов'язаних із забрудненням довкілля.

Поводження з твердими побутовими відходами в Горішніх Плавнях виконується згідно затвердженої схеми санітарного очищення міста. Відповідно до цієї схеми і погоджених графіків вивозу ТПВ проводиться щоденне санітарне очищення міста (виконавець – комунальне підприємство «СпецЕко».

В місті прийнята система збору ТПВ контейнерним способом. У багатоповерхових будинках задіяні контейнери на 120 л і 240 л. На контейнерних майданчиках встановлені контейнери 0,75 та 1,1 м³. З 2016 р. в місті встановлюються контейнери для збору великогабаритного сміття ємністю 7 м³.

У місті знаходиться один полігон твердих побутових відходів (вул. Будівельників, 59), площею майже 12 га. Обсяги збирання та складування відходів на полігоні у рік становлять приблизно 25 тис. т. Станом на 01.01.2017 р. накопичено 513 тис. т. У 2016 р. розроблено проект «Реконструкція існуючого звалища ТПВ з улаштуванням сортувальної лінії». В проекті враховано всі вимоги законодавства щодо проектування, будівництва та експлуатації полігонів побутових відходів, в тому числі передбачено встановлення сортувальної лінії, з відбором вторинної сировини та речовин для виготовлення твердого палива.

Стан зелених насаджень

Зелена зона міста представлена об'єктами загального користування (парки, сквери, лісопарки), обмеженого користування (насадження на територіях об'єктів громадського та іншого призначення), спеціального призначення (насадження вздовж вулиць та санітарно-захисні насадження). Загальна площа зелених насаджень міста становить 508,03 га (98,0 м² на одного жителя), в тому числі площа зелених насаджень загального користування 208,8 га (40,3 м² зелених насаджень на одного жителя).

Територія міста включає 2 парки, 9 скверів, які перебувають у власності територіальної громади міста, вулиці, на яких наявні зелені зони, квітники, декоративні дерева та інші об'єкти

зеленого господарства. Площа парків становить 28,7 га, скверів – 9,3 га, набережних – 8,6 га, лісопарків – 159,9 га, інших об'єктів благоустрою – 2,8 га.

У зв'язку з тим, що м. Горішні Плавні розташоване на піщаних ґрунтах, які бідні на поживні речовини, актуальною є проблема збереження родючості земель. Для покращення родючості ґрунтів та більш ефективного росту зелених насаджень потрібно завозити чорнозем, який у своєму складі має найбільшу кількість гумусу та містить велику кількість інших корисних речовин, необхідних рослинам. Важливу роль в догляді за зеленими насадженнями відіграє полив дерев, кущів, квітників і газонів.

Екологічна безпека

В безпосередньому наближенні до небезпечних промислових об'єктів чи елементів селітебної забудови міста Горішні Плавні розташовані джерела техногенної сейсмічності – Редутський гранітний кар'єр і залізрудний кар'єр Полтавського гірничозбагачувального комбінату. Максимально зареєстрована швидкість зміщення ґрунту під дією вибухових сейсмічних хвиль відповідає землетрусу інтенсивністю 6 балів за шкалою МСК-64 (5 за шкалою Ріхтера), а загальна тривалість такого вибуху може досягати 19 секунд. На території Горішньоплавнівського сейсмотехноактивного району на відстані 150 м від межі кар'єрного поля Редутського гранітного кар'єру по дну р. Дніпро пролягає нафтопродуктопровід, який належить до об'єктів підвищеної небезпеки. Характер небезпеки – забруднення основної водної артерії держави нафтопродуктами, загибель фауни і флори, позбавлення багатьох крупних міст країни основного джерела питної води. Поряд із нафтопродуктопроводом річку Дніпро перетинає високовольтна повітряна лінія електропередачі (ЛЕП). Пошкодження фундаменту крайньої берегової опори ЛЕП може призвести до падіння високовольтних дротів в річку Дніпро та ураження річкової фауни електричним струмом.

Аналіз відповідності цілей Стратегії регіональним екологічним цілям

Регіональні екологічні цілі для Полтавської області визначені у Стратегії розвитку Полтавської області на період до 2020 року (див. вставку 1).

Стратегія розвитку Полтавської області на період до 2020 року		Вставка 1
Стратегічна ціль 1. Розвиток людського капіталу		
<u>Операційна ціль 1.3. Створення комфортних та безпечних умов проживання населення</u>		
1.3.1.	Формування ефективної системи управління твердими побутовими відходами	
1.3.2.	Очищення території області від стихійних завалищ та сміття. Запобігання забрудненням від індустріальних виробництв та видобутку корисних копалин	
1.3.3.	Використання місцевих українських традицій для формування серед дітей та молоді здорового патріотизму, дбайливого ставлення до довкілля	
1.3.4.	Забезпечення захисту населених пунктів від підтоплення, зсувів ґрунтів та абразії берегів річок	
1.3.5.	Поліпшення якості питної води та водозабезпечення споживачів	
<u>Операційна ціль 2.3. Забезпечення енергобезпеки, формування енергоефективних громадського, аграрного та промислового секторів</u>		
2.3.1.	Підвищення ефективності управління енергетичними ресурсами в містах та сільських населених пунктах	
2.3.2.	Впровадження енергозберігаючих та енергоефективних технологій	
2.3.3.	Використання місцевих видів палива та збільшення власного видобутку газу	
2.3.4.	Розвиток альтернативної енергетики	
2.3.5.	Диверсифікація джерел електричної енергії	
2.3.6.	Створення умов для модернізації мереж енергоресурсів з метою рівного доступу до них споживачів	
2.3.7.	Термомодернізація будівель та енергоефективне будівництво	
<u>Операційна ціль 2.4. Реалізація туристичного потенціалу регіону</u>		
2.4.1.	Реалізація потенціалу лікувально-оздоровчого, культурно-пізнавального, спортивно-оздоровчого, бізнес та зеленого туризму	

Робоча група з СЕО провела аналіз відповідності цілей Стратегії регіональним екологічним цілям (табл. 7).

Таблиця 7. Аналіз відповідності цілей Стратегії регіональним екологічним цілям

Регіональні екологічні цілі	Стратегічні напрями Стратегії розвитку міста Горішні Плавні		
	А. Місто розвинутого експортоорієнтованого бізнесу	В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто	С. Місто відкритого креативного простору та активної громади
1. Формування ефективної системи управління твердими побутовими відходами	0	++	0
2. Запобігання забрудненням від індустріальних виробництв	0	+	0
3. Забезпечення захисту населених пунктів від підтоплення	0	+	0
4. Поліпшення якості питної води та водозабезпечення споживачів	0	++	+
5. Формування дбайливого ставлення до довкілля	+	++	++
6. Розвиток альтернативної енергетики	+	++	+
7. Підвищення ефективності управління енергетичними	0	++	+

ресурсами в містах та сільських населених пунктах			
---	--	--	--

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

- ++** – цілі Стратегії добре узгоджені з регіональними екологічними цілями
- +** – цілі Стратегії та регіональні екологічні цілі принципово узгоджуються, проте не узгоджені в стратегії. Необхідно тісніше пов'язати цілі на наступних етапах планування або на рівні заходів
- 0** – цілі Стратегії та регіональні екологічні цілі нейтральні по відношенню одні до одних
- – цілі Стратегії та регіональні екологічні цілі не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей Стратегії та регіональних екологічних цілей
- – цілі Стратегії та регіональні екологічні цілі принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, сформовані на уточнення цієї цілі Стратегії

Напрямок розвитку А «Місто розвиненого експортоорієнтованого бізнесу» спрямований на розвиток бізнесу, в першу чергу, малого та середнього. Цілі цього напрямку переважно нейтральні по відношенню до регіональних екологічних цілей. Напрямок принципово узгоджується з регіональними екологічними цілями 5 і 6. Для більш повного узгодження з цими цілями в напрямку доцільно включити:

- в оперативну ціль А.1.3 – проекти з проведення тренінгів для представників МСБ з питань «зеленого» бізнесу, енергоменеджменту, альтернативної енергетики та збалансованих моделей споживання і виробництва;
- в оперативну ціль А.3.2 – 1) завдання зі забезпечення доступності інформації, яка міститься в генеральних планах, для громадськості; 2) завдання з включення в Генеральний план міста інформації про стан довкілля: території зі складними інженерними умовами (підвищена сейсмічність, підтоплення, затоплення); ділянки та санітарно-захисні зони виробничих і комунально-складських підприємств; території, що використовуються під звалища; прибережні захисні смуги річок та інших водойм; території природно-заповідного фонду та інші відомості, що становлять екологічну інформацію;
- в оперативну ціль А.3.3 – проекти з комплексної еколого-містобудівної реабілітації «браунфілдів» для поліпшення екологічного стану міста, покращення естетичних якостей міського середовища та його мікроклімату.

Напрямок розвитку В «Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто» спрямований на покращення екологічної ситуації в місті. Тому він добре узгоджується з регіональними екологічними цілями 1 і 4-7. Регіональна екологічна ціль 3 «Забезпечення захисту населених пунктів від підтоплення» для Горішніх Плавнів не актуальна. Для більш повного узгодження напрямку розвитку В з регіональною екологічною ціллю 3 варто включити проекти зі сприяння використанню розкритих порід для забезпечення основи доріг та виробництва будівельних матеріалів із залученням малого та середнього бізнесу.

Напрямок розвитку С «Місто відкритого креативного простору та активної громади» передбачає перетворення та покращення міського простору, а також розвиток соціальних зв'язків через спілкування та спільну діяльність. Напрямок принципово узгоджується з регіональними екологічними цілями 4, 6, 7 й добре узгоджується з ціллю 5. Для більш повного узгодження напрямку розвитку С з регіональними екологічними цілями варто підсилити еколого-освітню складову цього напрямку і включити:

- в оперативну ціль С.1.1 – проекти із запровадження в освітній процес екологічної освіти та освіти для збалансованого розвитку;
- в оперативну ціль С.1.2 – проекти з проведення екологічних конкурсів, створення екологічних гуртків, проведення екологічних фестивалів;
- в оперативну ціль С.3.1 – проекти з підтримки молодіжних екологічних ініціатив;
- в оперативну ціль С.4.3 – проект зі створення сторінки «Довкілля» на веб-сайті міської ради з метою інформування населення про екологічну ситуацію в місті.

Оцінка впливу Стратегії на довкілля

5.1. Можливі чинники змін антропогенного та природного характеру

Антропогенним чинником змін в місті залишається високий рівень розвитку підприємств гірничо-добувної та металургійної промисловості, діяльність яких призводить до значного забруднення довкілля.

Разом з тим, стратегічне бачення Стратегії розвитку міста орієнтоване на те, щоб зробити Горішні Плавні найчистішим промисловим містом України з високими показниками енергоефективності та енергозбереження. Тому одним з напрямів розвитку Стратегії є напрям В «Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто», спрямований на покращення екологічного стану території міста. Включення в Стратегію цього напрямку сприятиме в перспективі зменшенню антропогенного навантаження на довкілля.

Одним з найважливіших чинників змін природного характеру, що можуть вплинути на розвиток міста, є зміна клімату. На жаль, Стратегія не передбачає заходів, спрямованих на адаптацію до змін клімату. Разом з тим, реалізація стратегічної цілі В.2 «Енергоефективне управління міським господарством» має призвести до зменшення викидів вуглекислого газу в атмосферу.

Значним антропогенним чинником є незадовільний стан звалища твердих побутових відходів та проблема розміщення та захоронення ТПВ. Оперативна ціль В.3.1 «Створення комплексної системи поводження з ТПВ» має сприяти зменшенню ваги цього чинника.

Зменшенню скидів забруднюючих речовин у р. Дніпро та водойми міста має сприяти оперативна ціль В.3.2 «Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста».

Напрямок розвитку А «Місто розвиненого експорторієнтованого бізнесу» спрямований на створення бізнес-середовища, сприятливого для розвитку малих і середніх підприємств та для просування продукції місцевих виробників на зовнішні ринки. Цей напрямок розвитку не має призводити до негативного впливу на довкілля. Разом з тим, підготовка нових інвестиційних продуктів може призвести до зростання антропогенного навантаження на довкілля, якщо реалізація відповідної цілі (А.3.3) не враховуватиме екологічні вимоги.

На екологічну ситуацію може вплинути демографічний чинник. Тому дуже важливим є напрям розвитку С «Місто відкритого креативного простору та активної громади», спрямований на розвиток людського капіталу. Реалізація цього напрямку має призвести до зростання рівня екологічної культури жителів міста.

Значним чинником змін антропогенного характеру залишається велика кількість накопичених промислових відходів. Разом з тим, Стратегія не спрямована на збільшення чи зменшення ваги цього чинника.

5.2. Ймовірний екологічний вплив Стратегії на складові довкілля

Робоча група з CEO здійснила експертну оцінку ймовірного впливу Стратегії на складові довкілля відповідно до контрольного переліку, наведеного в табл. 8.

Таблиця 8. Оцінка ймовірного впливу Стратегії на довкілля відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація Стратегії спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення стану
	Так	Ймовірно	Ні	
Повітря				
1. Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			●	+
2. Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			●	
3. Погіршення якості атмосферного повітря			●	+
4. Появу джерел неприємних запахів			●	

Чи може реалізація Стратегії спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення стану
	Так	Ймовірно	Ні	
5. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			•	
Водні ресурси				
6. Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			•	
7. Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			•	+
8. Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти			•	
9. Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			•	
10. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			•	+
11. Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			•	
12. Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту			•	
13. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			•	+
14. Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод			•	
15. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			•	
16. Забруднення підземних водоносних горизонтів			•	+
Відходи				
17. Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів			•	+
18. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки			•	+
19. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			•	+
20. Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			•	+
21. Утворення або накопичення радіоактивних відходів			•	
Земельні ресурси				
22. Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			•	
23. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			•	+
24. Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу			•	
25. Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури			•	
26. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			•	
27. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад			•	+
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
28. Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)			•	
29. Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			•	+
30. Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому			•	
31. Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			•	
32. Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			•	+
33. Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			•	+
34. Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів,			•	+

Чи може реалізація Стратегії спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення стану
	Так	Ймовірно	Ні	
появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'яток природи тощо)				
Населення та інфраструктура				
35. Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території			•	+
36. Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі		•		
37. Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків			•	+
38. Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			•	
39. Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			•	+
40. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			•	
Екологічне управління та моніторинг				
41. Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			•	+
42. Погіршення екологічного моніторингу			•	
43. Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			•	+
44. Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			•	+
Інше				
45. Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			•	
46. Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу			•	
47. Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії			•	+
48. Суттєве порушення якості природного середовища			•	+
49. Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому			•	
50. Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей			•	

На основі експертних оцінок, представлених в табл. 9, можна зробити такі висновки щодо ймовірного впливу Стратегії на довкілля:

Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації Стратегії не передбачається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану. Можливе, навіть, покращення якості атмосферного повітря внаслідок розвитку в місті велосипедного руху та запровадження енергоефективного управління міським господарством.

Вплив на водні ресурси. Стратегія не передбачає створення підприємств, діяльність яких призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. Тому реалізація Стратегії не має призвести до погіршення стану водних ресурсів. Разом з тим, Стратегія містить оперативні цілі В.3.2 «Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста» та В.3.3 «Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста», досягнення яких має призвести до покращення якості поверхневих вод внаслідок очищення стічних вод та до відновлення санітарного й гідрологічного режиму річки Дніпро та Паркового озера.

Відходи. Місто характеризується високим рівнем утворення і накопичення великих обсягів промислових і побутових відходів. Реалізація цілі В.3.1 «Створення комплексної системи поводження з ТПВ» має сприяти зменшенню обсягів утворення твердих побутових відходів.

Разом з тим, залишається проблемою утилізація накопичених промислових відходів IV класу небезпеки, яка в перспективі може бути вирішена внаслідок розроблення та застосування інноваційних технологій утилізації промислових відходів.

Вплив на земельні ресурси. Внаслідок реалізації Стратегії не передбачається змін у топографії або в характеристиках рельєфу, поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози. Зменшенню вітрової та водної ерозії ґрунтів має сприяти реалізація оперативної цілі В.3.4 «Озеленення міста». Уникненню будь-яких конфліктів між цілями стратегії та цілями місцевої громади має сприяти реалізація цілі С.4.1 «Залучення громадськості до управління містом».

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. В Стратегії не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття. Натомість реалізація оперативної цілі В.1.1 «Облаштування міської інфраструктури відпочинку біля водойм» має сприяти зростанню кількості та якості наявних рекреаційних можливостей та покращенню естетичних показників зон відпочинку біля водойм.

Вплив на культурну спадщину. Реалізація Стратегії не має призводити до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини. Натомість реалізація оперативної цілі В.1.3 «Створення нових та просування існуючих туристичних продуктів» містить проект «Музей під відкритим небом», який передбачає створення привабливого історичного, просвітницького середовища (Археопарк Барбара).

Вплив на населення та інфраструктуру. Стратегія не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення області. Більше того, реалізація оперативної цілі С.2 «Здорова громада – задоволення особливих потреб» має сприяти покращенню здоров'я містян. До покращення транспортної системи має призвести реалізація оперативної цілі В.1.4 «Створення велоінфраструктури в місті».

Екологічне управління, моніторинг. Стратегія не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки, натомість передбачає покращення поведінки з відходами та підвищення енергоефективності управління міським господарством. Стратегія передбачає створення системи моніторингу та її реалізацію. Моніторинг базуватиметься на аналізі досягнення запланованих результатів з використанням визначених показників (індикаторів), серед яких є й екологічні індикатори.

Реалізація стратегічної цілі В.2 «Енергоефективне управління міським господарством» має сприяти зменшенню споживання значних обсягів палива та енергії.

Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Таким чином, реалізація Стратегії розвитку міста Горішні Плавні не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох оперативних цілей Стратегії може призвести до покращення екологічної ситуації в місті.

Рекомендації SEO

Даний розділ був сформований на основі пропозицій, наданих членами Робочої групи з проведення Стратегічної екологічної оцінки Стратегії розвитку міста Горішні Плавні. Ці пропозиції, які наведені в табл. 9 мають бути розглянуті розробниками Стратегії та за можливістю враховані. Робочою групою запропоновано ряд проектів, реалізація яких може сприяти поліпшенню екологічної ситуації в місті.

Під час розробки Стратегії була налагоджена тісна співпраця між Робочою групою з проведення Стратегічної екологічної оцінки та розробниками Стратегії. Зокрема, частина членів РГ з SEO також входила до групи розробників Стратегії, що дозволило своєчасно передавати пропозиції, напрацьовані Робочою групою з SEO, на розгляд розробників Стратегії та враховувати їх або аргументовано відхилити.

Таблиця 9. Врахування пропозицій Робочої групи з SEO до Стратегії розвитку міста Горішні Плавні

Напрямок, ціль	Пропозиції Робочої групи	Стан врахування
Напрямок розвитку А. Місто розвиненого експортоорієнтованого бізнесу		
Стратегічна ціль А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу		
А.1.1. Створення інституцій підтримки бізнесу	Додати завдання: Сприяння розвитку екологічно дружнього малого та середнього бізнесу	Враховано
А.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами	Додати завдання: Проведення тренінгів для представників МСБ з питань «зеленого» бізнесу, енергоменеджменту, альтернативної енергетики та збалансованих моделей споживання і виробництва	Враховано
Стратегічна ціль А.3. Залучення додаткових ресурсів для розвитку МСБ		
А.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації	Включити завдання: 1) із забезпечення доступності інформації, яка міститься в генеральних планах, для громадськості; 2) з включення в Генеральний план міста інформації про стан довкілля: території зі складними інженерними умовами (підвищена сейсмічність, підтоплення, затоплення); ділянки та санітарно-захисні зони виробничих і комунально-складських підприємств; території, що використовуються під звалища; прибережні захисні смуги річок та інших водойм; території природно-заповідного фонду та інші відомості, що становлять екологічну інформацію	Враховано
А.3.3. Підготовка нових інвестиційних продуктів	Замінити назву завдання 2 зі «Створення переліку та характеристики земельних ділянок «Greenfield», «Braunfield»» на «Створення переліку та характеристики земельних ділянок «Greenfield»», оскільки ділянок «Braunfield» в місті немає.	Враховано
Напрямок розвитку В «Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто»	Замінити назву цілі з «Комфортне та безпечне місто» на «Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто»	Враховано
Стратегічна ціль В.1. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу міста		
В.1.4. Створення велоінфраструктури в місті	Додати оперативну ціль з такою назвою.	Враховано
Стратегічна ціль В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста		

В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста	Вилучити із назви завдання 2 «Влаштування цеху механічного зневоднення осадів стічних вод і промислових шламів» слова «і промислових шламів».	Враховано
В.3.3. Відновлення гідрологічного режиму та берегоукріплення Дніпродзержинського водосховища і водойм міста	<u>Додати оперативну ціль</u> «Захист берегової лінії від надмірного розмиву й руйнування»	Враховано
В.3.4. Озеленення міста	Додати завдання «Боротьба з карантинними рослинами»	Враховано
Напрямок розвитку С. Місто відкритого креативного простору та активної громади		
Стратегічна ціль С.1. Креативний освітній та культурний простір		
С.1.1. Громадсько-активна школа – сучасний інформаційно-навчальний простір	<u>Додати завдання:</u> Запровадження в освітній процес екологічної освіти та освіти для збалансованого розвитку <u>Додати завдання:</u> Розроблення програми екологічної освіти для навчальних закладів міста	Враховано
С.1.2. Створення Арт-простору для реалізації творчих проєктів	<u>Додати завдання:</u> Проведення екологічних конкурсів, створення екологічних гуртків, проведення екологічних фестивалів	Враховано
Стратегічна ціль С.3. Громада молодіжного самоуправління та розвитку		
С.3.1. Створення молодіжного самоуправління	<u>Додати завдання:</u> «Підтримка молодіжних екологічних ініціатив»	Враховано
Стратегічна ціль С.4. Відкрита громада – ефективне врядування		
С.4.1. Залучення громадськості до управління містом	<u>Додати завдання:</u> 1) Підвищити рівень обізнаності керівників підприємств і жителів міста з питань охорони довкілля та екологічної безпеки 2) Створити систему залучення жителів міста до розв'язання екологічних проблем 3) Організувати та проводити природоохоронні акції	Враховано
С.4.3. Електронне врядування	Додати завдання: Створення сторінки «Довкілля» на веб-сайті міської ради з метою інформування населення про екологічну ситуацію в місті	Враховано

Організація моніторингу фактичного впливу Стратегії на довкілля

СЕО не завершується прийняттям рішення про затвердження Стратегії. Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Стратегії, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Протокол про СЕО встановлює необхідність здійснення моніторингу значного впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, від реалізації затвердженого плану або програми (ст. 12). Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану або програми;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що план або програма виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Організація моніторингу вимагає визначення того, хто повинен здійснювати моніторинг, хто повинен забезпечувати доступ до результатів, що має бути предметом моніторингу, яка інформація повинна оприлюднюватися (безпосередні дані вимірювань або результати їх аналізу), де слід здійснювати моніторинг, з якою періодичністю й протягом якого часу, коли слід оприлюднити результати, які методи моніторингу та поширення інформації слід використовувати.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО.

Для організації моніторингу у Стратегії пропонується створити Комітет з управління впровадженням. До складу Комітету мають входити представники органу місцевого самоврядування, громадськості і бізнесу (міський голова та його заступники, керівники управлінь і відділів міськвиконкому, приватні підприємці, представники об'єднань громадян).

Підсумки моніторингу підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

Фіксуються та аналізуються: а) ступінь виконання кожного завдання проєкта; б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції; в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проєктів; г) оцінка потреб у фінансуванні; д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих в Стратегії індикаторів включає еколого-економічні та екологічні індикатори:

- економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів;
- економія енергетичних ресурсів в результаті впровадження енергоефективних заходів;
- обсяги коштів МТД, кредитів, інвестиційних ресурсів фінансових установ в проєкти енергоефективності, залучені містом;
- обсяги коштів залучених населенням в рамках «теплих кредитів»;
- зменшення / збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними та пересувними джерелами забруднення;
- обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища;
- кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти.

Кількість екологічних індикаторів можна розширити шляхом використання таких індикаторів, для яких є моніторингові дані (див. табл. 10).

Таблиця 10. Екологічні індикатори для моніторингу виконання Стратегії

№	Індикатор
Забруднення повітря	
1.	Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел
2.	Викиди найпоширеніших забруднюючих речовин (оксид вуглецю, пил, діоксиди азоту та сірки) в атмосферне повітря
3.	Індекс забруднення атмосфери
Водні ресурси	
4.	Обсяги забору та використання свіжої води
5.	Обсяги скидання зворотних вод у водні об'єкти
6.	Обсяги скидання очищених і недостатньо очищених зворотних вод у водні об'єкти
7.	Якість води у р. Дніпро і малих річках
Озеленення	
8.	Рівень озеленення території міста
Енергетика	
9.	Споживання енергоресурсів установами комунальної власності
10.	Споживання енергоресурсів населенням на 1 тис. мешканців
Відходи	
11.	Обсяги утворення ТПВ на території міста
12.	Обсяги утворення промислових відходів на території міста
13.	Обсяги утилізованих промислових відходів
14.	Обсяги накопичених промислових відходів
Здоров'я населення	
15.	Рівень захворюваності населення міста
16.	Кількість новоутворень у жителів міста

8. Висновки

1. Стратегія розвитку міста Горішні Плавні базується на принципі збалансованого розвитку, оскільки стратегічні напрями розвитку міста, визначені в Стратегії, охоплюють економічну, екологічну й соціальну складові розвитку.
  2. Особливістю міста є функціонування гірничодобувної промисловості, при чому видобуток здійснюється відкритим способом, що передбачає накопичення відходів, захаращення земельних ділянок. Високий рівень розвитку промисловості призводить до значного техногенного навантаження на довкілля міста, що спричиняє забруднення повітряного та водного басейнів, земельних ресурсів, негативно впливає на здоров'я населення.
  3. Аналіз тенденцій змін стану довкілля в місті вказує на стабілізацію обсягів викидів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел і зростання викидів від пересувних джерел, зростання забору свіжої води та скидів зворотних вод, стабілізацію обсягів утворення й утилізації відходів. Разом з тим, загальні обсяги накопичених відходів I-IV класів небезпеки продовжують неухильно зростати, що пов'язано з діяльністю ПрАТ «Полтавській гірничо-збагачувальний комбінат».
  4. Стратегія в цілому спрямована на зменшення техногенного впливу на довкілля. Цілі Стратегії узгоджуються з регіональними екологічними цілями, визначеними в «Стратегії розвитку Полтавської області на період до 2020 року».
  5. Основним антропогенним чинником змін в місті залишається високий рівень розвитку підприємств гірничодобувної та металургійної промисловості. Значним антропогенним чинником є незадовільний стан звалища твердих побутових відходів і проблема розміщення й захоронення ТПВ.
  6. Реалізація Стратегії розвитку міста Горішні Плавні не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох оперативних цілей Стратегії може призвести до покращення екологічної ситуації в місті.
  7. Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.
  8. Моніторинг екологічних індикаторів ефективності впровадження Стратегії є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме Стратегія, а також необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку міста. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних за визначеними індикаторами та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку у майбутньому.
- З огляду на зазначене можна стверджувати, що в цілому розроблення Стратегії розвитку міста Горішні Плавні було проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації. Реалізація Стратегії за умови дотримання екологічних вимог має сприяти зменшенню антропогенного навантаження на довкілля. Поєднання зусиль, спрямованих на заохочення підприємництва та покращення освітнього й культурного простору, із зусиллями, спрямованими на екобезпечний розвиток, забезпечуватиме в місті Горішні Плавні покращення стану довкілля та досягнення високих показників енергоефективності й енергозбереження.

9. Список використаних джерел

1. Довкілля Полтавщини. Монографія / За загальною редакцією Голика Ю.С., Ілляш О.Е. – Полтава: Копі-центр, 2014. – 256 с.
2. Екологічний паспорт Полтавської області (2015 рік). – 2016. – 138 с.
3. Інформація Головного управління статистики у Полтавській області (за 2015 рік).
4. Карамушка В.І. Екологічна збалансованість стратегічних ініціатив і проектів (інтегрування довкільних аспектів у стратегічне планування та проекту діяльність): практичний посіб. / В.І. Карамушка. – К.: К.І.С., 2012. – 138 с.
5. Марушевський Г.Б. Стратегічна екологічна оцінка: методичний посіб. / Г.Б. Марушевський. – К: Проект РЕОП, 2015. – 95 с.
6. План дій сталого енергетичного розвитку міста Комсомольськ на період до 2025 року. – [Ел. – Режим доступу: mucovenant.eumayors.eu/docs/seap/20913_1449425864.pdf]
7. Програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в місті Горішні Плавні на 2016-2020 роки
8. Програма охорони тваринного світу та регулювання чисельності бродячих тварин у м. Горішні Плавні на 2018-2022 роки
9. Програма поводження з твердими побутовими відходами в м. Горішні Плавні на 2017-2021 роки (проект)
10. Програма розвитку та збереження зелених насаджень у м. Горішні Плавні на 2018-роки
11. Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті. – [Електронний ресурс] – Режим доступу:
12. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Полтавській області у 2015 році. – Полтава: Полтавська обласна державна адміністрація, Департамент екології та природних ресурсів, 2016. – 170 с.
13. Стратегія розвитку Полтавської області на період до 2020 року. – Полтава: Полтавська обласна рада, Полтавська обласна державна адміністрація, 2014. – 131 с.
14. Хотулева М.В. Стратегическая экологическая оценка для развития регионального и муниципального планирования: пособие для практиков / [М.В. Хотулева, Е.В. Пивцакова, В.Н. Виниченко и др.]. – М.: Эколайн, 2006. – 61 с.

Список учасників Робочої групи зі стратегічної екологічної оцінки

№ з/п	ПІБ	Посада
1.	Чуприна Олександр Анатолійович	Перший заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів Горішньоплавнівської міської ради
2.	Овчиннікова Ольга Віталіївна	Директор департаменту економічного розвитку та ресурсів виконкому Горішньоплавнівської міської ради, муніципальний координатор проекту ПРОМІС
3.	Марушевський Геннадій Борисович	Консультант проекту ПРОМІС з питань охорони довкілля
4.	Ковпак Юрій Васильович	Начальник управління охорони здоров'я Горішньоплавнівської міської ради
5.	М'якінін Віталій Олегович	Генеральний директор громадської організації «Пулс Країни»
6.	Чернушиц Ірина Анатоліївна	Завідувач сектору екології та озеленення міста, департамент житлово-комунального господарства Горішньоплавнівської міської ради
7.	Замковий Віталій Іванович	Голова міської громадської організації екологічної асоціації «Зелений світ»
8.	Кочубей Олександр Іванович	Начальник відділу екології ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»
9.	Скиба Діана Валеріївна	Начальник лабораторії ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»
10.	Завійська Мар'яна Богданівна	Консультант Фонду ім. Гайнріха Бьолля в Україні
11.	Бойко Наталія Іванівна	Консультант зі стратегічного планування проекту ПРОМІС
12.	Голік Юрій Степанович	Професор, завідувач кафедри екології Полтавського НТУ ім. Ю. Кондратюка, генеральний директор науково-технічного центру Полтавського відділення інженерної академії України
13.	Круглова Антоніна Валеріївна	Голова ГО «Перспект»

Додаток 4

до Стратегії розвитку
міста Горішні Плавні

Склад робочої групи з розробки Стратегії розвитку міста Горішні Плавні

№ з/п	ПІБ	Посада, організація
1	Дорота Сергій Станіславович	- секретар міської ради, голова робочої групи;
2	Овчиннікова Ольга Віталіївна	- директор департаменту економічного розвитку та ресурсів, заступник голови робочої групи;
3	Пятіна Віта Михайлівна	- начальник відділу економічного аналізу та контролю, секретар робочої групи;
4	Альошкіна Інна Валеріївна	- директор ЗОШ № 2 м. Комсомольська;
5	Бегейма Кирило Анатолійович	- голова громадської організації «Учасників бойових дій на сході України» (за згодою);
6	Волковий Сергій Олександрович	- представник громадської організації «ПУЛЬС КОМСОМОЛЬСЬКА» (за згодою);
7	Клименко Руслан Іванович	- Голова Комсомольської міської громадської організації «Молодіжний центр демократії» (за згодою);
8	Кошара Дмитро Олександрович	- головний спеціаліст, енергоменеджер відділу тепло-водопостачання, транспорту, зв'язку та енергетики ДЖКГ;
9	Краснопір Валерій Миколайович	- юрисконсульт НВП «Фероліт» (за згодою);
10	Лисенко Олександр Миколайович	- начальник технічного відділу ВАТ «Полтавський ГЗК» (за згодою);
11	Мінязев Вячеслав Данилович	- директор Благодійного фонду «Полтавського гірничо-збагачувального комбінату» (за згодою);
12	М'якінін Віталій Олегович	- фізична особа-підприємець (за згодою);
13	Пінчук Тетяна Михайлівна	- фізична особа-підприємець (за згодою);
14	Пучков Володимир Вячеславович	- член громадської організації «Культ-тур» (за згодою);
15	Рибалка Ярослав Анатолійович	- фізична особа-підприємець (за згодою);
16	Смаженко Людмила	- лікар акушер-гінеколог Комсомольської

- Олексіївна
- 17 Тягай Наталія
Анатоліївна
- 18 Хиль Любов Іванівна
- 19 Шеремет Світлана
Олександрівна
- 20 Шкляр Костянтин
Анатолійович
- 21 Школовий Ігор
Вікторович
- 22 Штейка Олександр
Леонідович
- міської лікарні;
- голова громадської організації «Центр освітніх програм» (за згодою);
  - директор громадської організації «Центр муніципального розвитку» (за згодою);
  - завідувач сектору з інформаційної та внутрішньої політики;
  - головний лікар Комсомольської міської лікарні;
  - фізична особа-підприємець (за згодою);
  - фізична особа-підприємець (за згодою)